

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

ISSN-1857-9779

БИЛТЕН

НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Број 1272

Скопје, 15 ноември 2022 година

Издание на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Бул. „Гоце Делчев“ бр. 9, 1000 Скопје

ПРВИОТ БРОЈ НА БИЛТЕНОТ Е ОБЈАВЕН ВО МАЈ 1957 ГОДИНА

Уредник на издавачката дејност на УКИМ:
проф. д-р Никола ЈАНКУЛОВСКИ, ректор

Уредник на Билтенот:
Илија Боѓоевски

Лектор:
Весна Илиевска-Цвешановска

Техничко уредување:
Зоран Кордоски

Бр. _____
5.8.2013
Скопје

Предмет: Материјали за Билтенот за објавување на интернет страницата на УКИМ

Согласно член 132, став 5 од Законот за високото образование („Сл. весник на РМ“ бр. 35/2008, 103/2008, 26/2009, 83/2009, 115/2010, 17/2011, 51/2011 и 123/2012), на интернет страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, од бројот 1059 од 15 август 2013 година, ќе се објавуваат:

- рефератите за избор во наставно-научни, научни и соработнички звања;
- рецензиите за подобност на темата и оспособеноста на кандидатот за вршење научна работа;
- прегледите на одобрените докторски дисертации, прифатените магистерски и специјалистички теми;
- рецензиите на учебници и учебни помагала, како и
- рефератите за доделување на звањето почесен професор и титулата почесен доктор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“.

По објавување на материјалите на интернет страницата, факултетите и институтите за своите потреби, истите треба да ги отпечатаат во материјална форма за да можат да ги достават на членовите на наставно-научниот, односно научниот совет. Поради тоа, потребно е сите материјали што се предвидени за објавување во Билтенот на Универзитетот, благовремено да ги доставувате во електронска форма. Поради усогласеност и униформност на текстовите потребно е материјалите за објавување да се доставуваат како Microsoft Word 2003 документи во кои исклучиво ќе се користи системскиот фонт Georgia. Овој фонт содржи богато множество на кирилични (македонски, српски, руски), латинични (со различни видови на надредени знаци), грчки и други знаци. Варијанта на овој фонт со коригирани знаци во италијанскиот формат за македонските букви ‘д’, ‘п’, ‘т’, ‘г’ може да се најде на интернет страницата на УКИМ, во делот **Документи -> Билтен на Универзитетот**. Исто така, таму може да се најде софтверско решение со кое може да се испрограмира тастатурата на персонален сметач при притискање на копчето ‘’ и копчињата ‘е’ и ‘и’ во македонска поддршка да се добијат знаците ‘è’, и ‘ì’ соодветно.

Поради запазување на роковите за објавување на материјалите во Билтенот, но и на интернет страницата, ве молиме, рефератите, откако ќе бидат лекторирани, да ги доставите во оригинална верзија (лекторирана со потписите), а електронската верзија со внесените корекции да ја доставите на е-адресата: bilten@ukim.edu.mk.

Неблаговремено доставените материјали и оние кои нема да бидат напишани согласно упатството нема да бидат објавени во тој број, туку ќе бидат поместени за објавување во наредниот број од Билтенот, односно откако ќе биде добиена бараната верзија.

Ви благодариме за соработката.

Со почит,

УКИМ - Ректорат

Изготвил:Т.Б.

Одобрил:К.М.

СОДРЖИНА НА БИЛТЕН БРОЈ 1272 ОД 15 НОЕМВРИ 2022 ГОДИНА

АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на ракописот **Педагошки и методолошки постапки на учење архитектура: интегративно студио раст 2.0 (2017 – 2022)** од авторите **Слободан Велевски и Марија Мано-Велевска**.....8-14
2. Рецензија на ракописот **Практикум по нацртна геометрија** од авторите **вонр. проф. д-р Бојан Каранаков и доц. д-р Добре Николовски**.....15-17

ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: **фотограмetriја – 20601, виша геодезија – 20605, картографија – 20606 и друго – 20609** на Градежниот факултет – Скопје (**ас. д-р Филип Касаповски**).....18-27

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на ракописот **Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации** од авторот **проф. д-р Зоран Миновски**.....28-34
1. Рецензија на ракописот **Управување со иновации и производ** од авторката **проф. д-р Ежени Брзовска**.....35-39
2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Сашка Теодосиевски, Артина Камбери, Анастасија Милковска**).....40
3. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (**м-р Методија Мирчев**).....41

МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Младен Јулоски, Дејан Коловски, Филип Попоски**).....42

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

1. Рецензија на ракописот **Основи на музичкото образование со музички инструменти** од авторите **вонр. проф. д-р Јета Старова Мехмети и вонр. проф. д-р Ермаль Мехмети**.....43-47

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“

1. Реферат за избор на соработник во звање – асистент на научната област **право на друштва** на Правниот факултет „Јустинијан Први“ – Скопје (**м-р Катерина Жатева, м-р Влатко Токарев**).....48-53
2. Реферат за избор на соработник во звање – асистент на научната област **административно право и јавна администрација** на Правниот факултет „Јустинијан Први“ – Скопје (**м-р Константин Битраков**).....54-58
3. Реферат за избор на соработник во соработничко звање – асистент на научната област **граѓанско процесно право** на Правниот факултет „Јустинијан Први“ – Скопје (**м-р Теа Мицевска**).....59-62
4. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Неисполнувањето како основ за раскинување на договорот за продажба во домашното и во меѓународното право** од **м-р Филип Ристески**, пријавена на Правниот факултет „Јустинијан Први“ – Скопје.....63-70
5. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Социолошко-правни аспекти на индустриската сопственост** од **м-р Калин Митрески**, пријавена на Правниот факултет „Јустинијан Први“ – Скопје.....71-75
6. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Ристо Гулевски, Павлинка Петрова, Елена Петрушевска, Рената Трајкова, Мартин Папазов, Марија Автовска, Мими Симјаноска**).....76-77
7. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски дисертации (**м-р Имране Морина, м-р Бесиана Џафери Беќири, м-р Шкурте Кадри**).....78

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања по група предмети од наставно-научните области географија и друго (предмети: Вовед во географски информациски системи, Геоинформатика, Гис-техники и технологии, Гис-апликации, Глобален позиционен систем и Гис-анализи) на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет – Скопје (**вонр. проф. д-р Свемир Горин**).....79-93

СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област стоматолошка протетика на Стоматолошкиот факултет – Скопје (**вон. проф. д-р Сашо Еленчевски**).....94-105
2. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област ортодонција на Стоматолошкиот факултет – Скопје (**вон. проф. д-р Габриела Ќурчиева Чучкова**).....106-133
3. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Примена на T-SKEN III за анализа на оклузија кај пациенти носители на денгални мостови во услови на KENNEDY III класа** од **д-р Рајмонда Халили**, пријавена на Стоматолошкиот факултет – Скопје.....134-141
4. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Атрауматскиот реставративен третман кај децата од м-р Рина Прокши**, пријавена на Стоматолошкиот факултет – Скопје.....142-146
5. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**д-р Марио Јурхар, д-р Еде Реџепагиќ, д-р Мартин Стојанов**).....147

ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: технологија на облека (22303) и технологија на конфекција (22305) (конструкција на облеката 1, конструкција на облеката 2, моделирање и градирање на облеката и CAD/CAM во конфекциско производство) на Технолошко-металуршкиот факултет – Скопје (**вонр. проф. д-р Маја Јанкоска**).....148-162
2. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: механички, топлински и сепарациони процеси (20901), хемиско инженерство – друго (20907) и животна средина (22500) на Технолошко-металуршкиот факултет – Скопје (**доц. д-р Кармина Митева**).....163-172
3. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Александра Пренцова, Арјета Алиу**).....173

ФАКУЛТЕТ ЗА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) терапија и здравствена заштита на животни на Факултетот за ветеринарна медицина – Скопје (**н. сор. д-р Александар Цветковиќ**).....174-187

ФАКУЛТЕТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски труд (**Сашо Ристески**).....188

ФАКУЛТЕТ ЗА ЛИКОВНИ УМЕТНОСТИ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Ѓорѓи Динев, Драгица Божиновска**).....189

ФАКУЛТЕТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Споредба на две програми за физикална терапија во третман на пациенти со лумбална дискус хернија** од **м-р Јетон (Мехмет) Тифеку** пријавена на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје – Скопје.....190-194
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Споредба помеѓу две програми за физиотерапија за третман на пациенти со болка на вратот (аксијална болка на вратот)** од **м-р**

Беким (Ќазим) Рамабаја, пријавена на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје – Скопје.....195-200

ФАРМАЦЕВТСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на ракописот **Збирка прашања по биохемија** од авторката **проф. д-р Марија Хиљадникова –Бајро**.....201-207

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области социјална антропологија и општа социологија на Институтот за социологија при Филозофскиот факултет – Скопје (д-р **Марјан Младеновски**).....208-212
2. Рецензија на ракописот **Корпоративна безбедност** од авторите **проф. д-р Оливер Бакрески** и **проф. д-р Драган Триван**.....213-219
3. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Радикални исламистички групи на Балканот и нивно влијание врз националната безбедност на Република Северна Македонија** од м-р **Драгана Стаменковска**, пријавена на Филозофскиот факултет – Скопје.....220-228
4. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (**Маја Петрова**).....229
5. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (м-р **Ема Скеја**).....230

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Јана Миладинова, Жарко Чубриноски**).....231

ФАКУЛТЕТ ЗА ШУМАРСКИ НАУКИ, ПЕЈЗАЖНА АРХИТЕКТУРА И ЕКОИНЖЕНЕРИНГ

„ХАНС ЕМ“

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина): фитопатологија (40200) на Факултетот за шумарски науки, пејсажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ – Скопје (ас. д-р **Михајло Ристески**).....232-248

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област управување со човечки ресурси на Економскиот институт – Скопје (д-р **Ирина Пиперкова**).....249-264
2. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научното подрачје општествени науки, научното поле организациски науки и управување (менаџмент), научната област управување со човечки ресурси, на Економскиот институт – Скопје (д-р **Милена Бошкоска Клисароски**).....265-278
3. Реферат за избор во соработничко звање – асистент на научната област претприемништво на Економскиот институт – Скопје (м-р **Теа Јосимовска**).....279-283

ЗЕМЈОДЕЛСКИ ИНСТИТУТ

1. Рецензија на ракописот **Лозови подлоги**, прво издание, од авторката **проф. д-р Биљана Коруноска**.....284-293

ИНСТИТУТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА

1. Реферат за избор - реизбор на еден асистент од областа на земјотресното инженерство на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – Скопје (ас. м-р **Александар Журовски**).....294-297
2. Реферат за избор - реизбор на еден асистент од областа на земјотресното инженерство на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – Скопје (ас. м-р **Александар Златески**).....298-301

3. Реферат за избор - реизбор на еден асистент од областа на земјотресното инженерство на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – Скопје (ас. м-р **Ана Наневска**).....302-305
4. Реферат за избор - реизбор на еден асистент од областа на земјотресното инженерство на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – Скопје (ас. м-р **Ангела Попоска**).....306-309
5. Реферат за избор - реизбор на еден асистент од областа на земјотресното инженерство на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – Скопје (ас. м-р **Марина Попоска**).....310-313
6. Реферат за избор - реизбор на еден асистент од областа на земјотресното инженерство на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – Скопје (ас. м-р **Горан Чапрагоски**).....314-317
7. Реферат за избор - реизбор на еден асистент од областа на земјотресното инженерство на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – Скопје (ас. м-р **Тони Китановски**).....318-321
8. Реферат за избор - реизбор на еден асистент од областа на земјотресното инженерство на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – Скопје (ас. м-р **Трајче Зафиров**).....322-325
9. Реферат за избор - реизбор на еден асистент од областа на земјотресното инженерство на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – Скопје (ас. м-р **Филип Манојловски**).....326-329

ИНСТИТУТ ЗА СОЦИОЛОШКИ И ПОЛИТИЧКО-ПРАВНИ ИСТРАЖУВАЊА

1. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (Стевче Стојанов).....330

ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК „КРСТЕ МИСИРКОВ“

1. Реферат за избор на соработник истражувач / асистент истражувач во областа лексикологија и лексикографија на македонскиот јазик во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје (м-р **Антоанета Тримчевиќ**).....331-333
2. Реферат за избор на соработник истражувач / асистент истражувач во областа историја на македонскиот јазик во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје (м-р **Душко Деспотовски**).....334-337
3. Реферат за избор на соработник истражувач / асистент истражувач во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје, област: индоевропеистика и славистика (м-р **Александра Гецовска**).....338-342
4. Реферат за избор на соработник истражувач / асистент истражувач во областа ономастика во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје (м-р **Мирјана Вељаноска-Томовска**).....343-345

ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКА ЛИТЕРАТУРА

1. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (Сузана Ванеска-Вељаноска).....346
2. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (м-р **Зоран Пејковски**).....346

Прилог бр. 3

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „ПЕДАГОГОШКИ И МЕТОДОЛОШКИ ПОСТАПКИ НА УЧЕЊЕ АРХИТЕКТУРА: ИНТЕГРАТИВНО СТУДИО РАСТ 2.0 (2017 – 2022)“ ОД АВТОРИТЕ СЛОБОДАН ВЕЛЕВСКИ И МАРИЈА МАНО-ВЕЛЕВСКА

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Архитектонскиот факултет во Скопје, бр. 08-6/109 од 27.10.2022 година, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на ракописот „Педагогошки и методолошки постапки на учење архитектура: Интегративно студио РАСТ 2.0 (2017 – 2022) од авторите: д-р Слободан Велевски и д-р Марија Мано-Велевска (вонредни професори на Архитектонскиот факултет при УКИМ, наменет за студентите на Архитектонскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, за предметите: Интегративното студио „РАСТ2.0“, Методологија на научноистражувачка работа од областа и Истражување на изградениот простор, избрани се: д-р Влатко П. Коробар (редовен професор во пензија на Архитектонскиот факултет при УКИМ) и д-р Горан Мицковски (вонреден професор на Архитектонскиот факултет при УКИМ).

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Архитектонскиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

I. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Педагогошки и методолошки постапки на учење архитектура: Интегративно студио РАСТ 2.0 (2017 – 2022)
Назив на предметната програма:	1) Интегративно студио 2) Методологија на научноистражувачка работа од областа 3) Истражување на изградениот простор
Назив на студиската програма:	1) Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура 2) и 3) Докторски студии по архитектура и урбанизам
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	1) Интегративното студио: 16 часа (16 ЕКТС) 2) Методологија на научноистражувачка работа од областа (3 ЕКТС) 3) Истражување на изградениот простор (6 ЕКТС)
1) Предметот <u>Интегративно студио</u> на Архитектонскиот факултет е избран предмет со фонд на часови: 16, број на ЕКТС-кредити: 16, и се слуша во деветти семестар.	
2) Предметот <u>Методологија на научноистражувачка работа од областа</u> (во рамки на Докторските студии по архитектура и урбанизам) на Архитектонскиот факултет е задолжителен предмет со број на ЕКТС-кредити: 3, и се слуша во првиот семестар.	
3) Предметот <u>Истражување на изградениот простор</u> (во рамки на Докторските студии по архитектура и урбанизам) на Архитектонскиот факултет е избран предмет за стекнување генерички знаења и вештини за истражување од универзитетската листа на изборни предмети со број на ЕКТС-кредити: 6, и се слуша во првиот семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 128 страници (формат 21 x 29,7 cm), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во четири поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 115 слики и 0 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Влатко П. Коробар, с.р.

Вонр. проф. д-р Горан Мицковски, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ВЛАТКО П. КОРОБАР

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот е поделен во три основни целини. Првата се однесува, во еден широк преглед, на односот помеѓу архитектонското образование и практиката, обработувајќи ги темите на архитектонското студио и неговата улога во архитектонското образование, како и односот меѓу архитектонското истражување и архитектонското проектирање, постојано регистрирајќи ги реперкусиите кои произлегуваат од нив како за образованието, така и за практиката. Втората се однесува на карактерот на Интегративното студио конципирано во рамките на повеќегодишното егзистирање на студиото насловено Обрасци на раст/Раст 2.0, во која се објаснуваат супстанцијалните и процедуралните аспекти на студиото преку клучните елементи на неговиот концепт. Овде спаѓаат дискурзивната рамка, процесот и начинот на работа, втемелени во идејата за студиото како истражувачка лабораторија. Третата ги прикажува процесот и резултатите од работата во интегративните студија во периодот 2017 – 2022 година. Покрај овие основни целини, ракописот опфаќа и список на користена литература, список на илустрации и биографија на авторите.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот во целост кореспондира со предметната програма на Интегративното студио, но со опсегот на теми и прашања кои ги третира ги надминува нејзините граници и станува релевантен текст за студентите од вториот и третиот циклус студии, за предметите кои ги третираат методологијата на архитектонското проектирање и истражувањата во архитектурата, а особено нивната суперпозиција.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>нема</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Ракописот претставува вредно авторско дело кое се темели на повеќегодишното искуство и самосвојно развиениот пристап во наставата по предметот Интегративно студио во деветтиот семестар на интегрираните петгодишни студии по архитектура. Предметот продолжува да егзистира и во новата студиска програма, во третиот семестар на вториот циклус студии по архитектура, па неговата релевантност на подолг временски рок е несомнена. Проектантското студио е релативно нова наставна форма во студиската програма на Архитектонскиот факултет, иако тоа претставува долгогодишен клучен дел на студиите по архитектура на огромен број школи низ светот. Поради долгогодишната пракса проектантските</p>

	<p>предмети да бидат типолошки дефинирани, за наставата на Архитектонскиот факултет од посебно значење е токму Интегративното студио, кое, најочигледно, отстапува од претходната практика и побарува примена на потполно нов пристап кон содржината и организацијата на студиото. Авторите компетентно го толкуваат својот педагошки и методолошки пристап, поткрепувајќи ги своите ставови со референтни извори и автори кои во подолг временски период ја застапуваат тезата за специфичноста на истражувањето во архитектурата и неговото отстапување од она што вообичаено се подразбира под научно истражување, претворајќи го студиото во истражувачка лабораторија. Повикувајќи се на Фрејлинг и неговите истражувања „за“ проект, „во“ проект и „преку“ проект, тие востановуваат свои три чекори во процесот, кои без директна аналогија со претходното, ги нарекуваат: поврзување знаења (размер), преземање знаења (референци) и пренесување знаења (претстави). Иако во ваквата трипартидна поделба постои определена „празнина“ помеѓу преземањето и пренесувањето знаења, во текстот е објаснет „креативниот скок“ помеѓу овие две фази, втемелен во спроведените истражувања. Посебно треба да се истакне колаборативноста во рамките на студиото која поприма различни облици, зависно од фазата на работа, но и од личните афинитети на учесниците, што воспоставува нова констелација на односи во целиот процес, придонесувајќи кон максимизирање на резултатите и од индивидуалниот и од групниот ангажман.</p> <p>Ракописот претставува значаен придонес кон отворањето на клучната тема на поврзување на проектирањето и истражувањето во областите на архитектурата и урбанизмот, кое веќе подолг временски период во академските кругови се дефинира со терминот „research by design“. Иако директно наменет за студентите од втор, но и од трет циклус, ракописот отвора теми кои можат да влијаат на позиционирањето на „проектот“ и „истражувањето“ не само во академската средина, туку и во практиката, збогатувајќи ја неговата релевантност втемелена во истражувања „за“, „во“ и „преку“ проектот.</p>
Категоризација:	монографија
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 128 страници (формат А4/21x29,7 см.), напишани на компјутер, со големина на фонтоот 12. Текстот е поделен во четири поглавја (вклучувајќи ја

	користената литература) и содржи 115 слики ио табели.
--	---

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како монографија по предметот Интегративно студио на вториот циклус студии, но и како корисна литература за предмети од третиот циклус студии, примарно наменет за студентите на Архитектонскиот факултет.

Во Скопје, 4.11.2022 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Влатко П. Коробар,
редовен професор во пензија, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ВОНР. ПРОФ. Д-Р ГОРАН МИЦКОВСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Монографијата <i>Педагогошки и методолошки постапки на учење архитектура: Интегративно студио РАСТ 2.0 (2017 – 2022)</i>, на авторите д-р Слободан Велевски и д-р Марија Мано Велевска, е структурирана во три основни дела.</p> <p>Во првиот дел е претставена теориската рамка, која го отвора прашањето за образованието и праксата и можноста за нивно поврзување. Најнапред е прикажана важната улога на архитектонското студио како форма за поврзување, при што се претставени новите можни форми на работа во студио, во контекст на современите развојни линии на архитектонското образование. Потоа се прикажани спецификите на архитектонското истражување и архитектонското проектирање при што се препознаени можности за нивно интегрирање и на тој начин создавање на архитектонско знаење преку поврзување на образованието и паракасата.</p> <p>Вториот дел од книгата се однесува на работата на Интегративното студио РАСТ 2.0, односно начинот на кој се спроведува наставата на предметот во рамки на наставата на Архитектонскиот факултет. Работата на студиото е елаборирана во три сегменти: истражувачки проект, дискурзивна рамка на комуницирање знаење и истражувачка лабораторија.</p> <p>Третиот дел претставува преглед на работата на Интегративното студио РАСТ 2.0, во кој работата на студиото во последните пет години, одделно, се претставува преку кусо образложение за темата, специфичните задачи, како и графички претстави кои ги репрезентираат резултатите од работата на студентите.</p> <p>Покрај трите основни делови, монографијата содржи и предговор, библиографија, список на илустрации и биографија на авторите.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Монографијата е усогласена со предметната програма на предметот Интегративно студио од вториот циклус студии, но според структурата и содржината може да се користи и во наставата на другите архитектонски студија од вториот циклус, како и предметите Методологија на научноистражувачка работа од областа и Истражување на изградениот простор од третиот циклус студии.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Не се потребни корекции.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Ракописот преку приказот на работата на студиото придонесува кон разбирање на важноста на архитектонското студио во архитектонското</p>

	<p>образование, на начин што преку својата пракса ја потврдува можноста за поврзување на наставно-образовната со научноистражувачката работа. Ваквото поврзување, како што наведуваат авторите, „го менува поимот за архитектонската школа како место каде што се пренесува знаење, во место каде што се создава знаење“.</p> <p>Ракописот дава значаен придонес во разбирањето за важноста на поврзување на архитектонското истражување и архитектонското проектирање во процесот на создавање архитектонско знаење.</p> <p>Ракописот нема за цел само да ја претстави продукцијата на Интегративното студио РАСТ 2.0, туку првенствено да ги претстави применетата педагогија и методологија на работа во студиото, како дел од архитектонското образование на Архитектонскиот факултет во Скопје. Преку приказот на педагогија и методологија на работа на студиото, ракописот станува и дидактички материјал, корисен за научноистражувачка работа, во рамки на академијата и надвор од неа.</p> <p>Ракописот, преку детално прикажаниот и образложен современ педагошки пристап во студиото, кој е заснован на поттикнување и развивање на критичко размислување, интерактивен пристап, отворена и постојана комуникација на сите учесници (студенти и наставници), размена на информации и мислења и постојана вклученост во работата, придонесува кон развојот на современо архитектонско образование во Македонија.</p> <p>Преку презентација и објаснување на темите кои ги обработува студиото, ракописот придонесува кон формирање на знаење неопходно за разбирање на сложените процеси кои го обликуваат градскиот простор на Скопје.</p> <p>Внимателно избраната литература, користена како основа на теоретската рамка на ракописот, претставува важен извор на информации за сите идни истражувачи на темата.</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>монографија</p>
<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 128 страници (формат А4/21x29,7см), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во четири поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 115 слики и 0 табели. Имам чест и задоволство да ја препорачам за објавување монографијата <i>Педагошки и методолошки постапки на учење архитектура: Интегративно студио РАСТ 2.0 (2017 – 2022)</i>, на авторите д-р Слободан Велевски и д-р Марија Мано Велевска.</p>

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како монографија за предметот Интегративно студио од вториот циклус студии, но и за предметите Методологија на научноистражувачка работа од областа и Истражување на изградениот простор од третиот циклус студии, примарно наменет за студентите на Архитектонскиот факултет.

Во Скопје, 4.11.2022 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Вонр. проф. д-р Горан Мицковски, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ПРАКТИКУМ ПО НАЦРТНА ГЕОМЕТРИЈА“ ОД АВТОРИТЕ
ВОНР. ПРОФ. Д-Р БОЈАН КАРАНАКОВ И ДОЦ. Д-Р ДОБРЕ НИКОЛОВСКИ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Архитектонскиот факултет во Скопје, бр. 08-6/108 од 26.10.2022 год., за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебното помагало „Практикум по Нацртна геометрија“ од авторите: вонр. проф. д-р Бојан Каранаков и доц. д-р Добре Николовски, наменет за студентите на Архитектонскиот факултет во Скопје, за предметот Нацртна геометрија, избрани се: проф. д-р Бранко Трпковски и проф. д-р Ристо Ташевски.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Архитектонскиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

III. Општ дел

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Практикум по Нацртна геометрија
Назив на предметната програма:	Нацртна геометрија
Назив на студиската програма:	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Двосеместрален задолжителен предмет со вкупно 8 ЕКТС (4 ЕКТС+4 ЕКТС семестрално), со 2 часа предавања и 2 часа вежби седмично
Предметот Нацртна геометрија на Архитектонскиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 2+2 часа седмично– вкупно 60 (30+30 семестрално), број на ЕКТС-кредити – 8 (4+4) и се слуша во прв и втор семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 58 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12 точки. Текстот не е поделен во поглавја и содржи 55 слики и 0 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Бранко Трпковски, с.р.
Проф. д-р Ристо Ташевски, с.р.

IV. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р БРАНКО ТРПКОВСКИ

Краток опис на содржината:	Во ракописот „Практикум по Нацртна геометрија“, наменет за студентите од Архитектонскиот факултет при УКИМ во Скопје, покрај кусиот воведен текст, содржани се поставките на задачите за вежби и програмските задачи по предметот Нацртна геометрија, преку чија изработка студентите се стекнуваат со знаењата и вештините дефинирани во предметната програма. Потоа се приложени и 24 рачно исцртани решенија на поставените задачи кои студентите можат да ги користат за проверка на сопствените решенија. Сите графички прилози во ракописот се авторски.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Практикумот во целост е усогласен со предметната програма по предметот Нацртна геометрија на Архитектонскиот факултет во Скопје.
Предлози за потребни корекции:	Нема потреба од корекции.
Оцена на ракописот:	Текстот и графичките прилози содржани во ракописот се јасни, прецизни и концизни. Сметам дека Практикумот има едукативна вредност и значително ќе ја подобри наставата по предметот Нацртна геометрија.
Категоризација:	учебно помагало – практикум
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 58 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонто 12. Текстот не е поделен во поглавја и содржи 55 слики и 0 табели.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало – практикум по предметот Нацртна геометрија, примарно наменет за студентите на Архитектонскиот факултет.

Во Скопје, 2022 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Бранко Трпковски, с.р.

III. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р РИСТО ТАШЕВСКИ

Краток опис на содржината:	Ракописот „Практикум по Нацртна геометрија“, наменет за студентите од Архитектонскиот факултет при УКИМ во Скопје, содржи кус воведен текст од авторот, во кој јасно и концизно се образложени условите и начинот на оценување, потребните материјали и прибор за следење на наставата по предметот. Потоа се поставени условите на задачите за вежби и програмските задачи по предметот Нацртна геометрија, преку чија изработка студентите се стекнуваат со знаењата и вештините дефинирани во предметната програма. Во ракописот се приложени и 24 рачно исцртани решенија на поставените задачи кои студентите можат да ги користат за контрола на сопствените решенија. Сите графички прилози во ракописот се авторски.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Практикумот во целост е усогласен со предметната програма по предметот Нацртна геометрија.
Предлози за потребни корекции:	Нема потреба од корекции.
Оцена на ракописот:	Текстот и графичките прилози содржани во ракописот се јасни, прецизни и концизни. Сметам дека Практикумот има едукативна вредност и значително ќе ја подобри наставата по предметот.
Категоризација:	учебно помагало – практикум
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 58 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонто 12. Текстот не е поделен во поглавја и содржи 55 слики и 0 табели.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало – практикум по предметот Нацртна геометрија, примарно наменет за студентите на Архитектонскиот факултет.

Во Скопје, 2022 година

Рецензент
Проф. д-р Ристо Ташевски, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: ФОТОГРАМЕТРИЈА – 20601, ВИША ГЕОДЕЗИЈА – 20605, КАРТОГРАФИЈА – 20606 И ДРУГО – 20609 НА ГРАДЕЖНИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Градежен факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 3.10.2022 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области (согласно со Фраскатиевата класификација): *фотограметрија – 20601, виша геодезија – 20605, картографија – 20606 и друго – 20609*, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, бр. 02-2/92-213, донесена на 521. седница одржана на 3.11.2022 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Лазо Димов, редовен професор на Градежниот факултет во Скопје, д-р Златко Србиноски, редовен професор на Градежниот факултет во Скопје и д-р Златко Богдановски, вонреден професор на Градежниот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научните области: *фотограметрија – 20601, виша геодезија – 20605, картографија – 20606 и друго – 20609*, во предвидениот рок се пријави д-р Филип Касаповски, дипл. геод. инж., асистент на Градежниот факултет во Скопје.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот ас. д-р Филип Касаповски е роден на 12.8.1991 година, во Битола. Средно образование завршил во Битола во СОТУ „Горѓи Наумов“. Во учебната 2010/2011 година се запишал на додипломските студии на студиската програма Геодезија на Градежниот факултет во Скопје. Дипломирал на 24.9.2013 година, со просечен успех 8,84.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик и поседува меѓународен сертификат за познавање на англиски јазик TOEFL со освоени 104 поени.

Во учебната 2013/2014 се запишал на втор циклус студии на студиската програма Геодезија на Градежниот факултет во Скопје. Студиите ги завршил во 2015 година, со просечен успех 9,62. На 29.9.2015 година го одбрал магистерскиот труд на тема: *Креирање на виртуелен 3Д-модел на тисоочки објекти*.

Докторска дисертација пријавил на 12.9.2017 година на Геодетскиот факултет при Универзитетот за архитектура, строителство и геодезија во Софија, Република Бугарија. Дисертацијата на тема: *Современи геодинамички истражувања во сеизмички активен регион, базирани на геодетски мерења* ја одбрал на 20.6.2022 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Славејко Господинов (ментор), редовен професор на Геодетскиот факултет при УАСГ, проф. д-р Златко Србиноски (ментор), редовен професор на Градежниот факултет во Скопје, проф. д-р Елена Пенева-Златкова, редовен професор на Геодетскиот факултет при УАСГ, проф. д.ик.н инж. Андреи Иванов Андреев –НВУ “Васил Левски”, проф. д-р. Петар Пенев, редовен професор на Геодетскиот факултет при УАСГ, доц. д-р Љупка Пашова, НИГГ- БАН, доц. д-р Ратка Георгиева Колева, Лесотехнически универзитет. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на науки од научната област *виша геодезија*.

На 26.12.2017 година е избран во звањето асистент докторанд, а во август 2021 година реизбран е во звањето асистент на Катедрата за виша геодезија при Градежниот факултет во Скопје, во областа виша геодезија.

Во моментот, кандидатот е асистент на Катедрата за виша геодезија при Градежниот факултет во Скопје. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1265 од 15 јули 2022 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1158 од 1 декември 2017 и бр. 1265 од 15 јули 2022 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Наставно-образовната дејност на кандидатот д-р Филип Касаповски датира уште од 2015 година, кога како студент, бил избран за демонстратор на група предмети на Катедрата за геодезија и Катедрата за виша геодезија при Градежниот факултет во Скопје.

Како демонстратор, бил ангажиран во организација и одржување на вежбите по предметите: Елипсоидна геодезија, Математичка картографија, Инженерска геодезија, Геодетска пракса 2 и Геодезија на студиската програма Градежништво и студиската програма Геотехника.

По изборот во звањето асистент докторанд ги изведува вежбите и по предметите: Теорија на грешки, Геодетски израмнувања и Виша геодезија.

На вториот циклус студии по геодезија ги изведува вежбите по предметите: Дигитална фотограметрија и Физичка геодезија.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот, како и конкретните активности, се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 2) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност

Д-р Филип Касаповски има објавено вкупно 14 научни трудови, од кои 8 научни труда во меѓународни научни списанија и 6 труда во зборници од меѓународни научни собири.

Д-р Филип Касаповски учествувал на поголем број значајни меѓународни научни собири од областа на геодезијата, каде што презентирал трудови со усна или постерска презентација.

Други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот, како и називите на трудовите, проектите и сл., се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 3/член 4) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Филип Касаповски активно е вклучен во стручно-апликативната работа на Катедрата за геодезија и Катедрата за виша геодезија при Градежниот факултет во Скопје. Учествува во изработка на техничка документација за капитални објекти од типот на брани, патишта, мостови итн.

Кандидатот д-р Филип Касаповски остварил експертски активности во областа на геодезијата, при што учествува во изработка на повеќе од 30 програми и елаборати за различни типови на геодетски мерења и оскултации.

Стручно усовершување во странство остварил со студиски престој на Универзитетот за архитектура, строителство и геодезија во Софија, Р Бугарија.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на стручни комисији и работни групи при Градежниот факултет во Скопје:

- член на Комисија за упис на студенти на Градежниот факултет;
- член на Комисија за одржување и ажурирање на веб-страницата на Градежниот факултет.

Кандидатот е член на Комората на овластени архитекти и овластени инженери на Република Македонија.

Други активности од Анекс 1 кои припаѓаат во стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес, релевантни за изборот, како и конкретните активности, се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 5) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот ас. д-р Филип Касаповски, во континуитет, добива високи позитивни оценки од анонимно спроведената анкета на студентите на Градежниот факултет.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Филип Касаповски.

Во својот ангажман, кандидатот покажува висок степен на професионалност и одговорност, што укажува на фактот дека се работи за квалитетен млад кадар пред кого се отвора светла перспектива на полето на едукацијата и науката.

За одбележување се и активностите на полето на научноистражувачката и стручно-апликативната работа, достигнувања кои кандидатот потоа успешно ги имплементира во образовниот процес на Градежниот факултет во Скопје.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Филип Касаповски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето доцент во научните области: фотограмetriја - 20601, виша геодезија - 20605, картографија - 20606 и друго - 20609.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, д-р Филип Касаповски да биде избран во звањето **доцент** во научните области: *фотограмetriја - 20601, виша геодезија - 20605, картографија - 20606 и друго - 20609.*

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лазо Димов, Градежен факултет - Скопје, с.р.

Проф. д-р Златко Србиноски, Градежен факултет - Скопје, с.р.

Проф. д-р Златко Богдановски, Градежен факултет - Скопје, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Филип Благој Касаповски
Институција: Градежен факултет – Скопје
Научна област: фотограметрија – 20601, виша геодезија – 20605, картографија – 20606 и друго – 20609

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО
ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,84. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,62.	Да
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: <u>фотограметрија – 20601, виша геодезија – 20605, картографија – 20606 и друго – 20609;</u> поле: <u>геодезија;</u> подрачје: <u>техничко-технолошки науки.</u>	Да
3	Објавени најмалку четири научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	Да
3.2.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Назив на научното списание: Scientific Journal of Civil Engineering 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број на членови, број и припадност по земји: вкупен број на членови – 19, Македонија – 7, Обединето Кралство – 1, Турција – 1, Србија – 1, Австрија – 1, Словенија – 3, Хрватска – 2, Холандија – 1, Франција – 1, Црна Гора – 1). 3. Наслов на трудот: Stereographic projection for territory of the Republic of Macedonia. 4. Година на објава: 2018.	Да
3.2.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Назив на научното списание: Scientific Journal of Civil Engineering 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број на членови, број и припадност по земји: вкупен број на членови – 19, Македонија – 7, Обединето Кралство – 1,	Да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Турција – 1, Србија – 1, Австрија – 1, Словенија – 3, Хрватска – 2, Холандија – 1, Франција – 1, Црна Гора – 1).</p> <p>3. Наслов на трудот: Vertical crustal movements in seismic active regions</p> <p>4. Година на објава: 2018.</p>	
3.5.1	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1. Назив на зборникот: Зборник на трудови на 18. Меѓународен симпозиум на ДГКМ.</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 18. Меѓународен симпозиум на Друштвото на конструктори на Македонија.</p> <p>3. Имиња на земјите: Македонија, Унгарија, Хрватска, Данска, Италија, Канада, Германија, Бугарија, Србија, Црна Гора, Албанија, САД, Шведска, Кина.</p> <p>4. Наслов на трудот: Geodetic deformation measurements on „Srbinovo Bridge” – Gostivar.</p> <p>5. Година на објава: 2019.</p>	Да
3.5.2	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>6. Назив на зборникот: Зборник на трудови на 19. Меѓународен симпозиум на ДГКМ.</p> <p>7. Назив на меѓународниот собир: 19. Меѓународен симпозиум на Друштвото на конструктори на Македонија</p> <p>8. Имиња на земјите: Македонија, Унгарија, Хрватска, Данска, Италија, Канада, Германија, Бугарија, Србија, Црна Гора, Албанија, САД, Шведска, Кина.</p> <p>9. Наслов на трудот: „Геодетски мерења за определување на невертикалност на столбови од <i>Скојскиот аквадукт</i>”.</p> <p>10. Година на објава: 2022.</p>	Да
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>1. Странски јазик: англиски.</p> <p>2. Назив на документот: Toefl IBT score.</p> <p>3. Издавач на документот: Educational Testing Service.</p> <p>4. Датум на издавање на документот: 14.10.2017.</p>	Да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лазо Димов, Градежен факултет – Скопје, с.р.
 Проф. д-р Златко Србиноски, Градежен факултет – Скопје, с.р.
 Проф. д-р Златко Богдановски, Градежен факултет – Скопје, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Филип Благој Касаповски
Институција: Градежен факултет – Скопје
Научно подрачје: техничко-технолошки науки
Научно поле: геодезија
Научна област: фотограметрија – 20601, виша геодезија – 20605, картографија – 20606 и друго – 20609

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
I	Одржување на настава	179.10
I.1	Учебна 2014/2015	6.75
	<i>Вежби на прв циклус студии:</i>	
1	Геодетска пракса 2	6.75
I.2	Учебна 2015/2016	31.73
	<i>Вежби на прв циклус студии:</i>	
1	Елипсоидна геодезија	3.60
2	Геодезија (гт.)	1.80
3	Математичка картографија	9.45
4	Геодезија (гр.)	8.10
5	Инженерска геодезија	5.40
6	Геодетска пракса 2	3.38
I.3	Учебна 2016/2017	25.43
	<i>Вежби на прв циклус студии:</i>	
1	Елипсоидна геодезија	3.60
2	Геодезија (гт.)	0.90
3	Математичка картографија	12.15
4	Геодезија (гр.)	8.10
5	Инженерска геодезија	5.4
6	Геодетска пракса 2	3.38
I.4	Учебна 2017/2018	26.78
	<i>Вежби на прв циклус студии:</i>	
1	Елипсоидна геодезија	2.70
2	Геодезија (гт.)	0.90
3	Математичка картографија	6.75
4	Геодезија (гр.)	6.30
5	Инженерска геодезија	6.75
6	Геодетска пракса 2	3.38
I.5	Учебна 2018/2019	24.98
	<i>Вежби на прв циклус студии:</i>	
1	Елипсоидна геодезија	2.70
2	Геодезија (гт.)	0.90
3	Математичка картографија	4.05
4	Геодезија (гр.)	6.30
5	Инженерска геодезија	6.75
6	Геодетска пракса 2	3.38
	<i>Вежби на вториот циклус студии:</i>	

1	Дигитална фотограметрија	0.90
I.6	Учебна 2019/2020	27.45
	<i>Вежби на прв циклус студии:</i>	
1	Елипсоидна геодезија	3.60
2	Математичка картографија	6.75
3	Геодезија (гр.)	4.50
4	Инженерска геодезија	6.75
5	Геодетска пракса 2	2.25
	<i>Вежби на вториот циклус студии:</i>	
1	Дигитална фотограметрија	0.90
2	Физичка геодезија	2.70
I.7	Учебна 2020/2021	20.70
	<i>Вежби на прв циклус студии:</i>	
1	Елипсоидна геодезија	1.80
2	Математичка картографија	6.75
3	Инженерска геодезија	5.40
4	Геодетска пракса 2	2.25
	<i>Вежби на вториот циклус студии:</i>	
1	Дигитална фотограметрија	1.80
2	Физичка геодезија	2.70
I.8	Учебна 2021/2022	15.30
	<i>Вежби на прв циклус студии:</i>	
1	Елипсоидна геодезија	1.80
2	Математичка картографија	5.40
3	Виша геодезија	1.35
4	Геодетска пракса 2	2.25
	<i>Вежби на вториот циклус студии:</i>	
1	Дигитална фотограметрија	1.80
2	Физичка геодезија	2.70
II	Настава во школи и работилници	1.00
1	Демихисарска летна школа 2017: „Документирање и истражување на архитектурата на манастирот Св. Јован Претеча – Слепче“.	1.00
III	Консултации со студенти	5.53
	2763*0.002	5.53
	Вкупно	185.63

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
I	Научно-стручни трудови	34.40
I.1	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови.	28.00
1	Lazo Dimov, Jovan Jovanov, Filip Kasapovski (2017) „Special purpose 2-D geodetic network for structure Kula Vodno“, Scientific Journal of Civil Engineering, volume 6, issue 2, ISSN: 1857-839X.	4.00

2	Z. Srbinoski, Z. Bogdanovski, B. Tundzev, S. Dimeski, F. Kasapovski (2018) „Geodetic projects as part of main project for new basic leveling network”, Scientific Journal of Civil Engineering, volume 6, issue 2, ISSN: 1857-839X.	3.00
3	Filip Kasapovski , Zlatko Srbinoski, Lazo Dimov, Zlatko Bogdanovski, Tome Gegovski (2018) „Vertical crustal movements in seismic active regions”, Scientific Journal of Civil Engineering, volume 7, issue 2, ISSN: 1857-839X.	3.00
4	Zlatko Srbinoski, Zlatko Bogdanovski, Filip Kasapovski , Tome Gegovski (2018) „Stereographic projection for territory of the Republic of Macedonia”, Scientific Journal of Civil Engineering, volume 7, issue 2, ISSN: 1857-839X.	3.00
5	Zlatko Bogdanovski, Zlatko Srbinoski, Filip Kasapovski , Tome Gegovski (2018) „Precise geodetic measurements on structures of black metallurgy”, Micro, Macro & Mezzo Geo Information, ISSN: 1857-9000; EISSN: 1857-9019; UDC: 528:004.	3.00
6	Filip Kasapovski (2019) „Data processing from precise leveling in seismic active regions”, Scientific Journal of Civil Engineering, volume 8, issue 1, ISSN: 1857-839X.	5.00
7	Srbinoski Z., Bogdanovski Z., Kasapovski F. , Gegovski T., (2019), “Tissot compensation projection for the territory of the Republic of North Macedonia”, Scientific Journal of Civil Engineering (SJCE), volume 8, issue 1.	3.00
8	Gegovski T., Bogdanovski Z., Kasapovski F. (2022), “A review of InSAR technology for determination of surface deformation”, Scientific Journal of Civil Engineering (SJCE), volume 11, issue 1.	4.00
I.2	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	1.80
1	Srbinoski Z., Bogdanovski Z., Tunzev B., Dimeski S., Kasapovski F. (2017): New Basic Leveling network of the Republic of Macedonia, International Jubilee Scientific Conference “75th Anniversary of UACEG”, Sofia, Bulgaria.	1.80
I.3	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир	6.40
1	Томе Геговски, Златко Богдановски, Златко Србиноски, Филип Касаповски (2019) „Геодетска оскултација на хидројаловишната брана „Тополница”, 12-то Советување за водостопанство и хидротехника организирано од Здружение „Македонски комитет за големи брани“ (ЗМКГБ), ISBN 978-608-65373-8-8, Скопје.	1.20
2	Богдановски З., Србиноски З., Касаповски Ф. , Геговски Т., Петровски Ф. (2021): „Геодетска оскултација на браната „Ратевска Река”, 5-ти Конгрес за високи брани, организиран од Здружение „Македонски комитет за големи брани“ (ЗМКГБ).	1.20
3	Богдановски З., Србиноски З., Касаповски Ф. , Геговски Т. (2019): Геодетски деформациски мерења на „Србиновачки мост”, 18-ти Меѓународен симпозиум на ДГКМ, Охрид.	1.20
4	Богдановски З., Србиноски З., Касаповски Ф. , Геговски Т., Петровски Ф. (2022): „Геодетски мерења за определување на невертикалност на столбови од „Скопскиот Аквадукт”, 19-ти Меѓународен симпозиум на ДГКМ.	1.20

5	Касповски Ф., Србиноски З., Господинов С., (2022): „Современи геодинамички истражувања во сеизмички активни региони базирани на геодетски мерења”, Меѓународна конференција „75 години Геодетска управа и 95 години од првиот премер“.	1.60
II	Учество на научен/стручен собир со реферат (усна презентација)	1.00
1	Меѓународна конференција „75 години Геодетска управа и 95 години од првиот премер“, Скопје, 14.10.2022, Агенција за катастар на недвижности.	1.00
III	Учество на научен/стручен собир со реферат (постер)	1.00
1	18. Меѓународен симпозиум на Друштвото на градежни конструктори на Македонија, Охрид, Р Македонија, 2019	0.50
2	19. Меѓународен симпозиум на Друштвото на градежни конструктори на Македонија, Охрид, Р Македонија, 2022	0.50
	Вкупно	36.40

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
I	Основни проекти, елаборати, ревизии, стручни мислења и проектни програми	65.00
1	Проект за идентификација и регистрација на подземна инфраструктура на Македонски телеком, аквизиција на геопросторни податоци и изработка на геодетски елаборати за дел од Југозападна Македонија, приватна геодетска фирма Гео Нова 2006 - Битола, 2013	1.00
2	Геодетски мерења и пресметување на кубатури на земјени маси во рудникот Бучим Радовиш, приватна геодетска фирма Геопроект Инженеринг - Скопје, 2015	1.00
3	Изработка на 3D фотореалистичен модел на стадионот Младост - Струмица, проект за реконструкција на трибините, аквизицијата на геопросторни податоци со фотограметриска метода на снимање со помош на дрон, 2017	1.00
4	Проект за изработка на ажурирана геодетска подлога за проектирање на 5 мали хидроцентрали во областа Мариово, аквизиција на геопросторни податоци со фотограметриска метода на снимање со помош на дрон, приватна геодетска фирма Геоинтер - Скопје, 2017, 5*1.00	5.00
5	Документирање и истражување на архитектурата на манастирот Св. Јован Претеча - Слепче, Демирхисарска летна школа, 2017	1.00
6	Елаборат од нивелмански мерења на браната „Лисиче” - Велес, 2017	1.00
7	Геодетска оскулгација на оџакот и носачите на котелот во ТЕЦ „Осломеј” - Кичево, 2018 - 2022, 3*2.00	6.00
8	Елаборат од геодетска оскулгација на брана „Матка” - Скопје, 2018 - 2020, 3*2.00	6.00
9	Геодетска оскулгација на хидројаловишна брана „Тополница”, Рудник Бучим, Радовиш, 2018-2021, 2*2,00	4.00
10	Геодетска оскулгација на брана „Подлес”, Градско, 2018	2.00
11	Геодетска оскулгација на брана „Гратче”, Кочани, 2018	2.00
12	Геодетска оскулгација на брана „Мавровица”, Свети Николе, 2018	2.00
13	Геодетска оскулгација на брана „Ратевево”, Берово, 2018	2.00

14	Геодетска оскулгација на брана „Маркова Река“, Струмица, 2018	2.00
15	Геодетска оскулгација на брана „Новоселка“, Струмица, 2018	2.00
16	Геодетска оскулгација на брана „Иловица“, Струмица, 2018	2.00
17	Геодетска оскулгација на брана „Чаушица“, Струмица, 2018	2.00
18	Геодетска оскулгација на брана „Калиманци“, Кочани, 2018	2.00
19	Геодетска оскулгација на брана „Мантово“, Радовиш, 2018	2.00
20	Геодетска оскулгација на брана „Прилеп“, Прилеп, 2018	2.00
21	Геодетска оскулгација на брана „Паљурци“, Богданци, 2018	2.00
22	Документирање за конзервација и реставрација на Манастир „Трескавец“ – Прилеп, со примена на терестичко скенирање со Lidar метода, 2022	1.00
23	Проект за геодетска основа микротригонометриска и нивелманска мрежа за објект Вијадукт на км 7+576 на експресен пат Крива Паланка-Ранковце, 2019	2.00
24	Изработка на геодетска ситуација како дел од проектна документација за водоводен приклучок на спортската сала сместена во кампусот на УКИМ, Скопје, 2019	2.00
25	Елаборат за геодетски мерења за изведба на градежни работи заради тековно одржување на плоштадот и сервисната улица во кампусот на УКИМ, Скопје, 2019	2.00
26	Елаборат од геодетски мерења за определување невертикалност на столбови од Аквадуктот во Скопје, Скопје, 2019	2.00
27	Годишен елаборат за геотехничка оскулгација на теренот и објектот на фабрика за обработка на вода (филтер-станица) – Струмица, 2020.	2.00
28	Пример на пасивната ГНС мрежа МАКРЕФ (источна Македонија), (соработник), 2020	1.00
29	Проект за воспоставување на геодетска основа за потребите на автопатската делница Скопје – с. Блаце (соработник), 2021	1.00
30	Документирање за конзервација и реставрација на Манастир „Свети Пантелејмон“ – Скопје, со примена на терестичко скенирање со Lidar метода, 2021	1.00
31	Елаборат од геодетските мерења за определување на траекторија на одрон за десната страна на брана Матка	1.00
Дејности од поширок интерес		
II	Член на факултетска комисија	1.00
1	Член на Комисија за упис на студенти на Градежниот факултет	0.50
2	Член на Комисија за одржување на веб-страницата на Градежниот факултет	0.50
Вкупно		66.00

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	185,63
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	36,40
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	66,00
Вкупно	288,03

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лазо Димов, Градежен факултет – Скопје, с.р.
 Проф. д-р Златко Србиноски, Градежен факултет – Скопје, с.р.
 Проф. д-р Златко Богдановски, Градежен факултет – Скопје, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „ДРЖАВНО СМЕТКОВОДСТВО И СМЕТКОВОДСТВО НА НЕПРОФИТНИ ОРГАНИЗАЦИИ“ ОД АВТОРОТ ПРОФ. Д-Р ЗОРАН МИНОВСКИ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет бр. 02-1356/4 од 9.9.2022, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот **Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации** од авторот проф. д-р Зоран Миновски, наменет за студентите на **Економскиот факултет во Скопје**, за предметот **Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации**, избрани се проф. д-р Блажо Недев и проф. д-р Зорица Божиновска Лазаревска.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

I. Општ дел

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации
Назив на предметната програма:	Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации
Назив на студиската програма:	Сметководство и ревизија
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Неделен фонд на часови: 6+0. ЕКТС-кредити: 8.
Предметот Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации на Економскиот факултет во Скопје е задолжителен предмет за студентите од четврта студиска година на департаментот по сметководство и ревизија на Економскиот факултет во Скопје, со фонд на часови 6+0, со 8 ЕКТС-кредити и се слуша во седмиот семестар.	
Реден број на изданието:	второ издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 534 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот Times New Roman 12. Текстот е поделен во 10 поглавја.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Блажо Недев, с.р.
Проф. д-р Зорица Б. Лазаревска, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р БЛАЖО НЕДЕВ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот со наслов „ Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации“ од авторот проф. д-р Зоран Миновски е систематизиран во 10 поглавја, во кои се елаборираат основите на државното и непрофитно сметководство и целиот сметководствен циклус согласно со барањата на законската и професионална регулатива во национални и меѓународни рамки. Во првото поглавје, акцентот е ставен на воведувањето во државното и непрофитно сметководство со што студентите се запознаваат со развојот и значењето на државниот и непрофитен сектор, карактеристиките и видовите на државни и непрофитни организации, местото, улогата и карактеристиките на сметководството во јавниот сектор, професионалното образование и обука, како и сертификација на сметководители и ревизори, етичките стандарди и етичкото однесување на сметководителите и ревизорите во јавниот сектор, како и ефикасноста и мерењето на перформансите во јавниот сектор. Втората глава е посветена на концептите, принципите и стандардите на државното сметководство и известување, на административниот и бизнис вид на активности, и подетално е посветено внимание на меѓународните сметководствени стандарди за јавен сектор и чекорите за нивна имплементација, како и на меѓународните стандарди за ревизија во јавен сектор. Во третото поглавје, авторот продолжува со елаборација на државното финансиско известување, каде што се обработени целите и основите на сметководството во јавниот сектор, готовинската и пресметковната основа на сметководството и модифицираните облици на сметководството, основите на мерењето, како и системите на национални сметки и владина финансиска статистика. Четвртото поглавје се однесува на финансиските извештаи на државни и непрофитни организации, моделот на државно финансиско известување и видовите на финансиски извештаи, како поединечни, така и консолидирани. Во петтото поглавје се објаснува сметководството на основни групи на постојани средства и долгорочни обврски, како и разбирање на фокусите на проценка кои ги користат владите. Сметководството на фондови, нивната класификација, карактеристики и сметководствен третман, како и меѓуфондовските трансфери и трансакции се обработени во шестото поглавје. Во седмата глава се елаборира проблематиката во врска со буџетот, буџетското сметководство и известување, каде што посебно внимание се посветува на буџетскиот процес преку</p>
--	--

	<p>изготвувањето и донесувањето на буџетот, негово извршување, и понатаму на буџетското сметководство и финансиско известување. Во овој дел е прикажана илустрација на примери за евиденција на сметководствените настани во рамките на буџетското сметководство, и тоа кај буџетите и фондовите и кај буџетските корисници, според законските прописи. Во осмата глава се обработува проблематиката во врска со детерминирање на трошоците за државни и непрофитни организации, каде што се дава соодветна елаборација на видовите трошоци и методите за нивна пресметка за утврдување на цената на производите и услугите обезбедени од ентитетите во јавниот сектор. Деветтата глава се однесува на сметководството и известувањето за државни и непрофитни организации, каде што се дава и соодветна евиденција на сметководството за непрофитни организации. Во десеттата глава се обработува проблематиката на државната ревизија, од повеќе аспекти, и тоа: видови и процедури на државна ревизија, екстерна и интерна ревизија и јавна внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, стандарди на државна ревизија, кодекс на етика, како и принципи на транспарентност и отчетност, основни начела и субјекти на државна ревизија, проблеми на државната ревизија и права и одговорности на ревизорите во јавниот сектор.</p> <p>Во трудот, според соодветен редослед, е проследена проблематиката која се однесува на државното сметководство и сметководство на непрофитни организации. Со ова на читателите на ракописот им обезбедува заокружена целина за постепено разбирање на проблематиката поврзана со сметководството и финансиското известување во јавниот сектор и непрофитните организации.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот е комплетно усогласен со деталната содржина на предметната програма која е усвоена на Наставно-научниот совет на Факултетот.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Дополнително техничко средување на илустрираните примери и одреден број на граматички грешки во текстот.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Ракописот е лесно читлив, разбирлив, со соодветно ниво на елаборација за законската и професионална рамка која во практика треба да се користи за подготовка на финансиски информации за бројни корисници. Текстот изобилува со илустрирани примери, анализи и коментари кои на читателот му овозможуваат лесно да ги совлада, разбере и примени принципите, концептите и стандардите на државното и непрофитно сметководство и известување. На ракописот, овие карактеристики му</p>

	обезбедуваат квалитет на добар учебник. Исто така, за ракописот користени се последните измени во меѓународната професионална регулатива за јавен сектор.
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 534 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот Times New Roman 12. Текстот е поделен во 10 поглавја.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како **учебник** по предметот **Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации**, примарно наменет за студентите на Економскиот факултет во Скопје.

Во Скопје, 26.9.2022 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Блажо Недев, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ЗОРИЦА БОЖИНОВСКА ЛАЗАРЕВСКА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот на учебникот „Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации“ од авторот проф. д-р Зоран Миновски е поделен во 10 глави. Во првата глава се обработуваат основите на државното и непрофитно сметководство, пред сè развој и значење на државниот и непрофитен сектор, карактеристики и видови на државни и непрофитни организации, место, улога и карактеристики на сметководството во јавниот сектор, образование, професионалност и етика на сметководителите и ревизорите, ефикасност и мерење на перформансите на јавниот сектор. Во втората глава се дадени концептите, принципите и стандардите на државното сметководство и известување. Понатаму, во третото поглавје, авторот продолжува со државното финансиско известување, каде што се обработени целите и основите на сметководството во јавниот сектор, основите на мерењето и системите на национални сметки и владина финансиска статистика, а во четвртата глава, фокусот е ставен на финансиските извештаи на државни и непрофитни организации, како поединечни, така и консолидирани, кои се значајни за голем број корисници. Во петтата глава се објаснува сметководството на основни групи на постојани средства и долгорочни обврски. Во наредното тематско поглавје се елаборира сметководството на фондови, нивна класификација, карактеристики и сметководствен третман. Во седмата глава се елаборира проблематиката во врска со буџетот, буџетското сметководство и известување, каде што посебно внимание се посветува на буџетскиот процес и понатаму на буџетското сметководство и финансиско известување, со дадени примери за евиденција на сметководствените настани во рамките на буџетското сметководство кај нас. Во осмата глава се обработува проблематиката на детерминирање на трошоците за државни и непрофитни организации, и тоа видовите трошоци и методите за нивна пресметка. Деветтата глава се однесува на сметководството и известувањето за државни и непрофитни организации, каде што се дава и соодветна евиденција на сметководството за непрофитни организации. Во десеттата глава се обработува проблематиката на државната ревизија, видовите и процедурите на државната ревизија, стандардите на државната ревизија, кодексот на етика, како и принципите на транспарентност и отчетност, основните начела и субјекти на државна ревизија, проблемите на државната ревизија, како</p>
--	---

	<p>и правата и одговорностите на ревизорите во јавниот сектор.</p> <p>Покрај теоретската елаборација на сметководствените принципи, правила и стандарди, низ сите поглавја непосредно во соодветните експликации се дадени практични примери и илустрации. Ваквиот пристап на ракописот му дава карактеристика на едноставен, разбирлив и практичен учебнички материјал. Стилот на пишување е едноставен, лесен и читлив, но, сепак, ракописот изобилува со голем број на коментари и анализи кои на студентите треба да им овозможат да навлезат подлабоко во суштината на најчесто користените сметководствени правила, принципи и стандарди во подготовката на евиденцијата за трансакции и информации во финансиските извештаи на државни и непрофитни организации.</p>
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	<p>Ракописот е целосно усогласен со деталната содржина на предметната програма. Теоретски се покриени и практично соодветно илустрирани клучните сметководствени методи, правила и стандарди за најзначајните трансакции и настани во работењето на ентитетите во јавниот сектор и непрофитните организации.</p>
Предлози за потребни корекции:	<p>Помал број на технички корекции во однос на видливоста на табелите и нивно подобро презентирање.</p>
Оцена на ракописот:	<p>Ракописот ги обработува и соодветно ги покрива сите тематски единици на усвоената предметна програма на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје. Тематски се соодветно обработени теоретските основи на државното и непрофитно сметководство и финансиското известување, кои се основа за развојот на сметководствените правила, принципи и стандарди на сметководството во јавниот сектор. Материјалот ја илустрира организацијата на сметководствениот систем во јавниот сектор, интегрираниот информациоен систем за финансиско известување во јавниот сектор, постапките на буџетското сметководство, фондовското сметководство, непрофитните организации и активностите во сметководствениот процес во врска со изготвување на информации и финансиски извештаи според законски барања и во согласност со принципите и стандардите.</p>
Категоризација:	<p>учебник</p>
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 534 страници (формат А4), напишани на компјутер, со</p>

	големина на фонтот Times New Roman 12. Текстот е поделен во 10 поглавја.
--	--

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како **учебник** по предметот **Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации**, примарно наменет за студентите на Економскиот факултет во Скопје.

Во Скопје, 28.9.2022 година

Рецензент

Проф. д-р Зорица Божиновска Лазаревска, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „УПРАВУВАЊЕ СО ИНОВАЦИИ И ПРОИЗВОД“ ОД АВТОРКАТА
ПРОФ. Д-Р ЕЖЕНИ БРЗОВСКА

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, донесена на седницата одржана на 17.6.2022, бр. 02-1091/5, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Управување со иновации и производ“ од авторката Ежени Брзовска, наменет за студентите на Економскиот факултет во Скопје, за предметот Управување со производот/ Управување со иновации и производ, избрани се: проф. д-р Снежана Ристевска Јовановска и проф. д-р Николина Паламидовска Стерјадовска.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

III. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Управување со иновации и производ
Назив на предметната програма:	Управување со производот (наставна програма 2017/2018) и Управување со иновации и производ (наставна програма 2022/2023)
Назив на студиската програма:	Маркетинг
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	90 часа, 8 кредити
Предметот Управување со производот/Управување со иновации и производ на Економскиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови – 90, број на ЕКТС-кредити – 8 и се слуша во 6. (зимски) семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот поднесен за рецензија содржи 256 страници во формат А4, компјутерски обработен, со фонт Таhоmа 12. Текстот е поделен во 5 поглавја, вовед и користена литература.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Снежана Ристевска Јовановска, с.р.
Проф. д-р Николина Паламидовска Стерјадовска, с.р.

**ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р СНЕЖАНА РИСТЕВСКА
ЈОВАНОВСКА**

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Работната верзија на учебникот со наслов „Управување со иновации и производ“, од д-р Ежени Брзовска, претставува актуелен текст презентираан во форма на модерен учебник што ги опфаќа сите поважни аспекти во однос на процесот за развој на нов производ. Работниот материјал има вкупно 256 странци во А4-формат и е структуриран на следниот начин: ВОВЕД ГЛАВА 1: Концепт на производ – дефинирање и креирање на вредност за потрошувачите ГЛАВА 2: Управување со брендот и дизајн на пакување на производот ГЛАВА 3: Управување со иновација ГЛАВА 4: Процес на развој на нов производ ГЛАВА 5: Животен циклус на производ КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА</p> <p>Оваа исклучително актуелна и многу опширна материја е обработена со едноставен и разбирлив јазик, без притоа да се наруши соодветната употреба на воспоставените стручни и маркетинг-термини соодветно преведени/адаптирани на литературен македонски јазик. Материјалот е во целост приспособен за потребите на студентите од прв циклус студии и е правилно димензиониран со оглед на расположливиот фонд часови по истоимениот предмет. Наративот на текстот е приспособен за едноставно разбирање и совладување на испитната материја. Материјалот е надополнет со актуелни примерите од практиката.</p> <p>Предложениот учебник не е само основна алатка за наставниците и за студентите што го изучуваат предметот Управување со производот/Управување со иновации и производ. Наративот на текстот на овој учебник го прави интересно четиво за сите маркетинг-менаџери кои се одговорни за развој на нови производи.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Предложениот текст за учебник во целост е усогласен со акредитираната предметна програма по предметот Управување со производот/Управување со иновации и производ на Економскиот факултет во Скопје при УКИМ.</p>

Предлози за потребни корекции:	Минимални технички подобрувања на текстот.
Оцена на ракописот:	Ракописот за учебник под наслов „Управување со иновации и производ“ од д-р Ежени Брзовска е современ текст што детално и во целост ги појаснува карактеристиките на производот, процесот на развој на новиот производ и стратегиите кои се применуваат во животниот циклус. Тој го обработува и делот за управување со брендот и дизајнот на пакување на производите. Авторката д-р Брзовска Ежени ги објаснува поединечните фази од процесот на развој на новиот производ. Текстот е изработен со почитување на сите академски стандарди, а посебен успех за авторката е нејзината способност оваа комплексна материја да ја претстави на едноставен и приемчив начин, лесен за проучување не само од страна на академската заедница туку и за секој обичен читател заинтересиран за оваа тематика.
Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот на предложениот учебник со наслов: Управување со иновации и производ , од авторката д-р Ежени Брзовска , изработен на 256 страници, формат А4, компјутерски обработен во фонт Таhoma, 12, поделен во 5 поглавја, вовед и користена литература, во целост ги исполнува сите предвидени академски стандарди и услови за да биде испечатен и препорачан како учебник. Ова особено со оглед на фактот што станува збор за акутелна проблематика од интерес на пошироката јавност.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Управување со производот/Управување со иновации и производ, примарно наменет за студентите на Економскиот факултет во Скопје при УКИМ.

Во Скопје, 3.11.2022

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Снежана Ристевска Јовановска, с.р.

ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р НИКОЛИНА ПАЛАМИДОВСКА СТЕРЈАДОВСКА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот со наслов „Управување со иновации и производ“ од авторката Ежени Брзовска е современ универзитетски учебник напишан според урнекот на учебници што се изучуваат на универзитетите во светот. Текстот во учебникот го објаснува концептот на производ и различните нивоа на производ за генерирање на дополнителна вредност на потрошувачите.</p> <p>Учебникот има вовед, пет поглавја и користена литература. Во воведот, авторката ја објаснува актуелноста на проблематиката и ја потенцира важноста на иновацијата.</p> <p>Во првото поглавје се дефинира концептот на производ и авторката дава осврт на класификацијата на вредности за потрошувачите.</p> <p>Во второто поглавје, авторката објаснува дека правилното управување со брендот придонесува за унапредување на перцепцијата за успешноста на производот, поголема лојалност, помала ранливост на маркетинг-активностите на конкурентите и пазарните кризи, поголема профитна стапка, помала еластичност на зголемување на цените, можност за партнерства, можност за проширување на брендот. Во овој дел се дава осврт на важноста на пакувањето преку VIEW-моделот.</p> <p>Во третото поглавје со наслов „Управување со иновација“ се потенцира важноста на иновацијата, се објаснуваат моделите за иновација. Авторката дава посебен осврт на иновацијата на услугите.</p> <p>Во четвртото поглавје на учебникот, авторката детално го објаснува процесот на развој на новиот производ. Секоја од поединечните фази: идентификација на можности, генерирање на концепт, евалуација, развој на производ и лансирање на производ се соодветно елаборирани надополнети со практични примери.</p> <p>Петтото поглавје на учебникот го разработува животниот циклус на производ, со осврт на секоја од поединечните фази. Авторката ги анализира стратегиите во однос на животниот циклус на производот за позиционирање на производот на динамичниот пазар, со цел повторно заживување на дел од карактеристите во фазите на раст и зрелост.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Предложениот текст за учебник во целост е усогласен со акредитираната предметна програма по предметот Управување со производот/Управување со иновации и производ на Економскиот факултет во Скопје при УКИМ.</p>

Предлози за потребни корекции:	Незначителни технички корекции.
Оцена на ракописот:	Ракописот за учебник под наслов „Управување со иновации и производ“ од д-р Ежени Брзовска разработува исклучително комплексна материја со која се објаснува процесот на развојот на новите производите. Авторката ја објаснува материјата на лесен и разбирлив начин, што ќе им овозможи на студентите од третата студиска година лесно да ја совладаат материјата и да го разберат концептот на производот и креирањето на вредност за потрошувачите. Авторката ја потенцира важноста на иновацијата и ги објаснува нејзините модели. Текстот може да послужи и за пошироката академска јавност, но и за сите стручни лица кои директно се занимаваат со какви било аспекти на развојот на нови производи.
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот поднесен за рецензија содржи 256 страници во формат А4, компјутерски обработен, со фонт Tahoma 12. Текстот е поделен во 5 поглавја, вовед и користена литература.

Брз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Управување со производот/Управување со иновации и производ, примарно наменет за студентите на Економскиот факултет во Скопје при УКИМ.

Во Скопје, 3.11.2022 година

Рецензент

**Проф. д-р Николина Паламидовска
Стерјадовска, с.р.**

ПРЕГЛЕД
НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА МАГИСТЕРСКИ ТРУД НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ
– СКОПЈЕ

Ред. Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На одлука на ННС/НС за прифаќање на темата	
		на македонски јазик	на англиски јазик			
1.	Сашка Теодосиевски	„Улогата на лидерството во креирање организациски промени здравствените организации“	на во на во	“The role of the leadership in creating organizational changes in the health institutions“	проф. д-р Леонид Наков	31.10.2022 год. Бр. 02-1625/2
2.	Артина Камбери	“Таргетирање инфлацијата брзорастечки економии“	на во	“Inflation Targeting in the Emerging Markets“	проф.д-р Кирил Јовановски	31.10.2022 год. Бр.02-1619/2
3.	Анастасија Милковска	Креативна деструкција или некреативна реконструкција? Влијанието на корона кризата врз македонскиот пазар на труд“	или	Creative Destruction or Non-creative Reconstruction? The Impact of the Coronavirus Crisis on the Macedonian Labor Market“	проф.д-р Трајко Славески	31.10.2022 год. Бр. 02-1692/2

ПРЕГЛЕД
НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА ИЗРАБОТКА НА ДОКТОРСКИ ДИСЕРТАЦИИ НА
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ-СКОПЈЕ

Ред Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	М-р Методија Мирчев	„Анализа на развојот на иновативните финансиски екосистеми: тенденција и перспективи на конвергенција на бизнис моделите на телекомуникациската, осигурителната и банкарската индустрија	“Analysis of the development of innovative financial ecosystems: the tendency and prospects of convergence of the telecommunication, the insurance, and the bank industry's business models“	Проф.д-р Игор Ивановски	03.11.2022 година, бр. 02-1772/4

ПРЕГЛЕД
на теми за изработка на магистерски труд прифатени од
Наставно-научниот совет на Машински факултет во Скопје
на седницата одржана на 27 октомври 2022 година

МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Младен Јулоски	Информациска платформа за биоинспирација	Bioinspiration Information Platform	проф. д-р Софија Сидоренко	02-1599/2 27.10.2022 год.
2.	Дејан Коловски	Експериментална и нумеричка анализа на нестационарните појави во доводните органи и агрегатите на реална хидроцентрала при преодните режими на работа	Experimental and Numerical Analysis of the Unsteady Phenomena in Intake Structures, Penstocks, and Unsteady Phenomena in Intake Structures, Penstocks and Units of Real Hydro Power Plant during Transient Regimes	вон. проф. д-р Виктор Илиев	02-1590/2 27.10.2022 год.
3.	Филип Попоски	Примена на предиктивно управување за детекција на напади кај сајбер-физички системи	Application of Predictive Control in Cyber-Physical System Attack Detection	вон. проф. д-р Дарко Бабунски	02-1589/2 27.10.2022 год.

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ОСНОВИ НА МУЗИЧКОТО ОБРАЗОВАНИЕ СО МУЗИЧКИ
ИНСТРУМЕНТИ“ ОД АВТОРИТЕ ВОНР. ПРОФ. Д-Р ЈЕТА СТАРОВА МЕХМЕТИ И
ВОНР. ПРОФ. Д-Р ЕРМАЉ МЕХМЕТИ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, бр. 02-557/8, донесена на 5.9.2022, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Основи на музичкото образование со музички инструменти“ од авторите: вонр. проф. д-р Јета Старова Мехмети и вонр. проф. д-р Ермаљ Мехмети, наменет за студентите на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, за предметот Основи на музичкото образование со музички инструменти, избрани се д-р Аида Ислам, редовен професор, ПФСКО и д-р Мујесере Илјази, доцент, ПФСКО.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

IV. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Основи на музичкото образование со музички инструменти
Назив на предметната програма:	Основи на музичкото образование со музички инструменти
Назив на студиската програма:	Одделенска настава Предучилишно воспитание
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	4+4
Предметот Основи на музичкото образование со музички инструменти на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје е задолжителен предмет со фонд на часови 4+4, број на ЕКТС-кредити – 8 и се слуша во V (одделенска настава) и VI (предучилишно воспитание) семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 200 страници (формат В-5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 25 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 128 нотни примери.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Аида Ислам, редовен професор, с.р.
Д-р Мујесере Илјази, доцент, с.р.

V. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р АИДА ИСЛАМ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Содржински материјалот е изложен во 2 дела, првиот дел се состои од 9 глави, а вториот дел од 16 глави. Првиот дел на учебникот е насловен „Основи на музичкото образование“ и започнува со предговор. Овде се образложува идејата за пишување на оваа книга која е наменета за студентите од Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје кои го слушаат предметот Основи на музичкото образование со музички инструменти. Книгата е, всушност, наменета за општиот и практичниот дел на наставата, поради што вклучува и вежби по пијано, блок флејта, како и песни од детскиот репертоар на албански јазик. Првото поглавје е посветено на музичката едукација, нејзиното значење и улога во развојот на детето, додека во второто поглавје се истакнува важноста на изучувањето на музиката во основните училишта и во предучилишните установи. Во следните поглавја се објаснети поими од музичката теорија кои се основни за музичката писменост, како што се петолинието, нотите, ритмот и метарот, предзнаците, интервалите, скалите и тоналитетите, акордите, како и музичките форми со нивна анализа.</p> <p>Вториот дел од книгата е посветен на музичките инструменти, и започнува со предговор каде што се образложува потребата за познавањето на музичките инструменти првенствено за студентите од Педагошкиот факултет. Во него се опфатени во поглавја главно инструментите што се користат во симфонискиот оркестар, но и во камерната и солистичката практика. Покрај инструментите, прикажани се сите видови на оркестри и камерни ансамбли, а разгледани се и некои од народните музички инструменти кои сеопфатно учествуваат во обликувањето на музичкиот фолклорен колорит. Во продолжетокот е направен и краток историски преглед на музичката уметност и музичките епохи: средниот век, ренесанса, барок, класицизам романтизам, импресионизам и современа музика. Последните три поглавја се посветени на практичниот дел на наставата и содржат вежби за пијано и блок флејта наменети за студентите од Педагошкиот факултет. Воедно се селектирани песни за деца кои се користат во предучилишните установи и во одделенската настава до петто одделение во училиштата на албански јазик во РСМ. На крајот од ракописот е наведена користената литература каде што се приложени 30 наслови.</p>
--	---

<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Од претходно изнесеното, но и од анализата на ракописот може да се заклучи дека тој целосно го покрива општиот и практичниот дел од програмата по предметот Основи на музичкото образование со музички инструменти на Педагошкиот факултет во Скопје.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Авторите, преку континуирани дискусии и размена на мислења со рецензентот при пишувањето на ракописот, забелешките и предлозите на рецензентот ги вградија во ракописот кој е предмет на рецензија. Оттука сметам дека не се потребни никакви корекции на овој ракопис.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Учебникот е актуелен и овозможува идните учители да се стекнат со соодветни знаења, умења и способности за методите на предавање и примената на вежбите по пијано, блок флејта и детски песни.</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>Учебник кој наполно соодветствува за реализација на наставата по предметот за кој е наменет.</p>
<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Од деталниот преглед на ракописот, може да се заклучи дека авторите имаат солидно познавање од изложената област. Направен е вистински избор на структурата и содржината на материјалот кој е предмет на разработка во ракописот. Материјалот технички е подготвен на завидно ниво, јазикот е јасен за целната група. Практикумот со приложената содржина е потребен и сосема е оправдано неговото објавување.</p>

Врз основа на изнесеното, ми претставува чест и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Основи на музичкото образование со музички инструменти, примарно наменет за студентите на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје.

Во Скопје, ноември 2022 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Аида Ислам, с.р.

III. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р МУЈЕСЕРЕ ИЛЈАЗИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Учебникот „Основи на музичкото образование со музички инструменти“ е книга која е наменета за студентите од Педагошкиот факултет во Скопје кои го слушаат предметот Основи на музичкото образование со музички инструменти. Содржински материјалот е изложен во 2 дела, првиот дел се состои од 9 глави, а вториот дел од 16 глави.</p> <p><u>Првиот дел на учебникот е насловен: Основи на музичкото образование.</u></p> <p><u>Во воведот</u> се образложува идејата за пишување на оваа книга која е наменета за студентите од Педагошкиот факултет во Скопје кои го слушаат предметот Основи на музичкото образование со музички инструменти, како и нејзината структура.</p> <p><u>Првата глава</u> е посветена на музичката едукација како значајна улога во формирањето и развојот на детето.</p> <p><u>Втората глава</u> е посветена на изучувањето на музиката во основните училишта и во предучилишните установи.</p> <p><u>Наредните поглавја сè до деветтото поглавје</u> се посветени на почетоците на музичкото описменување и музичката теорија, кои се основите на музичкото образование.</p> <p><u>Вториот дел од учебникот е насловен „Музички инструменти“.</u></p> <p><u>Вовед:</u> Во воведот, авторите се осврнуваат на улогата и значењето на музичките инструменти.</p> <p><u>Прва глава:</u> Во ова поглавје, авторите ги објаснуваат темелите, почетоците и развојот на музичките инструменти низ развојот.</p> <p><u>Втора глава:</u> Во оваа глава, објаснета е поделбата на музичките инструменти.</p> <p><u>Трета глава:</u> Во ова поглавје се наведени, комплетно анализирани, сите жичани инструменти од историски аспект преку нивниот развој сè до денес и со нивни претставници.</p> <p><u>Четврта глава:</u> Ова поглавје е посветено на аерофоните инструменти.</p> <p><u>Петто поглавје:</u> Ова поглавје е посветено на аерофоните инструменти со клавиши.</p> <p><u>Шесто поглавје:</u> Ова поглавје е посветено на ударните инструменти.</p> <p><u>Седмо поглавје:</u> Во ова поглавје се набројуваат и објаснуваат мембранофоните инструменти.</p> <p><u>Осмо поглавје:</u> Во ова поглавје се набројуваат и објаснуваат идиофоните инструменти.</p> <p><u>Деветто поглавје:</u> Ова поглавје е посветено на електронските инструменти.</p> <p><u>Десетто поглавје:</u> Ова поглавје е посветено на инструментални ансамбли камерни состави и оркестри.</p>
--	---

	<p><u>Единаесетто поглавје:</u> Народни музички инструменти.</p> <p><u>Дванаесетто поглавје:</u> Краток преглед на историјата на музиката.</p> <p><u>Поглавје бр. 13:</u> Поделба и преглед на музичките периоди.</p> <p><u>Поглавја бр. 14, 15 и 16:</u> вежби за пијано, блок флејта и изучување на песни наменети за студентите од Педагошкиот факултет во Скопје.</p> <p>На крајот на учебникот е наведена целосната користена литература.</p>
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Предложениот ракопис е усогласен со наставната програма по предметот Основи на музичкото образование со музички инструменти, при што понудените вежби во одделните глави ќе имаат посебен придонес во оспособувањето на студентите за нивната работа со учениците од прво до петто одделение во основното образование и во предучилишното воспитание.
Предлози за потребни корекции:	Не е потребно да се вршат никакви дополнителни измени.
Оцена на ракописот:	Предметниот ракопис е редок од ваков вид во нашата држава. Оттука сметам дека неговото публикување е од посебен интерес и дека тој има потенцијал во делот на наставата по музичко образование со музички инструменти да ја подобри работата со студентите од Педагошкиот факултет во Скопје.
Категоризација:	учебник.
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Материјалот во овој ракопис е изложен на разбирлив начин и е добро систематизиран, што овозможува лесно усвојување на потребните знаења од страна на студентите. Притоа, приложените слики и вежби овозможуваат студентите да се стекнат со сеопфатни и корисни знаења од наведената област. Покрај тоа, сметам дека предложениот ракопис ќе има влијание и на работата со ученици по Основи на музичкото образование со музички инструменти во целиот образовен систем и дека неговото правилно користење во училиштата неа значително ќе ја унапреди.

Врз основа на изнесеното, ми претставува чест и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Основи на музичкото образование со музички инструменти, примарно наменет за студентите на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје.

Во Скопје, ноември 2022 година

Рецензент
Доц. д-р Мујесер Илјази, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА СОРАБОТНИК ВО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ НА НАУЧНАТА ОБЛАСТ ПРАВО НА ДРУШТВА НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, а во врска со објавениот конкурс на 12.10.2022 година во весниците „Слободен печат“ и „Коха“, Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, на седницата одржана на 2.11.2022 година, донесе Одлука број 09-1179/7 од 3.11.2022 година, со која е формирана Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Димитар Гелев, редовен професор, Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје, проф. д-р Горан Коевски, редовен професор, Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје и проф. д-р Александар Климовски, редовен професор, Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје, за избор на соработник во звање – асистент на научната област право на друштва. Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на соработник во звање – асистент на научната област право на друштва, во предвидениот рок се пријавија кандидатите: м-р Катерина Жатева и м-р Влатко Токарев (два кандидата). Во Извештајот ќе бидат изнесени позначајните биографски податоци за кандидатите, нивното образование, како и наставно-научните и стручни квалификации со образложение, мислење и предлог на Комисијата до Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ, ОБРАЗОВАНИЕ И НАСТАВНО-НАУЧНИ И СТРУЧНИ КВАЛИФИКАЦИИ

1.1. М-р Катерина Жатева

1.1.1. Кандидатката Катерина Жатева е родена на 17.11.1987 година во Скопје. Основното образование кандидатката го завршила во Скопје, додека, пак, средното, исто така, во Скопје, во СУГС „Јосип Броз-Тито“.

На Правниот факултет „Јустинијан Први“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, кандидатката се запишала на додипломски студии во учебната 2006/2007 година на студиската програма Правни студии, кои ги завршила во 2009 година со просечен успех 8,00, при што се стекнала со стручен назив – дипломиран правник – Bachelor of Laws (LL.B.) – 180 ЕКТС-кредити. Во учебната 2009/2010 година, кандидатката м-р Катерина Жатева се запишала на втор циклус студии, насока: деловно право (модул А: Трговско право), и успешно ги положила предвидените испити. Во декември 2011 година, таа го одбрала својот магистерски труд на тема: „Имплементацијата на директивата за Timeshare во македонското законодавство“, при што се стекнала со 120 ЕКТС-кредити од мастер студиите со просечен успех 9,25 и се здобила со назив – магистер по право од областа на деловно право – Master of Laws (LL.M.).

Кандидатката м-р Катерина Жатева, по завршувањето на студиите од втор циклус, била ангажирана како демонстратор за предметот Право на друштва во периодот декември 2011 – април 2016 година.

Во својата биографија, кандидатката наведува дека поседува компјутерски вештини и има познавање на англиски јазик (ниво 1, според Cambridge English Language Assessment и ниво B2, според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), што се докажува со уверение издадено од Универзитетот Cambridge (преку British Council во Скопје).

Додека ги извршува обврските на демонстратор, а и подоцна на различни позиции во Министерството за правда – Биро за застапување на Република Северна Македонија пред Европскиот суд за човекови права, кандидатката учествувала на 18 различни конференции, moot court-ови, семинари и курсеви и самостојно има објавено пет научни и стручни трудови во референтни научни публикации, што се докажува со приложени копии од објавените трудови.

Кандидатката м-р Катерина Жатева го положила правосудниот испит во 2017 година и е запишана на докторските студии по Деловно право на Правниот факултет „Јустинијан Први“, УКИМ, Скопје.

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ –
АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ**

Кандидат: м-р. Катерина Жатева

Институција: Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје

Научна област: право на друштва

Ред. Број 1	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	ДА
2	Стегнат назив – магистер од областа деловно право Назив на научната област: право на друштва	ДА
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,00 (осум) Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,25 (девет, дваесет и пет)	ДА
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик, Cambridge English Level 1 Certificate in ESOL International and Council of Europe Level B2 (Pass with Distinction) 2. Назив на документот: уверение (Cambridge English Level 1 Certificate), бр. 501/1088/3 3. Издавач на документот: Cambridge English Language Assessment, Part of University of Cambridge (British Council, Скопје) 4. Датум на издавање на документот: 2.10.2015 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Димитар Гелев, с.р.

Проф. д-р Горан Коевски, с.р.

Проф. д-р Александар Климовски, с.р.

1.2. М-р Влатко Токарев

1.2.1. Кандидатот м-р Влатко Токарев е роден на 17.8.1995 година во Струмица. Основното образование кандидатот го завршил во Струмица, додека, пак, средното, исто така, во Струмица, во СОУ „Јане Сандански“.

На Правниот факултет „Јустинијан Први“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, кандидатот се запишал на додипломски студии во учебната 2013/2014 година на студиската програма Правни студии, кои ги завршил во 2016 година со просечен успех 9,86, при што се стекнал со стручен назив – дипломиран правник – Bachelor of Laws (LL.B) – 180 ЕКТС-кредити. Во учебната 2016/2017 година, кандидатот м-р Влатко Токарев се запишал на втор циклус студии, на насоката меѓународно право и односи и право на Европската Унија (модул: Меѓународно приватно право) и успешно ги положил предвидените испити, со што се стекнал со 97 кредити од вториот циклус на студиите со просечен успех од 10,00. Иако во биографските податоци кандидатот наведува дека во јули 2018 година го одбрал магистерскиот труд со наслов „*Битка на формулари* според Виенската конвенција за договорите за меѓународна продажба на стока од 1980 година“ и приложил диплома за завршени втор циклус студии со назив: магистер по право од областа на меѓународно право и односи и право на ЕУ, издадена од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на 9.11.2018, со што се потврдува дека кандидатот се стекнал со вкупно 120 ЕКТС-кредити од вториот циклус студии, тоа не може да се види од приложеното уверение за положени испити од втор циклус студии на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, во кое изречно се наведува дека запишаната студиска програма е „делумно реализирана“.

Кандидатот м-р Влатко Токарев во учебната 2020/2021 година се запишал на едногодишни студии од втор циклус на Универзитетот во Кембриџ, Велика Британија и таа програма ја завршил во септември 2021 година и се стекнал со стручен назив – магистер по право – Master of Law. Оваа диплома во моментот на поднесувањето на документацијата и до истекот на рокот за пријавување на кандидатите била во процес на нострификација, што кандидатот го докажува со поднесување копија од барањето за признавање и еквиваленција на странска високообразовна квалификација доставена до Министерството за образование. На 1.11.2022 година ни беше доставено решението број VII 24-2929 од 25.10.2022 година, со кое Министерството за образование, врз основа на член 192, став 2 од Законот за високото образование, ја признало и ја прогласило за еквивалентна странската високообразовна квалификација, иако самото решение не дава никаква квалификација на стекнатиот степен на образование. Во конкретниот случај станува збор за едногодишни студии од втор циклус што даваат научен степен – магистер по право (согласно со решението на Министерството за образование).

Во својата биографија, кандидатот наведува дека поседува компјутерски вештини и има познавање на англиски и германски јазик и приложил уверение за ниво C2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (SEFR), издадено од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Кандидатот м-р Влатко Токарев учествувал на обуки и летни школи (Ludwig – Maximilians – Универзитет во Минхен и Универзитет Париз II – Panteon – Assas). Тој, исто така, учествувал на moot court натпревари и работел во различни адвокатски канцеларии, а во моментот со договор за дело е ангажиран како извршител на реализација на меѓународниот научен проект „Унапредување на механизмите за алтернативно решавање на споровите и медијацијата во Северна Македонија – INVESTinADR“ (заеднички проект на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје и Европскиот институт при Универзитетот во Саарланд, СР Германија).

Кандидатот м-р Влатко Токарев е добитник на наградата „26 јули“ за најдобар студент на прв циклус студии во учебната 2015/2016 година.

Кандидатот м-р Влатко Токарев во 2019 година го положил правосудниот испит и е запишан на докторските студии по Деловно право на Правниот факултет „Јустинијан Први“, УКИМ, Скопје.

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ –
АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ**

Кандидат: м-р. Влатко Токарев

Институција: Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје

Научна област: право на друштва

Ред. Број 2	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	ДА
2	Стегнат назив – магистер од областа деловно право Назив на научната област: право на друштва.	НЕ
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,86 (девет, осумдесет и шест). Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10 (десет).	ДА
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик ниво С2 според Европската јазична рака на Советот на Европа (CEFR) 2. Назив на документот: уверение, бр. 03-1956/2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески, УКИМ, Скопје 4. Датум на издавање на документот: 14.10.2022 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Димитар Гелев, с.р.

Проф. д-р Горан Коевски, с.р.

Проф. д-р Александар Климовски, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката м-р Катерина Жатева ги исполнува општите услови за избор во соработнички звања пропишани со Законот за високото образование и посебните услови за избор во соработнички звања пропишани со Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Исто така, врз основа на целокупната доставена документација, Рецензентската комисија констатира дека кандидатот м-р Влатко Токарев нема доставено соодветна документација дека се стекнал со називот магистер во соодветната област.

Рецензентската комисија со внимание ја разгледа доставената документација и ги ценеше образовните и стручни квалификации на кандидатката м-р Катерина Жатева, при што констатира дека станува збор за кандидатка која ги поседува потребните образовни и стручни квалификации за извршување на работните задачи како соработник - асистент на научната област право на друштва. При оцената на научната работа на кандидатката м-р Катерина Жатева, Рецензентската комисија констатира дека приложените научни и стручни трудови се објавени во референтни научни публикации и дека тие се од областа на правото на друштвата. Исто така, Рецензентската комисија го имаше предвид ангажманот на кандидатката м-р Катерина Жатева како демонстратор на предметот Право на друштва и оцени дека кандидатката има постигнато мошне солидни резултати во извршувањето на работните задачи како демонстратор, а работните обврски ги исполнувала навремено и професионално.

Особениот интерес кој го покажува кон областа право на друштвата и остварените резултати во работата се показател за посветеноста на кандидатката кон образовната и научноистражувачката дејност од областа право на друштвата и деловното право воопшто. Врз основа на изнесеното, Комисијата има особена чест и задоволство на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, да му предложи **м-р Катерина Жатева да биде избрана за соработник во звањето асистент на научната област право на друштва.**

Скопје, 7.11.2022 година

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Димитар Гелев, с.р.

Проф. д-р Горан Коевски, с.р.

Проф. д-р Александар Климовски, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА СОРАБОТНИК ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ НА НАУЧНАТА ОБЛАСТ АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО И ЈАВНА АДМИНИСТРАЦИЈА НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Правен факултет „Јустинијан Први“, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 12.10.2022 година, за избор на соработник во соработничко звање – асистент на научната област административно право и јавна администрација, како и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-1179/5, донесена на 2.11.2022 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Борче Давитковски, редовен професор на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, д-р Ана Павловска-Данева, редовен професор на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје и д-р Ивана Шумановска Спасовска, редовен професор на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на соработник во соработничко звање – асистент на научната област административно право и јавна администрација, во предвидениот рок се пријави м-р Константин Битраков.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Константин Битраков е роден на 20.12.1993 година во Охрид. Средно образование завршил во Едмонд, Оклахома, Соединетите Американски Држави во 2011 година. Со високо образование (180 ЕКТС-кредити, правни студии) се стекнал на Правниот факултет „Јустинијан Први“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (во понатамошниот текст: УКИМ), каде што дипломирал на 15.9.2014 година, со просечен успех 9,92.

Поради високиот успех во текот на студиите од прв циклус, м-р Константин Битраков е добитник на наградата „26 јули“ за најдобар студент во учебната 2013/2014 година. Наградата „26 јули“, со поддршка на Фондацијата „Франк Харкорд Манинг“, традиционално им ја доделува УКИМ на најдобрите студенти на факултетите од областа на општествените науки, архитектурата и уметностите.

Во учебната 2014/2015 година, кандидатот се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Правниот факултет „Јустинијан Први“. Студиите на насоката административно право и јавна администрација, со просечен успех 10,00, ги завршил на 2.12.2016 година со одбрана на магистерскиот труд на тема: *Теоретско разграничување помеѓу судскиот прекршок и административниот престап*. Со тоа кандидатот се текнал со 300 ЕКТС-кредити од областа на правните науки.

Во текот на студиите од прв и втор циклус, кандидатот м-р Константин Битраков учествувал во бројни воннаставни активности. Имено, тој бил член на Европското здружение на студенти по право во Скопје (European Law Students' Association – Скопје), каде што во извесен период бил и потпретседател. Учествувал на повеќе натпревари на регионално и на глобално ниво, каде што бил претставник на Правниот факултет „Јустинијан Први“. Кандидатот м-р Битраков, исто така, зел учество на повеќе семинари, конференции, тркалезни маси, летни школи и слично.

Во учебната 2017/2018 година, кандидатот се запишал на трет циклус студии по право (докторски академски студии) на Правниот факултет при Универзитетот во Белград (управноправна потесна област). Докторските студии се во тек.

М-р Константин Битраков има познавање од англискиот јазик кое одговара на ниво Ц2 според Европската референтна рамка за јазици, видно од доставениот сертификат за положен БУЛАТС-тест издаден од Меѓународната организација на Британскиот совет за односи на полето на културата и за образовни можности (British Council). Тој е и овластен судски преведувач од англиски на македонски јазик и обратно. Активно го користи и српскиот јазик.

Во 2018 година, м-р Битраков го положил правосудниот испит на Република Северна Македонија.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни и други остварувања на кандидатот до денот на пријавата, врз основа на поднесената документација на Конкурсот.

3. НАУЧНИ, СТРУЧНИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Кандидатот м-р Константин Битраков бил избран за демонстратор на предметите од прв циклус студии на научната област административно право и јавна администрација во текот на учебните 2018/2019, 2019/2020 и 2020/2021 г. Како демонстратор, тој изведувал вежби на неколку предмети на првиот циклус студии на повеќе студиски програми, имено на правните студии (предмет: Административно право), политичките студии (предмет: Јавна администрација), студиите по односи со јавноста (предмет: Јавна администрација) и студиите по новинарство (предмет: Јавна администрација).

Покрај тоа, м-р Битраков во 2022 остварил свое предавање на седмата сесија на Охридската школа на природното право под наслов „Одржување на демократското општество преку зајакнување на неговите институции“, во организација на Македонската академија на науките и уметностите (27 јуни – 2 јули). На настанот слушатели биле студенти на втор и трет циклус студии од областа на општествените науки. Во 2019 година, предавање одржал и на петтата сесија на Охридската школа на природното право под наслов „Предизвиците на реформата во правниот, политичкиот и безбедносниот систем во Република Северна Македонија“ (1 – 7 јули).

Кандидатот е коавтор на позитивно рецензиран учебник под наслов: „Антикорупциско право“, наменет за студентите на вториот циклус студии на Правниот факултет „Јустинијан Први“ (усвоен за учебник од страна на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ на седницата одржана на 29.1.2021 година).

Научноистражувачка дејност

М-р Константин Битраков има објавено вкупно 14 трудови, со кои се опфатени повеќе теми од областа на административното право и јавната администрација. Од нив, 3 се објавени во меѓународни научни списанија кои се индексирани во EBSCO, а 2 во други меѓународни научни списанија кои подлежат на рецензија. 5 од трудовите се објавени во зборници на трудови од научни собири, а 3 во зборници на научна установа – Македонската академија на науките и уметностите. 1 труд е објавен во домашно научно списание. Тој, исто така, е коавтор на две книги кои се однесуваат на тековни проблеми поврзани со реформата на правниот систем во Република Северна Македонија и отвореноста на судството во државата.

М-р Битраков, исто така, има земено учество на повеќе од 10 научни/стручни собири, конференции, тркалезни маси и слично со реферат, дел од кои биле организирани од странски универзитети (Универзитетот во Белград, Универзитетот во Перуџа, Универзитетот во Сарланд).

Од февруари 2019 година до денот на пријавата, м-р Константин Битраков е вработен како соработник-истражувач во Центарот за стратемски истражувања при Македонската академија на науките и уметностите, па оттука бил и соработник во два домашни научни проекта (Хармонизација на правниот систем на Република Северна Македонија со правото на Европската унија и Државно-правни постулати за реформата на правниот систем), како и два меѓународни научни проекта (Евроатлантски интеграции и перспективи за развој на Република Македонија и Република Бугарија и TRICI-LAW, чиј носител е Универзитетот во Гронинген под Хоризонт 2020-програмата на Европската Унија). Учествовал и во спроведувањето на други проекти на Македонската академија на науките и уметностите. Дополнително, м-р Битраков во периодот пред вработувањето во Македонската академија на науките и уметностите учествовал во националниот научен проект „Градење на капацитетите на административното судство во Република Македонија во пресрет на предизвиците за постигнување на европските стандарди“, спроведуван од страна на Катедрата за административно право и јавна администрација на Правниот факултет „Јустинијан Први“ со финансиска поддршка од УКИМ.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатот м-р Битраков, од 2018 година наваму, бил член на организациониот одбор на Охридската школа на природното право која ја организира, најмалку еднаш годишно, Македонската академија на науките и уметностите. Тој, исто така, бил секретар на зборници на трудови и други публикации на Македонската академија на науките и уметностите.

Во текот на месец декември 2018 година, тој остварил едномесечен истражувачки престој во Сарбрикен, Германија, конкретно во Europa-Institut при Универзитетот во Сарланд. Истражувачкиот престој бил поддржан од Германската академска служба за размена (ДААД).

Покрај овие активности, кандидатот учествувал во изготвување на бројни научни и стручно-апликативни проекти, дел во рамките на Македонската академија на науките и уметностите, а дел во рамките на Центарот на Мрежата на правни факултети на Југоисточна Европа – СЕЕЛС, кој има седиште на Правниот факултет „Јустинијан Први“, каде што во периодот од март 2016 до јуни 2018 година работел како програмски асистент. Оттука, тој има искуство со програмите за поддршка на академски активности на Европската Унија (особено Еразмус+ и Хоризонт 2020), Германската академска служба за размена (ДААД), Германското друштво за интернационална соработка (ГИЗ) и слично.

Согласно со доставената биографија, м-р Битраков во својство на експерт има учествувано и во повеќе од 10 стручно-апликативни проекти кои ги спроведувале непосредно меѓународни организации или интернационални фондации/здруженија на граѓани (Мисија на ОБСЕ во Скопје, Фондација „Конрад Аденауер“, Фондација „Отворено општество – Македонија“), како и национални здруженија на граѓани со поддршка на меѓународни донатори (ОБСЕ, Британската амбасада во Скопје, УСАИД, Европската унија и слично). Така, тој се јавува и како коавтор на повеќе функционални анализи на јавни органи, анализи за спроведување на закони и подзаконски акти и слично.

Оценка од самоевалуација

Видно од извештаите за самоевалуација на Правниот факултет „Јустинијан Први“, кандидатот како демонстратор на предметите од научната област административно право и јавна администрација бил позитивно оценет од студентите по спроведените анонимни анкети. Во учебната 2020/2021 година, тој добил оценка 4,88/5 (на анкетата одговориле над 40 студенти), а во учебната 2019/2020 година, 4,95/5 (анкетата ја одговориле над 30 студенти). Овие високи оценки покажуваат подготвеност на кандидатот за учество реализирањето на наставата.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната документација, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р Константин Битраков.

Согласно со изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот до денот на пријавата, Комисијата заклучи дека м-р Константин Битраков поседува соодветни квалитети и ги исполнува сите услови од Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на УКИМ да биде избран во звањето асистент на научната област административно право и јавна администрација

Оттука, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ да го избере м-р Константин Битраков во соработничко звање – асистент на научната област административно право и јавна администрација.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Борче Давитковски, с.р.

Проф. д-р Ана Павловска-Данева, с.р.

Проф. д-р Ивана Шумановска Спасовска, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Константин Драган Битраков*

Институција: *Правен факултет „Јустинијан Први“*

Научна област: *АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО И ЈАВНА АДМИНИСТРАЦИЈА*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	Да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: административно право и јавна администрација.	Да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,92. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	Да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: BULATS 3. Издавач на документот: British Council / Меѓународна организација на Британскиот совет за односи на полето на културата и за образовни можности 4. Датум на издавање на документот: 30.1.2018	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Борче Давитковски, с.р.

Проф. д-р Ана Павловска-Данева, с.р.

Проф. д-р Ивана Шумановска Спасовска, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА СОРАБОТНИК ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ - АСИСТЕНТ НА НАУЧНАТА ОБЛАСТ ГРАЃАНСКО ПРОЦЕСНО ПРАВО НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, донесена на седницата одржана на 2.11.2022 година, формирана е Комисија за избор на соработник во соработничко звање – асистент на научната област граѓанско процесно право, во состав: д-р Јадранка Дабовиќ Анастасовска, редовен професор, д-р Татјана Зороска Камиловска, редовен професор и д-р Милка Ракочевиќ, вонреден професор.

Како членови на Комисијата за избор на соработник во соработничко звање – асистент на научната област граѓанско процесно право, по прегледувањето на доставените пријави и документацијата го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На конкурсот за избор на соработник во соработничко звање – асистент на научната област граѓанско процесно право на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, објавен во дневните весници „Слободен печат“ и „Коха“ на 12.10.2022 година, во определениот рок се пријави 1 (еден) кандидат:

1. м-р Теа Мицевска.

Податоци за кандидатката

Кандидатката Теа Мицевска е родена на 1.12.1998 година во Скопје. Основното образование го завршила во Скопје. Средното образование го завршила во СЕПУГС „Васил Антевски-Дрен“ во Скопје. Во учебната 2017/2018 година се запишала на додипломски студии на Правниот факултет „Јустинијан Први“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на насоката правни студии, кои успешно ги завршила во 2020 година со просечен успех 10,00, при што се стекнала со стручен назив – дипломиран правник – Bachelor of Law (L.L.B.). Во учебната 2020/2021 година се запишала на втор циклус студии, на насоката граѓанско материјално и граѓанско процесно право, модул Б - граѓанско процесно право. Предвидените испити од насоката ги завршила во предвидениот рок со просечен успех 10,00. На 14.9.2022 година, кандидатката го одбрала својот магистерски труд под наслов „Судска контрола на извршувањето во правото на Република Северна Македонија“ и се стекнала со називот магистер по право од областа граѓанско материјално право и граѓанско процесно право.

Во текот на 2015 година, кандидатката била на практична работа во Основниот граѓански суд во Скопје, а во 2017 година волонтирала во Црвен крст - Скопје. Во учебната 2020/2021 година е избрана за универзитетски студентски правобранител на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и во истата учебна година е избрана за претседател на Комисијата за заштита на правата на маргинализираните групи при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Со одлука на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, избрана е за демонстратор на предметот Граѓанско процесно право на прв циклус студии на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје за учебните 2021/2022 и 2022/2023 година.

Во пријавата кандидатката наведува дека активно го владее англискиот јазик и дека има основно познавање на францускиот јазик. Во однос на компјутерските вештини, наведува дека има основни познавања на Microsoft Office.

Кон пријавата, кандидатката има приложено кратка биографија, уверение за државјанство, уверение за положени испити од прв и втор циклус студии издадени од Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, одлука за одбрана на магистерски труд, изјава за исполнување на општите и посебните услови за избор на соработник во соработничко звање – асистент, уверение за познавање на англискиот јазик издадено од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, копија од објавен труд и потврда за учество во проект.

Од прилозите доставени кон пријавата, а во смисла на исполнување на условите за избор на соработник во соработничко звање – асистент предвидени со Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Комисијата го констатираше следново:

- кандидатката Теа Мицевска првиот и вториот циклус студии на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје ги завршила со највисок успех (10,00). Дополнително, кандидатката на вториот циклус студии се насочила на модулот граѓанско процесно право и го избрала потесното подрачје на граѓанското процесно право, и тоа извршното право како област за истражување за нејзиниот магистерски труд;

- кандидатката м-р Теа Мицевска се јавува како коавтор на еден труд под наслов “The System of Free Legal Aid in the Republic of North Macedonia: Current Situation and Challenges“, објавен во Zbornik radova s VIII. Međunarodnog savjetovanja „Aktualnosti građanskog procesnog prava – nacionalna i usporedna pravnoteorijska i praktična dostignuća“, Split 2022, str. 133-160 (коавторство со проф. д-р Татјана Зороска Камиловска и проф. д-р Милка Ракочевик);

- кандидатката учествувала во истражувањето поддржано во рамки на регионалниот проект „Правна реформа за економски развој во Западен Балкан“, имплементиран од Германското друштво за интернационална соработка (GIZ), преку собирање и обработка на податоци како поддршка за време на истражувањето на проф. д-р Татјана Зороска Камиловска на системот на бесплатна правна помош во Република Северна Македонија;

- кандидатката има активно познавање на англискиот јазик, кое одговара на ниво Ц2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR).

Во однос на ангажманот како демонстратор на предметот Граѓанско процесно право на првиот циклус студии, според предметните наставници, кандидатката остварува позитивни резултати во наставно-образовниот процес, со исклучителна посветеност и ангажираност во реализацијата на работите и задачите како демонстратор. Кандидатката во изминатиот период мошне совесно, одговорно и мотивирано ги извршува доверените задачи. Кандидатката покажува особен интерес за проблематиката на граѓанското процесно право, како од аспект на теориската и позитивноправната обработка на одделни процесни институти, така и од аспект на нивната практична примена.

Заклучок и предлог

Имајќи ги предвид биографските податоци и оценувајќи ги досегашните активности и достигнувања на кандидатката м-р Теа Мицевска, Комисијата заклучи дека согласно со Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, кандидатката м-р Теа Мицевска ги исполнува условите за избор на соработник во соработничко звање – асистент на научната област граѓанско процесно право, за која е распишан конкурсот.

Покрај тоа, досегашниот ангажман на кандидатката м-р Теа Мицевска како демонстратор на предметот Граѓанско процесно право и како соработник на предметните наставници во научната работа дава основа да се констатира дека станува збор за кандидат кој полека и успешно се развива во наставната и научната работа, што ни дава за право како Комисија со задоволство да му предложиме на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, кандидатката м-р Теа Мицевска да биде избрана за соработник во соработничко звање – асистент на научната област граѓанско процесно право.

Комисија

**Д-р Јадранка Дабовиќ Анастасовска,
редовен професор, с.р.**

**Д-р Татјана Зороска Камиловска,
редовен професор, с.р.**

**Д-р Милка Ракочевиќ,
вонреден професор, с.р.**

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Теа Звонко Мицевска

Институција:

Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје

Научна област:

ГРАЃАНСКО ПРОЦЕСНО ПРАВО

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	ДА
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: граѓанско материјално право и граѓанско процесно право.	ДА
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 10,00 (десет). Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00 (десет).	ДА
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик. 2. Назив на документот: уверение. 3. Издавач на документот: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје. 4. Датум на издавање на документот: 14.10.2022 година.	ДА

Комисија

Д-р Јадранка Дабовиќ Анастасовска,
редовен професор, с.р.

Д-р Татјана Зороска Камиловска,
редовен професор, с.р.

Д-р Милка Ракочевиќ,
вонреден професор, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА СО НАСЛОВ: „НЕИСПОЛНУВАЊЕТО КАКО ОСНОВ ЗА РАСКИНУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ ЗА ПРОДАЖБА ВО ДОМАШНОТО И ВО МЕЃУНАРОДНОТО ПРАВО“ ОД М-Р ФИЛИП РИСТЕСКИ, ПРИЈАВЕНА НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, на седницата одржана на 1.7.2022 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Филип Ристески со наслов: „Неисполнувањето како основ за раскинување на договорот за продажба во домашното и во меѓународното право“, во состав: проф. д-р Димитар Гелев (претседател), проф. д-р Јадранка Дабовиќ Анастасовска (член), проф. д-р Горан Коевски (член), проф. д-р Тони Дескоски (член) и проф. д-р Дарко Спасевски (ментор).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Филип Ристески, со наслов: „Неисполнувањето како основ за раскинување на договорот за продажба во домашното и во меѓународното право“, содржи 258 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, со 219 фусноти, 103 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти, случаи на судска и арбитражна практика и интернет-ресурси. Текстот на докторската дисертација е разработен во вовед, пет глави и заклучни согледувања.

Кандидатот м-р Филип Ристески, во рамките на воведот, се задржува на методологијата на излагање, целите на истражувањето и ја поставува основната хипотеза на докторската дисертација која е потпомогната од пет посебни хипотези преку кои кандидатот ги зацврстува претпоставките поставени со основната хипотеза. Од целокупната анализа извршена во рамки на докторската дисертација, кандидатот ја докажува основната хипотеза чија докажаност произлегува и преку докажувањето на посебните хипотези. Како основна хипотеза, кандидатот предвидува дека „раскинувањето на купопродажниот договор поради неисполнување е право кое зависи исклучиво од волјата на договорните страни при настапување на услови во кои опстојувањето на договорот ги нарушува еднаквоста и рамноправноста на учесниците во договорниот однос и еквивалентноста на меѓусебните давања. Раскинувањето на купопродажниот договор поради неисполнување се јавува како право за престанок на договорниот однос од крајна инстанца и тоа поставено во насока на фаворизирање на начелото *acta sunt servanda* сè до оној момент додека договорот може да се одржи без да се нарушат еднаквоста, рамноправноста и еквивалентноста во меѓусебните давања помеѓу договорните страни“. Во рамките на воведот се разгледува и основната терминологија која се користи во рамките на оваа докторска дисертација, а поставувањето на терминологијата се врши со цел за иницијално запознавање и дефинирање на користените термини во рамките на трудот.

Во првата глава од трудот, кандидатот м-р Ристески прави основен осврт кон договорот за продажба и неговото значење во домашни и меѓународни рамки. Со оглед на тоа дека трговските, класичните граѓански договори за продажба и потрошувачките договори како најфреквентни договори за продажба забележуваат одредени разлики, се прави краток споредбен преглед помеѓу трговските, граѓанските и потрошувачките договори за продажба. Притоа, согласно со структурата и содржината на истражувањето, се прави осврт кон основните права и обврски на договорните страни во еден договор за продажба, кој осврт е значаен бидејќи предметот на анализа на трудот е врзан за неисполнувањето на обврските на договорните страни, па следствено, нивното дефинирање е од битно значење. Во рамките на дисертацијата се става значаен акцент на споредбеното уредување, односно анализата во голема мера се врши од компаративен аспект, поради што во рамки на првата глава се посочуваат основните правни извори кои се опфаќаат во анализа на трудот. Така, како основни правни извори кои се предмет на истражување се домашниот Закон за облигационите односи, Конвенцијата на ООН за договорите за меѓународна продажба на стоки, UNIDROIT-начелата на меѓународните трговски договори, Начелата на европското договорно право, Нацртот на општа референтна рамка и позитивните прописи кои ги уредуваат прашањето кое е предмет на истражување во Република Србија, Република Хрватска, Република Бугарија, Сојузна Република Германија, Република Франција и Република Австрија.

Во рамките на втората глава, кандидатот м-р Филип Ристески става акцент на раскинувањето на договорот за продажба и односот на раскинувањето со останатите права кои се нудат како можност на договорните страни. Притоа, првично се прави осврт кон начините на кои може да дојде до раскинување на купопродажниот договор, односно се анализира раскинувањето кое може да се јави како спогодбено, еднострано или раскинување по сила на закон. Овие начини на раскинување претпоставуваат различни услови за раскинување поради што е потребно да се направи анализа и разграничување помеѓу начините на раскинување на договорот. Дополнително, кандидатот во оваа глава ја истакнува и поставеноста на раскинувањето наспроти начелото *sunt servanda*, за кои може да се каже дека се поставени како два спротивставени принципа, па потребно е да се анализира нивната меѓусебна поставеност, која анализа кандидатот ја врши во рамки на оваа глава. Со цел за добивање на јасна слика за поставеноста на раскинувањето со останатите расположливи права на договорните страни во случај на повреда на договорот, во посебна точка се разгледува ова прашање. Оваа анализа овозможува разграничување на расположливите права на страната која ја трпи повредата, при што се кристализира правото на искористување на можноста за раскинување, односно меѓусебната поставеност на расположливите права и евентуалното нивно меѓусебно исклучување. Ваквата анализа се прави од причина што користењето на некое од останатите права кои стојат на располагање на договорните страни може да ја ограничи страната во правото на користење на раскинувањето како право за заштита, односно евентуалното раскинување може да биде без правно дејство доколку не биде искористен правилниот пристап.

Во третата глава, кандидатот м-р Филип Ристески пристапува кон анализа на суштинските прашања кои се наметнуваат во докторската дисертација, односно се анализираат условите за раскинување на договорот за продажба поради неисполнување. Со оглед на тоа дека неисполнувањето не е единствен основ за раскинување на договорот, кандидатот првично прави краток осврт кон останатите основи за раскинување со цел да се направи основно меѓусебно

разграничување. Понатаму, се навлегува во суштината на истражувањето, односно се врши градација на интензитетот на повредата, според која за потребите на истражувањето, повредите се квалификуваат како незначителна, обична и суштествена повреда. Со цел за нивно разликување и нивна меѓусебна дистинкција, се прави краток осврт кон овие видови на повреди во засебни точки. Понатамошниот тек на оваа глава се занимава со претпоставките кои се неопходни за пристапување кон раскинување на договорот. Од битно значење при користење на правото за раскинување на договорот е интензитетот на неисполнување. Следствено, како основен критериум кој се наметнува во оваа проблематика при користење на правото за раскинување на договорот е исполнување на условот за суштествена повреда на договорот. Дефинирањето на овој стандард кој може да биде многу проблематичен и непрецизен се јавува како едно од централните прашања кои се анализираат во овој труд. Со цел за негово детално разработување и дефинирање, од исклучително значење се компаративните анализи кои се прават во оваа глава. Ова прашање, во рамки на дисертацијата, првично се анализира во рамки на домашното право, каде што главен акцент при дефинирањето на суштествената повреда се става на рокот за исполнување кога тој се определува како суштествена состојка. Ваквата форма на дефинирање на суштествената повреда не се среќава низ сите извори на правото и кандидатот ја наметнува дилемата за оправданоста на ваквото дефинирање на суштествена повреда. Следствено, со цел да се извлечат соодветни заклучоци, во рамки на оваа точка се врши поединечна анализа на ова прашање во секој од основните извори на право кои се од интерес за анализа во трудот, односно се анализира суштествена повреда според Конвенцијата на ООН за договорите за меѓународна продажба на стоки, UNIDROIT-начелата на меѓународните трговски договори, Начелата на европското договорно право, Нацртот на општа референтна рамка и позитивните прописи кои ги уредуваат прашањето кое е предмет на истражување во Република Србија, Република Хрватска, Република Бугарија, Сојузна Република Германија, Република Франција и Република Австрија. Другата алтернатива која може да се појави е ситуација на непостоење на суштествена повреда на договорот, туку повреда која по својот интензитет не може да се квалификува како суштествена. Следствено, логична е различната правна уреденост на ваквите ситуации кон правото на пристап кон раскинување на договорот. Во овој дел се прави анализа на значењето на правото, односно обврската за давање на дополнителен примерен рок за исполнување на договорот. Ова прашање се наметнува низ сите извори на правото кои се анализираат во рамки на трудот, односно во рамки на оваа точка се врши анализа на условите за користење на правото на раскинување на договорот кога не станува збор за суштествена повреда. Анализата по ова прашање, исто така, се врши според сите основни извори на правото кои се предмет на истражувањето по што се формираат заклучни согледувања.

Раскинувањето на договорот може да појави свои модалитети во однос на временската достапност за користење на ова право, односно правото на раскинување може да стане достапно и пред настапување на повреда на договорната обврска. Тоа е ситуацијата кога постои предвидливост на неисполнувањето. Ова прашање, исто така, е предмет на анализа во рамки на оваа глава. Дополнително, раскинувањето не секогаш подразбира целосно истапување од договорот, односно во одредени ситуации тоа може да настане само за дел од договорот, поради што се анализира и делумното раскинување.

Понекогаш, и покрај исполнетоста на условот за повреда на договорна обврска која нуди можност за раскинување на договорот, тоа не е возможно,

односно постои ограничување на користење на ова право кое може да се јави поради невозможност за враќање на предметот во состојба во која е примен или невозможност за враќање воопшто и поради ненавремено раскинување на договорот. Овие ситуации ја ограничуваат страната која ја трпи повредата и се битни се предметната анализа поради што се разработуваат во оваа глава.

Едностраното раскинување кое претпоставува давање на изјава за раскинување на договорот наметнува дилема за значењето на дадената изјава, односно дали таа има конститутивно или декларативно дејство, поради што ова прашање се разработува во оваа глава. Крајно, во рамките на третата глава се анализира правното дејство на раскинувањето на договорот и последиците кои тоа ги предизвикува, а во посебна точка се врши анализа и на раскинувањето на потрошувачките договори како специфична форма на договори за купопродажба.

Четвртата глава од оваа докторска дисертација се занимава со конкретизирање на правото на раскинување на договорот во корелација со видовите на повреди кои може да се појават. Притоа, во рамките на оваа глава се врши анализа на правото на раскинување на договорот во случај на повреда на обврските од страна на продавачот и купувачот. Како основни и карактеристични обврски кои се јавуваат за договорните страни се обврските за предавање на предметот и исплата на цената. Модалитетите кои се јавуваат околу овие обврски, а се однесуваат на времето, местото и начинот на нивно извршување се најчест предмет на повреда кај договорите за продажба. Сепак, договорните обврски можат да бидат и доста покомплексни и да се прошират на начин што ќе го надминуваат опсегот на овие основни обврски и да се однесуваат на обврска за осигурување, организирање на превоз итн. Преку оваа глава се врши анализа на конкретни повреди на договорот за продажба во корелација со правото за раскинување на договорот, односно се врши анализа на прашањето дали видот на повредата на договорот има значење при раскинувањето на договорот за продажба. Притоа, во рамки на оваа глава се анализираат значителен број на случаи од пракса преку која анализа се добива целокупна слика за практичната апликација на анализираните норми.

Во рамките на последната, петтата глава се прави осврт кон одредниците кои можат да бидат одлучувачки при носењето на одлука за раскинување на договорот. Така, понекогаш се јавуваат ситуации кога неспорно е правото, односно исполнетоста на условите за раскинување на договорот, меѓутоа, одредени практични дилеми налагаат донесување на поинаква одлука. Во оваа глава, истражувањето се врши преку прашалник кој е поставен на сто испитаници преку чии одговори се извлекуваат заклучоци за одредени практични дилеми.

Честопати, тенденцијата за одржување на долгорочна соработка со своите бизнис-партнери е клучен фактор при одлучување за пристап кон расположливите права за договорната страна. Сепак, објективната ситуација за солвентноста на должникот, состојбата на пазарот, временската достапност за користење на правните средства, големината на субјектите, постоењето или непостоењето на обезбедување на побарувањето, постоењето или непостоењето на извршна клаузула за реализација на побарувањето, трошоците на постапките и други фактори може да имаат исклучително битно влијание кое може да се јави како подоминатен фактор при одлучувањето за раскинување на договорот од волјата за одржување на долгорочна соработка. Следствено, во рамки на оваа глава, се поставуваат прашања до испитаниците по овие посочени дилеми, преку

чии одговори се добива слика за значењето на овие практични дилеми при одлучување за користење на правото на раскинување на договорот.

За крај, во рамките на заклучните согледувања се финализира и се заокружува истражувањето, односно преку две точки се изнесуваат завршните согледувања по однос на целокупното истражување. Првата точка се однесува на резимирање на извлечените заклучоци, каде што се прави осврт на обработеното во секоја глава засебно и заклучоците извлечени од обработката на секоја глава поединечно. Втората точка претставува осврт кон појдовната теза поставена во рамки на воведните излагања, односно основната хипотеза и посебните хипотези и анализа на нивната докажаност преку обработеното во рамки на дисертацијата.

Предмет на истражување

Предмет на истражување на оваа докторска дисертација е правото за раскинување на договорот за продажба поради неисполнување, согласно со домашното и меѓународното право. Основниот текст кој ја регулира проблематиката која е предмет на истражување во оваа дисертација во домашното законодавство е Законот за облигационите односи. Со цел за постигнување на посеопфатна и поквалитетна анализа и заклучоци во рамките на дисертацијата се анализирани и правните правила на земјите од регионот. Исто така, во рамките на предметот на истражувањето, од посебен интерес е и Конвенцијата на ООН за договорите за меѓународна продажба на стоки. Понатаму, покрај поставеноста и условите на раскинувањето на договорот при повреда на договорните обврски, во оваа дисертација, се анализираат и видовите на повреди, односно неисполнувања на договорните обврски во корелација со правото за пристапување кон раскинување на договорот. Притоа, со цел за определување на позицијата на користење на правото на раскинување на договорот, предмет на анализа се зема предвид и односот на раскинувањето со останатите средства кои стојат на располагање на договорните страни. Исто така, во рамките на предметот на истражувањето, анализата, покрај трговските договори за продажба, ги вклучува и граѓанските договори за продажба, како и потрошувачките договори за продажба.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Правото за раскинување на договорот е уредено со Законот за облигационите односи кога се работи за трговски договор за продажба или за граѓански договор за продажба. Дополнително, како извор на право, во поглед на правото за раскинување на договорот за продажба кога се работи за потрошувачки договор, се јавува Законот за заштита на потрошувачите. Законот за облигационите односи е донесен во 2001 година. Во собраниска процедура во моментот на изработка на оваа докторска дисертација е нов Закон за заштита на потрошувачите.

Правото за раскинување на договорите во целина, а секако и на договорите за продажба, е актуализирано во последните две-три години со ковид-панедемијата и со кризата во финансиските текови во услови каде што загрозува исполнувањето на договорните обврски. Во таа смисла, секое истражување на зададената тема, во конкретната опкружувачка средина е од особен интерес.

Во контекст на тековната законска поставеност, кандидатот прави длабинска анализа на моменталната состојба, во обид да даде потенцијални

можни решенија, а во насока на евентуална интервенција во поединечни законски одредби.

Краток опис на применетите методи

Во рамките на оваа докторска дисертација, доминантен метод кој е користен од кандидатот м-р Филип Ристески е компаративниот метод. Користењето на овој метод се наметнува од потребата за анализа на мноштво правни извори во споредбеното право и во домашното право. При изработката на дисертацијата се користи и декриптивниот метод, кој ќе послужи за опишување, прикажување и оцртување на средствата што се анализираат во трудот. Со оглед на фактот дека во овој труд се вршат анализи на повеќе правни извори од домашното и споредбеното право, во овој труд свое место зафаќа и историскиот метод преку кој се согледуваат развојот во дефинирањето и примената на анализираните правни извори. Авторот на трудот ги користи и методите на анализа и синтеза, кои служат за расчленување и спојување на нормите што ќе се предмет на анализа низ многубројните правни извори, а кои методи треба да придонесат за извлекување прецизни заклучоци. Методите на индукција и дедукција имаат централно значење при донесувањето на заклучоците од истражувањето и поставувањето на хипотезите на кои се базира овој труд. Значајна позиција во овој труд има и методот на компилација преку кој се претставуваат различните видувања и ставови на реномирани професори и теоретичари.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Во рамките на истражувањето, кандидатот м-р Филип Ристески прави детална и длабинска анализа на правото на раскинување на договорите за продажба. Во таа смисла, кандидатот го перцепира, го анализира и го концептуализира правото на раскинување на договорите за продажба кога се работи за трговски договор, граѓански договор, односно потрошувачки договор. Посебно треба да се напомене дека како начин на разрешување на неисполнување на договорната обврска, на доверителот му стојат неколку средства на располагање со цел да го заштити својот легитимен правен интерес. Во рамките на тие средства, иако правото на раскинување на договорот можеби наизглед се апосторфира како строго право, сепак треба да се нагласи дека тоа е од особено значење за остварување на правата на страната која е повредена со неисполнувањето на договорната обврска.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Врз основа на читањето и на оценката на текстот на докторската дисертација од кандидатот м-р Филип Ристески со наслов: „Неисполнувањето како основ за раскинување на договорот за продажба во домашното и во меѓународното право“, Комисијата го констатира следното:

- докторската дисертација изразува висок степен на научна релевантност и претставува сеопфатна анализа на правото на раскинување на договорот за продажба;
- преку спроведените анализи и елаборации во докторската дисертација, кандидатот успеал прецизно и јасно да ги обработи сите важни прашања

поврзани со правото на раскинување на договорот за продажба согласно со домашното право и споредбеното право;

- кандидатот зазема сопствени ставови во поглед на некои отворени прашања;
- темата е обработена на концизен начин. Презентираната структура на докторската дисертација целосно ги покрива предметот и поставените цели на истражувањето;
- при изработката на докторската дисертација, кандидатот се користел со обемна и релевантна научна и стручна, претежно странска литература;
- од методолошки аспект, кандидатот користи релевантни методи погодни за научно истражување во општествените науки;
- јазикот на кој пишува кандидатот е стручен, истовремено лесно читлив и разбирлив;
- начинот на цитирање на правните извори, на судската практика и на користената литература ги задоволува современите стандарди на академското пишување;
- конечно, докторската дисертација под наслов: „Неисполнувањето како основ за раскинување на договорот за продажба во домашното и во меѓународното право“ ги содржи сите карактеристики на самостоен научен труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил (како единствен автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

- „Правно обврзувачка понуда кај трговските договори за продажба“, Седмата меѓународна научна конференција, „Општествените промени во глобалниот свет“, Зборник на трудови, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 2021 година.
- „Passing of risk under the domestic law and the united nations convention on contracts for the international sale of goods“, „IUSTINIANUS PRIMUS LAW REVIEW“ – Volume 12 Issue 1 Year 2021.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на изложениот приказ и оценка, Комисијата констатира дека се работи за квалитетно изработена докторска дисертација што ги задоволува сите критериуми за подготвување на самостојни научни трудови од ваков вид, предвидени со соодветната законска регулатива и со актите на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Од овие причини, Комисијата со особено задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје да го усвои овој извештај, со цел да се создадат услови за јавна одбрана на докторската дисертација од кандидатот м-р Филип Ристески, под наслов: „Неисполнувањето како основ за раскинување на договорот за продажба во домашното и во меѓународното право“.

Скопје, 19.10.2022 година

КОМИСИЈА

Проф. д-р Димитар Гелев, претседател, с.р.
Проф. д-р Јадранка Дабовиќ Анастасовска, член, с.р.
Проф. д-р Горан Коевски, член, с.р.
Проф. д-р Тони Дескоски, член, с.р.
Проф. д-р Дарко Спасевски, ментор, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „СОЦИОЛОШКО-ПРАВНИ АСПЕКТИ НА ИНДУСТРИСКАТА СОПСТВЕНОСТ“ ОД М-Р КАЛИН МИТРЕСКИ, ПРИЈАВЕНА НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на седницата одржана на 3.6.2022 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот **м-р Калин Митрески** со наслов: **Социолошко-правни аспекти на индустриската сопственост**, во состав: проф. д-р Божин Влашковиќ, проф. д-р Јадранка Дабовиќ Анастасовска, проф. д-р Владо Бучковски, проф. д-р Гоце Наумовски и проф. д-р Јасна Бачовска Недиќ (менторка).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Анализа на трудот

Докторската дисертација на кандидатот м-р Калин Митрески, со наслов: **Социолошко-правни аспекти на индустриската сопственост**, содржи 198 страници со компјутерски обработен текст со фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, со 204 фусноти со дообјаснувања и 32 библиографски единици. Кандидатот во целост ги исполни целите на пријавената теза во однос на насловот на дисертацијата, научната и општествената оправданост на истражувањето, предметот и целите на истражувањето, работните хипотези на истражувањето, методите на истражувањето, содржината и артикулацијата на претходно предложената работна библиографија.

Пред докторскиот труд се поставува точно определен предмет на истражување. Така, како предмет на истражувањето се определува правилното анализирање и согледување на карактеристиките на правата од интелектуална сопственост, како и нивната улога во современиот свет.

Трудот обезбедува научни сознанија за сите аспекти на интелектуалната сопственост, како во Република Северна Македонија, така и на пошироко ниво во останатите земји, а особено земјите кои се дел од Европската Унија.

Во докторскиот труд се анализираат различни социолошко-правни аспекти на индустриската сопственост, што рефлектира јасна слика за проблематиката која се истражува. Тематските целини на докторскиот труд овозможуваат правилно определување на предметот на истражувањето, во насока на добивање на конкретни заклучоци, кои би претставувале основа за однесување во иднина.

Истражувањето и анализирањето на интелектуалната сопственост, со посебен осврт на социолошко-правните аспекти на индустриската сопственост кои ги обезбедува заштитата со правата од индустриска сопственост, претставува сериозно прашање, на кое мора му се пристапи внимателно и да бидат опфатени сите аспекти на анализа.

Во трудот на теоретско аналитичен начин се утврдуваат причините за: заштита на правата од индустриска сопственост во Република Северна Македонија, заштита на правата од индустриска сопственост на меѓународно ниво, какво е знаењето на општеството во поглед на овој проблем, како и кои се придобивките од заштитата.

Во трудот се истражува и се прави споредба помеѓу нивото на заштита на правата од индустриска сопственост и добро познатите трговски марки во Република Северна

Македонија со европскиот правен систем од аспект на заштитата на добро познатите трговски марки и системот на заштита во Република Северна Македонија.

Докторската дисертација се состои од: вовед, пет дела, заклучок и користена литература.

Во *воведот*, кандидатот детално ги дефинира предметот и целите на истражувањето за потребите на докторската теза. Во овој дел, кандидатот накратко ја потенцира важноста на социолошко-правните аспекти на индустриската сопственост и потребата од нивна теоретска елаборација. Се објаснува методологијата која кандидатот ја употребува во истражувањето на проблемот и пишувањето на докторскиот труд и е ставен акцент на методолошките проблеми.

Во *првиот дел* на докторската дисертација се дефинирани основните поими и историскиот развој на интелектуалната сопственост и историски осврт на индустриската сопственост. Историската перспектива е важна бидејќи овозможува да се согледа генезата на индустриската сопственост во различни општествени контексти.

Вториот дел ги опфаќа видовите права на интелектуална сопственост, патент, пронајдок, трговската марка, индустрискиот дизајн, кои детално се објаснети, вклучително со нивните карактеристики, права, причини и заштита. Видовите права на интелектуална сопственост го конкретизираат значењето во целост.

Третиот дел е посветен на изворите на правото од интелектуална сопственост и унификација на правата од индустриска сопственост. Како извори на правото на интелектуална сопственост се јавуваат Уставот, законите и подзаконските акти, општите правила на облигационото право и трговското право, судската практика и правната наука, кои не се разликуваат, во голема мера, од општо прифатените извори на правото.

Четвртиот дел ги содржи социолошко-правните аспекти на индустриската сопственост. Социолошките аспекти на индустриската сопственост се особено значаен домен кој се рефлектира врз правните прописи во оваа област и нивна имплементација. Многу од она што го прават луѓето спаѓа во рамките на категоријата на општествената структура и агенци, а социологијата постепено го проширува својот фокус кон понатамошни субјекти, од областа на индустриската сопственост.

Петтиот дел е посветен на истражувања, беше спроведена анкета во вид на прашалник, преку која се дава јасен приказ за состојбата во државата во поглед на тоа колку граѓаните се запознаени со терминот интелектуална сопственост и колку е развиена оваа правна гранка во нашето законодавство. Преку анкетата ќе се добие впечаток за тоа дали и колку се посветува внимание на правата од интелектуална сопственост и пред сè која е перцепцијата на испитаниците за тоа колку се важни правата од интелектуална сопственост. Анкетата е составена од 10 прашања кои се однесуваат на перцепцијата на граѓаните во врска со начин на функционирање на заштитата со правата од интелектуална сопственост и можностите кои интелектуалната сопственост ги нуди. Имено, целта беше да се прикаже реална слика за тоа колку навистина граѓаните се запознаени со процесот на инкорпорација на интелектуалната сопственост како понова гранка во нашата држава, како го прифаќаат овој процес и кои мислат дека би биле последиците од непочитување на заштитените права. Со анкетата беа опфатени 72 испитаници од Република Северна Македонија, која беше спроведена по електронски пат. Анкетата е спроведена во периодот од септември до ноември 2021 година.

Последниот, *шести дел* е заклучокот, каде што кандидатот потенцира за клучната важност на интелектуалната сопственост, како и поттикнувањето на раст и развој на глобално ниво. Управувањето со ресурсите на знаење, особено новите идеи и концепти, е суштинско за способноста на секоја компанија да менува, да приспособува и да прима нови можности додека се натпреварува во брзата промена на деловното опкружување.

Македонското општество е пред предизвикот на постојани промени. Развојот на стопанството е еден од најважните процеси на нашето општество. Од големо значење за развитокот на една земја е улогата на човековиот гениј и, во овој контекст, човековиот интелект.

Работната библиографија во докторскиот труд содржи 32 библиографски единици, што претставува добра основа за изработка на докторската дисертација. Меѓу другите библиографски единици, како поважни ги издвојуваме следниве: *Право на интелектуална сопственост* од авторите: д-р Јадранка Дабовиќ-Анастасовска, д-р Валентин Пепељуговски, *Introduction to Trademarks and Geographical indications* од авторите Yves Reboul, д-р Мирјана Поленак-Акимовска и д-р Гоце Наумовски и *Интелектуална сопственост и индустриска сопственост* од авторите: д-р Мирјана Поленак-Акимовска, д-р Јадранка Дабовиќ-Анастасовска, д-р Валентин Пепељуговски и д-р Владо Бучковски.

Приложениот список на користена литература која се користела за изработка на докторската дисертација е надополнета со актуелни научни истражувања и други објавени трудови поврзани со темата на дисертацијата.

Методолошката рамка на трудот вклучува неколку методи и методолошки постапки кои се искористени при изработката на докторскиот труд и преку кои се овозможува правилно научно согледување на предметната проблематика. Во насока на правилна теоретска анализа, користени се следниве методи: историски метод (метод кој обезбедува согледување на правната уреденост и нормираност на интелектуалната сопственост во една историска генеза, од нејзиното воспоставување па се до денес); компаративен метод (метод кој овозможува добивање на сознанија за заштитата на правата од интелектуална сопственост); индуктивно-дедуктивен метод (метод кој обезбедува добивање на општи и поединечни заклучоци во однос на интелектуалната сопственост во Република Северна Македонија); метод на синтеза (метод кој обезбедува сублимирање на сите податоци и анализи кои се однесуваат на предметот на истражување на докторскиот труд, односно сублимирање на добиените сознанија за интелектуалната сопственост, со посебен акцент на правата од индустриска сопственост и особено трговската марка); метод на дескрипција.

Трудот може да се користи за изработување на нова стратегија за заштита на правата на индустриска сопственост во државите во светот, за подобрување на заштитата, промена на веќе постојната легислатива, за споредба на заштитата, како и кои се социолошките фактори, како резултат на користениот компаративен метод.

2. Оцена на трудот

Докторската дисертација на кандидатот м-р Калин Митрески, со наслов: „Социолошко-правни аспекти на индустриската сопственост“, претставува оригинално, самостојно и корисно истражување во областа на индустриската сопственост. Изработката на темата од овој труд е плод на повеќегодишна научна истражувачка работа и претставува битен научен придонес во областа.

Во ова дело се утврдува важноста на релацијата општество – право и влијанието на општественоста врз правната регулација како најсериозна и најсистематска општествена регулација. Овој труд добива поголема вредност со оглед на фактот што во него се утврдуваат значењата на индустриската сопственост, како понова гранка, иновативноста и креативноста од аспект на секојдневниот живот и европскиот пазар.

Во трудот, кандидатот ја илустрира значајноста на индустриската сопственост, развојот и унапредувањето на човечките ресурси кои се директно поврзани со индустриската сопственост, унапредувањето со ресурсите на знаење, особено новите идеи и концепти суштинското за одржување на една компанија, како и значењето на патентот и трговската марка, договорот за лиценца и договорот за франшиза. Трудот се потпира на солидна научна методологија, а текстот е напишан на јасен и разбирлив начин, што е особено значајно поради неговото потенцијално користење од страна на студентите и на стручната јавност. Во трудот е користена/цитирана обемна користена литература, со што трудот уште повеќе добива вредност како на академско, така и на истражувачко ниво.

Заклучок и предлог

Докторската дисертација на кандидатот **м-р Калин Митрески**, со наслов: **Социолошко-правни аспекти на индустриската сопственост**, според мислењето на Комисијата за оцена и одбрана на тезата, ги исполнува условите и стандардите за подготовка на докторски труд. Трудот претставува солидна основа и мотив за натамошни истражувања во оваа сфера не само на кандидатот, туку и на сите други истражувачи кои во иднина ќе се посветат на оваа област.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да закаже јавна одбрана на докторската дисертација на кандидатот **м-р Калин Митрески** со наслов: **Социолошко-правни аспекти на индустриската сопственост**.

Скопје, 21. 6. 2022

КОМИСИЈА

Проф. д-р Божин Влашковиќ, с.р.
Проф. д-р Јадранка Дабовиќ Анастасовска, с.р.
Проф. д-р Владо Бучковски, с.р.
Проф. д-р Гоце Наумовски, с.р.
Проф. д-р Јасна Бачовска Недик (ментор), с.р.

ПРЕГЛЕД
на прифатени теми за изработка на магистерски трудови на Правниот факултет
„Јустинијан Први,“ во Скопје Н.Н.С од
02-11-2022 година

Кандидат	Тема	Ментор	Датум	Одлука број
Ристо Гулевски	Видови банки и нивните различни функции (Bank Types and Bank' Different Functions)	проф.д-р Ванчо Узунов	02.11 2022	02- 1179 / 37
Павлинка Петрова	Меѓународна полициска соработка во борбата против организираните криминали, со посебен осврт на криумчарење мигранти (International Police Cooperation in the Fight Against Organized Crime, with Specific Attention to Smuggling of Migrants)	проф.д-р Никола Тупанчески	02.11 2022	02- 1179 / 38
Елена Петрушевска	Корупција – превенција и репресија (Corruption – Prevention and Repression)	проф.д-р Никола Тупанчески	02.11 2022	02- 1179 / 39
Рената Трајкова	Улогата и овластувањата на Центарот за социјални работи и јавниот обвинител во кривичната постапка за деца (The Role of the Social Welfare Center and Public Prosecutor into the Criminal Procedure)	проф. д-р Бобан Мисоски	02.11 2022	02- 1179 / 40
Мартин Папазов	Внатрешниот енергетски пазар и инструментите на конкурентско право на Европската Унија (The internal energy market and competition law instruments of the European Union)	проф. д-р Илина Цаневска	02.11 2022	02- 1179 / 41
Марија Автовска	Законодавната функција на Собранието на Република Северна Македонија (The Legislative Function of the Assembly of the Republic of North Macedonia)	проф. д-р Марика Ристовска	02.11 2022	02- 1179 / 42

Мими Симјаноска	Семејното насилство на подрачјето на Основен суд Гостивар (The Domestic Violence on the Territory of Basic Court Gostivar)	проф. д-р Никола Тупанчески	02.11 2022	02- 1179 /
-----------------	--	-----------------------------	------------	------------

Изработил : Хамди Весели
Советник за студентски прашање

Д Е К А Н,
Проф.д-р Сашо Георгиевски

ПРЕГЛЕД

На прифатени теми за изработка на докторски дисертации на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје Наставно-научен совет – 02.11.2022 година

Ред. број	Кандидат	Тема (на македонски јазик)	Тема (на англиски јазик)	Комисија	Број и датум на одлука
1.	м-р Имране Морина	„Евро-атлантските интеграции на Република Македонија-Република Северна Македонија - 1991-2022 година“	“The Euro-Atlantic Integration of Republic of Macedonia – Republic of North Macedonia - 1991-2022“	Проф. д-р Билјана Поповска Неткова (менторка) Проф. д-р Мелина Гризо; Проф. д-р Иванка Василевска	02-1179/49 од 04.11.2022 година
2.	м-р Бесиана Џафери Беќири	„Стекнување на право на сопственост врз основа на закон	„Acquisition of the Right to Ownership on the Basis of the Law“	Проф.д-р Родна Живковска (менторка); Проф.д-р Владо Бучковски; Проф. д-р Тина Пржеска	02-1179/46 од 04.11.2022 година
3.	м-р Шкурте Кадри	„Правната способност на физичките лица во граѓанското право и нивните атрибути“	„The Legal Capacity of Natural Persons in Civil Law and Their Attributes“	Проф.д-р Родна Живковска (менторка); Проф. д-р Тина Пржеска; Проф. д-р Милка Ракочевик	02-1179/45 од 04.11.2022 година

Скопје, 07.11.2022 година

Декан,
Проф. д-р Сашо Георгиевски

Изработил: м-р Илија Манасиев, советник за студентски прашања

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ПО ГРУПА ПРЕДМЕТИ ОД НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ ГЕОГРАФИЈА И ДРУГО (ПРЕДМЕТИ: ВОВЕД ВО ГЕОГРАФСКИ ИНФОРМАЦИСКИ СИСТЕМИ, ГЕОИНФОРМАТИКА, ГИС-ТЕХНИКИ И ТЕХНОЛОГИИ, ГИС-АПЛИКАЦИИ, ГЛОБАЛЕН ПОЗИЦИОНЕН СИСТЕМ И ГИС-АНАЛИЗИ) НА ИНСТИТУТОТ ЗА ГЕОГРАФИЈА ПРИ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје бр. 02-3436/3 од 28.10.2022 год., донесена на седницата на ННС од 27.10.2022 година, избрани сме за рецензенти по пријавата на Свемир Горин, доктор по географски науки, доставена по објавениот конкурс во весниците „Вечер“ и „Коха“ од 27.9.2022 год., за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по група предмети од наставно-научните области: *географија и друго* (предмети: Вовед во географски информациски системи, Геоинформатика, ГИС-техники и технологии, ГИС-апликации, Глобален позиционен систем и ГИС-анализи) на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Комисијата во состав: д-р Благоја Маркоски, редовен професор на Институтот за географија на ПМФ во Скопје, д-р Ристо Мијалов, редовен професор на Институтот за географија на ПМФ во Скопје и д-р Олгица Димитровска, редовен професор на Институтот за географија на ПМФ во Скопје, ја разгледа пријавата и доставената документација од единствениот пријавен кандидат, д-р Свемир Горин, вонреден професор на Институтот за географија на ПМФ во Скопје, на конкурсот објавен во весниците „Вечер“ и „Коха“ на 27.9.2022 година и го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс во весниците „Вечер“ и „Коха“ на 27.9.2022 година, за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по група предмети од наставно-научните области: *географија и друго* (предмети: Вовед во географски информациски системи, Геоинформатика, ГИС-техники и технологии, ГИС-апликации, Глобален позиционен систем и ГИС-анализи) на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје, се пријави кандидатот Свемир Горин, доктор по географски науки.

Кандидатот, согласно со условите во конкурсот, ги има доставено потребните документи.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Кандидатот Свемир Горин е роден на 4.2.1977 год. во Скопје. Основно и средно образование завршил во Скопје. По завршувањето на воената обврска се запишал на студии по географија на Институтот за географија на Природно-математичкиот факултет, каде што дипломирал со просечна оценка 9,42 и е прогласен за најдобар студент на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет. Во моментов е вработен како вонреден професор на Институтот за географија при Природно--математичкиот факултет во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Во учебните 2002/2003 и 2003/2004 година е ангажиран како демонстратор во наставата на Институтот за географија по предметот Картографија. Од 15.12.2004 година е редовно вработен на Институтот за географија како помлад асистент по предметите од областа на картографијата и географските информациски системи. Во текот на 2009 год., по завршувањето

на постдипломските студии е избран за асистент на Институтот за географија при ПМФ. Во текот на 2013 год. е избран во звањето доцент (Билтен бр. 1055 од 31.5.2013), а во 2018 година е избран во наставно-научното звање вонреден професор (Билтен бр. 1164 од 1.3.2018).

Во контекст на неговото стручно усовршување, во текот на 2006 година, во организација на UBIFRANCE, учествувал на седумдневен семинар за географски информации во Париз и Тулуз во Франција.

Во сферата на компјутерската техника и технологија, кандидатот има познавање на поголем број софтверски пакети тесно поврзани со картографската дејност и географските информациски системи (ArcGIS, AutoCAD Map, Surfer, Global Mapper, MapWindows GIS, Quantum GIS и други). Во наставната, научната и апликативната дејност применува технологии како ГПС-приемници и беспилотни летала.

На 22.5.2009 год. ја одбрал магистерската работа под наслов: КАРТОГРАФИРАЊЕ ВО ФУНКЦИЈА И ВРЗ БАЗА НА ГЕОГРАФСКИ ИНФОРМАЦИСКИ СИСТЕМИ, така што се стекнал со научен степен – магистер по географски науки, насока: тематска картографија.

На 13.2.2013 год. ја одбрал докторската дисертација под наслов: ГЕОГРАФСКИ АНАЛИЗИ БАЗИРАНИ НА ДИГИТАЛНО КАРТОГРАФСКИ ОСНОВИ НА ПРОСТОРОТ НА ГЕВГЕЛИСКО-ВАЛАНДОВСКАТА КОТЛИНА и се стекнал со научен степен – доктор на географски науки.

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Во текот на извештајниот период, д-р Свемир Горин, на Институтот за географија, изведувал настава по предметите: Вовед во географски информациски системи, Геоинформатика, ГИС-техники и технологии, ГИС-апликации, Глобален позиционен систем и ГИС-анализи. Активно е вклучен и во изведувањето на наставата за вонредни студенти.

Д-р Свемир Горин, во текот на извештајниот период, редовно е вклучен во наставата од втор и трет циклус студии.

Д-р Свемир Горин, во текот на извештајниот период, редовно е вклучен во изведувањето на теренската настава за студентите од Институтот за географија, како на територијата на Република Македонија, така и во странство.

Учествувал во процесот на изработка и одбрана на дипломски работи, и тоа на 15 дипломски е ментор и на 18 е член на комисија. Бил член на комисија за одбрана на една магистерска работа и член на комисија за оценка и одбрана на три докторски дисертации.

Кандидатот д-р Свемир Горин, во извештајниот период, под свое авторство, има издадено еден рецензиран универзитетски учебник под наслов: „Вовед во географски информациски системи“, еден рецензиран Практикум за ГИС-анализи и еден Интерен практикум за ГИС-апликации, кои се користат во наставата на студиите по географија на ПМФ.

Обемот на досегашното ангажирање во наставата, теренската настава, учеството во подготовката на наставни содржини, како и коректниот однос со студентите, укажуваат на сериозен пристап на кандидатот во процесот на изведувањето на наставно-образовната дејност на Институтот.

Деталните активности од наставно-образовната дејност во изборниот период се наведени во Образецот кон Извештајот за избор (Анекс 2).

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Кандидатот д-р Свемир Горин, во контекст на својата научна преокупација, пројавува интерес за научноистражувачка работа, така што има учествувано на голем број научни собири и има објавено поголем број научни трудови.

Кандидатот д-р Свемир Горин континуирано работи на своето научно усовршување. Научната активност е насочена кон истражување и проучување на проблемите и процесите од областа на географските информациски системи и нивната примена во разни географски дисциплини.

Во изборниот период има објавено вкупно 16 труда, од кои 3 во списанија со импакт-фактор, индексирани во Web of Science, 1 објавен во списание индексирани во базата SCImago Journal Rank, 1 труд објавен во списание индексирани во EBSCO и ProQuest, 3 труда објавени во рецензирани научни списанија со меѓународен уредувачки одбор и 2 труда објавени како дел од монографии издадени во странство од издавачката куќа Springer.

Кандидатот објавил шест труда во зборници на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји.

Учествувал на седум научни собири (конференции и симпозиуми) со меѓународен научен одбор. Д-р Свемир Горин учествувал во шест домашни проекти и еден меѓународен проект од програмата Interreg Balkan-Mediterranean.

Во извештајниот период, д-р Свемир Горин бил рецензент на 31 научен труд, во 5 научни списанија и 2 зборника од научни конференции и симпозиуми.

Деталните активности од научноистражувачката дејност во изборниот период се наведени во Образецот кон Извештајот за избор (Анекс 2).

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ И ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Во извештајниот период, д-р Свемир Горин учествува во реализација на различни стручно-апликативни активности.

Во изборниот период, кандидатот бил продекан за материјални и финансиски прашања на ПМФ, раководител на Заводот за картографија, раководител на постдипломските студии по Картографија и ГИС, координатор на студиската програма Географски информациски системи и раководител на компјутерската лабораторија на Институтот за географија.

Кандидатот активно учествува во телата на научно-стручните организации, така што бил претседател на Здружението за развој на географската наука „Геобалканика“ и секретар на Македонското географско друштво.

Во меѓународните асоцијации бил член на Комисијата за географски информации и одржливост во рамките на Меѓународната картографска асоцијација (ICA Commission on GI and Sustainability).

Кандидатот бил уредник на меѓународното научно списание Acta geobalcanica, како и уредник на зборници на трудови од меѓународната научна конференција Geobalcanica. Член е на уредувачките одбори на меѓународните научно-стручни списанија Acta geobalcanica и Geoscontext.

Бил активен член на комисиите на државните натпревари по географија за учениците од основно и средно образование во 2018, 2019, 2020 и во 2021 г., како и член на Комисија за квалификациони натпревари за учество на меѓународна олимпијада за геонауки IESO во 2019 и 2022 г.

Кандидатот бил ментор на ученици натпреварувачи на Меѓународната олимпијада за геонауки IESO, во 2019, во Јужна Кореја и во 2022 г., во Италија.

Покрај наведените активности, кандидатот континуирано работи на соработката со светскиот гигант HERE, со кои организира работилници за обука на студентите на Институтот за географија и стекнување на нови знаења, вештини и искуства.

Во процесот на секојдневното работење, активно е вклучен во разни активности на Институтот поврзани со наставната, научната, организационата и теренската дејност.

Деталните активности од стручно-апликативната дејност и дејностите од поширок интерес во изборниот период се наведени во Образецот кон Извештајот за избор (Анекс 2).

Оценка од самоевалуација

Кандидатот д-р Свемир Горин има добиено позитивна оценка од анонимно проведената анкета на студентите на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Врз основа на сето наведено, слободни сме да го дадеме следниов

ЗАКЛУЧОК СО ПРЕДЛОГ

Од прегледот на целокупната документација се констатира дека д-р Свемир Горин, вонреден професор на Институтот за географија, во областа на наставната дејност, професионално и коректно ги извршува наставните обврски, со соодветно воспоставени комуникации со студентите и колегите. Во областа на научноистражувачката работа, активно и трудољубиво е вклучен во професионалното проучување на своите потесни дисциплини и придружни технологии, така што учествувал на повеќе научни симпозиуми и конференции, објавил повеќе трудови, универзитетски учебник и учебни помагала и учествувал во работата на повеќе научноистражувачки проекти. Постојано е активен во различни комисии и активности од редовното работење на Институтот за географија при ПМФ и Македонското географско друштво. Исто така, учествувал во улога на рецензент, уредник и член на комисии на меѓународно ниво.

Врз основа на сето наведено, Комисијата има чест и задоволство да им предложи на Стручниот совет на Институтот за географија и на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, кандидатот д-р Свемир Горин, вонреден професор, **да биде избран во звањето редовен професор** на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Д-р Благоја Маркоски, ред. проф.,
ПМФ – Скопје, с.р.**

**Д-р Ристо Мијалов, ред. проф.,
ПМФ – Скопје, с.р.**

**Д-р Олгица Димитровска, ред. проф.,
ПМФ – Скопје, с.р.**

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Свемир Славе Горин

(име, татково име и презиме)

Институција: Природно-математички факултет/Институт за географија

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: географија и друго (предмети: Вовед во географски информациски системи, Геоинформатика, ГИС-техники и технологии, ГИС-апликации, Глобален позиционен систем и ГИС-анализи)

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН
ПРОФЕСОР/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОВЕТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,42. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: географија и др.; поле: географија; подрачје: природно-математички науки.</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p>	ДА
3.1.1	<p>1. Назив на научното списание: Die Erde 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: A novel way to present flood hazards using 3D-printing with transparent layers of return period isolines. 4. Година на објава: 2020</p>	ДА
3.1.2	<p>1. Назив на научното списание: Journal of Tourism and Cultural Change 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: Prevailing motives for creating Ottoman heritage packaged tours in Macedonia 4. Година на објава: 2020</p>	ДА
3.1.3	<p>1. Назив на научното списание: Geografie 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3. Наслов на трудот: Natural regime of streamflow trends in Macedonia. 4. Година на објава: 2018	
3.1.4	1. Назив на научното списание: Geologica Macedonica 2. Назив на електронската база на списанија: SCImago Journal Rank 3. Наслов на трудот: Preparation of GIS landslide inventory for the Polog region. 4. Година на објава: 2020	ДА
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	ДА
3.5.1	1. Назив на зборникот: Proceedings book of 8 th International Scientific Conference Geobalcanica 2022 2. Назив на меѓународниот собир: 1. 8 th International Scientific Conference Geobalcanica 2022, Belgrade, Serbia, 9-10/05/2022 3. Имиња на земјите: Germany, Norway, United Kingdom, Italy, Romania, Portugal, Greece 4. Наслов на трудот: GIS assessment of land cover flows in North Macedonia using Corine Land Cover database in the period 2000-2018 5. Година на објава: 2022	ДА
	1. Назив на зборникот: Proceedings book of 5 th International Scientific Conference Geobalcanica 2019 2. Назив на меѓународниот собир: 5 th International Scientific Conference Geobalcanica 2019, 13-14/06/2019, Sofia, Bulgaria. 3. Имиња на земјите: Germany, Norway, United Kingdom, Italy, Romania, Portugal, Greece 4. Наслов на трудот: Visual integration of geodata in thematic cartography 5. Година на објава: 2019	ДА
4	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира *** 1. Наслов на учебникот: Вовед во географски информациски системи 2. Место и година на објава: Скопје, 2022.	ДА
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на Билтен: бр. 1164 од 1.III 2018	ДА
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Благоја Маркоски, ред. проф.,
ПМФ – Скопје, с.р.
Д-р Ристо Мијалов, ред. проф.,
ПМФ – Скопје, с.р.
Д-р Олгица Димитровска, ред. проф.,
ПМФ – Скопје, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Свемир Славе Горин**

(име, татково име и презиме)

Институција: **Природно-математички факултет/Институт за географија**

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: **географија** и друго (предмети: Вовед во географски информациски системи, Геоинформатика, ГИС-техники и технологии, ГИС-апликации, Глобален позиционен систем и ГИС-анализи)

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на настава¹	30
1.1	- од прв циклус студии	
	<p><i>Летен семестар 2021/2022</i></p> <p>ГИС-апликации II 2 часа</p> <p>ГИС-анализи 1 час</p> <p>ГПС 1 час</p> <p>Студентска практика 2 часа</p> <p><i>Зимски семестар 2021/2022</i></p> <p>Геоинформатика 2 часа</p> <p>Вовед во ГИС 2 часа</p> <p>ГИС-апликации I 2 часа</p> <p><i>Летен семестар 2020/2021</i></p> <p>ГИС анализи 1 час</p> <p>ГИС апликации II 2 часа</p> <p>ГПС 1 час</p> <p><i>Зимски семестар 2020/2021</i></p> <p>Вовед во ГИС 2 часа</p> <p>Геоинформатика 2 часа</p> <p>ГИС-техники и технологии 2 часа</p> <p>ГИ-апликации 1 2 часа</p> <p><i>Летен семестар 2019/2020</i></p> <p>ГИС-апликации II 2 часа</p> <p>ГИС-анализи 1 час</p> <p>Применета картографија 3 часа</p> <p>ГПС 1 час</p> <p><i>Зимски семестар 2019/2020</i></p> <p>Геоинформатика 2 часа</p> <p>ГИС-техники и технологии 2 часа</p> <p>ГИС-апликации 2 часа</p> <p><i>Летен семестар 2018/2019</i></p> <p>Инфраструктура на географски информации 1 час</p> <p>ГПС 1 час</p> <p>ГИС-апликации 2 часа</p> <p>ГИС-анализи 1 час</p> <p><i>Зимски семестар 2018/2019</i></p> <p>Геоинформатика 2 часа</p> <p>ГИС-апликации 1 2 часа</p> <p>ГИС-техники и технологии 2 часа</p> <p>Студентска практика 2 часа</p> <p>50 часа (вкупно)*15 недели*0,04 поени</p>	

1.2	- од втор циклус студии	19
	<p><i>Зимски семестар 2018/2019</i></p> <p>Применет ГИС 2 часа</p> <p>ГИС-апликации 2 часа</p> <p>Глобални позициски системи во ГИС 2 часа</p> <p><i>Летен семестар 2018/2019</i></p> <p>Применет ГИС 2 часа</p> <p>ГИС-апликации 2 часа</p> <p>Глобални позициски системи во ГИС 2 часа</p> <p><i>Зимски семестар 2019/2020</i></p> <p>Применет ГИС 2 часа</p> <p>Глобални позициски системи во ГИС 2 часа</p> <p>Проектен менаџмент во географијата 2 часа</p> <p><i>Зимски семестар 2020/2021</i></p> <p>Проектен менаџмент во географијата 2 часа</p> <p><i>Летен семестар 2020/2021</i></p> <p>Проектен менаџмент во географијата 2 часа</p> <p><i>Зимски семестар 2021/2022</i></p> <p>Применет ГИС 2 часа</p> <p>Проектен менаџмент во географијата 2 часа</p> <p style="text-align: right;">26 часа (вкупно)*15 недели*0,05 поени</p>	
1.3	од трет циклус студии	16,2
	<p><i>Летен семестар 2019/2020</i></p> <p>ГИС-апликации 3 часа</p> <p style="text-align: right;">3 часа (вкупно)*15 недели*0,06 поени</p>	
2	Настава во школи и работилници (раководител) Работилница Map Creator и Mapillary со <i>HERE maps</i> 2018, 2019, 2020, 2021	6
	4*1,5 поени	
3	Подготовка на нов предмет-предавања Вовед во географски информациски системи- (I циклус) Проектен менаџмент во географијата (II циклус) Применет ГИС (III циклус)	3
	3*1 поени	
4	Консултации со студенти Зимски семестар 2018/2019 до летен семестар 2021/2022 Вкупно 290 студенти	0.58
	290*0,002 поени	
5	Ментор на дипломска работа Ментор на 15 дипломски работи	3
	15*0,2 поени	
6	Член на комисија за оцена или одбрана на докторски труд Бојана Јанџиковиќ Владимир Златаноски Јасмина Најдовска	2,1
	3*0,7 поени	
7	Член на комисија за оцена или одбрана на магистерски труд Томе Јовановски	0.3
	1*0,3 поени	

8	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа Член на комисија во 18 дипломски работи 18*0,1 поени	1,8
9	Позитивно рецензиран универзитетски учебник Вовед во географски информациски системи (Горин С.) 1*8 поени	8
10	Позитивно рецензирана збирка задачи или практикум Практикум по ГИС-анализи (Горин С., Кузмановки А.) 1*3 поени	3
11	Интерна скрипта од вежби Интерен практикум по ГИС-апликации (Горин С., Кузмановки А.) 1*3 поени	3
12	Рецензент на универзитетски учебник Хидрологија, Иван Радевски, 2021 1*1 поени	1
13	Пакет материјали за одреден предмет Вовед во географски информациски системи (I циклус) ГИС-апликации II (I циклус) 2*1 поени	2
	Вкупно	98,98

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Р.бр.	Назив на активноста:	Поени
1	Учесник во национални научни проекти	
	1. Стратегија за развој на туризмот на Општина Демир Хисар, акциски план за период 2021-2024, Геомап (експерт за ГИС) 2. Feasibility study on basin-scale sediment management options for the Polog Region, Ref No.: 55510, 2019-2021, UNDP (expert in GIS) 3. Изработка на анализа на влијанието на малите хидропроекти врз геоморфологијата на пределите и загубата на шумите, Patagonia-Ecosvest. 2020 (експерт за ГИС) 4. Адресен регистар на градот Тетово, Intelligent Network Solutions. 2019 (експерт за географија) 2019 5. Адресен регистар на градот Битола, Intelligent Network Solutions. 2019 (експерт за географија) 2019 6. Macedonian Natural Heritage. MASA, 2021 (expert in geography, GIS) 6*3 поени	18
2	Учесник во меѓународни научни проекти	
	1. External expertise GIS analysis and study for wetland connectivity on Vardar River basin with guidance and pilot demonstration on tourist/cultural heritage assessment in the frame of the INTERREG Balkan - Mediterranean program. Project title: Improving the conservation effectiveness of wetland – WETMAINAREAS. 2019 (Expert in GIS) 2. Digitizing of agricultural cadastre in Scotland, Intelligent Network Solutions. 2018 (expert in GIS) 2*5 поени	10
3	Дел од монографија објавен во странство	
	1. Radevski I., Gorin S. , Zlatanovski V. (2020) Water Resources Management in Republic of North Macedonia. In: Negm A.,	3,6

	Romanescu G., Zelenakova M. (eds) Water Resources Management in Balkan Countries. Springer Water. Springer, Cham 6*0,6 поени	
	2. Dimitrovska O., Radevski I., Gorin S. (2020) Water Quality and Pollution Status of the Main Rivers in the Republic of North Macedonia. In: Negm A., Romanescu G., Zelenakova M. (eds) Water Resources Management in Balkan Countries. Springer Water. Springer, Cham 6*0,6 поени	3,6
4	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор (Scopus, Ebsco)	
	1. Nedelkovska, N., Peshevski, I., Jovanovski, M., Papic, J., Gorin, S. , Radevski, I.(2020) Preparation of GIS landslide inventory for the Polog region, Geologica Macedonica, Vol. 34, No. 2, pp. 137–148 5*0,6 поени	3
	2. Toshevska, B.A., Madjevikj, M., Ljakoska, M., Gorin, S. , Radevski, I. and Dimitrovska, O., 2018. Republic of Macedonia-A Timeless Migration Mosaic. Migracijske i etnicke teme, 34(1). 5*0,6 поени	3
5	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор	
	1. Petrevska, B., Nestoroska, I., Namicev, P. & Gorin, S. (2020). Prevailing motives for creating Ottoman heritage packaged tours in Macedonia. Journal of Tourism and Cultural Change, 18(3), 288-309. (WoS) IF/2020=1.455 (8+1,455)*0,60	5,67
	2. Burian, T., Gorin, S. , Radevski, I., Vozenilek, V., 2020: A novel way to present flood hazards using 3D-printing with transparent layers of return period isolines. – Die Erde 151 (1): 16-22 IF/2020=0.816 (8+0,816)*0,60	5,28
	3. Radevski, I., Gorin, S. , Taleska, M., Dimitrovska, O., 2018. Natural regime of streamflow trends in Macedonia. Geografie, 123, 1, 1-20. IF/2020=0.540 (8+0,540)*0,60	5,12
6	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји	
	1. Kuzmanoski, A., Gorin, S. , & Radevski, I. (2022). Spatial changes of the coastline of Dojran and Prespa lakes using GIS and Landsat Imagery. Geographical Review, vol.46, Geographical Society of Federation of Bosnia and Herzegovina 5*0,8 поени	4
	2. Kuzmanoski, A., Manevska, E., Gorin, S. , Dimitrovska, O. (2020) GIS analysis of public green spaces in centar municipality and the situation with air pollution from pm10 and pm2.5 particles, Geographical Reviews, Macedonian Geographical Society, Volume 53, pp. 37-49. 5*0,6 поени	3
	3. Gorin, S. (2019) Professional career overview of the professor, PhD. Blagoja Markoski, Geographical Reviews, Macedonian Geographical Society, Volume 52, pp. 5-36. 5*1 поени	5
7	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде	

	што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
	1. Nedelkovska, N., Peshevski, I., Jovanovski, M., Papic, J., Radevski, I., Gorin, S. (2022). Shallow landslide susceptibility assessment for the Polog region (North Macedonia), 5th Regional Symposium on Landslides in the Adriatic-Balkan Region Landslide Modelling & Application, 23-26. March 2022, Faculty of Civil Engineering, University of Rijeka and Faculty of Mining, Geology and Petroleum Engineering, University of Zagreb 5*0,6 поени	3
	2. Gorin, S. , Veljanoski, P., Radevski, I., Markoski, B. (2022). GIS assessment of land cover flows in North Macedonia using Corine Land Cover database in the period 2000-2018. Proceedings of the 8 th International Scientific Conference Geobalcanica 2022, Belgrade, Serbia, 9-10/05/2022, Geobalcanica. 5*0,6 поени	3
	3. Markoski, B., Radevski, I., Gorin, S. , Zlatanovski, V. (2022). Katlanovo marsh. Proceedings of the 8 th International Scientific Conference Geobalcanica 2022, Belgrade, Serbia, 9-10/05/2022, Geobalcanica. 5*0,6 поени	3
	4. Veljanoski, P., Markoski, B., Radevski, I., Gorin, S. (2022). Regulation of streams in the Skopje Region with measures for regulation and rehabilitation of the river beds. Proceedings of the 8 th International Scientific Conference Geobalcanica 2022, Belgrade, Serbia, 9-10/05/2022, Geobalcanica. 5*0,6 поени	3
	5. Markoski B., Radevski I., Gorin S. , Zlatanovski V. (2019). Mapping of marshes and wetland areas in the Republic of N. Macedonia, Proceedings International Scientific Symposium New Trends in geography, Macedonian Geographical Society, October 3 - 4, 2019 Ohrid, Republic of North Macedonia 5*0,6 поени	3
	6. Jovanović, J. M., Grbović, V., & Gorin, S. (2019). Visual integration of geodata in thematic cartography. In 5 th International Scientific Conference Geobalcanica 2019, 13-14/06/2019, Sofia, Bulgaria. (pp. 657-665). 5*0,7 поени	3,5
8	Рецензија на научен/стручен труд	
	Рецензент во списанија и зборници: Acta Geographica Slovenica (2 рецензии) Environmental Informatics and Remote Sensing (2 рецензии) Cartography and Geoinformation journal (1 рецензија) Acta Geobalcanica (4 рецензии) Geographical Reviews (1 рецензија) International Scientific Conference (20 рецензии) Proceedings International Scientific Symposium New Trends in geography (1 рецензија) 21*0,2 поени	4,2
9	Учество на научен/стручен собир со реферат	
	Gorin S. , Radevski I. (2018) Alexander von Humboldt contribution on the development of the geographical science, Humboldt Kolleg Ohrid conference, 19-24/04/2018, Ohrid, Macedonia (усна презентација)	1

		1*1 поен	
10	Апстракт објавен во зборник на конференција		
	Gorin S., Radevski I. (2018) Alexander von Humboldt contribution on the development of the geographical science, Humboldt Kolleg Ohrid conference, 19-24/04/2018, Ohrid, Macedonia (објавен само апстракт на меѓународен собир)		1
		1*1 поен	
	Вкупно		89,97

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Книга од стручна област	
	1. Вовед во географски информациски системи (Горин С.) 1*8 поени	8
2	Учество во работата на комисији за државни натпревари	
	Учество во комисија на државни натпревари по географија: 2018, 2019, 2020 и 2021 г. Учество во комисија за квалификациони натпревари за учество на меѓународна олимпијада за геонауки IESO: 2019 и 2022 г. 2*1 поен	2
3	Раководител на лабораторија	
	Компјутерска лабораторија на Институт за географија – 2018, 2019, 2020 и 2021 г. 4*1 поен	4
Дејности од поширок интерес		
5	Уредник на меѓународно научно/стручно списание	
	Acta geobalcanica 1*3 поени	3
6	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание	
	Acta geobalcanica Geocontext 2*1 поени	2
7	Уредник на зборник на трудови на меѓународна високообразовна и научна институција	
	1. Proceedings of the 8th International scientific conference Geobalcanica 2022, Belgrade, Serbia, 9-10/05/2022, 2. Proceedings of the 7th International scientific conference Geobalcanica 2021, 15-16 June, 2021, Ohrid, North Macedonia 3. Proceedings of the 6th International scientific conference Geobalcanica 2020, 12-14 May, 2020 Ohrid, North Macedonia 4. Proceedings of the 5th International scientific conference Geobalcanica 2019, 13-14/06/2019, Sofia, Bulgaria 4*3 поени	12
8	Претседател на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир	
	1. 8 th International Scientific Conference Geobalcanica 2022, Belgrade, Serbia, 9-10/05/2022, 2. 7 th International Scientific Conference Geobalcanica 2021, 15-16 June, 2021, Ohrid, North Macedonia	16

	<p>3. 6th International Scientific Conference Geobalcanica 2020, 12-14 May, 2020 Ohrid, North Macedonia</p> <p>4. 5th International Scientific Conference Geobalcanica 2019, 13-14/06/2019, Sofia, Bulgaria</p> <p style="text-align: right;">4*4 поени</p>	
9	<p>Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир</p> <p>International Scientific Symposium New Trends in geography , Macedonian Geographical Society, October 3 - 4, 2019 Ohrid, Republic of North Macedonia</p> <p style="text-align: right;">1*0,5 поени</p>	0,5
10	<p>Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект</p> <p>1. Изготвување и пријавување на научно-истражувачки проект за програмата Interreg Balkan-Mediterranean „WetMainAreas“, WP3: BalkanMed Wetland Identification & Connectivity covers (соработник)</p> <p>2. Изготвување и пријавување на научно-истражувачки проект за Еразмус+ програмата во рамките на Key Action 2, под наслов „Transnational cooperation agent in rural areas“, заедно со партнерот „University of Sapienza“ (соработник)</p> <p style="text-align: right;">2*1 поени</p>	2
11	<p>Продекан/заменик-директор</p> <p>Продекан за материјални и финансиски прашања, 2019 – 2020 г.</p> <p style="text-align: right;">1*4 поени</p>	4
12	<p>Раководител на внатрешна организациона единица</p> <p>Раководител на заводот за картографија (2020 – 2022 г.)</p> <p style="text-align: right;">3*3 поени</p>	3
13	<p>Член на факултетска комисија</p> <p>1. Член на Комисија за упис на студенти</p> <p>2. Координатор на факултетска Комисија за изработка на нова одлука за плати</p> <p>3. Претседател на Пописна комисија на ПМФ, 2020 г.</p> <p style="text-align: right;">3*0,5 поени</p>	1,5
14	<p>Член на комисија за избор во звање</p> <p>Член на Комисија за избор во звање на ас. м-р Владимир Златаноски</p> <p style="text-align: right;">1*0,2 поени</p>	0,2
15	<p>Координатор на студиска програма</p> <p>Координатор на студиска програма: Географски информациски системи (2020 – 2022)</p> <p style="text-align: right;">1*1 поени</p>	1
16	<p>Раководител на постдипломски или докторски студии</p> <p>Раководител на постдипломски студии по картографија и географски информациски системи (2020 – 2022)</p> <p style="text-align: right;">1*2 поени</p>	2
17	<p>Подготовка на национални документи</p> <p>Учество во подготовка на Стратегија за развој на туризмот на Општина Демир Хисар, акциски план за период 2021 – 2024, Геомап, Скопје.</p> <p style="text-align: right;">1*2 поени</p>	2
18	<p>Претседател на здружение поврзано со струката</p> <p>Претседател на Здружение „Геобалканика“ (2018 – 2022)</p>	2

		1*2 поени	
19	Член на управен одбор на здружение поврзано со струката		
	Секретар на Македонско географско друштво (2018 – 2022)	1*0,5 поени	0,5
20	Член на тела во меѓународни научни и стручни организации		
	Член на Комисијата за географски информации и одржливост во рамките на Меѓународната картографска асоцијација (ICA Commission on GI and Sustainability)		

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	98,98
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	93,97
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	65,7
Вкупно	258,65

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Благоја Маркоски, ред. проф.,
 ПМФ – Скопје, с.р.
 Д-р Ристо Мијалов, ред. проф.,
 ПМФ – Скопје, с.р.
 Д-р Олгица Димитровска, ред. проф.,
 ПМФ – Скопје, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ СТОМАТОЛОШКА ПРОТЕТИКА
НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет – Скопје, кој е објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 29.8.2022 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област стоматолошка протетика, како и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-2488/1, донесена на 28.9.2022 година на 51. редовна седница, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Весна Коруноска Стевковска, редовен професор на Стоматолошкиот факултет во Скопје, д-р Билјана Капушевска, редовен професор на Стоматолошкиот факултет во Скопје и д-р Јадранка Бундевска, редовен професор на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област (дисциплина) стоматолошка протетика, во предвидениот рок се пријави вонр. проф. д-р Сашо Еленчевски.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Сашо Еленчевски е роден на 15.10.1962 година, во Скопје. Средно образование завршил во гимназијата „Јосип Броз-Тито“ во учебната 1980/1981 година. Со високо образование се стекнал на Стоматолошкиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во учебната 1986/1987 година. Дипломирал на 30.9.1987 година, со просечен успех 9,69.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 1987/1988 година се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошкиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Студиите ги завршил во 2000 година. Со одбрана на магистерската теза со наслов „Карактеристики на хуморалниот имунолошки одговор во saliva кај stomatitis protetica“, д-р Еленчевски се стекнува со звањето магистар по стоматолошки науки.

Докторска дисертација пријавил во 2003 година на Стоматолошкиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дисертацијата на тема: „Евалуација на имунолошки одговор кај stomatitis protetica“ ја одбрал на 16.1.2006 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Крсте Дејаноски, проф. д-р Перко Колевски, проф. д-р Марија Накова, проф. д-р Маргарета Балабанова и проф. д-р Драгоуб Велески. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на науки од научната област стоматолошки науки.

Од 2008 до 2011 год. бил насловен доцент на Стоматолошкиот факултет при УКИМ.

Во 2015 година е избран во звањето доцент во областа стоматолошка протетика. Рефератот за избор е објавен во Билтен 1091 од 31.12.2014 година.

На 15.2.2018 година е избран во звањето вонреден професор во областа стоматолошка протетика. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр.1163 од 15.3.2018 година.

Рецензентската комисија, врз основа на сета поднесена документација од последниот избор до денот на пријавата која е од важност за актуелниот избор, ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 565, 663, 824, 863, 875, 896, 1016, 1071, 1091, 1163, 1216, 1233 и 1234.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Стоматолошки факултет, кандидатот д-р Сашо Еленчевски изведува настава и вежби на прв, втор и трет циклус студии.

Кандидатот учествувал како член во комисији за оцена/или одбрана на 4 дипломски, 2 специјалистички и на 3 докторски дисертации.

Кандидатот е автор на рецензиран учебник под наслов: ПАРОДОНТОЛОГИЈА – за стручни забни техничари.

Научноистражувачка дејност

Д-р Сашо Еленчевски има објавено, од последниот избор, вкупно 22 научни труда од областа, од кои 4 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 8 труда во меѓународни научни списанија и 10 труда во зборници од научни собири.

Д-р Сашо Еленчевски бил учесник во 1 национален научноистражувачки проект: „Евалуација на влијанието и потребата од протетичка рехабилитација врз оралното здравје и квалитет на животот кај геријатриска популација во Р. Македонија“. Носител: проф. д-р Гордана Ковачевска, УКИМ, Стоматолошки факултет - Скопје, 2018.

Кандидатот бил ментор на 3 докторанди и ментор на 3 кандидати за специјализација.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Сашо Еленчевски активно е вклучен во стручно-апликативната работа на Клиниката за стоматолошка мобилна протетика при ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“ – Скопје.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на стручни комисији и работни групи при Стоматолошкиот факултет: член на Наставен одбор при УКИМ, Стоматолошки факултет – Скопје, член на Кадровски одбор при УКИМ, Стоматолошки факултет – Скопје.

Кандидатот покажува посебна активност во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на Македонското стоматолошко друштво. Претседател е на Здружението на специјалисти по стоматолошка протетика при МСД, при што активно учествувал во организацијата на голем број симпозиуми со меѓународно учество од областа на стоматолошката протетика. Бил претседател на 1. Конгрес на специјалистите по стоматолошка протетика при Македонското стоматолошко друштво со меѓународно учество.

Исто така, учествувал во Комисија за полагање на стручен испит за стекнување на лиценца за работа – Стоматолошка комора на Македонија.

Бил член во 3 рецензентски комисији за избор на лица во наставно-научно звање.

Во изборниот период, д-р Сашо Еленчевски учествувал во изготвување и пријавување на национален научноистражувачки проект.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот д-р Сашо Еленчевски доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Сашо Михаил Еленчевски
Институција: Стоматолошки факултет
Научна област: стоматолошка протетика

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН
ПРОФЕСОР/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОВЕТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,69 . Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,09 .	Да
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: стоматолошка протетика ; поле: стоматологија; подрачје: медицински науки и здравство.	Да
3	Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	Да
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: <u>Srpski Arhiv Za Celokupno Lekarstvo</u> 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science (WoS), Ebsco 3. Наслов на трудот: Psychometric properties of North Macedonian version of the Oral Health Impact Profile for Edentulous Subjects. 4. Година на објава: 2021 1. Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Scieces 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus 3. Наслов на трудот: Expression of fibronectin and tenascin after direct pulp capping of the pulp with mineral trioxide aggregate and biodentine 4. Година на објава: 2020	Да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>1. Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Scopus</p> <p>3. Наслов на трудот: Advantages of CAD/CAM Versus Conventional Complete Dentures – A Review.</p> <p>4. Година на објава: 2018</p> <p>1. Назив на научното списание: Slovenian Journal of Public Health</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Scopus</p> <p>3. Наслов на трудот: Psychometric characteristics of the Croatian and the Serbian versions of the oral health impact profile for edentulous subjects, with a pilot study on the dimensionality.</p> <p>4. Година на објава: 2021</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Physioacta; Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthropologists</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 25 Македонија(9), Словенија(1), Србија(3), Турција(1), УСА(1), Германија(1), Црна Гора (1), Босна и Херцеговина(3), Белорусија(1), албанија(1), Романија (2), Бугарија (1)</p> <p>3. Наслов на трудот: Quantification and expression of certain genes during the reparatory dentinogenesis.</p> <p>4. Година на објава: 2018</p> <p>1. Назив на научното списание: Macedonian Dental Review</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 31 Македонија(9), Словенија(2), Србија(5), Турција(1), САД (1), Велика Британија (2), Норвешка (1), Бугарија (6), Хрватска (4)</p> <p>3. Наслов на трудот: Fabricating complete dentures with the copy-denture technique – a case report.</p> <p>4. Година на објава: 2020</p>	Да
4	<p>Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира</p> <p>1. Наслов на учебникот: ПАРОДОНТОЛОГИЈА – за стручни забни техничари</p> <p>2. Место и година на објава: Скопје, 2019</p>	Да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на Билтен: 1163 од 15.3.2018 година.	Да
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Весна Коруноска Стевковска, претседател, с.р.

Проф. д-р Билјана Капушевска, член, с.р.

Проф. д-р Јадранка Бундевска, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Сашо Михаил Еленчевски
Институција: Стоматолошки факултет – Скопје
Научна област: стоматолошка протетика

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени							
1	Одржување на настава од прв циклус студии (*0,04)								
	Студиска програма: Стручни забни техничари Учебна: 2017/18 (летен семестар), 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22								
	<table border="1"> <tr> <td>Морфологија на заби 2 (1x15) x 0,04 0.6 x 5 =3</td> <td>8.4</td> <td rowspan="3">9</td> </tr> <tr> <td>Морфологија на заби 1,(1x15)x0,04 =0.6x3=1.8</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Геронтостоматологија (1x30) x0,04 1.2x3=3.6</td> <td></td> </tr> </table>	Морфологија на заби 2 (1x15) x 0,04 0.6 x 5 =3	8.4	9	Морфологија на заби 1,(1x15)x0,04 =0.6x3=1.8		Геронтостоматологија (1x30) x0,04 1.2x3=3.6		
Морфологија на заби 2 (1x15) x 0,04 0.6 x 5 =3	8.4	9							
Морфологија на заби 1,(1x15)x0,04 =0.6x3=1.8									
Геронтостоматологија (1x30) x0,04 1.2x3=3.6									
	Студиска програма: Стручни стоматолошки сестри Геронтостоматологија (1x15) x0,04 0.6								
	Студиска програма: Доктори по дентална медицина Учебна: 2018/19,2019/20, 2020/21,2021/22								
	<table border="1"> <tr> <td>Клиничка мобилна(тотална протеза)15 x 0.08 =1.2</td> <td>6</td> <td rowspan="3">6</td> </tr> <tr> <td>Анатомија и морфологија на вилицы и заби 30x0.08=2.4</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Дентална анатомија и морфологија 30x0.08=2.4</td> <td></td> </tr> </table>	Клиничка мобилна(тотална протеза)15 x 0.08 =1.2	6	6	Анатомија и морфологија на вилицы и заби 30x0.08=2.4		Дентална анатомија и морфологија 30x0.08=2.4		
Клиничка мобилна(тотална протеза)15 x 0.08 =1.2	6	6							
Анатомија и морфологија на вилицы и заби 30x0.08=2.4									
Дентална анатомија и морфологија 30x0.08=2.4									
2	Одржување на настава од втор циклус студии (*0,05)								
	Орална епидемиологија	3							
	Фиксни и мобилни протетички надоместоци	3							
	Интегрирање на заботехнички материјали, апарати и инструменти во практиката	3							
	Комплексни протези	3							
3	Одржување на настава од трет циклус студии (*0,06)								
	Современи дијагностички и терапевтски процедури кај парцијална и тотална беззабност	1,5							
	Меѓувилични односи во стоматолошката протетика:современи приоди во нивна регистрација и грешки при нивно одрадување	1,5							
	Биолошки основи на парцијалните протези,дефинирање на основните проблеми на парцијалната беззабност и предлог мерки за санирање на овие состојби	1,5							
4	Одржување на практични клинички вежби 2017/18, 2018/19, 2020/21, 2021/22								
	Прв циклус студии: летен семест 2017/18, 2018/19 и зимски семестар 2019/20, 2020/21,2021/22 Предмети: Клиничка мобилна (тотална протеза) и Клиничка мобилна (парцијална протеза) Семестар: 6 часа неделно x 15 x 2 групи = 5,4 на семестар x 9 семестри	48.6							
5	Консултации со студенти 0.002	0.6							
	-студиска програма: стручни забни техничари								
	учебна 2017/18, 2018/19 и зимски семестар 2019/20, 2020/21,2021/22								
	герантостоматологија (x 20 студенти во семестар)	0.08							
	морфологија на заби 1 (x 20 студенти во семестар)	0.08							

6	морфологија на заби 2 (x 20 студенти во семестар)	0.08 Вкупно 0.24	
	-студиска програма: доктори по стоматологија/дентална медицина		
	2018 - 2022 тотална протеза (x 60 студенти во семестар)	0.36	
7	Изработка/ ментор на семинарски трудови (*0,03)		
	Годишен просек на студентски семинари 40		6
8	Подготовка на нов предмет (*1)		
	Прв, втор и трет циклус студии x1		3
9	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика		
	3 кандидати, 2x16x0,06x3		5,4
10	Ментор на специјалистичка работа *1 =3		
	3 кандидати		3
11	Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа (*0,2)		
	3 кандидати		0.6
12	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (*0,2)		
	5 кандидати		1
13	Член на комисија за оцена или одбрана на докторат (*0,5)		
	4 кандидати		2
14	„Пародонтологија“ - СЗТ Киро Ивановски, Маја Пандилова, Снежана Пешевска, Сашо Еленчевски, Весна Коруноска - Стевковска Ивановски 2019 год., Стоматолошки факултет – Скопје Линк: http://hdl.handle.net/20.500.12188/21418		
15	Пакет материјали за одреден предмет (*1)		
	1. Компјутерски модел за испитни прашања за студентите на Стоматолошкиот факултет по група предмети од областа мобилна стоматолошка протетика. 2. Изработка на презентации за е-учење.		
	ВКУПНО: НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ		99,8

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
15	Учесник во научен проект	
	„Евалуација на влијанието и потребата од протетичка рехабилитација врз оралното здравје и квалитет на животот кај геријатриска популација во Р. Македонија”	3
16	Труд со оригинални научни резултати, објавен во референтно научно списание со меѓународен уредувачки одбор кое има фактор на влијание во годината кога е објавен трудот и кое е индексирано во најмалку една база како што се : Ebsco, Emerald, Scopus, Web of sci, Journal citationraport, SCImago journal ragng или друга база на списанија утврден од Националниот совет за високо образование	

	Pancevska S, Elenchevski S , Janeva N, Mijoska A. Satisfaction of complete denture wearers. Медицински преглед/Medical Review 2018; LXXI (7-8):247-249.(Scopus - SJR 2018 – 0.121) Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ во Скопје бр. 1190 од 2019 година. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24222	4,8+0.121 =4.921
17	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во стручно/научно списание со меѓународен уредувачки одбор каде учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на една земја немше да надминува две третини од вкупниот број членови	
	Апостолска С., Ренцова В., Ефтмоска М., Филиповска – Мицевска В., Еленчевски С. , Панчевска С. Современи материјали за постендодонтска санацијална средина / Contemporary materials for post-endodontics restoration- case report Macedonian Dental Review 2017; 40 (1-2); 30-36. Трудот е рецензиран во Билтен Број 1186 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24224	3
	Vajraktarova Valjakova E, Korunoska Stevkovska V, Sotirovska Ivkovska A, Vajraktarova Misevska C, Elenchevski S , Georgieva S, Ivanovski K. Tips and advices when planning and conducting the prosthodontic treatment in pediatric patients. Macedonian Dental Review. 2020;43(3):85-87. Трудот е рецензиран во Билтен бр 1233 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24225	3
	Тмава-Драгуша А., Шала К., Ивановски К., Дирјанска К., Ристоска С., Еленчевски С. Prevalence of oral candidiasis in complete dentures wearers Macedonian Dental Review 2020; 43 (3): 94-99 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24312	3
	Тмава-Драгуша А., Еленчевски С., Пancevska S., Бунdevска Ј., Греv А., Ивановски К., Поповски В., Дирјанска К., Ристоска С. The influence of complete dentures on xerostomia and the concentration of salivary proteins Macedonian Dental Review. 2018; 41 (1-2): 47-53 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24313	3
	Naumovski B., Jurukovska Shotarovska V., Mijoska A., Elencevski S. Dental prosthetic materials and adverse drug reactions in everyday prosthodontic practice. Macedonian Pharmaceutical Bulletin 2020 66 9супп 1): 233-234. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24314	3
18	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор	
	Rendzova Vasilka, Apostolska Sonja, Eftimoska Marina, Elencevski Saso . The influence of pulp capping materials on bond strength to dentin. Medunarodni kongres doktora stomatologije 2018. Foca, RS, BiH, abstract book 56 (постер). Трудот е рецензиран во билтен бр. 1186 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24226	1
	Sonja Apostolska, Vasilka Rendzova, Marina Eftimoska, Sasho Elencevski , Vesna Filipovska Micevska. Conservative approach for diastema closure. Medjunarodni Kongres Doktora Stomatologije; Foca RS 12-13 Oktobar 2018 abstract book 55. POSTER Трудот е рецензиран во билтен бр.1186	1

	Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24227	
	Sonja Apostolska, Vasilka Rendzova, Marina Eftimoska, Vesna Filipovska Micevska, Saso Elencevski . Conservative restoration of a fractured tooth - a case report. 2. Меѓународни конгрес доктора стоматологije. 11-12. октобар 2019. godine, Foča, RS, BiH. Zbornik radova str 52. POSTER. Трудот се дава за рецензија. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24228	1
	Vasilka Rendzova, Sonja Apostolska, Marina Eftimoska, Saso Elencevski . Conservative postendodontic restorations - a case report. 11-12. октобар 2019. godine, Foča, RS, BiH. Zbornik radova str 53. POSTER. Трудот се дава за рецензија. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24229	1
	Sonja Apostolska, Vasilka Rendžova, Marina Eftimoska, Sašo Elencevski . Savremeni aspekti konzervativne rekonstrukcije endodontsko lečenih bočnih zuba. 3. Меѓународни конгрес доктора стоматологije, 11-12. septembar 2020. godine, Foča, RS, BiH. Zbornik radova, str 32. POSTER. Трудот се дава за рецензија. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24230	1
	Vasilka Rendžova, Sonja Apostolska, Julijana Nikolovska, Marina Eftimoska, Sašo Elencevski . Zastupljenost mišićno-skeletnih poremećaja kod studenata stomatološkog fakulteta u Skoplju. 3. Меѓународни конгрес доктора стоматологije, 11-12. septembar 2020. godine, Foča, RS, BiH. Zbornik radova str 55. POSTER. Трудот се дава за рецензија. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24231	1
	Bajraktarova Valjakova E, Mijoska A, Bajraktarova Miševska C, Elencevski S , Nikolovska J, Naumovski B, Korunoska Stevkovska V. Celtra Duo – Tretiranje unutrašnje površine restauracija prije adheziono cementiranje. 1. Kongres lekara Kosova i Metohije. Kosovska Mitrovica, Kosovo. 2019;14. S.14 Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1233 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24232	1
	Ставрева Н., Капушевска Б., Бундевска Ј., Коруноска Стефковска В., Панчевска С., Еленчевски С. Влијание на ергономијата во превенција на мускулоскелетните нарушувања кај лекарите стоматолози. Денови на превентивна медицина во Република Македонија, 2018 год., Струга, 2018 год.: 16-17. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1234 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24233	1
	Sašo Elencevski . Mogućnosti terapije kod mikotičkog protetskog stomatitisa. Med.cas. 2019: 53: 17(Suplement1) Oralna prezentacija. Трудот се дава за рецензија. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24235	1
	S. Pancevska, S. Elencevski , N. Janeva, A. Mijoska. Prosthodontics consideration in Parkinson’s disease. 8 Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка–наука и уметност“ 20-23 септември 2018 год., Охрид, Македонија OP20. Трудот е рецензиран во Билтен бр 1234 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24236	1
18	Пленарни предавања на научен/стручен собир (3)	
	Elencevski Saso. Mogućnosti terapije kod mikotičkog protetskog stomatitisa simpozijum sa međunarodnim učešćem, Kragujevac, Srbija 2019g. Plenary lecture Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24235	3

	Еленчевски Сашо. Механички,микотички и алергиски последици од протетичките помагала и можности за терапија. Симпозиум со меѓународно учество-Стоматологија и пракса, МСД-Здружение на општи стоматолози, 17.11.2018 год., Скопје Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24237	3
	Еленчевски Сашо. Еластични наспроти конвенционални протези кај различни дијагнози. Симпозиум со меѓународно учество: Тераписки можности во секојдневната стоматолошка пракса, МСД – Здружение на општи стоматолози, 2.11.2019 год., Скопје Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/24238	3
	ВКУПНО: НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	41,921

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Позитивно рецензиран универзитетски учебник (*8) - автор на учебник	
2	Координатор во подготовката на елаборат за нова студиска програма Акредитација на нова студиска програма на англиски јазик за III циклус студии	1
Дејности од поширок интерес		
	Член на факултетска комисија (*0.5) 1. член во Советот за трет циклус студии по стоматолошки науки при Стоматолошкиот факултет во Скопје, 2022; 2. член на Кадровски одбор на Стоматолошкиот факултет во Скопје (2017/2018 – 2021); 3. член на Наставен одбор на Стоматолошкиот факултет во Скопје (2017/2018 – 2021).	1.5
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир (* 1): 1. Член на Организационскиот одбор на VIII конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество. Охрид, Р Македонија, 2018 год. 2. Член на Работното претседателство на усна сесија на VIII конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество. Охрид, Р Македонија, 2018 год. 3. Член на Организационскиот одбор на 9. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество. Охрид, Р Македонија, 2022 год.	3
	Награда за научни постигнувања од струкова организација - самостоен (* 3) 1. Благодарница од Стоматолошкиот факултет при УКИМ, за особен придонес за унапредување на наставната и научната дејност на Факултетот (60 години постоење на Стоматолошкиот факултет во Скопје), Скопје, 2019 год.	3
	Учество во комисии и тела на државни и други органи (* 1): 1. претседател на Здружението на доктори специјалисти по стоматолошка протетика на Македонија (ЗДССПМ); 2. член на Македонското стоматолошко друштво (МСД); 3. член на Стоматолошката комора на Македонија (СКМ); 4. член на Комисија за полагање на стручен испит за стекнување лиценца за работа; 5. член на Советодавниот одбор на списанието Македонски стоматолошки преглед;	

6. член на FDI World Dental Federation и ERO (European Regional Organization); 7. раководител на Центарот за компјутерска проверка на знаењето на Стоматолошкиот факултет во Скопје; 8. раководител на Клиниката за стоматолошка мобилна протетика при ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“ во Скопје, од 2021; 9. член на Универзитетскиот сенат, УКИМ, делегат од Стоматолошки факултет, Скопје, од 2020; 10. претседател на Универзитетскиот сенат, УКИМ, од 2022.	10
ВКУПНО: СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	26,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	99,8
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	41,921
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	18,5
Вкупно	160,121

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Весна Коруноска Стевковска, претседател, с.р.
Проф. д-р Билјана Капушевска, член, с.р.
Проф. д-р Јадранка Бундевска, член, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и анализирајќи ја севкупната досегашна активност на кандидатот д-р Сашо Еленчевски, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Сашо Еленчевски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, големиот број публикувани трудови и учества на меѓународни конгреси и симпозиуми, Комисијата заклучи дека д-р Сашо Еленчевски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето редовен професор во научната област стоматолошка протетика.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, д-р Сашо Еленчевски да биде избран во звањето редовен професор во научната област стоматолошка протетика.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Весна Коруноска Стевковска, претседател, с.р.

Проф. д-р Билјана Капушевска, член, с.р.

Проф. д-р Јадранка Бундевска, член, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ОРТОДОНЦИЈА НА СТОМАТОЛОШКИОТ
ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Стоматолошкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 29.8.2022 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област ортодонција на Катедрата за ортодонција на Стоматолошкиот факултет во Скопје, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-2492/1, донесена на 28.9.2022, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Лидија Кануркова, редовен професор на Стоматолошкиот факултет во Скопје, проф. д-р Јулијана Ѓоргова, редовен професор и проф. д-р Борис Величковски, редовен професор на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област (дисциплина) ортодонција, во предвидениот рок се пријави д-р Габриела Курчиева Чучкова, вонреден професор.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката Габриела Курчиева Чучкова е родена на 20.12.1965 год., во Скопје. Основно образование завршила во ОУ „Владимир Илич Ленин“ со одличен успех, а средно образование завршила во гимназијата „Јосип Броз-Тито“ во 1984 година во Скопје, со одличен успех. На Стоматолошки факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје се запишала во учебната 1984/1985 година, а дипломирала на 15.11.1989 година со просечен успех 8,51.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 1990/1991 година се запишала на постдипломски студии од научната област ортодонција на Стоматолошкиот факултет, УКИМ во Скопје, кои ги завршила со просечен успех 9,71. На 25.12.1995 година го одбрала магистерскиот труд под наслов „Морфологија на дентоалвеоларните лакови кај деца кои дишат на уста“ на Стоматолошкиот факултет, УКИМ во Скопје, со што се стекнала со звањето магистер по стоматолошки науки од научната област ортодонција.

Докторската дисертација на тема: „Кранио-фацијалната морфологија и начинот на дишење“, ја пријавила на Стоматолошкиот факултет во 2001 година, а ја одбрала на Стоматолошкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на 31.1.2005 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Марија Зужелова, dr. sci, проф. д-р Јулијана Ѓоргова, dr. sci, проф. д-р Марија Накова, dr. sci, проф. д-р Илија Филипче, dr. sci и проф. д-р Нада Поп Јорданова, dr. sci. со што се стекнала со научниот степен доктор на стоматолошки науки од научната област ортодонција.

Во периодот по дипломирањето, од 1989 до 1992 година, волонтерски работела на Клиниката за ортодонција во Скопје, а од 1.9.1992 на истата клиника е вработена на неодредено време. Во периодот од 1.9.2017 до 12.2018 била раководител на Клиниката за ортодонција, ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“ во Скопје.

Специјализацијата од областа ортодонција ја започнала во 1993 година на Клиниката за ортодонција и ја завршила во 1996 година, со што се здобила со звањето специјалист по ортодонција.

Во звањето помлад асистент на Катедрата за ортодонција била избрана во 1997 година. Во 2000 година е избрана во звањето асистент на истата Катедра, а реизбрана е во 2004 во истото звање. Во 2008 година е избрана во звањето насловен доцент, во 2013

година во звањето доцент, а во 2018 во звањето вонреден професор по предметот Ортодонција на Катедрата за ортодонција на Стоматолошкиот факултет при УКИМ во Скопје. Последниот реферат за избор во наставно-научно звање – вонреден професор е објавен во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр. 1162 од 1.2.2018 година.

Рецензентската комисија, врз основа на целокупната поднесена документација од последниот избор до денот на пријавата која е од важност за актуелниот избор, ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр. 677, 759, 846, 945, 997, 1043, 1054, 1059, 1126, 1162, 1186, 1217, 1218 и 1221, како и остварувањата од пошироко значење за студентите и Факултетот, како и за образовните институции во државата.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

2.1. Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Стоматолошки факултет – Скопје, кандидатката д-р Габриела Курчиева Чучкова изведува теоретска и практична настава, на прв циклус студии на студиската програма за доктори по дентална медицина, стручни забни техничари и стручни стоматолошки сестри – орални хигиенолози, на втор циклус магистерски и стручни студии на студиската програма за доктори по дентална медицина и стручни студии на студиската програма за стручни забни техничари, како и на трет циклус – докторски студии на Стоматолошкиот факултет.

Кандидатката учествувала како член во комисији за оцена/или одбрана на 3 дипломски работи, 2 магистерски труда, 1 стручен труд, 14 специјалистички труда, 5 комисији за валоризација на трудови за трет циклус – докторски студии, 5 комисији за оцена на пријавена тема за изработка на докторски труд и 5 комисији за оцена/или одбрана на докторски трудови. Била ментор на 2 одбранети магистерски труда и една дипломска работа.

Кандидатката е автор на рецензиран учебник под наслов: „Ортодонција (прв дел)“. Позитивната рецензија е објавена во Билтен бр. 1243 од 15.8.2021.

2.2. Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот

Во периодот од последниот избор, кандидатката учествувала во изготвување на елаборат (предлог проект) за реакредитација на студиската програма од прв циклус студии за стручни стоматолошки сестри – орални хигиенолози; измени и дополнувања на наставниот план и програма за специјализација по ортодонција, подготовка на наставната програма за прв циклус студии за доктори по дентална медицина, стручни забни техничари и стручни стоматолошки сестри – орални хигиенолози, на Стоматолошкиот факултет во Скопје, како и наставната програма за втор и трет циклус студии на Стоматолошкиот факултет. Кандидатката д-р Габриела Курчиева Чучкова учествувала и во подготовка на англиската верзија на Планот и Програмата за изведување на теоретската настава за интегрирани студии по дентална медицина од прв, втор и трет циклус студии.

Д-р Габриела Курчиева Чучкова е одговорен наставник на предметите: Ортодонција 1 и Ортодонција 2 за студентите од прв циклус студии од студиската програма за стручни забни техничари, предметите: Квалитативни и квантитативни антрополошки и рендгенкраниометриски анализи на коските на глава и врат и Орофацијална генетика за студенти од втор циклус студии, како и предметите: Морфолошко-функционална ортопедија на вилиците и заби и Антропологија на кранио-фацијалните структури за студентите од трет циклус – докторски студии.

Кандидатката била ментор на студенти на втор циклус – магистерски студии (два одбранети магистерски труда), ментор на студенти на трет циклус – докторски студии

(три кандидати со пријавени докторски проекти). Ментор била и на 7 кандидати за специјализација по ортодонција.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот. Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 2) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

2.3. Научноистражувачка дејност

Д-р Габриела Курчиева Чучкова има објавено вкупно 159 научни труда од областа. Од последниот избор во звањето вонреден професор, има објавено 30 научни труда, од кои 9 научни труда во научни списанија со меѓународен уредувачки одбор, како и 21 научен труд во меѓународни научни публикации и зборници од научни собири.

Кандидатката учествувала на 11 работилници и курсеви, и има одржано 7 пленарни предавања како поканет предавач на меѓународни научни собири (конгреси и симпозиуми со меѓународно учество). Како поканет предавач и едукатор на специјализанти, учествувала на летната школа организирана од Катедрата за ортодонција на Медицинскиот факултет при Универзитетот во Риека, во 2018, како поканет наставник во програмата Еразмус+ на Катедрата за ортодонција на Медицинскиот факултет при Универзитетот во Риека, во 2019 година, како и предавач на Летната школа организирана од Стоматолошкиот факултет при УКИМ, Скопје, одржана во Охрид, 2019 година.

Рецензент е на голем број трудови кои се објавени во значајни научни списанија: Македонски стоматолошки преглед (Macedonian Dental Review), Гласник на антрополошкото друштво на Србија, Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences.

2.4. Стручно -апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Во делокругот на активности во дејностите од поширок интерес, д-р Габриела Курчиева Чучкова активно била вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при Стоматолошкиот факултет. Била член на Наставен одбор на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, член во три рецензентски комисии за избор на лица во наставно-научно звање, како и член на стручно работно тело – Второстепена комисија за одлучување по приговори при спроведување на постапка за упис на специјализанти.

За својот придонес во унапредувањето на наставната и научната дејност, по повод 60 години постоење на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, добитник е на Пофалница.

Член е на: Македонско стоматолошко друштво (МСД), МСД – Здружение на специјалисти по ортодонција (претседател), Европско ортодонтско друштво (EOS), Светска федерација на ортодонти (WFO), Балканска асоцијација на специјалисти по ортодонција (BAOS) и Стоматолошка комора на Македонија (СКМ). Како долгогодишен член и претседател на МСД – Здружение на специјалисти по ортодонција, кое е воедно и основачка членка на Балканската асоцијација на специјалисти по ортодонција (BAOS), била претседател на БАОС во 2019 година и претседател на 3. Конгрес на Балканската асоцијација на специјалисти по ортодонција, одржан од 12 до 15.9.2019 во Охрид.

Добитник е на Пофалница за придонес во основањето и унапредувањето на Балканската асоцијација на специјалисти по ортодонција, како и благодарници од МСД –Здружение на специјалисти по ортодонција за учество во организирање на конгреси со меѓународно учество, симпозиуми и курсеви.

Од 27.12.2021 е претседател на Македонското стоматолошко друштво.

Во рамките на континуирана стоматолошка едукација, учествувала со пленарни предавања на конгреси во земјата и во странство, како и на конгреси одржани онлајн во пандемскиот двегодишен период.

Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи во Стоматолошката комора на Македонија (Комисија за стручни прашања на СКМ, комисии за полагање на стручни (државни) испити), како и Министерство за здравство

на Република Северна Македонија (Комисија за признавање на специјализации и супспецијализации за дејноста ортодонција, завршени во странство, формирана од Министерството за здравство на Р Северна Македонија).

Оценка од самоевалуација

За учебната 2021/2022 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Стоматолошки факултет – Скопје.

Досегашните трудови се рецензирани во: Билтен бр. 677, 759, 846, 945, 997, 1043, 1054, 1059, 1126, 1162, 1186, 1217, 1218 и 1221.

За тековниот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања приложува вкупно 30 труда, од кои неречензирани трудови вкупно 21, со што набројувањето започнува од последователната листа од труд бр. 130 кои се цитирани во Анекс 2, кој следува.

За рецензија ги приложува следниве трудови:

130. Gavrilovikj I., Kanurkova L., **Kjurcieva-Chuchkova G.**, Bogdanovska B. Tele-roentgen analysis of changes in skeletal and soft tissue in patients with Class II division 1 malocclusion and normal occlusion. Macedonian Dental Review. ISSN 2545-4757, 2018; 41 (4): 101-107
Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1217 од 15.06.2020

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/21885>

131. Bogdanovska B., Pop Stefanova-Trposka M., Kanurkova L., **Kjurchieva Chuchkova G.**, Gavrilovic I. Vertical irregularities influence on the maxillary and mandibular dentoalveolar basic height and depth. Macedonian Dental Review. ISSN 2545-4757, 2018; 41 (4): 95-100
Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1217 од 15.06.2020

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/21889>

132. Jankulovska V., Jankulovska E., **Kjurchieva Chuchkova G.**, Kanurkova L., Antevska V., Velevska M., Jankulovski P., Petrova E., Petrov I., Maneva I. The influence of malocclusion on the speed of mastication. IOS Journal of Dental and Medical Sciences (IOSP-JDMS), Volume 17, Issue 5 Ver 13 (May 2018) PP 44-46

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/19769>

Во овој труд, испитувањата се вршени на 60 испитаници и утврдена е мастикаторната ефикасност кај пациенти со малоклузија класа II/1 и класа II/2 преку испитување на биопотенцијалот на масетеричниот мускул при вршење на цвакалната функција. Резултатите покажале дека испитаници со малоклузија класа II/1 и класа II/2 бројот на цвакалните секвенци се сигнификантно почести кај машките испитаници, а во споредба со контролната група со нормална оклузија женските испитаници покажале поголем број на цвакални секвенци во секунда. Трудот има научен и апликативен карактер.

133. Jonuzi Efendiler S., Naumova-Trenceska M., Jonuzi M., **Kjurchieva Chuchkova G.**, Bogdanovska B., Gavrilovikj I., Zuzelova M. Evaluation of dentoalveolar changes in mixed and permanent dentition. Macedonian Dental Review. 42 (1-2): 65-71, 2019. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1217 од 15.6.2020.

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22640>

134. Gavrilovikj I., Kanurkova L., Bogdanovska B., **Kjurchieva Chuchkova G.** Changes in the buccal corridor space in patients with Class II division 1 malocclusion before and after orthodontic therapy. Macedonian Dental Review. 42 (3): 85-88, 2019. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1217 од 15.6.2020.

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/21884>

135. Bogdanovska B., Popstefanova-Trposka M., Gavrilovikj I., **Kjurchieva Chuchkova G.** Vertical irregularities influence over the size, form and shape of the symphysis. Acta Morphologica (International Journal of the Macedonian Association of Anatomists and Morphologists). Vol. 16 (1):29-34; 2019. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1217 од 15.6.2020.

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22639>

136. Maneva Ristovska M., Kanurkova L., **Kjurchieva Chuchkova G.**, Bajraktarova Mishevskа C., Pesevska S. Application of the cephalometric analysis in assessing the extraction therapy in individuals with different type of growth. Macedonian Dental Review 43 (1):27-32;2020. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1221 од 1.9.2020.

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22638>

137. Demjaha M., **Kjurchieva Chuchkova G.**, Gavrilovikj I., Qilerxhiu G., Kiseri Kubati J., Bajraktarova Mishevskа C. Impact of different acid concentration on bond strength of metallic brackets and enamel damage – an in vitro study. Macedonian Dental review 2021; 44 (1): 1-6

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/21894>

Трудот го испитува влијанието на различни концентрации на средство за нагрзување на емајлот врз јачината на врската помеѓу емајлот и металните брекети. Испитувањето е вршено на 30 здрави премолари екстрахирани од ортодонтски причини, поделени во три групи според различните концентрации на киселина (3,7 %, 18,5 % и 3,7 %). Последователно, јачината на врзање на брекетот и емајлот беше тестирана во машина за универзално испитување (Universal Testing Machine). Добиените резултати укажаа на фактот дека е поцелисходно да се користат пониски концентрации на киселина при поставување на фиксен ортодонтски апарат во секојдневната ортодонтска пракса. Трудот има научен и апликативен карактер.

138. Qilerxhiu G., **Kjurchieva Chuchkova G.**, Gavrilovikj I., Demjaha M., Kiseri Kubati J., Bajraktarova Mishevskа C. Evaluation of enamel surface and bond strength depending on the etching duration – an in vitro study. Macedonian dental Review 2021; 44 (1): 19-24

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/21895>

Овој труд е реализиран со цел да се испита влијанието на различно време на нагрзување на емајлот, да се изврши проена на јачината на врската меѓу брекетот и емајлот на забот во зависност од различното време на нагрзување и и да се утврди оптималното време на нагрзување, преку лабораториски докази. Испитувањето е вршено на 30 здрави премолари екстрахирани од ортодонтски причини, поделени во три групи според времето на нагрзување на емајлот (10, 30 и 60 секунди), а проценката за влијанието на времетраењето на нагрзување врз јачината на врската помеѓу брекетот и емајлот беше проценувана со користење на ARI-индексот. Од добиените резултати произлегува и заклучокот дека најдобро и оптимално време за нагрзување на емајлот е 10 секунди, кое е истовремено и најсоодветно за примена во ортодонтската клиничка пракса. Трудот има научен и апликативен карактер.

Апстракти објавени во зборник на конгреси

139. **Kjurchieva Chuchkova G.** Myofunctional therapy: How far did we get in proper occlusion management at developing dentition, Annual Conference of Kosovo Orthodontic Society, May 12,2018

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22772>

Во овој труд, авторката, преку приказ на третман за воспоставување на миофункционална хармонија и елиминирање на оралните дисфункции, со рана интервенција во развојниот период на децата со цел да се постигнат стабилни резултати без ризик од комплексен долготраен третман и рецидиви, ги презентира главните цели на функционалната вилична ортопедија. Трудот има научно-стручен и апликативен карактер.

140. Манева Ристовска М., Кануркова Л., Манев И., Симјановска Љ., **Курчиева Чучкова Г.** Импактирани максиларни централни инцизиви – Приказ на случаи. Книга на апстракти 8ми Конгрес на МСД со меѓународно учество, 20 – 23 септември 2018, Охрид (усна презентација) п 132,133 енг_Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1221 од 1.9.2020.

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22636>

141. Петрова Е., **Курчиева Чучкова Г.**, Фишер В., Маневска И. Третман на ретиниран млечен канин и ектопично еруптиран перманентен максиларен канин со самолигирачки брекети – приказ на случај. Книга на апстракти, 8. Конгрес на МСД со меѓународно учество, 20 – 23 септември 2018, Охрид (постер-презентација) п 216,217 енг

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22635>

Во овој труд е прикажан текот на ортодонтско-хируршки третман кај возрасен пациент со импактиран максиларен канин, започнат од отстранување на причинителот за импакција, примена на биомеханички принципи за создавање на простор и примена на влеча аплицирана за сместување на импактираниот канин во денталниот лак, и воспоставување на функционална оклузија. Трудот има стручно-апликативен карактер.

142. Курчиева Чучкова Г., Наумова-Тренческа М., Јонузи Ефендилер С., Петрова Е., Фишер В. Терапија на ретрогната и компримирана хипопластична максиларна императив и предизвик. Книга на апстракти, 8. Конгрес на МСД со меѓународно учество, 20 – 23 септември 2018. Охрид (постер-презентација) п 218, 219 енг

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/18459>

Авторите во овој труд ги презентираат ефектите од ортодонтски третман со лицева маска за протракција на максилата кај момчиња на возраст од 6 до 9 години со малоклузија класа III. Резултатите од анализите извршени на латерални телерендгенграми пред и по терапија покажуваат сигнификантни промени во интермаксиларниот скелетен сооднос и фаџијалната естетика. Трудот има научно-стручен и апликативен карактер.

143. Наумова-Тренческа М., Јонузи Ефендилер С., Курчиева Чучкова Г. Употреба на модифициран апарат за дистализација на молари и експанзија на максиларен дентален лак. Книга на апстракти, 8. Конгрес на МСД со меѓународно учество, 20 – 23 септември 2018, Охрид (постер-презентација) п 226,227 енг

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/18697>

Трудот е изведен со цел да се анализираат ефектите од примена на модифициран апарат за експанзија на максиларен дентален лак и асиметрична дистализација на молари при неекстракционен третмански модалитет. Кај пациент со малоклузија класа II/1 одделение на 10-годишна возраст е поставен модифициран пендулум апарат со вградени Beta-Ti опруги кои се протегаат од непчаниот акрилат и вметнати во палатиналните цевчиња на моларите, за дистализација, а воедно вметнат во акрилатот и шраф за трансверзална експанзија T-Rex направа. Резултатите покажуваат дека овој модифициран апарат е драгоцен алатка во неекстракциона терапија со истовремено обезбедување на правилен сагитален оклузален однос на забите. Трудот има стручно-апликативен карактер.

144. Kjurchieva Chuchkova G., Manevska I., Fisher V., Petrova E. Wisdom in the decision of routine extraction of third molars. Abstract book of 95th EOS Congress June 17-22, 2019, Nica, France (poster presentation)

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22620>

Во овој труд, преку анализа на ортопантомографски снимки од 300 испитаници (127 машки испитаници и 173 женски испитаници), прикажани се можностите за рано дијагностицирање на импакција на третите молари. Резултатите од мерењата за ретромоларниот простор, мезиодисталниот дијаметар на третите молари, растојанието од птеригоидната вертикална рамнина до дисталната површина на максиларниот трет молар, растојанието од проектираната Xi точка до најдисталната точка на мандибуларниот втор молар и alpha аголот, како и соодносот на ретромоларниот простор со волуменот на третиот молар ја дефинираат одлуката за превентивна екстракција на третите молари, и претставуваат релевантен индикатор за предвидување на можна импакција на третите молари како и водилка на ортодонтскиот третман. Трудот има научно-стручен и апликативен карактер.

145. Kjurchieva Chuchkova G. Highs and lows of hyoid bone. Abstract book of 3rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid p.22 (invited speaker).

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22634>

Во овој труд, авторката ја евалуира и ја прикажува улогата на положбата на хиоидната коска кај пациенти со назофарингеална опструкција, проценувајќи ја релацијата на позицијата на хиоидната коска со положбата на главата, правецот на мандибуларен раст и димензиите на дишните патишта. Одредувањето на положбата на

хиоидната коска кај деца со нарушена назореспирааторна функција е значајно и може да се користи за прогностичка евалуација во терапевтски цели. Трудот има научно-стручен и апликативен карактер.

146. Kiseri Kubati J., Kiseri B., **Kjurchieva Chuchkova G.**, Slamniku A. Our learning curve in treating Class III malocclusions in adults. Abstract book of 3rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid p.46 (oral presentation).

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22633>

Авторите во овој труд ги прикажуваат тераписките можности за ортодонтска и ортопедски третман на пациенти со тешка дентоскелетна форма на малоклузија класа III, кои не прифаќаат да бидат подвргнати на хируршка интервенција (ортогнатна хирургија). Резултатите од камуфлажната ортодонтска терапија покажуваат задоволителни резултати. Трудот има стручно-апликативен карактер.

147. Maneva Ristovska M., Kanurkova L., **Kjurchieva Chuchkova G.**, Manev I. Treatment of Class II malocclusion – case report. Abstract book of 3rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid p.76 (poster presentation). Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1221 од 1.9.2020.

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22632>

148. Fisher V., Jankulovska E., **Kjurchieva Chuchkova G.**, Petrova E., Manevska I. 3-steps early orthodontics as Class II solution. Abstract book of 3rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid p.77 (poster presentation).

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22631>

Цел на трудот е да се презентираат резултатите од ран ортодонтски третман со миофункционални апарати кај пациенти со малоклузија класа II во рана мешовита дентиција. Сите пациенти се следени една година по третманот, изведен според протоколот за примена на Myobrace- апаратите, и извршена е анализа на фотографии и студио-моделите. Резултатите од испитувањето покажале дека по применетиот миофункционален третман, забележително е воспоставување на нормали оклузални односи и фацијални пропорции. Трудот има стручно-апликативен карактер.

149. Naumova-Trencheska M., Jonuzi-Efendiler S., **Kjurchieva Chuchkova G.**, Gjorgievska E. interdisciplinary treatment of impacted maxillary canine. Abstract book of 3rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid p.79 (poster presentation).

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22630>

Прикажан е случај на пациент, 10-годишно девојче, со атипична форма на максиларни латерални инцизиви и импактиран максиларен лев канин. Применета е ортодонтско-хируршка терапија, во кој биле вклучени биомеханички принципи за создавање на простор со фиксен ортодонтски апарат, по што следува хируршко отворање на импактираниот канин со затворена флап метода и примена на влеча аплицирана за негово сместување во денталниот лак. По 32 месеци од третманот, импактираниот канин е поставен во денталниот лак и извршена е естетска реставрација на атипичниот латерален инцизив. Трудот има стручно-апликативен карактер.

150. Gavrilovikj I., Bogdanovska B., **Kjurchieva Chuchkova G.**, Kanurkova L., Daskalova B. White spot lesion in orthodontic patients: formation, prevention and treatment. Abstract book of 3rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid p.112 (poster presentation). Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1217 од 15.06.2020

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22629>

151. Fisher V., Manevska I., Jankulovska E., Petrova E., **Kjurchieva Chuchkova G.** Muscle response to myofunctional treatment of Class II: case report. Abstract book of 3rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid p.116 (poster presentation).

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22628>

Трудот е изведен со цел да преку електромиографско испитување се евалуира ефектот од пре-ортодонтски третман за постигнување на адекватна функционална оклузија и правилен меѓувеличен однос во рана мешовита дентиција, кај пациенти со миофункционални дисфункции и лоши навики. Со воспоставување на хармонија во обавување на функциите на голтање, дишење и цвакање, отстранувајќи ги лошите навики и дисфункции, миофункционалните апарати претставуваат многу важна алатка во ортодонтската терапија која дава огромни резултати во воспоставување на правилна функционална оклузија. Трудот има стручно-апликативен карактер.

152. Kjurchieva Chuchkova G. Multidisciplinarni pristup u tretmanu impaktiranih zuba. (Invited speaker) Zbornik radova (ISBN 978-99976-795-5-0,) 3. Međunarodni kongres doktora stomatologije, 11-12 septembar 2020 Foca, RS, BiH (on line)

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22627>

Интердисциплинарниот пристап во третманот на малоклузиите секогаш води кон подобри резултати во решавањето на истите како во период на раст и развој, така и кај кај лица со завршен раст – кај повозрасните индивидуи. Во пленарното предавање, авторката ги претставува методите на клиничка и радиографска процена на ектопична ерупција на максиларните канини, правејќи споредба помеѓу релевантноста на ангуларните наспроти линеарни мерења, потенцирајќи ја важноста од интерцептивен третман за превенција на импакција и сложен ортодонтско-хируршки третман. Трудот има стручно-апликативен карактер.

153. Kjurchieva Chuchkova G. Myofunctional Therapy: a Tool for Proper Occlusion Management at Developing Dentition (Invited speaker). Abstract book (ISBN 978-619-90600-2-5) of 4th Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS), 10 - 13 September, 2020, Sofija (on line)

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22626>

Фокусирајќи се на мекоткивните дисфункции како движечка сила зад малоклузиите, авторката го потенцира значението на функцијата на мускулите во совладување на дентофацијалните неправилности. Преку претставување на методот на миофункционална терапија применет кај деца во рана мешовита дентиција, демонстрирана е улогата на ортодонтот во навремено и ефективно решавање на овие аномалии. Потребата од навремено откривање и благовремено аплицирање на миофункционална терапија кај деца од претшколска возраст се прикажани во овој труд, сликовито, низ серија фотографии на третирани пациенти со миофункционални апарати. Трудот има стручен и апликативен карактер.

154. Bajraktarova Mishevska C, Kanurkova L, Kjurchieva Chuchkova G, Bajraktarova Valjakova E, Janackovic M. Tooth crown size in Turner syndrome. EOS 2021 Annual Virtual Conference 2-3 July, 2021.

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22619>

Трудот го истражува генетскиот код, отсуството на X хромозомот во кариотипот кај девојчиња и неговото влијание врз денталната морфологија и големината на коронките на забите. Испитувањето е извршено на 40 девојчиња од 9 до 18 години со Тарнеров синдром, споредувани со морфолошките карактеристики и димензиите на забите коронки кај 40 здрави испитаници. Резултатите укажуваат на сигнификатна редукција на мезиодисталниот промер дијаметар на коронките кај испитуваната група. Трудот има научно-стручно апликативно значење.

155. Kjurchieva Chuchkova G. The role of the hyoid position on cranial form and function. Abstract book of the 23rd Congress of Greek Orthodontic Society, Athens 5th December 2021 (Invited speaker) (on line)

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22624>

Авторот во овој труд ја евалуира и прикажува улогата на положбата на хиоидната коска кај пациенти со назофарингеална обструкција, проценувајќи ја релацијата на позицијата на хиоидната коска со положбата на главата, правецот на мандибуларен раст и димензиите на дишните патишта. Одредувањето на положбата на хиоидната коска кај деца со нарушена назореспираторна функција е значајно и може да се употреби

прогностичка евалуација во терапевтски цели. Трудот има научно-стручен и апликативен карактер.

156. Kjurchieva Chuchkova G. Management of patients with impacted teeth in developing dentition. (Invited speaker). Abstract book of the 11th Congress of the Romanian Association for Excellence in Orthodontics (AREO) #Orthodontics in Digital Era - New challenges”, 18-20 November, Timisoara 2021 (on line)

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22623>

Со оглед на тоа што голем дел од неправилностите кои влијаат на дентицијата во развој се решаваат исклучиво со интегриран пристап, авторката во своето предавање се осврнува на третманот на импакции на канини и трети молари, хиподонции, анкилоза и случаи за ортодонтски индицирани екстракции на перманентни заби, каде што е неопходна добра тимска соработка на ортодонт и орален хирург. Трудот има стручен и апликативен карактер.

157. Kjurchieva Chuchkova G. The modern approach to the complete dental care of patients with impacted teeth and the interceptive management of occlusion. (Invited speaker). Book of abstracts of the 5th Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) 25 – 28 November, 2021, Belgrade

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22622>

Ортодонтскиот третман секогаш може да биде дел од еден интегриран пристап во планирањето на терапијата. Целта на ова предавање е да се проследи и анализира развојот на забите и да се потенцира колку е значајна раната дијагноза на ектопична ерупција врз основа на присатните клинички знаци, надополнети со радиографска процена и превентивните мрки кои може да се преземат за да се спречи импакција. Трудот има стручен и апликативен карактер.

158. Bajraktarova Mishevska C., Bajraktarova Vlajakova E., Kjurchieva Chuchkova G., Maneva M., Gavrilovikj I., Janackovikj M. Presurgical orthodontic treatment in cleft lip and palate patients. Zbornik sazetaka 20. Kongres stomatologa Srbije 30 septembar -3. Oktobar 2021 (poster presentation)

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22621>

Трудот го презентира претхируршкиот ортодонтски третман кај деца со расцеп на усни и непце, со посебен осврт на аплицирање акрилатни оптуратори веднаш по раѓањето, за полесна исхрана и правилен развој на максиларниот дентален лак, со што ќе се овозможи подобра состојба пред хируршката интервенција на дефектот. Трудот има стручно-апликативен карактер.

159. Kjurchieva Chuchkova G. Accurate determination of hyoid bone position: key role in treatment plane for orthognathic cases. Annual Conference of Kosovo Orthodontic Society, May 21, 2022

Линк: <http://hdl.handle.net/20.500.12188/22836>

Во пленарното предавање, авторката примарниот акцент го става на улогата која ја има положбата на хиоидната коска кај пациенти со назофарингеална опструкција и опструктивна слип апнеа, проценувајќи ја релацијата на позицијата на хиоидната коска со положбата на главата, правецот на мандибуларен раст и димензиите на дишните патишта. Одредувањето на положбата на хиоидната коска кај пациенти кандидати за ортогнатна хирургија е од огромно значење при планирање на ортодонтско-хируршкиот третман. Трудот има научно-стручен и апликативен карактер.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лидија Кануркова, претседател, с.р.

Проф. д-р Јулијана Ѓоргова, член, с.р.

Проф. д-р Борис Величковски, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Габриела Петар Курчиева Чучкова
Институција: Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје
Научна област: ортодонција

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН
ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,51. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,71.</p>	да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: ортодонција; поле: стоматологија; подрачје: медицински науки и здравство.</p>	да
3	<p>Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да
3.2.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Macedonian Dental Review 2. Меѓународен уредувачки одбор: вкупен број членови - 31, Македонија - 9, Хрватска - 5, Бугарија - 6, САД - 1, Турција - 1, Словенија - 2, В. Британија - 2, Србија - 4, Норвешка - 1. 3. Наслов на трудот: Tele-roentgen analysis of changes in skeletal and soft tissue in patients with Class II division 1 malocclusion and normal occlusion 4. Година на објава: 2018</p>	да
3.2.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Macedonian Dental Review 2. Меѓународен уредувачки одбор: вкупен број членови - 31, Македонија - 9, Хрватска - 5, Бугарија - 6, САД - 1, Турција - 1, Словенија - 2, В. Британија - 2, Србија - 4, Норвешка - 1. 3. Наслов на трудот: Evaluation of dentoalveolar changes in mixed and permanent dentition 4. Година на објава: 2019</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.2.3	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Macedonian Dental Review</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор: вкупен број членови - 31, Македонија - 9, Хрватска - 5, Бугарија - 6, САД - 1, Турција - 1, Словенија - 2, В. Британија - 2, Србија - 4, Норвешка - 1.</p> <p>3. Наслов на трудот: Changes in the buccal corridor space in patients with Class II division 1 malocclusion before and after orthodontic therapy</p> <p>4. Година на објава: 2019</p>	да
3.2.4	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Macedonian Dental Review</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор: вкупен број членови - 31, Македонија - 9, Хрватска - 5, Бугарија - 6, САД - 1, Турција - 1, Словенија - 2, В. Британија - 2, Србија - 4, Норвешка - 1.</p> <p>3. Наслов на трудот: Application of the cephalometric analysis in assessing the extraction therapy in individuals with different type of growth</p> <p>4. Година на објава: 2020</p>	да
3.2.5	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Macedonian Dental Review</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор: вкупен број членови - 31, Македонија - 9, Хрватска - 5, Бугарија - 6, САД - 1, Турција - 1, Словенија - 2, В. Британија - 2, Србија - 4, Норвешка - 1.</p> <p>3. Наслов на трудот: Impact of different acid concentration on bond strength of metallic brackets and enamel damage – an in vitro study</p> <p>4. Година на објава: 2021</p>	да
3.2.6	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Macedonian Dental Review</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор: вкупен број членови - 31, Македонија - 9, Хрватска - 5, Бугарија - 6, САД - 1, Турција - 1, Словенија - 2, В. Британија - 2, Србија - 4, Норвешка - 1.</p> <p>3. Наслов на трудот: Evaluation of enamel surface and bond strength depending on the etching duration – an in vitro study</p> <p>4. Година на објава: 2021</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.5.1	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот:) Zbornik radova (ISBN 978-99976-795-5-0,) 3. Međunarodni kongres doktora stomatologije 2. Назив на меѓународниот собир: 3. Međunarodni kongres doktora stomatologije, 11-12 septembar 2020 Foca, RS, BiH 3. Имиња на земјите: Република Српска БИХ, Хрватска, Македонија 4. Наслов на трудот: Multidisciplinarni pristup u tretmanu impaktiranih zuba 5. Година на објава: 2020	да
3.5.2	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: Abstract book (ISBN 978-619-90600-2-5) of 4th Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) 2. Назив на меѓународниот собир: 4th Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS), 10 - 13 September, 2020, Sofija 3. Имиња на земјите: Бугарија, Грција, Романија, Македонија, Хрватска, БИХ, Албанија, Турција, Србија 4. Наслов на трудот: Myofunctional therapy: A tool for proper occlusion management 5. Година на објава: 2020	да
4	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира *** 1. Наслов на учебникот: Ортодонција (прв дел) 2. Место и година на објава: Скопје, 2021 (позитивна рецензија Билтен 1243 од 15.08.2021)	да
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор: 5.3.2018; датум и број на Билтен: 1162 од 1.2. 2018.	да
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

***За кандидатот/ите кој има повеќе од 6 (шест) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2. *** Наведениот услов ќе се применува по истекот на три години од денот на стапување во сила на Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лидија Кануркова, претседател, с.р.

Проф. д-р Јулијана Ѓоргова, член, с.р.

Проф. д-р Борис Величковски, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ****Кандидат: Габриела Петар Курчиева Чучкова****Институција: Стоматолошки факултет – Скопје****Научна област: ортодонција****НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на настава од прв циклус студии (*0,04)	
	<i>Студиска програма: Доктори по дентална медицина, учебни 2017/18, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22</i>	
	Ортодонција 1 (0,04*5 часа*1 семестар*5 години)	1
	Ортодонција 2 (0,04*5 часа*1 семестар*5 години)	1
	Ортодонција (0,04*6 часа*2 семестри*2 години)	0,96
	Ортодонско-хируршки третман на дентофацијални неправилности (0,04*3 часа*1 семестар*5 години)	0,6
	<i>Студиска програма: Стручни забни техничари, 2017/18, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22</i>	
	Ортодонција 1 (0,04*3 часа*1 семестар*5 години)	1
	Ортодонција 2 (0,04*6 часа*1 семестар*5 години)	1
	<i>Студиска програма: Стручни стоматолошки сестри – орални хигиенолози – 2017/18, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22</i>	
	Ортодонција (0,04*3 часа*1 семестар*2 години)	0,24
	Медицинска документација во стоматологијата (0,04*4 часа*1 семестар*3 години)	0,48
2	Одржување на настава од втор циклус студии (*0,05)	
	<i>Студиска програма: Доктори по дентална медицина, учебни 2017/18, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22</i>	
	Биоматеријали во стоматологија (учебни 2020/21, 2021/22) 0,05*4 часа*2 години	0,4
	Квалитативни и квантитативни антрополошки и рентгенкраниометриски анализи на коските на глава и врат, учебни 2017/18, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22 0,05*15 часа*3 години 0,05*5 часа*2 години	2,75
	Орофацијална генетика, учебни 2017/18, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22 0,05*15 часа*3 години	2,75

	0,05*5 часа*2 години	
	Адултна ортодонција, учебна 2020/21 0,05*5 часа*1 година	0,25
	Ортодонтска дијагностика, учебна 2021/22 0,05*10 часа*1 година	0,5
	Ортодонтска оклузија и артикулација, учебна 2021/22 0,05*10 часа*1 година	0,5
	Студиска програма: Доктори по дентална медицина-стручни студии, учебни 2017/18, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22	
	Функционални апарати, учебна 2019/20, 0,05*5 часа*1 година	0,25
	Фиксни апарати, учебна , учебна 2020/21 0,05*5 часа*1 година)	0,25
	Мобилни апарати, учебна 2021/22 0,05*5 часа*1 година	0,25
	Студиска програма: Стручни забни техничари, учебни 2019/20, 2020/21, 2021/22	
	Ортодонтски апарати, учебни 2020/21, 2021/2022 (0,05*5 часа*2 години)	0,5
	Дизајн и изработка на мобилни апарати, сплнтови, штитници и оптуратори, учебна 2020/21 0,05*5 часа*1 година	0,25
	Современо дизајнирани фиксни апарати, учебна 2020/21 0,05*5 часа*1 година	0,25
	Дизајн и изработка на функционални апарати, учебна 2021/22 0,05*30 часа*1 година	1,5
3	Одржување на настава од трет циклус студии (*0,06)	
	Студиска програма: Доктори по дентална медицина-стручни студии, учебни 2017/18, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22	
	Морфолошко-функционална ортопедија на вилицы и заби учебни 2017/2018, 2018/19, 2019/2020 0,06*15 часа*3 години учебни 2020/21, 2021/22 0,06*5 часа*2 години	3,3
	Антропологија на кранио-фацијалните структури, учебни 2017/2018, 2018/19, 2019/2020 0,06*15 часа*3 години учебни 2020/21, 2021/22 0,06*5 часа*2 години	3,3
	Ортодонтско-хируршки третман на скелетните и дентофацијални неправилности, учебна 2021/22 0,06*5 часа*1 година	0,3
	Ортодонтска превентива и интерцептива, учебни 2017/2018, 2018/19, 2019/2020 0,06*15 часа*3 години учебни 2020/21, 2021/22 0,06*5 часа*2 години	3,3
	Теоретска настава за специјализанти 2 часа*15 недели*0,06*2 семестри	3,6

	Вкупно	30,48
4	Одржување на вежби (лабораториски, клинички, аудиториски или изработка на семинарски труд) (0,03)	
	<i>Одржување на вежби од прв циклус студии</i> <i>Студиска програма: Доктори по дентална медицина, учебни 2017/18, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22</i>	
	Ортодонција 1 1 семестар 1 група x 2ч x 15 недели x 4 год.	3,6
	Ортодонција 2 1 семестар 1 група x 2ч x 15 недели x 4 год.	3,6
	Ортодонција 2021/22 1 семестар 1 група x 2ч x 15 недели x 1 год.	0,9
	<i>Студиска програма: Студиска програма: Стручни забни техничари, 2017/18, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22</i>	
	Ортодонција 1 1 семестар 1 група x 3ч x 15 недели x 3 год.	4,05
	Ортодонција 2 1 семестар 1 група x 2ч x 15 недели x 3 год.	2,7
5	Консултации со студенти 80 x 2 семестри x 5 години x 0,002	1,6
	Вкупно	16,45
6	Настава во школи и работилници (*1)	
	Летна школа, Риека, 2018 (предавач)	1,5
	Летна школа, Охрид, 2019 (предавач)	1,5
	Летна школа, Риека, 2019 (Еразмус+) (предавач)	1,5
	Курсеви (учесник) 1. "Seeking efficient and effective dentofacial orthopedics: Lessons learned along the way", Предавач: Prof. James McNamara, Sofia National Meeting of Bulgarian Orthodontic Society, Sofia, 15 September, 2018 2. Предавач: Moschos Papadopoulos, predkongresen kurs, Tirana 1 June, 2018 3. Предавач: Alberto Caprioglio, postkongresen kurs, Tirana, June 2018 4. Sinergija ortodoncije i parodontologije u svakodnevnoj praksi", Kongres Ortodontskog udruzenja Srbije, Beograd 23.11.2018 5. "Treatment of Class III malocclusion in growing and adult patients". Предавач: Prof Dr. Nazan Kucukkeles, Симпозиум на МСД – Здружение на специјалисти по ортодонција, 30.3.2019 год., Скопје 6. "Orthodontic treatment mechanics in a modern orthodontic practice". Предавач: Prof. Richard McLaughlin, 24 th and 25 th May 2019, Belgarde 7. "Orthodontic treatment with modular lingual/palatal appliances", Предавач: Dr. Wolfgang Gruner, Dentaureum, Претконгресен курс на 3. БАОС-конгрес и 4. Конгрес на Здружение на специјалисти по ортодонција, 12.9.2019 год., Охрид	11

	<p>8. “Cours:CAD-CAM, miniscrews, corticotomy, aligners, lingual orthodontics”, предавач: spec. dr. Nunzio Cirulli, RMO, Постконгресен курс на 3. БАОС-Конгрес и 4. Конгрес на Здружение на специјалисти по ортодонција, 15.9.2019 год., Охрид</p> <p>9. “Znacaj odabira ortodontske tehnike u svakodnevnoj praksi”, Simpozium Ortodontskog udruzenja Srbije, Nis, 26.10.2019</p> <p>10. “Orthodontic Treatment Mechanics for the 2020s”, предавач prof. John Bennett, 22nd Greek National Congress 6th December 2019, Thessaloniki, Greece</p> <p>11. “Diagnosis, treatment planning and therapy of different malocclusions with the MB 5.0 Straith Wire appliance, предавач: dr. Danielle Cantarella, Forestadent, април 2022, Скопје.</p>	
	Вкупно	15,5
7	Подготовка на нов предмет – предавања (*1)	
	<i>Прв циклус студии Студиска програма: Стручни стоматолошки сестри-орални хигиенолози 2017/18, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22</i> - Медицинска документација во стоматологијата	1
	<i>Магистерски студии</i> <i>Студиска програма: Доктори по дентална медицина, учебна 2019/20, 2020/21, 2021/22</i> - Биоматеријали во стоматологија	1
	<i>Магистерски студии</i> <i>Студиска програма: Стручни забни техничари, учебна 2019/20, 2020/21, 2021/22</i> -Дизајн и изработка на мобилни апарати, сплнтови, штитници и оптуратори - Современо дизајнирани фиксни апарати	2
	<i>Докторски студии</i> <i>Студиска програма: Доктори по дентална медицина учебна учебна 2019/20, 2020/21, 2021/22</i> -Морфолошко-функционална ортопедија на вилицы и заби - Антропологија на кранио-фацијалните структури	2
	Вкупно	6
8	Ментор на дипломска работа Решение бр. 10-345/1 од 23.1.2020	1
9	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика 0,06*7*2 семестри по 3 години*	2,52
10	Ментор на специјалистичка работа (*1) Решение бр. 08-306; 08-307 и 08-309 од 24.11.2016; Решение бр. 08-451/1 од 09.10.2019 Решение бр. 08-490/2; 08-495/2 и 08-509/2 од 16.01.2020	7
11	Член на комисија за валоризација на кредити на пишан труд за семинар (докторски студии) (*0,7) 1. Решение бр. 02-1202/2 2. Решение бр. 10-3570/2	7

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Решение бр. 10-3503/2 4. Решение бр. 02-4911/2 5. Решение бр. 02-4910/2 6. Решение бр. 02-4767/2 7. Решение бр. 02-117/2 8. Решение бр. 02-188/2 9. Решение бр. 02-186/2 10. Решение бр. 10-4281/2 	
12	<p>Член на комисија за оцена на пријавена тема за изработка на докторски труд (*0,7)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Решение бр. 02-2368/1 2. Решение бр. 02-1158/4 3. Решение бр. 02-365/1 4. Решение бр. 02-366/1 5. Решение бр. 02-367/1 	3,5
13	<p>Член на комисија за оцена или одбрана на докторски труд (*0,7)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Решение бр. 02-1920/1 2. Решение бр. 02-699/1 3. Решение бр. 02-4837/1 4. Решение бр. 02-4833/1 5. Решение бр. 02-4168/1 6. Решение бр. 02-2138/1 7. Решение бр. 02-1849/1 8. Решение бр. 3367/1 9. Решение бр. 02-522/1 10. Решение бр. 02-1760/1 	7
14	<p>Член на комисија за оцена или одбрана на магистерски труд (*0,3)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Решение бр. 02-1017/1 2. Решение бр. 02-1638/1 	0,6
15	<p>Член на комисија за оцена или одбрана на стручен магистерски труд (*0,3)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Решение бр. 02-2911/1 2. Решение бр. 02-2107/1 	0,6
16	<p>Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа (*0,2) (полагање на предиспитен завршен колоквиум по специјалноста ортодонција)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Решение бр. 08-461/2 2. Решение бр. 08-474/2 3. Решение бр.08-56/2 4. Решение бр.08-569/2 5. Решение бр. 08-604/2 6. Решение бр. 08-519/2 7. Решение бр.08-512/2 8. Решение бр. 08-537/2 9. Решение бр. 08-55/2 10. Решение бр. 08-66/2 11. Решение бр. 08-119/2 12. Решение бр. 08-121/2 13. Решение бр. 08-56/2 <p>(полагање на специјалистички испит по специјалноста ортодонција)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Решение бр. 08-461/3 	5

	2. Решение бр. 08-474/3 3. Решение бр. 08-56/3 4. Решение бр. 08-569/3 5. Решение бр. 08-604/3 6. Решение бр. 08-519/3 7. Решение бр. 08-512/3 8. Решение бр. 08-537/3 9. Решение бр. 08-55/3 10. Решение бр. 08-66/3 11. Решение бр. 08-119/3 12. Решение бр. 08-121/3 14. Решение бр. 2005-298/8 15. Решение бр. 08-56/2	
17	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (*0,1) 1. Решение бр. 10-256/2 2. Решение бр. 10-2310/2 3. Решение бр. 10-345/2	0,2
18	Позитивно рецензиран универзитетски учебник -автор на учебник „Ортодонција (прв дел“ (позитивна рецензија Билтен бр. 1243 од 15.8.2021)	8
19	Пакет материјали за одреден предмет (*1) 1. Компјутерски модел за испитни прашања по предметот Ортодонција. (1) 2. Изработка на презентации за е-учење (теоретска и практична настава) по предмети за прв, втор и трет циклус студии, студиски програми ДДМ, СЗТ, ССС-ОХ (12x1) 3. Подготовка на англиската верзија на Планот и Програмата за изведување на теоретската настава за интегрирани студии по дентална медицина од прв и втор циклус 4. Подготовка на англиската верзија на Планот и Програмата за изведување на теоретската настава за трет циклус	4
	Вкупно	46,42
	ВКУПНО: НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	114,85

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Ментор на докторски труд (5 x 3)	15
2	Ментор на магистерски труд (2,5 x 2)	5
3	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанијасо трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди	

	Националниот совет за високо образование (*8)	
3-1	Jankulovska V., Jankulovska E., Kjurchieva Chuchkova G. , Kanurkova L., Antevska V., Velevska M., Jankulovski P., Petrova E., Petrov I., Maneva I. The influence of malocclusion on the speed of mastication. IOS Journal of Dental and Medical Sciences (IOSP-JDMS), Volume 17, Issue 5 Ver 13 (May 2018) PP 44-46 Ebsco, Research Gate, Google Scholar IF=1.576 Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/19769	4,8+1.576
4	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови (*5)	
4-1	Gavrilovikj I., Kanurkova L., Kjurcieva-Chuchkova G. , Bogdanovska B. Tele-roentgen analysis of changes in skeletal and soft tissue in patients with Class II division 1 malocclusion and normal occlusion. Macedonian Dental Review. ISSN 2545-4757, 2018; 41 (4): 101-107 Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1217 од 15.06.2020 http://hdl.handle.net/20.500.12188/21885	3
4-2	Bogdanovska B., Pop Stefanova-Trposka M., Kanurkova L., Kjurchieva Chuchkova G. , Gavrilovic I. Vertical irregularities influence on the maxillary and mandibular dentoalveolar basic height and depth. Macedonian Dental Review. ISSN 2545-4757, 2018; 41 (4): 95-100 Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1217 од 15.06.2020 http://hdl.handle.net/20.500.12188/21889	3
4-3	Jonuzi Efendiler S., Naumova-Trenceska M., Jonuzi M., Kjurchieva Chuchkova G. , Bogdanovska B., Gavrilovikj I., Zuzelova M. Evaluation of dentoalveolar changes in mixed and permanent dentition. Macedonian Dental Review. 42 (1-2): 65-71, 2019 Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1217 од 15.06.2020 http://hdl.handle.net/20.500.12188/22640	3
4-4	Gavrilovikj I., Kanurkova L., Bogdanovska B., Kjurchieva Chuchkova G. Changes in the buccal corridor space in patients with Class II division 1 malocclusion before and after orthodontic therapy. Macedonian Dental Review. 42 (3): 85-88, 2019 Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1217 од 15.06.2020 http://hdl.handle.net/20.500.12188/21884	3
4-5	Bogdanovska B., Popstefanova-Trposka M., Gavrilovikj I., Kjurchieva Chuchkova G. Vertical irregularities influence over the size, form and shape of the symphysis. Acta Morphologica (International Journal of the Macedonian Association of Anatomists and Morphologists). Vol. 16 (1):29-34; 2019 Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1217 од 15.06.2020 http://hdl.handle.net/20.500.12188/22639	3

4-6	Maneva Ristovska M., Kanurkova L., Kjurchieva Chuchkova G. , Bajraktarova Mishevska C., Pesevska S. Application of the cephalometric analysis in assessing the extraction therapy in individuals with different type of growth. Macedonian Dental Review 43 (1):27-32;2020 Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1221 од 1.09.2020 http://hdl.handle.net/20.500.12188/22638	3
4-7	Demjaha M., Kjurchieva Chuchkova G. , Gavrilovikj I., Qilerxhiu G., Kiseri Kubati J., Bajraktarova Mishevska C. Impact of different acid concentration on bond strength of metallic brackets and enamel damage – an in vitro study. Macedonian Dental review 2021; 44 (1): 1-6 Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/21894	3
4-8	Qilerxhiu G., Kjurchieva Chuchkova G. , Gavrilovikj I., Demjaha M., Kiseri Kubati J., Bajraktarova Mishevska C. Evaluation of enamel surface and bond strength depending on the etching duration – an in vitro study. Macedonian dental Review 2021; 44 (1): 19-24 Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/21895	3
5.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
5-1	Kjurchieva Chuchkova G. Multidisciplinarni pristup u tretmanu impaktiranih zuba. (Invited speaker) Zbornik radova (ISBN 978-99976-795-5-0,) 3. Međunarodni kongres doktora stomatologije, 11-12 septembar 2020 Foca, RS, BiH Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22627	3
5-2	Kjurchieva Chuchkova G. Myofunctional Therapy: a Tool for Proper Occlusion Management at Developing Dentition (Invited speaker). Abstract book (ISBN 978-619-90600-2-5) of 4th Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS), 10 - 13 September, 2020, Sofija Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22626	3
6.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор	
6-1	Манева Ристовска М., Кануркова Л., Манев И., Симјановска Љ., Курчиева Чучкова Г. Импактирани максиларни централни инцизиви – Приказ на случаи. Книга на апстракти 8ми Конгрес на МСД со меѓународно учество, 20-23 септември, 2018 Охрид (усна презентација) п 132,133 енг Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1221 од 1.09.2020 http://hdl.handle.net/20.500.12188/22636	3

6-2	Петрова Е., Курчиева Чучкова Г. , Фишер В., Маневска И. Третман на ретиниран млечен канин и ектопично еруптиран перманентен максиларен канин со самолигирачки брекети – Приказ на случај. Книга на апстракти, 8. Конгрес на МСД со меѓународно учество, 20 – 23 септември 2018, Охрид (постер презентација) п 216,217 енг <u>Трудот се дава за рецензија</u> http://hdl.handle.net/20.500.12188/22635	3
6-3	Курчиева Чучкова Г. , Наумова – Тренческа М., Јонузи Ефендилер С., Петрова Е., Фишер В. Терапија на ретрогната и компримирана хипопластична максила – императив и предизвик. Книга на апстракти, 8. Конгрес на МСД со меѓународно учество, 20 – 23 септември 2018, Охрид (постер-презентација) п 218, 219 енг <u>Трудот се дава за рецензија</u> http://hdl.handle.net/20.500.12188/18459	3
6-4	Наумова – Тренческа М., Јонузи Ефендилер С., Курчиева Чучкова Г. Употреба на модифициран апарат за дистализација на молари и експанзија на максиларен дентален лак. Книга на апстракти, 8. Конгрес на МСД со меѓународно учество, 20 – 23 септември 2018, Охрид (постер-презентација) п 226,227 енг <u>Трудот се дава за рецензија</u> http://hdl.handle.net/20.500.12188/18697	3
6-5	Kjurchieva Chuchkova G. , Manevska I., Fisher V., Petrova E. Wisdom in the decision of routine extraction of third molars. Abstract book of 95 th EOS Congress June 17-22, 2019, Nica, France (постер-презентација) <u>Трудот се дава за рецензија</u> http://hdl.handle.net/20.500.12188/22620	3
6-6	Kjurchieva Chuchkova G. Highs and lows of hyoid bone. Abstract book of 3 rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4 th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid p.22 (invited speaker). <u>Трудот се дава за рецензија</u> http://hdl.handle.net/20.500.12188/22634	3
6-7	Kiseri Kubati J., Kiseri B., Kjurchieva Chuchkova G. , Slamniku A. Our learning curve in treating Class III malocclusions in adults. Abstract book of 3 rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4 th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid p.46 (oral presentation). <u>Трудот се дава за рецензија</u> http://hdl.handle.net/20.500.12188/22633	3
6-8	Maneva Ristovska M., Kanurkova L., Kjurchieva Chuchkova G. , Manev I. Treatment of Class II malocclusion – case report. Abstract book of 3 rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4 th Congress of Macedonian	3

	Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid p.76 (poster presentation). Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1221 од 1.09.2020 http://hdl.handle.net/20.500.12188/22632	
6-9	Fisher V., Jankulovsak E., Kjurchieva Chuchkova G. , Petrova E., Manevska I. 3-steps early orthodontics as Class II solution. Abstract book of 3 rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4 th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid p.77 (poster presentation). Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22631	3
6-10	Naumova-Trencheska M., Jonuzi-Efendiler S., Kjurchieva Chuchkova G. , Gjorgievska E. interdisciplinary treatment of impacted maxillary canine. Abstract book of 3 rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4 th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid p.79 (poster presentation). Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22630	3
6-11	Gavrilovikj I., Bogdanovska B., Kjurchieva Chuchkova G. , Kanurkova L., Daskalova B. White spot lesion in orthodontic patients: formation, prevention and treatment. Abstract book of 3 rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4 th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid p.112 (poster presentation). Трудот се дава за рецензија . http://hdl.handle.net/20.500.12188/22629	3
6-12	Fisher V., Manevska I., Jankulovska E., Petrova E., Kjurchieva Chuchkova G. Muscle response to myofunctional treatment of Class II: case report. Abstract book of 3 rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4 th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid p.116 (poster presentation). Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22628	3
	Kjurchieva Chuchkova G. Myofunctional Therapy: a Tool for Proper Occlusion Management at Developing Dentition (Invited speaker). Abstract book (ISBN 978-619-90600-2-5) of 4th Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS), 10 - 13 September, 2020, Sofija (on line) Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22626	3
6-13	Bajraktarova Mishevska C, Kanurkova L, Kjurchieva Chuchkova G , Bajraktarova Valjakova E, Janackovic M. Tooth crown size in Turner syndrome. EOS 2021 Annual Virtual Conference 2-3 July, 2021. Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22619	3
6-14	Kjurchieva Chuchkova G. The role of the hyoid position on cranial form and function. Abstract book of	3

	the 23rd Congress of Greek Orthodontic Society, Athens 5 th December 2021 (Invited speaker) Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22624	
6-15	Kjurchieva Chuchkova G. Management of patients with impacted teeth in developing dentition. (Invited speaker). Abstract book of the 11th Congress of the Romanian Association for Excellence in Orthodontics (AREO) “Orthodontics in Digital Era - New challenges”, 18-20 November, Timisoara 2021 Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22623	3
6-16	Kjurchieva Chuchkova G. The modern approach to the complete dental care of patients with impacted teeth and the interceptive management of occlusion. (Invited speaker). Book of abstracts of the 5th Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) 25 – 28 November, 2021, Belgrade Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22622	3
6-17	Bajraktarova Mishevska C., Bajraktarova Vlajakova E., Kjurchieva Chuchkova G. , Maneva M., Gavrilovikj I., Janackovikj M. Presurgical orthodontic treatment in cleft lip and palate patients. Zbornik sazetaka 20. Kongres stomatologa Srbije 30 septembar -3. Oktobar 2021 (poster presentation) Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22621	3
7	Пленарни предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество(*3)	
7-1	Kjurchieva Chuchkova G. Myofunctional therapy: How far did we get in proper occlusion management at developing dentition, Annual Conference of Kosovo Orthodontic Society, May 12,2018 Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22772	3
7-2	Kjurchieva Chuchkova G. Highs and lows of hyoid bone. Abstract book of 3 rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4 th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid p.22 (invited speaker). Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22634	3
7-3	Kjurchieva Chuchkova G. Myofunctional Therapy: a Tool for Proper Occlusion Management at Developing Dentition (Invited speaker). Abstract book (ISBN 978-619-90600-2-5) of 4th Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS), 10 - 13 September, 2020, Sofija (on line) Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22626	3
7-4	Kjurchieva Chuchkova G. The role of the hyoid position on cranial form and function. Abstract book of the 23rd Congress of Greek Orthodontic Society, Athens 5 th December 2021 (Invited speaker)	3

	Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22624	
7-5	Кјурчиева Чучкова Г. Management of patients with impacted teeth in developing dentition. (Invited speaker). Abstract book of the 11th Congress of the Romanian Association for Excellence in Orthodontics (AREO) “Orthodontics in Digital Era - New challenges”, 18-20 November, Timisoara 2021 Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22623	3
7-6	Кјурчиева Чучкова Г. The modern approach to the complete dental care of patients with impacted teeth and the interceptive management of occlusion. (Invited speaker). Book of abstracts of the 5th Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) 25 – 28 November, 2021, Belgrade Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22622	3
7-7	Кјурчиева Чучкова Г. Accurate determination of hyoid bone position: key role in treatment plane for orthognathic cases. Annual Conference of Kosovo Orthodontic Society, May 21, 2022 Трудот се дава за рецензија http://hdl.handle.net/20.500.12188/22836	3
8.	Одржано предавање по покана на референтен странски универзитет (*3) -- поканет предавач и едукатор на специјализанти на летната школа организирана од Катедрата за ортодонција на Медицинскиот факултет при Универзитетот во Ријека, во 2018 - поканет наставник во програмата Еразмус+ на Катедрата за ортодонција, Универзитетот во Ријека во 2019 година	6
	Вкупно	137,376

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активностa:	Поени
1.	Позитивно рецензиран учебник (*8)	
	Ќурчиева Чучкова Г. „Ортодонција (прв дел)“, Скопје, 2021	8
2.	Експертски активности (стручна ревизија) (*1)	
	1.Рецензент во Македонски стоматолошки преглед (Macedonian Dental Review) x 4 2.Рецензент во Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences, Scientific Foundation Spiroski &ID Design Press, Скопје, Republic of Macedonia, со IF=0,7 x4 3. Рецензент во Гласник на антрополошкото друштво на Србија x 5 4.Рецензент во Acta morphologica x 1 5.Член на Работно претседателство на сесија (пленарни и усни презентации): (4 x 1) (8. Конгрес на МСД со меѓународно учество, 2018; 3. БАОС-конгрес, Охрид, 2019; 4. БАОС-	18

	конгрес, Софија, 2020; АРЕО-конгрес, 2021, 5. БАОС-конгрес, Белград, 2021)	
3.	Уредник на зборник на трудови од научен/стручен собир (*1) Abstract book of 3 rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4 th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid	1
4.	Претседател на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир (*1) <ol style="list-style-type: none"> 1. 3rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS), 12-15.09.2019 Ohrid 2. Пролетен симпозиум со меѓународно учество на Здружение на специјалисти по ортодонција, мај 2018, Скопје 3. Есенски симпозиум на Здружение на специјалисти по ортодонција, октомври 2018 4. Пролетен симпозиум со меѓународно учество на Здружение на специјалисти по ортодонција, мај 2019, Скопје 5. Пролетен симпозиум со меѓународно учество на Здружение на специјалисти по ортодонција 11.9.2020, Скопје (онлајн) 6. Есенски симпозиум со меѓународно учество на Здружение на специјалисти по ортодонција 12.12.2020, Скопје (онлајн) 7. Пролетен симпозиум со меѓународно учество на Здружение на специјалисти по ортодонција, мај 2021, Скопје (онлајн) 8. Есенски симпозиум со меѓународно учество на Здружение на специјалисти по ортодонција, септември 2021, Скопје (онлајн) 9. Пролетен симпозиум со меѓународно учество на Здружение на специјалисти по ортодонција, 7.5.2022, Скопје 	9
5.	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир (* 1) <ol style="list-style-type: none"> 1. 2nd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS), 23-26.05.2018, Iasi, Romania 2. 8. Конгрес на МСД со меѓународно учество, 20 – 23 септември 2018, Охрид 3. 3rd Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) and 4th Congress of Macedonian Orthodontic Society (MOS) 12-15.09.2019 Ohrid 4. Меѓународни kongres doktora stomatologije, 11-12 septembar 2020 Foca, RS, BiH 5. 4th Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS), 10 - 13 September, 2020, Sofija 6. 11th Congress of the Romanian Association for Excellence in Orthodontics (AREO) “Orthodontics in Digital Era - New challenges”, 18-20 November, Timisoara 2021 7. 5th Congress of Balkan Association of Orthodontic Specialists (BAOS) 25 – 28 November, 2021, Belgrade 	7

6.	<p>Награда за научни постигнувања од струкова организација (*3)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пофалница за придонес во унапредувањето на наставната и научната дејност, по повод 60 години постоење на Стоматолошкиот факултет при УКИМ 2. Пофалница за придонес во основањето и унапредување на Балканската асоцијација на специјалисти по ортодонција, 2018 3. Благодарница од МСД – Здружение на специјалисти по ортодонција, за учество во организирање на конгреси со меѓународно учество, 2019 4. Благодарница од МСД – Здружение на специјалисти по ортодонција, за учество во организирање на симпозиум, 2020 5. Благодарница од МСД – Здружение на специјалисти по ортодонција, за учество во организирање на симпозиум, 2021 	15
7.	<p>Член на факултетска комисија: (*0,5)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наставен одбор на Стоматолошки факултет, УКИМ 2. Комисија за реакредитација на студиската програма од прв циклус студии за стручни стоматолошки сестри – орални хигиенолози 3. Комисија за евалуација на студиска програма за доктори по дентална медицина и на специјализации 4. рецензентска комисија за оценка на научноистражувачки проект 5. Комисија за попис на побарувања и обврски 6. стручно работно тело – Второстепена комисија за одлучување по приговори при спроведување на постапка за упис на специјализанти. 	3
8.	<p>Член на комисија за избор во звање (*0,2)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Одлука бр. 02-4020/1 од 25.12.2018 2. Одлука бр. 02-603/1 од 5.8.2019 3. Одлука бр. 02-1759/1 од 19.5.2020 4. Одлука бр. 02-1761/1 од 19.5.2020 5. FM -4302/20 	1
9.	<p>Учество во комисији и тела на државни и други органи (*1)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комисија за признавање на специјализации и супспецијализации за дејноста ортодонција, завршени во странство, формирана од Министерството за здравство на Р Северна Македонија 2. комисији за полагање на стручни (државни) испити 3. Комисија за стручни прашања на СКМ 4. претседател на Здружението на специјалисти по ортодонција при МСД (2017 – 2021) 5. претседател на Здружението на специјалисти по ортодонција при МСД (2021 – 2025); 6. претседател на Македонското стоматолошко друштво, 2021 – 2025. <p>Член на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Македонско стоматолошко друштво (МСД) 2. Здружение на специјалисти по ортодонција при МСД 	6+7

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Стоматолошка комора на Македонија 4. Балканска асоцијација на ортоданти (BAOS) 5. Европско ортодонтско друштво (-EOS) 6. Светска федерација на ортоданти (WFO) 7. Европска федерација на ортоданти (FEO). 	
Дејности од поширок интерес		
10.	Член на уредувачки одбор на научно/ стручно списание (*0,5) <ol style="list-style-type: none"> 1. Македонски стоматолошки преглед (Macedonian Dental Review) 2. Vox Dentarii 	1
Вкупно		76

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	114,85
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	137,376
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	76
Вкупно	328,226

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лидија Кануркова, претседател, с.р.
Проф. д-р Јулијана Ѓоргова, член, с.р.
Проф. д-р Борис Величковски, член, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Габриела Курчиева Чучкова.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Габриела Курчиева Чучкова поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти- докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето редовен професор во научната област ортодонција.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, д-р Габриела Курчиева Чучкова да биде избрана во звањето редовен професор во научната област ортодонција.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лидија Кануркова, претседател, с.р.

Проф. д-р Јулијана Ѓоргова, член, с.р.

Проф. д-р Борис Величковски, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ПРИМЕНА НА T-SKEN III ЗА АНАЛИЗА НА ОКЛУЗИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ НОСИТЕЛИ НА ДЕНТАЛНИ МОСТОВИ ВО УСЛОВИ НА KENNEDY III КЛАСА“ ОД Д-Р РАЈМОНДА ХАЛИЛИ, ПРИЈАВЕНА НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 31.10.2022 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката д-р **Рајмонда Халили** со наслов: **ПРИМЕНА НА T-SKEN III ЗА АНАЛИЗА НА ОКЛУЗИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ НОСИТЕЛИ НА ДЕНТАЛНИ МОСТОВИ ВО УСЛОВИ НА KENNEDY III КЛАСА**, во состав: проф. д-р Билјана Капушевска (претседател), проф. д-р Јадранка Бундевска (ментор), проф. д-р Гордана Ковачевска (член), проф. д-р Весна Коруноска-Стевковска (член) и проф. д-р Сашо Еленчевски (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Анализа на трудот

Докторската дисертација на кандидатката д-р **Рајмонда Халили**, со наслов: **ПРИМЕНА НА T-SKEN III ЗА АНАЛИЗА НА ОКЛУЗИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ НОСИТЕЛИ НА ДЕНТАЛНИ МОСТОВИ ВО УСЛОВИ НА KENNEDY III КЛАСА**, содржи 85 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со единечен проред и големина на букви 12, со 104 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 8 (осум) глави, вовед и заклучни согледувања. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Првата глава од докторската дисертација е насловена **Вовед**. Бројот на забите и оклузалните контакти се чини дека се важен параметар кој влијае на максималната сила на загриз. При парцијална беззабност Kennedy III класа, оклузалните пречки се последица на дисхармонијата во оклузалните детерминанти. Не е можно да се отстранат и поправат забите без да бидат вклучени во оклузијата; исто така, долготрајната успешна соодветна реставрација зависи од одржувањето на оклузалната хармонија. Кога еден од забите се наоѓа во предвремен контакт, тоа може да доведе до сериозно оштетување и нарушување на овие заби, бидејќи тие ќе апсорбираат прекумерни сили. Стоматогнатскиот систем во целост се смета за суштински и неговата единственост претставува заштита од прекумерно оптоварување, како и фрактура на фиксни стоматолошки реставрации.

Ова истражување има цел да ја процени и анализира оклузалната сила и нејзината дистрибуција кај пациенти со интактни забни низи во положба на максимална интеркусација, понатаму, оклузална анализа кај пациенти со парцијална беззабност Kennedy III класа пред и по протетичкиот третман.

Втората глава е насловена: **Преглед на научните достигнувања поврзани со предметот на истражување** и тука се анализираат податоци од научната литература. Во неа, кандидатката ја потенцира важноста за примената на T-Scan III при анализа на оклузијата кај пациенти со парцијална беззабност Kennedy III класа пред и по третманот, т.е. по изработката на дентален мост од циркониум. Објавените студии за односите со оклузијата и артикулацијата се анализи на неконтролирани оклузални сили кои се големи и ќе бидат изразени на многу други начини, како што се: болка и чувствителност, лабава реставрација, оштетени заби, пародонтално оштетување, фрактури на забите на ниво на вратот или коренот,

главоболки или мигрена. Доказите за наодот присутни во стоматолошката литература со користење несубјективен, квантификациски оклузален индикатор како компјутеризирана оклузална анализа, за да се води изборот на контактите на забите за третман на оклузално приспособување, може да произведе посеопфатни и резултати засновани на докази што не може да се направат со артикулациона хартија. Во 1987 година, Tekscan го развил T-SCAN, првата сензорска технологија базирана на мрежа која доаѓа со системот, прецизно дизајнирана за оклузална анализа. Тоа е суштински дел од клиничките функционални анализи во протетските и реставративните инсерции во стоматологијата. T-SCAN III ја квантифицира количината на релативна оклузална сила, што ни овозможува сигурно да ги идентификуваме и лоцираме трауматските оклузални контакти на забот.

Во **третата глава** е дадено **Образложение на работните хипотези и тези**, и тоа почнувајќи од хипотеза 0 која е отфрлена. Преостанатите хипотези се обработени, тие се отфрлени, хипотеза 3 и 5, или прифатени, хипотеза 1, 2, 4 и 6.

Во **четвртата глава, Применети научни методи и начин на работа**, примерокот на истражувањето го сочинуваа вкупно 60 пациенти избрани врз основа на однапред поставените критериуми за избор. Тие беа поделени во две групи, CG – контролна група и SG – експериментална група, со по 30 пациенти во секоја група. Контролната група пациенти ја сочинуваа оние кои имаа интактни забни низи (Gr1), а експерименталната група се состоеше од пациенти со унилатерална парцијална беззабност □ Kennedy III класа, кои беа анализирани пред протетскиот третман (Gr2), веднаш по протетскиот третман со изработка на дентален мост на база на циркониум (Gr3), 6 месеци по поставување на денталниот мост (Gr3-6 месеци) и по 12 месеци од поставувањето (Gr3-12 месеци). За мерењата, користен е T-Scan III □ Computerized Occlusal Analysis System 7.0, (Tekscan Inc., South Boston, MA, USA). T-Scan III може да го процени почетниот оклузален контакт, редоследот на настанување на сите оклузални контакти и количината на релативна оклузална сила што го оптоварува секој контакт. Снимање на оклузалните податоци: максималната опција за интеркуспација се користеше за регистрација со избирање на опцијата IP -CO (Intercuspal Position □ Centric Relation) во менито на софтверот. Следниве параметри беа забележани за ова мерење: оклузална сила во левата и десната страна на забалото; локација на COF (центар на сила) во однос на центарот на елиптичните полиња (бела елипса, сива елипса, дислоцирана елипса): прв контакт; максимална вкупна сила (MFF); време на оклузија (OT) во секунди; време кога започнува затворањето на забите (OT-A) изразено во секунди; време кога затворањето на забите е завршено (OT-B) изразено во секунди; сила на време (во секунди) кога максимумот од вкупната сила е 50 % (MMF 50 %); распределба на вкупната сила низ квадрантите; оклузално оптоварување откриено на забните елементи во групи. Тестот Shapiro-Wilk W беше користен како метод за да се одреди нормалноста на фреквентната дистрибуција на истражуваните промени. За одредување на поврзаноста помеѓу одредени квалитативни карактеристики кај различни групи испитаници беа користени Pearson Chi квадратен тест и Fisher точен тест. T-тестот со парен примерок беше користен за анализа на две зависни нумерички варијабилни со нормална дистрибуција на фреквенција, а тестот со Wilcoxon Signed Ranks Test беше користен за оние со ненормална дистрибуција на фреквенции. За одредување на статистичката значајност користена е двострана анализа со ниво на значајност $p < 0,05$.

Во **петтата глава** се прикажани **добиените резултати и нивното значење**, и тоа во 1 слика, 19 табели и 35 графикони. Од испитувањето ги добивме следниве резултати: за $p > 0,05$, немаше значајна разлика помеѓу групите Gr1/Gr2 (Mann-Whitney U Test), Gr1/Gr3 и Gr2/Gr3 (Wilcoxon Signed Ranks Test) во однос на оклузалната сила, лева страна □ лево %. За $p > 0,05$, немаше значајна разлика помеѓу групите Gr1/Gr2 (Mann-Whitney U Test), Gr1/Gr3 и помеѓу групите Gr2/Gr3 (Wilcoxon Signed Ranks Test) поврзана со оклузалната сила на десната страна □ десно %. За $p > 0,05$, немаше значајна разлика во процентот на COF во елипсите бели/сиви + дислокација пред протетскиот третман (Gr2) и веднаш по мостот базиран на цирконија (Gr3) (McNemar's

test: $p = 0,0878$). Максималната вкупна сила (MFF %) забележана при оклузија, беше во Gr1 $96,45 \pm 3,44$, во Gr2 $91,59 \pm 9,14$ и во Gr3 $93,91 \pm 5,40$. За $p > 0,05$, утврдено е незначително пониско време на оклузија (OT) помеѓу Gr2 и Gr1 (Mann-Whitney U тест), Gr1 и Gr3 и Gr2 и Gr3 (Wilcoxon Signed Ranks Test).

Главната разлика (main difference) помеѓу оклузионите сили, десно % $\square$ лево %, во групите Gr3, Gr3- 6 месеци и Gr3-12 месеци изнесуваше консеквентно $1,10 \pm 24,60$ наспроти $0,22 \pm 28,41$ наспроти $4,33 \pm 29,54$. Во Gr3-6месеци, локацијата на COF беше најчеста во сивата елипса во 21 (70 %) случај, следено со дислокација кај 7 (23,33 %) и локација во белата елипса кај 2 (6,67 %) случаи. Во Gr3-12месеци, локацијата на COF беше најчеста во сивата елипса во 20 (66,67 %) случаи, следено со дислокација кај 9 (30 %) и локација во белата елипса кај 1 (3,33 %) случај. Просечното време на оклузија (OT), изнесуваше во Gr3 $2,91 \pm 2,60$ со мин./макс. $0,01/7,8$ секунди, во Gr3-6 месеци $3,58 \pm 3,11$ со мин./макс. $0/9,8$ секунди и во Gr3-12 месеци $3,85 \pm 3,34$ со мин./макс. $0/9,1$ секунда.

Врз основа на квантитативна и квалитативна анализа на распределбата на оклузалната сила, може да се заклучи дека нема значајна разлика помеѓу групите Gr1/Gr2, Gr1/Gr3, Gr2/Gr3 во однос на оклузалната сила на левата страна (лево%) и десната страна (десно%). Постои значајна разлика во процентот на COF во сивите/белите + дислокациските елипси, како и значително повеќе COF во сивите елипси во Gr3. Значително помал максимум на вкупна сила (MFF%) е утврден во Gr2 во споредба со Gr1 и Gr3 во споредба со Gr1. Времето на оклузија (OT) во секунди беше незначително пониско кај групите Gr1/Gr2, Gr1/Gr3, Gr2/Gr3. Немаше значајна разлика помеѓу групите Gr3/Gr3-6 месеци, Gr3/Gr3-12 месеци, Gr3-6 месеци/Gr3-12 месеци во однос на оклузалната сила на левата страна (лево %) и на десната страна (десно %). Нема значајна разлика во процентот на COF во бела/сива/дислокација помеѓу групите Gr3/Gr3-6 месеци, Gr3/Gr3-12 месеци месеци, Gr3-6 месеци/Gr3-12 месеци. Времето на оклузија (OT) во секунди беше незначително подолго во Gr3/Gr3-6 месеци, Gr3/Gr3-12 месеци, Gr3-6 месеци/Gr3-12 месеци. Оклузалните еквилибрации треба да бидат важен фактор за пациентите по забната реставрација. Оклузалната хармонија е суштински параметар во протетичката и реставративната стоматологија. Дигиталната оклузална анализа треба да се смета за високо точна техника за проучување и анализа на оклузијата.

Во **шестата глава** е прикажана **примената на резултати од истражувањето и можни насоки за натамошно истражување**, каде што анализата ја идентификува важноста на распределбата на оклузалната сила во реставративната стоматологија. Податоците не водат кон тоа дека постои подобра распределба на силите на цвакопритисокот кај пациентите по поставување на денталниот мост. Постојат неколку објаснувања за оклузалната анализа со T-Scan III. Студиите покажуваат дека T-Scan се користи за прецизно приспособување на оклузалните контакти. Оклузалната рамнотежа може да се подобри со компјутерски изготвени корекциони приспособувања. Во оваа студија, со T-Scan III ја утврдивме оклузалната сила од левата и десната страна на забалото. Резултатите покажуваат дека оклузалната сила лево, изразена во проценти, била незначително пониска кај втората група, додека десно била незначително повисока кај истата група испитаници. Нашите резултати дополнително укажаа на гранично незначително зголемување на главната разлика во втората група во споредба со првата (десно % $\square$ лево % главна разлика) што не води кон нерамнотежа на оклузијата кај пациентите пред поставување на денталниот мост кај втората група.

Ова истражување имаше цел да ја процени и анализира оклузалната сила и нејзината дистрибуција кај пациентите со интактни заби во положба на максимална интеркуспација, понатаму, оклузалната анализа кај пациентите со парцијална беззабност Kennedy III класа пред и по поставувањето на денталниот мост. Врз основа на квантитативната и квалитативната анализа на распределбата на оклузалната сила, заклучивме дека:

- немаше значајна разлика помеѓу групите Gr1/Gr2, Gr1/Gr3 и Gr2/Gr3 во однос на оклузалната сила на левата страна (лево %), како и на десната страна (десно

- %), т.е. главната разлика помеѓу оклузалната сила (десно % □ лево %) во групите не беше значителна;
- немаше значајна поврзаност на локацијата на COF во белата/сивата елипса во Gr1/Gr2, како и во Gr1/Gr3. Постои значајна разлика во процентот на COF во дислокација на елипсите бела/сива во Gr2/Gr3, и тоа значително повеќе дислокации се појавија во Gr2. Постои значајна разлика во процентот на COF во сивите/белите дислокациски елипси, како и значително повеќе COF во сивите елипси во Gr3;
  - немаше значајна разлика во просечното време на првиот контакт со забите помеѓу сите три испитувани групи;
  - кај просечната максимална сила што се користи за првиот контакт со заб (MMF % FFC): споредувајќи ги Gr1/Gr2, постои значителна разлика во забот 15 во корист на поголема вредност на овој параметар во Gr2. Нема значајна разлика за другите забни елементи од групите; споредувајќи ги Gr1/Gr3, постои значителна разлика во забот 27 во корист на поголема вредност на овој параметар во Gr1. Нема значајна разлика за другите забни елементи од групите; и споредувајќи ги Gr2/Gr3, не најдовме значајна разлика помеѓу ниту еден од забните елементи;
  - значително помал максимум на вкупната сила (MFF %) е утврден во Gr2 во споредба со Gr1 и Gr3. Времето на максимална сила (MFF% SEC) беше значително подолго во Gr3 во споредба со другите;
  - времето на оклузија (OT) во секунди беше незначително помало кај направената споредба помеѓу сите испитувани групи;
  - немаше значајна разлика во просечното време применето за почеток на затворање на вилицата (OT □ A) помеѓу сите испитувани групи. Немаше значајна разлика помеѓу Gr1/Gr2 и Gr2/Gr3 поврзана со максималната сила за целосно затворање на вилицата (MMF % OT-A); истото се однесува и за (MMF % OT-B);
  - немаше значајна разлика помеѓу сите испитувани групи поврзана со распределбата на силата во левиот преден квадрант (LA), но имаше незначителна разлика во распределбата на силата во десниот преден квадрант (RA) помеѓу Gr1/Gr2 и Gr2/Gr3, и тоа значително повисока RA во Gr3 во споредба со Gr1;
  - имаше значајна разлика во распределбата на силата во левиот заден квадрант (LP) помеѓу Gr1/Gr2 во корист на значително повисока вредност на LP во Gr1 во споредба со Gr2, како и значително повисока вредност на LP во Gr3 во споредба со Gr2. Немаше значајна разлика помеѓу Gr1/Gr3 поврзани со LP;
  - имаше значајна разлика помеѓу Gr1/Gr2 во корист на значително повисока RP-вредност во Gr1 во споредба со Gr2, како и Gr1/Gr3 во корист на значително повисока RP-вредност во Gr1 во споредба со Gr3. Немаше значајна разлика помеѓу Gr2/Gr3 поврзана со распределбата на силата во десниот заден квадрант;
  - немаше значајна разлика во времето на сила (секунди) при 50 % максимална вкупна сила (MMF50 % SEC) кај сите испитувани групи. Имаше значајна разлика во бројот на заби во контакт со максимална сила од 50 % (MMF50 % конт. заби) помеѓу Gr1/Gr2 во корист на значително повеќе MMF50 % конт. заби во Gr1. При сооднос Gr1/Gr3 повеќе MMF50 % контактни заби се во Gr1, при сооднос Gr2/Gr3 повеќе MMF50 % конт. заби има во Gr3;
  - просечната сила што се применува на поединечен заб:
    - споредбата на Gr1/Gr2 постои значајна разлика кај забите со броевите 17, 16,15,14, 24, 25, 26, 27 во корист на поголема применета сила во Gr1.
    - споредба на Gr1/Gr3 □ постои значајна разлика кај забите со броевите 18, 16, 26, 27 во корист на поголема применета сила во Gr1.
    - споредба на Gr2/Gr3 - постои значајна разлика кај забите со броевите 14, 24, 25, 26 во корист на поголема применета сила во Gr3.

- за другите стоматолошки елементи од сите групи не е наведена значајна разлика во однос на просечната применета сила за поединечен заб.
- немаше значајна разлика помеѓу групите Gr3/Gr3–6 месеци, Gr3/Gr3–12 месеци, Gr3–6 месеци/Gr3–12 месеци во однос на оклузалната сила на левата страна (лево %); на десната страна (десно %); како и во врска со главната разлика помеѓу оклузалните сили (десно % □ лево %);
- нема значајна разлика во процентот на COF во бело/сиво/дислокација помеѓу Gr3/Gr3–6 месеци, Gr3/Gr3–12 месеци, Gr3–6 месеци/Gr3–12 месеци;
- времето на оклузија (OT) во секунди беше незначително подолго во Gr3/Gr3–6 месеци, Gr3/Gr3–12 месеци, Gr3–6 месеци/Gr3–12 месеци.

Во **осмата глава** е даден **Список на користената литература и други извори**, која авторката ја користела во идеја и оформување на овој труд. Користена е современа и релевантна научна литература. Посочени се 101 референца, повеќето со понов датум на објавување од страна на авторитетни научни имиња и во меѓународни реномирани научни списанија

Предмет на истражување

Замената на изгубените заби со дентални мостови се изведува рутински во секојдневната практика за да се постигне соодветна функција и естетика. Оклузијата е една од големите предизвици за ској протетичар. Врз основа на напредната дигитална технологија во овој труд ќе користиме T-Scan III со чија помош ќе добиеме точни резултати на оклузијата со кои стоматологот во основа би можел да постави правилна дијагноза за своите пациенти. Неизбалансираната оклузија е поттикнувачки фактор за изработка на овој труд. Проучувањето на важноста на оклузијата може да придонесе за подобрување на животот на пациентите. Покрај естетиката, од суштинско значење се и функционалните аспекти за добра и правилна стоматопротетичка рехабилитација.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Иако досегашните научни истражувања за анализа на дистрибуцијата на оклузалните сили со помош на T-Scan III во светот и кај нас се многубројни во фокусот на најновите истражувања е проценката на оклузалните сили со примена на дигиталната стоматологија. Авторката на ова истражување ги следи модерните текови во научноистражувачката дејност, што ја прави оваа дисертација интересна за овие испитувања кај нас. Искуствата и резултатите се показатели за тоа со каков висококвалитетен третман ќе им се овозможи на стоматолозите секојдневна примена на важни резултати за донесување на правилна дијагноза при избор за протетичка терапија на пациенти со парцијална беззабност Kennedy III класа.

Краток опис на применетите методи

Примерокот на истражувањето го сочинуваа вкупно 60 пациенти, избрани врз основа на однапред поставените критериуми за избор. Тие беа поделени во две групи: CG – контролна група и SG – експериментална група, со по 30 пациенти во секоја група. Контролната група пациенти ја сочинуваа оние кои имаа интактни забни низи (Gr1), а експерименталната група се состоеше од пациенти со унилатерална парцијална беззабност □ Kennedy III класа, кои беа анализирани пред протетскиот третман (Gr2), веднаш по протетскиот третман со изработка на дентален мост на база на циркониум (Gr3), 6 месеци по поставување на денталниот мост (Gr3-6 месеци) и по 12 месеци од поставувањето (Gr3–12 месеци).

За мерењата, користен е T-Scan III □ Computerized Occlusal Analysis System 7.0, (Tekscan Inc., South Boston, MA, USA). T-Scan III може да го процени почетниот оклузален контакт, редоследот на настанување на сите оклузални контакти и количината на релативна оклузална сила што го оптоварува секој контакт.

Снимање на оклузалните податоци: максималната опција за интеркуспација се користеше за регистрација со избирање на опцијата IP -CO (Intercuspal Position □ Centric Relation) во менито на софтверот. Следниве параметри беа забележани за ова мерење: оклузална сила во левата и десната страна на забалото; локација на COF (центар на сила) во однос на центарот на елиптичните полиња (бела елипса, сива

елипса, дислоцирана елипса): прв контакт; максимална вкупна сила (MFF); време на оклузија (OT) во секунди; време кога започнува затворањето на забите (OT-A) изразено во секунди; време кога затворањето на забите е завршено (OT-B) изразено во секунди; сила на време (во секунди) кога максимумот од вкупната сила е 50 % (MMF 50 %); распределба на вкупната сила низ квадрантите; оклузално оптоварување откриено на забните елементи во групи. Користени беа: тестот Shapiro-Wilk W, Pearson Chi квадратен тест и Fisher точен тест, T-тестот, Wilcoxon Signed Ranks Test. За одредување на статистичката значајност, користена е двострана анализа со ниво на значајност $p < 0,05$.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Од испитувањето ги добивме следниве резултати: за $p > 0,05$, немаше значајна разлика помеѓу групите Gr1/Gr2 (Mann-Whitney U Test), Gr1/Gr3 и Gr2/Gr3 (Wilcoxon Signed Ranks Test) во однос на оклузалната сила, лева страна $\square$ лево %. За $p > 0,05$, немаше значајна разлика помеѓу групите Gr1/Gr2 (Mann-Whitney U Test), Gr1/Gr3 и помеѓу групите Gr2/Gr3 (Wilcoxon Signed Ranks Test) поврзана со оклузалната сила на десната страна $\square$ десно %. За $p > 0,05$, немаше значајна разлика во процентот на COF во елипсите бели/сиви + дислокација пред протетскиот третман (Gr2) и веднаш по мостот базиран на цирконија (Gr3) (McNemar's test: $p = 0,0878$). Максималната вкупна сила (MFF %) забележана при оклузија, беше во Gr1 $\square$ $96,45 \pm 3,44$, во Gr2 $\square$ $91,59 \pm 9,14$ и во Gr3 – $93,91 \pm 5,40$. За $p > 0,05$, утврдено е незначително пониско време на оклузија (OT) помеѓу Gr2 и Gr1 (Mann-Whitney U тест), Gr1 и Gr3 и Gr2 и Gr3 (Wilcoxon Signed Ranks Test).

Главната разлика (main difference) помеѓу оклузионите сили, десно % $\square$ лево %, во групите Gr3, Gr3-6 месеци и Gr3-12месеци изнесуваше консеквентно $1,10 \pm 24,60$ наспроти $0,22 \pm 28,41$ наспроти $4,33 \pm 29,54$. Во Gr3-6месеци, локацијата на COF беше најчеста во сивата елипса во 21 (70 %) случај, следено со дислокација кај 7 (23,33 %) и локација во белата елипса кај 2 (6,67 %) случаи. Во Gr3-12месеци, локацијата на COF беше најчеста во сивата елипса во 20 (66,67 %) случаи, следено со дислокација кај 9 (30 %) и локација во белата елипса кај 1 (3,33 %) случај. Просечното време на оклузија (OT), изнесуваше во Gr3 – $2,91 \pm 2,60$ со мин./макс. $0,01/7,8$ секунди, во Gr3-6 месеци – $3,58 \pm 3,11$ со мин./макс. $0/9,8$ секунди и во Gr3-12 месеци – $3,85 \pm 3,34$ со мин./макс. $0/9,1$ секунда.

Врз основа на квантитативна и квалитативна анализа на распределбата на оклузалната сила, може да се заклучи дека нема значајна разлика помеѓу групите Gr1/Gr2, Gr1/Gr3, Gr2/Gr3 во однос на оклузалната сила на левата страна (лево%) и десната страна (десно%). Постои значајна разлика во процентот на COF во сивите/белите + дислокациските елипси, како и значително повеќе COF во сивите елипси во Gr3. Значително помал максимум на вкупна сила (MFF%) е утврден во Gr2 во споредба со Gr1 и Gr3 во споредба со Gr1. Времето на оклузија (OT) во секунди беше незначително пониско кај групите Gr1/Gr2, Gr1/Gr3, Gr2/Gr3. Немаше значајна разлика помеѓу групите Gr3/Gr3-6 месеци, Gr3/Gr3-12 месеци, Gr3-6 месеци/Gr3-12 месеци во однос на оклузалната сила на левата страна (лево %) и на десната страна (десно %). Нема значајна разлика во процентот на COF во бела/сива/дислокација помеѓу групите Gr3/Gr3-6 месеци, Gr3/Gr3-12 месеци месеци, Gr3-6 месеци/Gr3-12 месеци. Времето на оклузија (OT) во секунди беше незначително подолго во Gr3/Gr3-6 месеци, Gr3/Gr3-12 месеци, Gr3-6 месеци/Gr3-12 месеци. Оклузалните еквилибрации треба да бидат важен фактор за пациентите по забната реставрација. Оклузалната хармонија е суштински параметар во протетичката и реставративната стоматологија. Дигиталната оклузална анализа треба да се смета за високо точна техника за проучување и анализа на оклузијата.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот д-р Рајмонда Халили, со наслов: ПРИМЕНА НА T-SKEN III ЗА АНАЛИЗА НА ОКЛУЗИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ НОСИТЕЛИ НА ДЕНТАЛНИ МОСТОВИ ВО УСЛОВИ НА KENNEDY III КЛАСА, претставува истражување во стоматолошката протетика. Очекуваните резултати ќе се применуваат

во секојдневната клиничка пракса, во смисла на давање препораки за употреба на T-sken III како помошен апарат при анализа на оклузалните контакти и дистрибуцијата на сила при протетички третман на парцијални беззабни пациенти Kennedy III класа со изработка на дентални мостови од циркониум.

Докторската дисертација на кандидатката д-р Рајмонда Халили, со наслов: ПРИМЕНА НА T-SKEN III ЗА АНАЛИЗА НА ОКЛУЗИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ НОСИТЕЛИ НА ДЕНТАЛНИ МОСТОВИ ВО УСЛОВИ НА KENNEDY III КЛАСА, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. Халили Р., Бундевска Ј., Бимбаши В., Маја С., Димоски Г., Алидема Ш. Анализа на распределбата на оклузалните сили на позицијата на максимална интеркуспирација кај пациенти со фиксни реставрации. Меѓународен весник за биомедицина. 2022; 12 (3): 423-427. doi:10.21103/Член 12(3)_ОА14.
2. Халили Р., Бундевска Ј., Шабани А., Маја С., Алидема Ш. Важноста на дигиталниот електронски систем T-Scan III во оклузалната анализа на фиксни реставрации – Преглед. Отворен пристап Maced J Med Sci. 1 април 2022 година; 10 (F): 444-447. <https://doi.org/10.3889/oamjms.2022.8816>.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатката. Реализираното истражување, како дел од докторските студии, ќе придонесе во многу области: научни, клинички, социјални и економски. Развиените земји се во фаза на истражување во подготовката на стоматолозите да бидат способни да го употребуваат T-sken III при анализа на оклузалните контакти кај пациенти со парцијална беззабност Kennedy III класа, а згрижени со изработка на дентален мост од циркониум.

Подрачје на примена и ограничувања. Очекуваните резултати ќе се применуваат во секојдневната клиничка пракса, во смисла на давање препораки за употреба на T-sken III при анализа на оклузалните контакти кај пациенти со интактно забало, како и пациенти со парцијална беззабност Kennedy III класа, а згрижени со изработка на дентален мост од циркониум.

Во исто време, лекарот ќе има дополнителни податоци кои ќе придонесат за здравствената едукација на пациентите врз основа на резултатите од прашалникот за задоволство на пациентите.

Можни понатамошни истражувања. Резултатите од овој труд ќе им обезбедат на студентите податоци за оклузивната дигитална технологија низ целиот дигитален работен век. Иако дигиталната стоматологија е сè уште нов концепт, во овој труд ќе бидат обезбедени важни податоци за конвенционалната протетика. Презентацијата на висококвалитетен третман ќе им овозможи на стоматолозите секојдневни примени на важни резултати за донесување на правилна дијагноза. Очекуваните резултати ќе овозможат правилен избор за протетичка терапија на пациенти со парцијална беззабност Kennedy III класа.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката д-р Рајмонда Халили, со наслов: ПРИМЕНА НА T-SKEN III ЗА АНАЛИЗА НА ОКЛУЗИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ НОСИТЕЛИ НА ДЕНТАЛНИ МОСТОВИ ВО УСЛОВИ НА KENNEDY III КЛАСА.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Билјана Капушевска, претседател, с.р.
Проф. д-р Јадранка Бундевска, ментор, с.р.
Проф. д-р Гордана Ковачевска, член, с.р.
Проф. д-р Весна Коруноска-Стевковска, член, с.р.
Проф. д-р Сашо Еленчевски, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „АТРАУМАТСКИОТ РЕСТАВРАТИВЕН ТРЕТМАН КАЈ ДЕЦАТА“ ОД М-Р РИНА ПРОКШИ, ПРИЈАВЕНА НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 31.10.2022 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката д-р Рина Прокши со наслов: АТРАУМАТСКИОТ РЕСТАВРАТИВЕН ТРЕТМАН КАЈ ДЕЦАТА, во состав: проф. д-р Марија Стевановиќ (претседател), проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска (ментор), проф. д-р Мира Јанкуловска (член), проф. д-р Александар Димков (член) и проф. д-р Мери Павлевска (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката д-р Рина Прокши, со наслов „Атрауматскиот реставративен третман кај децата“, содржи 129 страници компјутерски обработен текст во фронт 12, со 1,0 проред и големина на букви 12, со 138 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии и книги.

Трудот е структуриран во 8 (осум) глави. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Првата глава од докторската дисертација е насловена „Вовед“, во која кандидатката укажува дека според Global Burden of Disease Study 2019 оралните заболувања се глобално застапени кај околу 3,5 милијарди луѓе, додека меѓу нив најзастапен е кариесот. Традиционалниот метод за третман на кариесот е негово отстранување со ротирачки инструменти и реставрација (drill and fill). За успешен третман, неопходни се повеќе предуслови: високотрениран стоматолошки персонал, пристап до електрична енергија, како и адекватни апарати и инструменти, што во многу области го ограничува пристапот до овие услуги. Атрауматскиот реставративен третман (ART) е погоден за население кое нема пристап до овие услуги, односно претставува заменски, нискобуџетен реставративен третман кој може да се изведе со базична стоматолошка опрема. ART се изведува со рачни инструменти, без анестезија и без апарати кои имаат потреба од електрична енергија, со употреба на високовискозни глас-јономер цементи.

Втората глава е „Преглед од литература“ и ги анализира студиите поврзани со ART во светот. Неодамнешен систематски осврт објавил дека ART, кој користи високовискозен глас-јономер цемент, може безбедно да се користи за третирање и превенција на кариозни лезии на млечни и трајни бочни заби, додека друга студија сугерира дека може безбедно да се користи за третман на едноповршински кавитети и кај млечни молари и кај трајни бочни заби, но не може рутински да се користи за третман на повеќеповршински кавитети.

Кај трајните заби кај деца, ART-реставрациите поставени со високовискозен глас-јономер имале подолга стапка на издржливост од оние каде што е користен традиционалниот пристап со реставрирање со амалгам.

При споредбата на времето потребно за третирање на децата, ART-постапката била статистички значајно пократка од CRT-постапката, а децата чувствувале помала болка кога бил користен пристапот ART, при што помалите деца (4-годишниците) изразиле појака болка од постарите во однос на обата реставративни третмана. Авторите заклучиле дека ART-пристапот со користење само на рачни инструменти предизвикува помала nelaгодност кај децата отколку пристапот со ротациони инструменти.

Третата глава, „Цели на истражувањето“, ги објаснува најважните елементи на примарната здравствена заштита, а тоа се: превенцијата и правилното третирање на вообичаените орални болести. На ризик се изложени особено населенијата со ниски приходи, и

тоа поради разни фактори кои опфаќаат непостоење можности за стоматолошка нега, високи цени на стоматолошките услуги и извесен фундаментален недостиг на знаење во врска со важната улога што оралното здравје ја има за општото здравје и благосостојба. Косово може да се смета како земја со ниски приходи, што резултира со лоши навики за стоматолошка нега, при што многу млади не одаат во стоматолошки клиници за да добијат превентивна нега или реставративен третман со цел да си ги одржат забите здрави. Оралната хигиена е, општо земено, несоодветна, а свеста и знаењето за оралното здравје често се недоволни. Конечно, АРТ може да понуди придобивки за популациите со ограничени можности кои можеби имаат мал или никаков пристап до стоматолошки услуги.

Четвртата глава насловена „Материјали и методи“ го опишува дизајнот на студијата, каде што се избрани села со значително ниска економска и инфраструктурна развиеност, оддалечени места во кои не е достапна педијатриска стоматолошка нега, како Језерц во Феризај, Шалја е Бајгорес во Митровица, Градица и Василеве во Дреница, Пасоме и Цецелија во Вуштри, а во неа се вклучени вкупно 280 женски и машки деца, сите на возраст од 3 до 8 години. Кај сите пациенти, пополнети се формулари (кои се приложени во студијата), одреден е кариес-ризикот со редуциран кариограм одел, изведени се реставрации кои се контролирани во период до 12 месеци и одреден е степенот на болка при интервенцијата.

Во **петтата глава**, „Резултати“, се укажува дека просечните (sd) вредности на индексите на кариозни заби (dt), естрахирани заби (mt) и реставрирани заби (ft) кај учесниците се 7.16 ± 2.3 , 0.8 ± 1.2 и 0.13 ± 0.8 , соодветно, средната (sd) вредност на вкупниот индекс на dmft изнесува 8.01 ± 2.3 . Во поголем процент кај 55,0 % од децата проценката на кариогеноста на храната, особено содржината на ферментирани јаглехидрати е многу ниска ≤ 3 , кај 41,0 % е умерено ферментабилни јаглехидрати (9 - 16), кај едно дете е ниско ферментабилни јаглехидрати, „некариогена“ диета (4 - 8), и кај едно дете е високоферментабилни јаглехидрати, несоодветна исхрана (≥ 17).

Кај 55,0 % од учесниците во студијата се регистрира помалку од добра орална хигиена, 35,0 % имаат добра хигиена, а кај 10,0 % лоша хигиена. При анализата на бројот на оброци во текот на еден ден кај децата во најголем процент се регистрираат 7 оброци (кај 59,0 %), 33,0 % се 5 оброци и кај 8,0 % повеќе од 7 оброци. За АРТ кај децата, наодот по 3., 6. и 9. месец е не променлив, т.е. кај 98 деца е задоволителен, само кај две деца регистрира недостаток на маргината помалку од 0,5 mm, за по 12. месец да се промени и задоволителен се регистрира кај 97 деца, а кај три деца се регистрира недостаток на маргината помалку од 0,5 mm. По 12. месец, според индексот на динамика, се регистрира темпо на опаѓање од 1 % во однос на третиот, шестиот и деветтиот месец. Анализирани податоци во кариограмот покажуваат дека 28 % од пациентите имаат шанса да избегнат нови кариозни лезии; вкупниот ризик од кариес кај пациентите е висок и изнесува 72 %, а оние кои имаат веројатност да развијат нови лезии, поради исхрана – 17 %, бактерии – 20 %, чувствителност – 25 % и околности – 10 %.

Шестата глава под наслов „Дискусија“ укажува дека наодите од студијата ги поткрепуваат наодите од претходни истражувања дека АРТ-техниката е ефикасна, достапна и практична за третирање едноповршински кавитети кај бочни млечни заби во помалку развиените региони. Резултатите од оваа студија покажале дека стапките на успех на АРТ-реставрациите, извршени на кавитети од класа I на млечни заби се многу ветувачки, со стапка на успех од 97 % по период на следење од 12 месеци, што е во согласност со наодите на други истражувања извршени во Бразил и Индија.

Еден од многуте позитивни аспекти на АРТ-техниката е „атрауматската“ компонента. Тоа може да се види од цел спектар на компоненти, вклучувајќи ги и запазувањето на забното ткиво и удобноста на пациентот. Користењето, главно, на рачни направи за отворање и чистење на кавитетот повеќе ја одржува забната структура од традиционалната техника. Во студијата, 81 % од децата (на возраст од 3 до 8 години) не чувствуваа болка во текот на АРТ-терапијата, а само 3 % од родителите предвидувале дека третманот ќе се одвива многу лошо. Според добиените резултати, АРТ е најдобра алтернатива и најпогодна постапка за помали деца.

На АРТ, како на составен дел од еден основен пакет за орална нега, се гледа како на едно можно решение за превенирање на дентален кариес и за сопирање на неговото натамошно напредување кај сиромашните деца во Република Косово.

Во **седмата глава**, „Заклучоци“, наведени се заклучните согледувања од едногодишна евалуација на високовискозни глас-јономер цементи и од самоискажаната болка при третирање на бочни, млечни заби со техника за АРТ во Република Косово. Имено, само 3 % од децата во тековното истражување ги четкаат забите повеќе од двапати на ден. 77 % од децата во студијата немале посетено стоматолог поради лоша економска состојба и недостиг на стоматолог на соодветното подрачје. Нови кавитети кои се појавуваат во текот на испитуваната година се регистрирани кај сите пациенти (100,0 %). Просечната вредност на вкупниот индекс на dmft изнесува 8.01 ± 2.3 . Прегледот на просекот на кариограмите покажа дека повеќето деца имаа висок ризик за развој на кариес (72 %).

Резултатите од студијата покажуваат дека стапките на успех на ART-реставрациите, изведени на кавитети од класа I на млечни заби, се со стапка на успех од 97 % по период на следење од 12 месеци. Децата на возраст од 3 до 8 години сметале дека пристапот со АРТ е многу прифатлив, т.е. 81 % од децата (на возраст од 3 до 8 години) не чувствуваат болка во текот на АРТ-терапијата.

Следствено, ART-третманот е можност да се овозможи поголема достапност на стоматолошката нега за деца од семејства со ниски приходи.

Осмата глава, „Литература“, е составена од 138 библиографски единици од меѓународни списанија и книги, кои помагаат во разработување на предвидените цели на трудот.

Предмет на истражување

АРТ може да понуди придобивки за популациите со ограничени можности кои можеби имаат мал или никаков пристап до стоматолошки услуги. Врз основа на ова, целта на оваа студија е:

- да се подобри оралното здравје на децата со висок ризик од кариес;
- да се оцени ефективностa на АРТ во справувањето со дентален кариес;
- да се оцени стапката на издржливост на едноповршински АРТ-реставрации на бочни млечни заби;
- да се оцени ефективностa на АРТ во справувањето со болка;
- да се поттикнат повеќе стоматолози да го прифатат, усвојат и применуваат АРТ.

Краток опис на применетите методи

Претходно опишано во: Четврта глава „Материјали и методи“.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Претходно опишано во: Петта глава „Резултати“.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката д-р Рина Прокши, со наслов „Атрауматскиот реставративен третман кај децата“, претставува истражување од областа на детската стоматологија. Изработката на оваа докторска дисертација е со цел да се подобри оралното здравје на децата со висок ризик од кариес, да се оцени ефективностa на АРТ во справувањето со дентален кариес, поточно стапката на издржливост на едноповршински АРТ-реставрации на бочни млечни заби, како и да се оцени ефективностa на АРТ во справувањето со болка. Очекуваниот научен придонес е да се поттикнат повеќе стоматолози да го прифатат, да го усвојат и да го применуваат АРТ.

Докторската дисертација на кандидатката д-р Рина Прокши, со наслов „Атрауматскиот реставративен третман кај децата“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. **Prokshi R**, Simonovska J, Stojanovska D, Gjorgievska E. Atraumatic restorative treatment using high-viscosity glass-ionomer cement in posterior primary teeth: a case report. Macedonian Dental Review. ISSN 2545-4757, 2020; 43 (4): 154-159.

2. **Prokshi R**, Gjorgievska E, Sopi M, Sejdiu M. Survival rate of Atraumatic restorative treatment restorations in primary teeth in children with high risk of caries in the Republic of Kosovo- 1 year follow-up. Eur J Dent 2022, 00, 1-8. DOI [https://doi.org/ 10.1055/s-0042-1757907](https://doi.org/10.1055/s-0042-1757907). ISSN 1305-7456. (импакт-фактор 3.04)
3. **Prokshi R**, Gjorgievska E, Tahiri U, Dobra J, Tahiri B. Parental expectations and children's self-reported pain in the Atraumatic Restorative Treatment approach. Macedonian Dental Review. (accepted, in print)

Заклучок и предлог

Главни научни придонеси на кандидатката се: подобрување на оралното здравје на децата со висок ризик од кариес, оценување на ефективност на АРТ во справувањето со дентален кариес, поточно стапката на издржливост на едноповршински АРТ-реставрации на бочни млечни заби, како и да се оцени ефективност на АРТ во справувањето со болка. Очекуваниот научен придонес е да се поттикнат повеќе стоматолози да го прифатат, да го усвојат и да го применуваат АРТ.

Подрачје на примена и ограничувања. Без оглед на забележителните стапки на издржливост во нашата студија, заклучоците мора да се толкуваат со претпазливост зашто беа вршени само едноповршински реставрации, а сите АРТ-реставрации беа извршени од страна на детски стоматолог во училишна средина со користење на високовискозен глас-јономе цемент Fuji IX со кондиционер. Дополнително, за зголемување на валидноста, пожелно е подолготрајно следење на реставрациите.

Можни понатамошни истражувања се: истражување на поголем број испитаници, повеќеповршински кавитети, различни типови на материјали за реставрација, подолготраен интервал на испитување.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката **д-р Рина Прокши** со наслов „Атрауматскиот реставративен третман кај децата“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Марија Стевановиќ, претседател, с.р.

Проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска, ментор, с.р.

Проф. д-р Мира Јанкуловска, член, с.р.

Проф. д-р Александар Димков, член, с.р.

Проф. д-р Мери Павлевска, член, с.р.

ПРЕГЛЕД

На теми за изработка на магистерски труд прифатени од
Наставно-нучниот совет на Стоматолошки факултет во Скопје
на седницата одржана на 31. 10. 2022 година

Кандидат	Тема	Ментор	Одлука од Научен совет
д-р Марио Јурхар	<p>Наслов на прифатени теми на македонски јазик: „Дигитално водена ендодонција”.</p> <p>Наслов на прифатени теми на англиски јазик: ”Digital guided endodontics”.</p>	Проф. д-р Марина Ефтмоска	Бр. 02-3181/1 од 03.11.2022
д-р Еде Реџепагиќ	<p>Наслов на прифатени теми на македонски јазик: „Морфометриска анализа на мандибуларниот рамус во функција на одредување на полот во хуманата популација”.</p> <p>Наслов на прифатени теми на англиски јазик: ”Morphometric analysis of mandibular ramus as an indicator for sex determinatitot in the human population”.</p>	Проф. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска	Бр. 02-3182 /1 Од 03.11.2022
Д-р Мартин Стојанов	<p>Наслов на прифатени теми на македонски јазик: „Одредување на позицијата на јазикот при изговор на денталните, алвеоларните и палаталните согласки од македонскиот јазик кај пациенти со различни малоклузии преку статична палатографија”.</p> <p>Наслов на прифатени теми на англиски јазик: ”Determination of the tongue position during the pronunciation of the dental, alveolar and palatal consonants from the Macedonian language in patients with different maloclussions through static palatography”.</p>	Проф д-р Билјана Џипунова	Бр. 02-3178/1 од 03.11.2022

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) ТЕХНОЛОГИЈА НА ОБЛЕКА И ТЕХНОЛОГИЈА НА КОНФЕКЦИЈА (КОНСТРУКЦИЈА НА ОБЛЕКАТА 1, КОНСТРУКЦИЈА НА ОБЛЕКАТА 2, МОДЕЛИРАЊЕ И ГРАДИРАЊЕ НА ОБЛЕКАТА И CAD/CAM ВО КОНФЕКЦИСКО ПРОИЗВОДСТВО) НА ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Технолошко-металуршки факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 22.10.2022 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: технологија на облека (22303) и технологија на конфекција (22305) (конструкција на облеката 1, конструкција на облеката 2, моделирање и градирање на облеката и CAD/CAM во конфекциско производство), и врз основа на Одлуката на 3. седница на Наставно-научниот совет, бр. 02-1758/1, донесена на 3.11.2022 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Горан Дембоски, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет, проф. д-р Соња Кртошева, редовен професор во пензија на Технолошко-металуршкиот факултет и проф. д-р Игор Јорданов, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научните области: технологија на облека (22303) и технологија на конфекција (22305) (конструкција на облеката 1, конструкција на облеката 2, моделирање и градирање на облеката и CAD/CAM во конфекциско производство), во предвидениот рок се пријави д-р Маја Јанкоска, вонреден професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Маја Јанкоска е родена на 27.8.1972 год., во Тетово. Средно образование завршила во гимназијата „Кирил Пејчиновиќ“ во Тетово, во 1991 година, со одличен успех. Со високо образование се стекнала на Текстилно-технолошкиот факултет при Универзитетот во Загреб, Хрватска. Дипломирала во 1996 година, со просечен успех 9,5.

Од 1996 до 1999 година работела во АД „Тетекс“, Тетово, фабрика за модна конфекција – машка програма, технолог во производство и контрола на квалитет.

Од 1999 до 2002 година работела во АД „Тетекс“, Тетово, фабрика за модна конфекција – женска програма, технолог во производство и контрола на квалитет.

Од 2002 до 2003 година работела во АД „Окитекс“, Скопје, фабрика за модна конфекција, главен технолог во производство и контрола на квалитет.

Од 2003 до 2007 е на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, како помлад асистент по предметите: Технологија на изработка на облеката 1, Технологија на изработка на облеката 2, Конструкција на облеката 1, Конструкција на облеката 2, Проектирање во конфекциското производство и CAD/CAM во конфекциското производство.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2003/2004 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје. Студиите ги завршила на 20.5.2005 година, со просечен успех 9,88. На 29.9.2006 година го одбрала магистерскиот труд на тема: *Методологија за проектирање квалитет на конфекциски производ.*

Докторска дисертација пријавила на 25.3.2008 година на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: *Проектирање естетско-функционални својства на облеката*, ја одбранила на 22.6.2012 година, пред Комисија во состав: д-р Горан Дембоски, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, д-р Василије Петровиќ, редовен професор на Техничкиот факултет во Зрењанин, д-р Соња Кртошева, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, д-р Виолета Чепујноска, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје и д-р Биљана Манговска, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на технички науки од научните области: технологија на облека и технологија на конфекција.

На 4.7.2007 година е избрана во звањето асистент на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, по предметите: Технологија на облеката 1, Технологија на облеката 2, Конструкција на облеката 1, Конструкција на облеката 2, Проектирање во конфекциското производство, CAD/CAM во конфекциското производство и Моделирање и градирање на облеката.

На 17.6.2013 година е избрана во звањето доцент на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, по предметите: Конструкција на облеката 1, Конструкција на облеката 2, Моделирање и градирање на облеката и CAD/CAM во конфекциско производство.

Во моментот е вонреден професор. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр. 1166 од 2.4.2018 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 1055 од 31.5.2013 год. и Билтенот бр. 1166 од 2.4.2018 год., како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА
Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Технолошко-металуршки факултет, д-р Маја Јанкоска изведува настава и вежби на прв циклус студии на студиската програма Дизајн и инженеринг на облеката, по предметите: Конструкција на облеката 1, Конструкција на облеката 2, Моделирање и градирање на облеката и CAD/CAM во конфекциско производство.

На втор циклус студии, кандидатката изведува предавања на студиската програма Менаџмент на конфекциски процеси, по предметите: Одбрани поглавја на конструкција и моделирање на облека, Развој на конфекциски производ и Комфор на облеката, а на студиската програма Текстилна хемиска технологија изведува предавања по предметот Комфор на облеката.

На трет циклус студии, кандидатката изведува предавања на студиската програма Технологија, по предметите: Современи методи на конструкција на облека и Современи технологии и методи на евалуација на облеката.

Д-р Маја Јанкоска била учесник на повеќе специјализирани обуки, работилници и семинари за индустриски сектор ангажирана од страна на Министерството за економија на РСМ и Кластерот на текстилната индустрија.

Кандидатката била ментор на 8 дипломски трудови и учествувала како член во Комисија за одбрана на 16 дипломски трудови. Кандидатката била член на комисија за оценка и одбрана на 2 магистерски труда и 1 докторска дисертација.

Кандидатката е автор на 2 интерни скрипти од предавања, 1 интерна скрипта од вежби и е коавтор на позитивно рецензиран универзитетски учебник под наслов: *Конструкција на женска облека*, одобрена од Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Билтен бр. 1208, од 1.2.2020 (CIP Национална и универзитетска библиотека, „Св. Климент Охридски“ 687.12.022(075.8), ISBN978-608-267-174-1, COBISS.MK-ID53063429).

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот.

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 2) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност

Д-р Маја Јанкоска има објавено вкупно 32 научни труда од научните области: технологија на облека и технологија на конфекција, од кои 6 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 8 труда во меѓународни научни списанија, 1 труд во научно списание објавено во земја членка на Европската Унија, 17 труда во меѓународни научни публикации (зборници), 2 секциски предавања со меѓународно учество и 2 апстракта во зборници на меѓународна конференција.

Д-р Маја Јанкоска учествувала како истражувач во национален проект (УКИМ): „Електрокинетички својства на различно оксидиран текстилен материјал како носач на ензими и биополимери“, во 1 проект во соработка со индустријата: PPP project of the companies BTV Bulgaria AD with the Sequa, Bonn, како и во 1 меѓународен научен проект.

Кандидатката има направено рецензија на 2 научни труда во списанија со импакт-фактор (фактор на влијание) и 1 научен труд во списание со меѓународен уредувачки одбор.

Други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот.

Називите на трудовите, проектите и сл. се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 3/член 4) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Маја Јанкоска активно е вклучена во стручно-применувачката работа на Технолошко-металуршкиот факултет.

Кандидатката има реализирано експертски активности за компании од текстилната индустрија преку лабораториски испитувања.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Како надворешен соработник за стручна обука на Центарот за стручно образование и обука при Министерството за образование и наука, д-р Маја Јанкоска учествувала во изготвување наставни и испитни програми. Учествувала во комисии и тела на државни и други органи.

Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при Технолошко-металуршкиот факултет:

- член на ННС на ТМФ – Скопје;
- член на факултетска пописна комисија;
- раководител на постдипломски студии на програмата Менаџмент на конфекциски процеси;
- член на факултетска Комисија за прием на студенти на прв циклус студии за учебната 2018/2019 – 2019/2020 год.;
- член на Комисија за формирање цени на услуги на ТМФ;
- член на изборна комисија за спроведување на постапката за избор на

- ректор во периодот од 2020 до 2023;
- член на BASTE - Balkan Society of Textile Engineers;
- член на АМАС/АМСА - Almae Matris Croaticae Alumni, ТТФ, Загреб, Хрватска;
- член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир;
- член на Комисија за избор во соработничко звање – асистент.

Други активности од Анекс 1 кои припаѓаат во стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес, релевантни за изборот.

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 5) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Маја Јанкоска, од 2018 до 2022 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Технолошко-металуршкиот факултет.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Маја Јанкоска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Маја Јанкоска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето редовен професор во научните области: технологија на облека (22303) и технологија на конфекција (22305).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, **д-р Маја Јанкоска** да биде избрана во звањето **редовен професор** во научните области: технологија на облека и технологија на конфекција.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Горан Дембоски, с.р.
Технолошко-металуршки факултет,
УКИМ, Скопје

Проф. д-р Соња Кртошева, с.р.
Технолошко-металуршки факултет,
УКИМ, Скопје
(редовен професор во пензија)

Проф. д-р Игор Јорданов, с.р.
Технолошко-металуршки факултет,
УКИМ, Скопје

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Маја Здравко Јанкоска

Институција:

Технолошко-металуршки факултет / Институт за текстилно инженерство

Научна област: *ТЕХНОЛОГИЈА НА ОБЛЕКА, ТЕХНОЛОГИЈА НА КОНФЕКЦИЈА*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН
ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,5. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,88.	да
2	Научен степен – доктор на технички науки Назив на научната област: <i>технологија на облека и технологија на конфекција;</i> поле: <i>техничко-технолошки науки;</i> подрачје: <i>текстилна технологија.</i>	да
3	Објавени најмалку шест рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	да (види Образец 2)
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	да
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	да
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД	да
3.4	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	да
4	Објавен рецензиран учебник од научната област за која се избира	да
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, во Билтен бр. 1166 од 2.4.2018 год.	да
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ****Кандидат: Маја Здравко Јанкоска****Институција: Технолошко-металуршки факултет****Научна област: технологија на облека, технологија на конфекција****НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава – прв циклус студии (0,04 поени)	
1.1	Конструкција на облека I (3+3), 2018/19-2021/22	7.20
1.2	Конструкција на облека II (3+3), 2018/19-2021/22	7.20
1.3	CAD/CAM во конфекциско производство (2+2), 2018/19-2021/22	4.80
1.4	Моделирање и градирање на облеката (2+3), 2020/21-2021/22	2.40
1.5	Технологија на облека II (3+3), 2019/20	1.80
1.6	Производен инженеринг и менаџмент во конфекциска индустрија (2+2), 2019/20	1.20
2.	Одржување на настава – втор циклус студии (0,05 поени)	
2.1	Одбрани поглавја на конструкција и моделирање на облека (2+2), 2019/20-2021/22	4.50
2.2	Развој на конфекциски производ (2+2), 2020/21-2021/22	3.00
2.3	Комфор на облеката (2+2), 2020/21-2021/22, 50% на студиска програма МКП и 50% на студиска програма ТХТЕ	3.00
3.	Одржување на настава – трет циклус студии (0,06 поени)	
3.1	Современи методи на конструкција на облека (2+2), 50%, 2019/20-2021/22	2.70
3.2	Современи технологии и методи на евалуација на облеката (2+2), 50%, 2019/20-2021/22	2.70
4.	Одржување на вежби – прв циклус студии (0,03 поени)	
4.1	Конструкција на облека I (3+3), 2018/19-2021/22	5.40
4.2	Конструкција на облека II (3+3), 2018/19-2021/22	5.40
4.3	CAD/CAM во конфекциско производство, (2+2), 2018/19-2021/22	3.60
4.4	Технологија на облека I (3+3), 2018/19-2020/21	4.05
4.5	Технологија на облека II (3+3), 2018/19-2020/21	4.05
4.6	Моделирање и градирање на облеката (2+3), 2020/21-2021/22	2.70
4.7	Производен инженеринг и менаџмент во конфекциска индустрија (2+2), 2019/20	0.90
5.	Одржување на вежби – втор циклус студии (0,03 поени)	
5.1	Одбрани поглавја на конструкција и моделирање на облека (2+2), 2019/20-2021/22	2.70
5.2	Развој на конфекциски производ (2+2), 2020/21-2021/22	1.80
5.3	Комфор на облеката (2+2), 2020/21-2021/22, 50% на студиска програма МКП и 50% на студиска програма ТХТЕ	1.80
6.	Консултации со студенти, 2018/19 – 2022/23 - (0,002 поени)	0.47

7.	Ментор на дипломска работа (0,2 поени)	
7.1	Ментор на дипломска работа на Екатерина Петреска, 01.04.2019	0.2
7.2	Ментор на дипломска работа на Ајданур Незири, 15.10.2019	0.2
7.3	Ментор на дипломска работа на Симона Јованова, 13.9.2019	0.2
7.4	Ментор на дипломска работа на Кирил Ефтимов, 31.10.2019	0.2
7.5	Ментор на дипломска работа на Марина Пупалеска, 25.2.2021	0.2
7.6	Ментор на дипломска работа на Јована Трајчевска, 25.6.2021	0.2
7.7	Ментор на дипломска работа на Михаела Петрова, 29.10.2021	0.2
7.8	Ментор на дипломска работа на Маја Аждерска, 24.12.2021	0.2
8.	Член на комисија за оценка или одбрана на дипломска работа (0,1 поен)	
8.1	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Сара Офентафшек, 31.10.2018	0.1
8.2	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Јана Маринковска, 26.3.2019	0.1
8.3	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Викторија Велеска, 22.10.2019	0.1
8.4	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Елена Бошковска, 24.10.2019	0.1
8.5	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Емилија Каранфиловска, 29.10.2019	0.1
8.6	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Кристина Камчевска, 31.10.2019	0.1
8.7	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Димитрина Маџоска, 31.10.2019	0.1
8.8	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Драгана Трпковска, 30.10.2020	0.1
8.9	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Љубица Беќарова, 20.10.2020	0.1
8.10	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Мимоза Исмајли, 26.02.2021	0.1
8.11	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Нејхал Салиовска, 26.2.2021	0.1
8.12	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Седат Дураки, 8.7.2021	0.1
8.13	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Надица Илиева, 21.10.2021	0.1
8.14	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Елена Ангеловска, 22.10.2021	0.1
8.15	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Тамара Богдановска, 18.2.2022	0.1
8.16	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Михаела Димитриовска, 18.2.2022	0.1
9.	Член на комисија за оценка или одбрана на магистратура (0,3 поени)	
9.1	Член на Комисија за оценка и одбрана на магистратура на дипл. инж. Зорица Цветковска, 30.12.2020	0.3
9.2	Член на Комисија за оценка и одбрана на магистратура на дипл. инж. Емилија Алексовска, 8.1.2021	0.3
10.	Член на комисија за оценка или одбрана на докторат (0,7 поени)	
10.1	Член на Комисија за оценка и одбрана на докторат на м-р Сашка Голомеова-Лонгурова, 6.2.2019	0.7
11.	Настава во школи и работилници (1 поен)	

11.1	„Конструкција и моделирање на женска горна облека”, (Министерство за економија), 3.10 – 5.10.2018, ТМФ, Скопје	1
11.2	„Моделирање на женска и машка облека и корекција на шаблони”, (Министерство за економија), 6.11 – 8.11.2019, ТМФ, Скопје	1
11.3	„Изработка на шаблони/конструкција на кроеви за машки кошули”, (Кластер на текстилна индустрија), 21.9.2020 – 25.9.2020, Веница	1
11.4	„Кон револуција во вештините: наоѓање на иновативни и дигитални решенија за иднината на текстилната индустрија - skills4future”, (UNDP и Британска амбасада во Скопје), 5.11.2020, хотел „Мериот“, Скопје	1
11.5	Софтвер VStitcher на Browzwear за 3Д-дизајнирање и моделирање на облека (UNDP и Министерство за образование), 21.4 – 27.4.2021 год.	1
12.	Позитивно рецензиран универзитетски учебник (6 поени)	
12.1	Конструкција на женска облека, Скопје, 2021 год., ISBN 978-608-267-174-1, COBISS.MK-ID 53063429	6
13.	Интерна скрипта од предавања (4 поени)	
13.1	CAD/CAM во конфекциско производство, ТМФ, Скопје, април 2018 год.	4
13.2	Моделирање и градирање на облеката, ТМФ, Скопје, февруари 2021 год.	4
14.	Интерна скрипта од вежби (3 поени)	
14.1	CAD/CAM во конфекциско производство, ТМФ, Скопје, април 2018 год.	3
15.	Подготовка на нов предмет (прв циклус студии)	
15.1	Моделирање и градирање на облеката – предавања, 2020 год.	1
15.2	Моделирање и градирање на облеката – вежби, 2020 год.	0.5
16.	Подготовка на нов предмет (втор циклус студии)	
16.1	Одбрани поглавја на конструкција и моделирање на облека – предавања	1
16.2	Одбрани поглавја на конструкција и моделирање на облека – вежби	0.5
16.3	Развој на конфекциски производ – предавања	1
16.4	Развој на конфекциски производ – вежби	0.5
16.5	Комфор на облеката – предавања	1
16.6	Комфор на облеката – вежби	0.5
17.	Подготовка на нов предмет (трет циклус студии)	
17.1	Современи технологии и методи на евалуација на облеката, 50 %	0.5
17.2	Современи методи на конструкција на облека, 50 %	0.5
	Вкупно	106,87

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Учесник во меѓународен научен проект (5 поени)	
1.1	Skills Development and Innovation Support Project - Contract for Development and Design of the Concept for Secondary TVET, 2019	5
2.	Учесник во национален научен проект (3 поени)	
2.1	„Електрокинетички својства на различно оксидиран текстилен материјал како носач на ензими и биополимери“ УКИМ, 2019 – 2020	3
2.2	PPP project of the companies BTB Bulgaria AD with the Sequa, Bonn, 1.11.2019 - 31.10.2021	3
3.	Трудови со оригинални научни резултати со импакт-фактор, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (8 поени + и.ф)	
3.1	M. Jankoska, G. Demboski, Influence of Structure Variation and Finishing on Woven Fabric Thermal Properties, <i>Fibres and Textiles in Eastern Europe</i> , Vol. 26, No. 1(127), pp. 120-124, 2018, DOI: 10.5604/01.3001.0010.7807, (IF = 0.677)	7.877
3.2	G. Demboski, M. Jankoska, Throughput Time Analysis in Apparel Manufacturing, <i>Industria Textilă</i> , Vol. 69, No. 2, pp. 140-145, 2018, DOI: 10.35530/IT.069.02.1450, (IF = 0.504)	7.704
3.3	A. Ivanovska, K. Asanovic, M. Jankoska, K. Mihajlovski, L. Pavun, M. Kostic, Multifunctional Jute Fabrics Obtained by Different Chemical Modifications, <i>Cellulose</i> , Vol. 27, No. 14, pp. 8485-8502, 2020, doi.org/10.1007/s10570-020-03360-x, (IF = 5.044)	9.844
3.4	G. Demboski, M. Jankoska, Miguel Angelo Carvalho, Seam Pucker Detection Through Presser Foot Displacement Monitoring, <i>Industria Textilă</i> , Vol. 73, No. 2, pp. 145-151, 2022, DOI: 10.35530/IT.073.02.202033, (IF = 0.828)	7.228
3.5	A. Ivanovska, K. Asanovic, M. Jankoska, S. Pavlovic, G. Poparic, M. Kostic, Alkali Treated Jute Fabrics Suitable for the Production of Inexpensive Technical Textiles, <i>Fibers and Polymers</i> , Vol. 23, No. 8, pp. 2306-2315, 2022, DOI: 10.1007/s12221-022-4068-5, (IF = 2.347)	7.147
3.6	K. Asanovic, A. Ivanovska, M. Jankoska, N. Bukhonka, T. M. Mihailovic, M. Kostic, Influence of Pilling on the quality of Flax Single Jersey Knitted Fabrics, <i>Journal of Engineered Fibers and Fabrics</i> , Vol. 17, pp. 1-13, 2022, DOI: 10.1177/15589250221091267, (IF = 2.00)	6.800
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови - (5 поени)	
4.1	M. Jankoska, G. Demboski, Effect of Fabric Structure Variation on Needle Thread Tension and Thread Consumption on Sewing Machine, <i>Tekstilna industrija</i> , Vol. 66, No. 2, pp. 16-22, 2018, ISSN 0040-2389	4.5

4.2	M. Jankoska, G. Demboski, Affecting clothing comfort by fabric structure variation, <i>Tekstilna industrija</i> , Vol. 66, No. 4, pp. 25-30, 2018, ISSN 0040-2389	4.5
4.3	M. Jankoska, E. Petreska, Computer Construction, Modeling and Fabrication of Corset, <i>Tekstilna industrija</i> , Vol. 67, No. 4, pp. 11-19, 2019, doi:10.5937/tekstind1904011J	4.5
4.4	M. Jankoska, Influence of Different Size and Type of Fabric on the Cut Marker Utilization of Men's Jacket, <i>Tekstilna industrija</i> , Vol. 68, No. 1, pp. 23-29, 2020, doi: 10.5937/tekstind2001023J	5.0
4.5	M. Jankoska, Digital Printing of Men's T-shirt, <i>Tekstilna industrija</i> , Vol. 68, No. 3, pp. 15-21, 2020, doi: 10.5937/tekstind2003015J	5.0
4.6	M. Jankoska, Application CAD methods in 3D clothing design, <i>Tekstilna industrija</i> , Vol. 68, No. 4, pp. 31-37, 2020, doi: 10.5937/tekstind2004031J	5.0
4.7	M. Jankoska, 3D Virtual Fitting System on Woman's Garment, <i>Tekstilna industrija</i> , Vol. 69, No. 4, pp. 72-79, 2021, doi: 10.5937/tekstind2104072J	5.0
4.8	G. Demboski, M. Jankoska, Seam Pressing Performance, <i>Tekstilna industrija</i> , Vol. 70, No. 1, pp. 47-52, 2022, doi: 10.5937/tekstind2201047D	4.5
5.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД - (5 поени)	
5.1	G. Demboski, M. Jankoska, Seam Properties of Stretch Fabrics, <i>Annals of the Oradea University Fascicle of Textiles, Leatherwork</i> , Vol. 22, No. 2, pp. 27-32, 2021, ISSN 2457-4880, Romania	4.5
6.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји - (5 поени)	
6.1	G. Demboski, M. Jankoska, <i>Comparison of Apparel Manufacturing Line Balancing Techniques</i> , Contemporary Trends and Innovations in the Textile Industry, 1 st International Scientific Conference, CT&ITI 2018, May 18 th , 2018, Beograd, Serbia, pp. 299-308, ISBN 978-86-900426-0-9	4.5
6.2	G. Demboski, M. Jankoska, <i>Seamed Woven Fabric Bending Stiffness</i> , VI Scientific-Vocational Conference: Development Tendencies in the Textile Industry - Design, Technology, Management, Beograd, Serbia, June 27 th , 2018, pp. 161-166, ISBN: 978-86-87017-42-9	4.5
6.3	M. Jankoska, G. Demboski, <i>Hand and Sewability of Woven Fabrics for Tailored Garment</i> , Textile Science and Economy IX, 9 th International Scientific-Professional Conference, November 6 th , 2018, Zrenjanin, Serbia, pp. 48-54, ISBN: 978-86-7672-314-0	4.5
6.4	M. Jankoska, G. Demboski, <i>The Influence of Fabric Bending Rigidity on Garment Appearance and Hand</i> , Contemporary Trends and Innovations in the Textile Industry, 2 nd International Scientific Conference, CT&ITI 2019, May 16-17 th , 2019, Beograd, Serbia, pp. 353-360, ISBN 978-86-900426-1-6	4.5
6.5	M. Jankoska, <i>Design and Modeling of Women's Corsets, Fitting Problems and Solutions</i> , Contemporary Trends and Innovations in the Textile Industry, 2 nd International Scientific Conference, CT&ITI 2019, May 16-17 th , 2019, Beograd, Serbia, pp. 249-256,	5.0

	ISBN 978-86-900426-1-6	
6.6	M. Jankoska, G. Demboski, <i>Pressing Performance of Woven Fabrics for Men's Suit</i> , Textile Science and Economy X, 10 International Scientific-Professional Conference, May 20-21 st , 2019, Zrenjanin, Serbia, pp. 159-163, ISBN 978-86-7672-317-1	4.5
6.7	M. Jankoska, <i>Design of Women's Cape and Modeling with Applied Elements of Jacket</i> , Textile Science and Economy X, 10 International Scientific-Professional Conference, May 20-21 st , 2019, Zrenjanin, Serbia, pp. 189-196, ISBN 978-86-7672-317-1	5.0
6.8	M. Jankoska, <i>Different Pattern Design of Sleeves for Women's Clothing</i> , Contemporary Trends and Innovations in the Textile Industry, 3 th International Scientific Conference, CT&ITI 2020, September 17-18 th , 2020, Beograd, Serbia, pp. 112-120, ISBN 978-86-900426-2-3	5.0
6.9	M. Jankoska, <i>Design and Modeling of Lady's Dress</i> , Contemporary Trends and Innovations in the Textile Industry, 3 th International Scientific Conference, CT&ITI 2020, September 17-18 th , 2020, Beograd, Serbia, pp. 331-339, ISBN 978-86-900426-2-3	5.0
6.10	M. Jankoska, <i>Pattern Making Design and Modeling of Women's Garment for the Upper Body</i> , Textile Science and Economy XI, 11 International Scientific-Professional Conference, November 23-25 th , 2020, Zrenjanin, Serbia, pp. 82-88, ISBN 978-86-7672-344-7	5.0
6.11	M. Jankoska, E. Petreska, <i>Application of CAD System for Ladies' Dress Design with Draperies</i> , Textile Science and Economy XI, 11 International Scientific-Professional Conference, November 23-25 th , 2020, Zrenjanin, Serbia, pp. 89-94, ISBN 978-86-7672-344-7	4.5
6.12	M. Jankoska, <i>Development Different Pattern Making of Jeans Pants with Apparel CAD Program</i> , Contemporary Trends and Innovations in the Textile Industry, 4 th International Scientific Conference, CT&ITI 2021, September 16-17 th , 2021, Beograd, Serbia, pp. 165-174, ISBN 978-86-900426-3-0	5.0
6.13	R. Stevkovska-Stojanovska, M. Jankoska, G. Demboski, <i>Quality Control in the Production of Tights</i> , Textile Science and Economy XII, 12 International Conference, TNP2021, December 10 th , 2021, Zrenjanin, Serbia, pp. 100-108, ISBN 978-86-7672-349-2	4.0
6.14	R. Stevkovska-Stojanovska, M. Jankoska, G. Demboski, <i>Programming and Production of Knitted Fabric Women's Blouse on a Computerized Knitting Machine</i> , Contemporary Trends and Innovations in the Textile Industry, 5 th International Scientific Conference, CT&ITI 2022, September 15-16 th , 2022, Beograd, Serbia, pp. 63-72, ISBN 978-86-900426-4-7	4.0
6.15	M. Jankoska, <i>Computer Aided Pattern Making of Lady's Swimwear from Idea to Realization</i> , Contemporary Trends and Innovations in the Textile Industry, 5 th International Scientific Conference, CT&ITI 2022, September 15-16 th , 2022, Beograd, Serbia, pp. 83-89, ISBN 978-86-900426-4-7	5.0
6.16	R. Stevkovska-Stojanovska, M. Jankoska, G. Demboski, <i>Monitoring of Stability in Production Process of Ladies Tights with Applied a Statistical Methods</i> , Textile Science and Economy XIII, 13 International Conference, TNP2022, October 21 st , 2022, Zrenjanin, Serbia, pp. 51-57, ISBN 978-86-7672-359-1	4.0
6.17	R. Stevkovska-Stojanovska, M. Jankoska, G. Demboski, <i>Effect of Machine Speed on Type of Defect During Knitting Process of Ladies Tights</i> , Textile Science and Economy XIII, 13 International Conference, TNP2022, October 21 st , 2022, Zrenjanin, Serbia, pp. 153-159, ISBN 978-86-7672-359-1	4.0

7.	Секциски предавања на научен /стручен собир со меѓународно учество (2 поена)	
7.1	R. Stevkovska-Stojanovska, M. Jankoska, G. Demboski, <i>Statistical Process Control in Hosiery Production</i> , 15th Students' Congress of SCTM, 29 th September - 1 st October, 2022, Skopje, N. Macedonia	2.0
7.2	R. Stevkovska-Stojanovska, M. Jankoska, G. Demboski, <i>Monitoring of Stability in Production Process of Ladies Tights with Applied a Statistical Methods</i> , Textile Science and Economy XIII, 13 International Conference, TNP2022, October 20 th -21 st , 2022, Zrenjanin, Serbia	2.0
8.	Апстракти објавени во зборник на конференција - меѓународна (1 поен)	
8.1	G. Demboski, M. Jankoska, E. Boskovska, <i>Draping the Styles of Lady's skirt, Traditions and Innovations in Textile and Garment</i> , XXI National Textile Conference, 2019, October 25-27 th Blagoevgrad, Bulgaria, pp. 331, 2019	1
8.2	Ivanovska A., Asanovic K., Jankoska M., Kostic M., <i>Mercerized jute fabrics suitable for technical textile</i> , Book of Abstracts of the 22 nd Annual Conference YUCOMAT 2021, Ed. Uskokovic P. D., Herceg Novi, Montenegro, 2021, p. 68, ISBN 978-86-919111-6-4	1
9.	Рецензија на научен/стручен труд (0,2 поени)	
9.1	Рецензија во списание Industria Textila - Romania, IF=0.784, 2021 год.	0.2
9.2	Рецензија во списание Journal of Testing and Evaluation, IF=1.079, 2022 год.	0.2
9.3	Рецензија во списание Tekstilna Industrija, 2022 год.	0.2
Вкупно		184.70

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Експертски активности - (1 поен)	
1.1	Лабораториски испитувања на ТМФ, по стандард ISO 13934-2:1999, на три ткаенини Futer, Pike и Single, Скопје, 18 –19.5.2018 год.	3
1.2	Лабораториски испитувања на ТМФ, по стандард ISO 13934-1:1999 и стандард EN ISO 13937-1, Скопје, 20 – 21.12.2018 год.	2
1.3	Лабораториско испитување на ТМФ, по стандард ISO 13934-1:1999, Скопје, 20 – 21.3.2019 год.	1
1.4	Лабораториски испитувања на ТМФ, по стандард ISO 13934-1:1999 за две плетенини, Скопје, 15 – 16.5.2019 год.	2
1.5	Лабораториски испитувања на ТМФ, за пропустливост на воздух по стандард ISO 9237:1995, на 7 (седум) заштитни маски, 2020 год.	7
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
1.	Член на факултетска пописна комисија 2018/19 год. - (0,5 поени)	0.5
2.	Член на факултетска комисија за прием на студенти на прв циклус студии за учебна 2018/2019 – 2019/2020 год. (0,5 поени)	1
3.	Учество во промотивни активности на факултетот по средни училишта (0,5 поени)	
3.1	Гимназија „Кирил Пејчиновиќ”, Тетово, 2018 год.	0.5

3.2	Yahya Kemal College, Тетово, 2018 год.	0.5
3.3	Гимназија „Панче Попоски”, Гостивар, 2018 год.	0.5
3.4	Отворен ден на ТМФ, 5.5.2018 год.	0.5
4.	Член на АМАС/АМСА - Almae Matris Croaticae Alumni, ТТФ, Загреб, Хрватска (1 поен)	1
5.	Член на BASTE - Balkan Society of Textile Engineers (1 поен)	1
6.	Член на ННС на ТМФ, Скопје (0,5 поени)	0.5
7.	Член на втор циклус студии на ТМФ, Скопје (0,5 поени)	0.5
8.	Член на Советот за докторски студии на ТМФ, Скопје -(0,5 поени)	0.5
9.	Член на организационен одбор за одбележување на 60 год. постоење на Технолошко-металуршки факултет, Скопје, 2019 год. (0,5 поени)	0.5
10.	Раководител на постдипломски студии на програмата Менаџмент на конфекциски процеси, 2019/2020 – 2021/2022 год. (2 поена)	2
11.	Член на Изборна комисија за спроведување на постапката за избор на ректор во периодот од 2020 до 2023 год. (0,5 поени)	0.5
12.	Член на Комисија за еквиваленција на ТМФ, 2020 год. (0,5 поени)	0.5
13.	Член на комисија за формирање цени на услуги на ТМФ, 2021 год. (0,5 поени)	0.5
14.	Член на факултетски комисији за избор на 2 демонстратори, 2020/2021 год. (0,2 поени)	0.4
15.	Член на факултетска Комисија за избор на 1 лаборант -дипл. инж. Јована Петковска, 2021/2022 год. (0,2 поени)	0.2
16.	Член на Комисија за избор во соработничко звање – асистент на кандидатка м-р Ружица Стевковска-Стојановска, 2021 год. (0,2 поени)	0.2
17.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир - СТ&ИТ, 2021 год. (1 поен)	1
18.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир - СТ&ИТ, 2022 год. (1 поен)	1
19.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир - Textile Science and Economy XIII - TNP, 2022 год. (1 поен)	1
20.	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект	
20.1	Digital Technologies and Automation in Textile and Clothing Industry, KfW Regional Challenge Fund, Western Balkan 6, 2022 год., (соработник)	1
21.	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	
21.1	Електрокинетички својства на различно оксидиран текстилен материјал како носач на ензими и биополимери”, УКИМ, 2020 год. (соработник)	0.5
22.	Учество во комисији и тела на државни и други органи - (1 поен)	
22.1	Член во комисија за ПРОЕКТ „Лидер 2018“ – избор на најдобар ученик во струка во средно стручно образование во Република	1

	Македонија одржана во ОССУ „Гоце Стојчески“ во Тетово, 5.12.2018 год.	
22.2	Член во комисија за награден конкурс за дизајн на памучни трајни торби на dm - маркетите, февруари 2019 год.	1
22.3	Надворешен соработник за стручна обука на Центарот за стручно образование и обука при МОН за квалификација – <i>техничар за дизајн на облека</i> , 2019 год.	1
22.4	Надворешен соработник за стручна обука на Центарот за стручно образование и обука при МОН за квалификација – <i>техничар за моделирање на облека</i> , 2019 год.	1
22.5	Надворешен соработник за стручна обука на Центарот за стручно образование и обука при МОН за квалификација – <i>техничар за изработка на облека</i> , 2019 год.	1
22.6	Надворешен соработник за стручна работа на Центарот за стручно образование и обука – Скопје, за изработка на испитни програми за преминување од струки и образовни профили со тригодишно траење на образованието во струки и образовни профили со четиригодишно траење на образованието за квалификација – <i>компјутерско конструирање и моделирање на облека</i> , 2020 год.	1
	Вкупно	37,30
ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ		Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ		106,87
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ		184,70
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ И ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		37,30
Вкупно		328,87

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Горан Дембоски, с.р.
Технолошко-металуршки факултет,
УКИМ, Скопје

Проф. д-р Соња Кортошева, с.р.
Технолошко-металуршки факултет,
УКИМ, Скопје
(редовен професор во пензија)

Проф. д-р Игор Јорданов, с.р.
Технолошко-металуршки факултет,
УКИМ, Скопје

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: МЕХАНИЧКИ, ТОПЛИНСКИ И СЕПАРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ(20901), ХЕМИСКО ИНЖЕНЕРСТВО – ДРУГО (20907) И ЖИВОТНА СРЕДИНА (22500) НА ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Технолошко-металуршки факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 22.10.2022 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања за наставно-научните области: механички, топлински и сепарациони процеси (20901), хемиско инженерство – друго (20907) и животна средина (22500), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-1759/1, донесена на 3.11.2022, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Славчо Алексовски, редовен професор, Технолошко-металуршки факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, д-р Гордана Богоева-Гацева, редовен професор во пензија, Технолошко-металуршки факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и д-р Јане Богданов, редовен професор, Институт за хемија, Природно-математички факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научните области: механички, топлински и сепарациони процеси (20901), хемиско инженерство – друго (20907) и животна средина (22500), во предвидениот рок се пријави д-р Кармина Митева, доцент на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје.

3. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката доц. д-р Кармина Митева е родена на 7.11.1973, во Скопје. Средно образование завршила во Скопје во хемискиот училиштен центар „Марија Кири-Склодовска“ како првенец на генерација. Со високо образование се стекнала на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, на насоката прехранбено инженерство со биотехнологија. Дипломирала на 23.4.1998 година, со просечен успех 8,06. Доквалификација за вршење педагошка активност завршила во 1999 година на Филозофскиот факултет во Скопје.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2008/2009 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје. Студиите ги завршила во 2011 година, со просечен успех 9,83. На 13.9.2011 година го одбрала магистерскиот труд на тема: *Кинетика на реакцијата на добивање биодизел од репкино масло со базен катализатор и оптимизација на процесните услови*, под менторство на д-р Славчо Алексовски, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, со што се стекнала со научниот степен магистер на технички науки во областа на инженерство на животна средина.

Докторска дисертација пријавила на Технолошко-металуршкиот факултет во 2013 година. Дисертацијата на тема: *Валоризација на полимерите како секундарна суровина* ја одбрала на 28.11.2017 година, пред Комисија во состав: д-р Гордана Богоева Гацева (ментор), редовен професор, Технолошко-металуршки факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, д-р Славчо Алексовски, редовен професор, Технолошко-металуршки факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, д-р Јане Богданов, редовен професор, Институт за хемија, Природно-математички факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, д-р Даме Димитровски, редовен професор, Машински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и д-р Винета Сребренкоска, редовен професор, Технолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Со тоа се стекнала со научен степен доктор на техничко-технолошки науки.

На 1.10.2018 година е избрана во звањето доцент на Технолошко-металуршкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во областите: механички,

топлински и сепарациони процеси (20901), хемиско инженерство – друго (20907) и животна средина (22500).

Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1177 од 1 октомври 2018 година, односно во Билтен бр. 1164 од 1 март 2018 година за наставно-научно звање – насловен доцент.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтени (реферат за избор објавен во Билтенот на УКИМ бр. 1177 од 1.10.2018 и бр. 1164 од 1.3.2018 година), како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

4. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Технолошко-металуршки факултет, кандидатката д-р Кармина Митева изведува настава и вежби на прв циклус студии на студиската програма Дизајн и менаџмент на технолошки процеси (задолжителни предмети: Хемиска инженерска термодинамика, а само вежби и теренска настава на предметите Технолошки операции 1 и Технолошки операции 2; изборни предмети: Индустриска екологија, Конвенционални извори на енергија, економија и екологија, Технологија на преработка на нафта и гас и Петрохемиски стандарди и регулатива), како и на студиската програма Прехранбена технологија и биотехнологија (задолжителни предмети: само вежби и теренска настава на предметите: Технолошки операции 1 и Технолошки операции 2; изборни предмети – предавања и вежби: Хемиска инженерска термодинамика), студиска програма **Неорганско инженерство и заштита на животната средина** (задолжителни предмети: само вежби и теренска настава на предметите Технолошки операции 1), **студиска програма Полимерни материјали** (задолжителни предмети: само вежби и теренска настава на предметите: Технолошки операции 2), Дизајн и инженеринг на облека (изборен: Хемиска инженерска термодинамика), како и настава и вежби на втор циклус студии на студиската програма Инженерство на животна средина (изборни предмети: Општа екологија, Влијание на енергетиката и енергетските постројки врз животната средина и Проектирање на постројки за прочистување на отпадни води.

Кандидатката учествувала како член во комисија за оцена и одбрана на 9 дипломски.

Научноистражувачка дејност

Д-р Кармина Митева има објавено вкупно 7 научни трудови, од кои 2 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 2 труда во меѓународни научни списанија и 3 труда во зборници од научни собири. Кандидатката учествувала со усно презентирани реферати на два стручни/научни собири, а исто така од учеството на меѓународни конференции во земјата и во странство има објавено 18 апстракти во зборници од конференции.

Д-р Кармина Митева учествувала како член во еден научен проект. Д-р Кармина Митева била рецензент на 2 научни труда, објавени во списание со меѓународен уредувачки одбор.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Кармина Митева активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Технолошко-металуршкиот факултет. Учесник е во изготвување и пријавување на еден научен/образовен проект. Д-р Кармина Митева била член на научен одбор на два меѓународни конгреса со наслов: „Novel Technologies and Economic Development“. Кандидатката активно учествува во промотивни активности на Факултетот, како и во промоција на наставните програми на Технолошко-металуршкиот факултет.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, и тоа: член е на Наставно-научниот совет на Факултетот; член на Институтот за хемиско и контролно инженерство; раководител на Колегиумот за животна средина; член на Комисијата за дипломски работи; член на Комисија за избор на сенатори од Технолошко-металуршкиот факултет; член на Комисија за прием на стручни соработници.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Кармина Митева, на анонимно спроведената анкета, доби позитивна оценка од студентите на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на доц. д-р Кармина Митева.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека доц. д-р Кармина Митева поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето вонреден професор во научните области: механички, топлински и сепарациони процеси (20901), хемиско инженерство – друго (20907) и животна средина (22500).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, доц. д-р Кармина Митева да биде избрана во звањето вонреден професор во научните области: механички, топлински и сепарациони процеси (20901), хемиско инженерство – друго (20907) и животна средина (22500).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Славчо Алексовски, редовен професор, с.р.

Проф. д-р Гордана Богоева-Гацева, редовен професор (во пензија), с.р.

Проф. д-р Јане Богданов, редовен професор, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Д-р Кармина Митева, доцент
Институција: Технолошко-металуршки факултет – Скопје
Научна област: механички, топлински и сепарациони процеси (20901)
 хемиско инженерство (20907)
 животна средина (22500)

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,08. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,85.	да
2	Научен степен: доктор на техничко-технолошки науки – технологија Назив на научната област: полимерни материјали; поле: технологија; подрачје: техничко-технолошки науки.	да
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор.	да (види Образец 2)
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирани во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование.	да
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови.	да
3.3	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	да
4	Претходен избор во наставно-научно звање – насловен доцент: 1 март 2018 година, Билтен бр. 1164 и доцент: 1 октомври 2018 година, Билтен бр. 1177	да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Кармина Кирил Митева, доцент
Институција: Технолошко-металуршки факултет – Скопје
Научна област: механички, топлински и сепарациони процеси (20901),
хемиско инженерство – друго (20907), животна средина (22500)

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на настава – прв циклус студии = ч · нед. · 0,04 · год	31,8
	Хемиска инженерска термодинамика (3+3), 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 : (3 · 15 · 0,04 · 5)	9
	Хемиска инженерска термодинамика (1+1), , 2020/2021, 2021/2022 : (2 · 15 · 0,04 · 2)	2,4
	Инженерска термодинамика (2+2), 2018/2019, : (2 · 15 · 0,04 · 1)	1,2
	Конвенционални извори на енергија, економија и екологија (2+2), 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022: (2 · 15 · 0,04 · 5)	6
	Индустриска екологија (2+2), 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022: (2 · 15 · 0,04 · 5)	6
	Технологија на преработка на нафта и гас (2+2), 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022: (2 · 15 · 0,04 · 5)	6
	Петрохемиски стандарди и регулатива (2+2), 2021/2022: (2 · 15 · 0,04)	1,2
2	Одржување на вежби (лабораториски, аудиториски или изработка на семинарски труд) – прв циклус студии = ч · нед. · 0,03 · год	36,45
	Технолошки операции 1 (3+3), зимски семестар 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 Вкупно 16 групи сите години: (3 · 15 · 0,03 · 5)	6,75
	Технолошки операции 2 (3+3), 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 : (3 · 15 · 0,03 · 5)	6,75
	Хемиска инженерска термодинамика (1+1), 2020/2021, 2021/2022 : (1 · 15 · 0,03 · 2)	0,9
	Хемиска инженерска термодинамика (3+3), 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 : (3 · 15 · 0,03 · 5)	6,75
	Инженерска термодинамика (2+2), 2018/2019, : (2 · 15 · 0,03)	0,9
	Конвенционални извори на енергија, економија и екологија (2+2), 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022: (2 · 15 · 0,03 · 5)	4,5
	Индустриска екологија (2+2), 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022: (2 · 15 · 0,03 · 5)	4,5
	Технологија на преработка на нафта и гас (2+2), 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022: (2 · 15 · 0,03 · 5)	4,5
	Петрохемиски стандарди и регулатива (2+2), 2021/2022: (2 · 15 · 0,03)	0,9
3	Одржување на настава (втор циклус студии)	6,75
	Општа екологија	2,25

	Влијание на енергетиката и енергетските постројки врз животната средина	2,25
	Проектирање на постројки за пречистување на отпадни води	2,25
4.	Подготовка на нов предмет	
	Хемиска инженерска термодинамика	1
5.	Консултации со студенти = број · 0,002	
	2018-2022 вкупно 350 студенти: (360 · 0,002)	0,7
6.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа = број · 0,1	
	Член на комисија за одбрана, од 2017 до 2022	0,9
	Вкупно	77,6

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Учесник во национален научен проект	3
	Дизајн на процеси за екстракција на биоактивни компоненти од растителна сировина материјали (проект финансиран од фондовите на УКИМ за 2019 година), на Технолошко-металуршки факултет во Скопје, 2019/2020 (истражувач)	3
2	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование = 8 + и.ф	12,163
	Karmina Miteva, Aleksovski Slavcho, Gordana Bogoeva-Gaceva , Characterisation of fuel produced from polyolefin waste over Al ₂ O ₃ -SiO ₂ mixture as catalyst, Journal of Environmental Protection and Ecology 20, No 1, 246-253 (2019) (IF=0.679).	6,943
	K. Miteva, S. Aleksovski, G. Bogoeva-Gaceva, J. Stanojevic, L. Nikolic; Characterisation of liquid fuel produced by thermal pyrolysis of waste polyolefin mixture, Journal of Environmental Protection and Ecology 20, No 2, 1223-1233 (2019) (IF=0.679).	5,220
3.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови = број · 5	9
	Karmina Miteva, Slavčo Aleksovski, Gordana Bogoeva-Gaceva, Kinetic study of catalyzed pyrolysis of polyolefins, Mechanical Engineering – Scientific Journal, Vol. 36, No. 2, pp. 195-199 (2018).	4
	Karmina Miteva, Production of sustainable energy from solid waste by pyrolysis - a review, Recycling and Sustainable Development 12 (2019) 69-77.	5
4.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на	6

	меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји = број · 5	
	Karmina Miteva , Aleksovski Slavcho, Gordana Bogoeva-Gaceva, Kinetic analysis of polyolefin waste mixture pyrolysis using Coast-Redfern and Kissinger–Akahira–Sunose methods, Proceeding 13 Symposium, novel technologies and economic development, 18-19 October 2019, Leskovac, R. Serbia, Proceedings, (2019) pp. 62-72	3
	Karmina Miteva , Aleksovski Slavcho, Gordana Bogoeva Gaceva „Comparison of kinetic parameteres using iso-conversional methods“ VIII International Congress of Metallurgists of Macedonia, “Metallurgy, Materials and Environment”, Ohrid, 30 May - 3 June 2018, Proceedings (2018) pp 77-85.	3
5.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир	2
	Кармина Митева , Пиролиза - можност „отпад во гориво“; Загадувањето на градовите во Република Македонија: кои се решенијата? Зборник на трудови; стр. 87-104; април 2019 (усна презентација)	2
6.	Учество на научен/стручен собир со реферат (усна презентација) = број · 1	1
	Aleksandra Milenković, Slavčo Aleksovski, Jelena Stanojević, Karmina Miteva , Ljiljana Stanojević, Chemical composition and antioxidant activity of Frankincense essential oil, Proceedings, p. 103. Serbian Biochemical Society, Eleventh Conference, Scientific meeting of an international character, September 22nd and 23rd, 2022, Novi Sad, Serbia, “Amazing Biochemistry”.	1
7.	Апстракти објавени во зборник на меѓународна конференција и учество на научен/стручен собир	18
	Karmina Miteva , Aleksovski Slavcho, Gordana Bogoeva Gaceva, Evaluation of kinetic parameters of catalytic degradation, International conference GREDIT’2018 – Green Development Infrastructure Technology 22.03-25.03.2018, Skopje, R. Macedonia, Book of abstracts, p.523, p.186	1,0
	Karmina Miteva , Aleksovski Slavcho, Gordana Bogoeva Gaceva, Fuel characterization produced by catalytic pyrolysis over Al ₂ O ₃ -SiO ₂ mixture, International conference GREDIT’2018 – Green Development Infrastructure Technology 22.03-25.03.2018, Skopje, R. Macedonia, Book of abstracts, p2.504, p.125	1,0
	Karmina Miteva , Aleksovski Slavcho, Gordana Bogoeva Gaceva, Chemical composition of fuel produced by thermal pyrolysis“ VIII International Congress of Metallurgists of Macedonia “Metallurgy, Materials and Environment”, Ohrid, 30 May - 3 June 2018, Book of abstracts	1,0
	Karmina Miteva , Aleksovski Slavcho, Gordana Bogoeva Gaceva, Comparison of kinetic parameteres using iso-conversional methods, VIII International Congress of Metallurgists of Macedonia “Metallurgy, Materials and Environment”, Ohrid, 30 May - 3 June 2018, Book of abstracts	1,0
	Karmina Miteva , Slavčo Aleksovski, Gordana Bogoeva-Gaceva, Production of pyrolytic liquid fuel over SiO ₂ catalyst, XXV Congress of Chemists and Technologists of Macedonia (with international participation), 19-22 September Ohrid 2018, R.Macedonia, Book of abstracts CE P-3, p.246	1,0
	Karmina Miteva , Aleksovski Slavcho, Gordana Bogoeva Gaceva, Jelena Stanojevic-Ljubisa Nikolic, Chemical composition of liquid fuel obtained by waste plastic pyrolysis over natural catalyst, XXV Congress of Chemists and	1,0

Technologists of Macedonia (with international participation), 19-22 September Ohrid 2018, R.Macedonia, Book of abstracts CE P-4, p.247	
Karmina Miteva , Aleksovski Slavcho, Gordana Bogoeva-Gaceva, Production of pyrolytic fuel over Al ₂ O ₃ catalyst, 13 Symposium, novel technologies and economic development, 18-19 October 2019, Leskovac, R. Serbia, Book of abstracts CHE-8, p.160	1,0
Karmina Miteva , Pyrolysis – “waste to fuel” opportunity, “Pollution of the cities in the Republic of Macedonia: what are the solutions?” - Research center for environment and materials, Macedonian Academy of Sciences and Arts, 1-2 November 2018, Skopje, Book of Abstracts 38-39 (oral presentation).	1,0
Karmina Miteva , Aleksovski Slavcho, Gordana Bogoeva-Gaceva, Kinetic analysis of HDPE/PP pyrolysis using Coast Redfern and Kissinger – Akahira –Sunose methods, 13 Symposium, novel technologies and economic development, 18-19 October 2019, Leskovac, R. Serbia, Book of abstracts PE-11, p.117	1,0
Slavčo Aleksovski, Igor Aleksovski, Karmina Miteva , Jelena Stanojević, Ljubiša Nikolić, The effect of catalyst on the chemical composition of bio-oil obtained by pyrolysis of wood chips, 13 Symposium, novel technologies and economic development, 18-19 October 2019, Leskovac, R. Serbia, Book of abstracts CHE-14, p.166	1,0
Igor Aleksovski, Slavčo Aleksovski, Karmina Miteva , Kinetic modelling of biomass pyrolysis using ZSM-5 catalyst, 13 Symposium, novel technologies and economic development, 18-19 October 2019, Leskovac, R. Serbia, Book of abstracts CHE-13, p.165.	1,0
Ljubica Nestoroska, Slavcho Aleksovski, Mishela Temkov, Bozidar Ristovski, Karmina Miteva ; The effect of liquid smoke on texture and color characteristics of hot dog sausages; 14 Symposium, novel technologies and economic development, 22-23 October 2021, Leskovac, R. Serbia, Book of abstracts FE-12, p.42	1,0
Karmina Miteva , Aleksovski Slavcho, Gordana Bogoeva-Gaceva; The effect of different catalysts on the yield and physical characteristic of pyrolytic liquid fuel, 14 Symposium, novel technologies and economic development, 22-23 October 2021, Leskovac, R. Serbia, Book of abstracts CHE-, p.132	1,0
Karmina Miteva , Aleksovski Slavcho, Gordana Bogoeva-Gaceva , Jelena Stanojevic, Ljubisa Nikolic: the product distribution of liquid fuel produced over two different mix of catalysts; GREDIT (2/18) 2022 – Green Development Infrastructure Technology 06-08.05.2022, Skopje, R. Macedonia, Book of abstracts, 06-MUIW-05, p.109	1,0
Karmina Miteva , Aleksovski Slavcho, Gordana Bogoeva-Gaceva, Waste polyolefin conversion over the mix of catalysts; GREDIT (2/18) 2022 – Green Development Infrastructure Technology 06-08.05.2022, Skopje, R. Macedonia, Book of abstracts, 06-MUIW-06, p.110	1,0
Slavcho Aleksovski, Mito Pejcinovski, Karmina Miteva , Igor Aleksovski, fractionation and characterization of bio-oil obtained with pyrolysis into semi-batch reactor, GREDIT 2022 – Green Development Infrastructure Technology 06-08.05.2022, Skopje, R. Macedonia, Book of abstracts, 08-SDRM-04, p.130	1,0
Slavcho Aleksovski, Dragana Srezoska, Karmina Miteva , Igor Aleksovski, Mito Pejcinovski, Refining of used engine oil with solvents and adsorbents, GREDIT 2022 – Green Development Infrastructure Technology 06-08.05.2022, Skopje, R. Macedonia, Book of abstracts, 06-MUIW-04, p.108.	1,0

	Aleksandra Milenković, Slavčo Aleksovski, Jelena Stanojević, Karmina Miteva , Ljiljana Stanojević, Chemical composition and antioxidant activity of Frankincense essential oil, Proceedings, p. 103. Serbian Biochemical Society, Eleventh Conference, Scientific meeting of an international character, September 22nd and 23rd, 2022, Novi Sad, Serbia, “Amazing Biochemistry”.	1,0
8.	Рецензија на научен/стручен труд	
	Рецензија на 2 труда во списанието Advanced Technologies	0,4
	Вкупно	51,56

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Учество во промотивни активности на Факултетот = број · 0,5	3
2.	Отворен ден на ТМФ, Скопје – 2017/2018, 2018/2019, 2020/2021, 2021/2022.	2
	Промоција на лабораторијата „Нафта и нафтени деривати“ пред учениците од основно образование, 2018/2019, Скопје – 2021/2022.	1
	Учество во работилници, обуки, трибини, др. настани	2
	Прва меѓународна конференција за биоенергија RENEXPO® NMK, 3 – 4.12.2019, Скопје	0,5
	Воведен состанок и работилница на едногодишниот проект за поддршка на развојот на акцискиот план <i>Скопје - зелен град</i> , 27.3.2019, Скопје	0,5
	Фонд за иновации и технолошки развој, презентација на препораките од студиите на одржливост во рамките на проектот „Начини на јакнење на иновациониот екосистем“, 14.5.2019, Скопје	0,5
Регионална конференција „Климатски промени и зелена економија“, онлајн, на Zoom-платформата, 22 – 24.6.2021	0,5	
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
3	Член на факултетска комисија = број · 0,5	9
	Наставно-научен совет при ТМФ, 2018 – 2022	2
	Член на Институтот за хемиско и контролно инженерство, 2017 – 2022	2,5
	Наставно-научен колегиум за втор циклус студии на студиската програма Инженерство на животна средина, 2018 – 2022	2
	Член на Комисија за избор на сенатори од Технолошко-металуршки факултет, Скопје, 3-та редовна седница на ННС на ТМФ, 2.6.2020.	0,5
	Член на Пописна комисија на ТМФ, Скопје – 2017/2018; 2018/2019,	1
	Член на Комисија за избор на сенатор од Технолошко-металуршки факултет, Скопје, 2-ра редовна седница на ННС на ТМФ, 20.10.2022.	0,5
	Член на Комисија за избор на членови за Комисија за самоевалуација на Технолошко-металуршки факултет, Скопје, 2-ра редовна седница на ННС на ТМФ, 20.10.2022.	0,5
4.	Член на комисија за избор во звање = број · 0,2	1
	Член на Рецензентска комисија за избор на стручен соработник – лаборант на Институтот за хемиско и контролно инженерство, Одлука бр. 02-1705/1 од 9.12.2021 година..	0,5
	Член на Рецензентска комисија за избор на стручен соработник – лаборант на Институтот за хемиско и контролно инженерство,	0,5

	Одлука бр. 02-1864/1 од 17.12.2021 година	
5.	Раководител на постдипломски или докторски студии	2
	Раководител на Колегиум на втор циклус студии, студиска програма: Инженерство на животна средина	2
6.	Член на организационен или научен одбор на научен/стручен собир и на меѓународен научен/стручен собир	2
	Член на научен одбор на 13th Symposium with International Participation of "Novel Technologies and Economic Development", Лесковац, Р Србија, 2019.	1
	Член на научен одбор на 14th Symposium with International Participation of "Novel Technologies and Economic Development", Лесковац, Р Србија, 2021.	1
	Вкупно	19

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	77,6
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	51,56
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	19
Вкупно	148,16

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Славчо Алексовски, редовен професор, с.р.
 Проф. д-р Гордана Богоева-Гацева, редовен професор (во пензија), с.р.
 Проф. д-р Јане Богданов, редовен професор, с.р.

**ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИ ФАКУЛТЕТ**

МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред . бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Александра Пренцова	„Ефектите на хроно исхраната врз метаболниот синдром“	„The effects of chrono nutrition on metabolic syndrome“	Проф. д-р Весна Рафајловска	Бр. 02-1760/1 од 3.11.2022 година
2.	Арјета Алиу	„Развој на формулации на функционални пијалаци базирани на сурутка“	„Development of formulation of whey based functional beverages“	Проф. д-р Весна Рафајловска	Бр. 02-1761/1 од 3.11.2022 година

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) ТЕРАПИЈА И ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНИ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултет за ветеринарна медицина – Скопје, објавен во весниците „Вечер“ и „Коха“ од 20.10.2022 година, за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) терапија и здравствена заштита на животни, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 0202-1573/3, донесена на 7.11.2022 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Јасмин Омерагиќ, редовен професор на Универзитетот во Сараев, Ветеринарен факултет, Босна и Херцеговина, д-р Јована Стефановска, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје и д-р Кирил Крстевски, вонреден професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје.

Проф. д-р Јасмин Омерагиќ, член на Рецензентската комисија од странски универзитет, го познава македонскиот јазик, и согласно со член 36 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411 од 5 ноември 2018 година), Извештајот е напишан само на македонски јазик.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) терапија и здравствена заштита на животни, во предвидениот рок се пријави само д-р Александар Цветковиќ, научен соработник на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје.

5. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Александар Цветковиќ е роден на 31.3.1977 година во Делчево, Република Северна Македонија. Средно образование завршил во СОУ „Јане Сандански“ во Струмица, во 1995 година. Со високо образование се стекнал на Факултетот за ветеринарна медицина при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирал во 2002 година, со просечен успех 8,83.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2005/2006 година се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Студиите ги завршил во 2009 година, со просечен успех 10,00. На 11.2.2009 година го одбрал магистерскиот труд на тема: „Примена на автогена вакцинација за контрола на јерсиниозата (*Yersinia salmonis*) во салмонидната аквакултура во Република Македонија“ и се стекнал со звањето магистер на ветеринарни науки.

Докторска дисертација пријавил на 31.10.2011 година на Факултетот за биотехнички науки при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола. Дисертацијата на тема: „Преваленца на оштетувањата на перките како индикатор за благосостојбата на фармски одгледуваната виножитна пастрмка во Република Македонија“ ја одбрал на 11.4.2013 година, пред Комисија во состав: д-р Ванѓел Стевановски, редовен професор на Факултетот за биотехнички науки во Битола, д-р Васил Костов, вонреден професор на УКИМ, Институт за сточарство – Скопје, д-р Љупче Кочоски, редовен професор на Факултетот за биотехнички науки во Битола, д-р Драги Петковски, редовен професор на Факултетот за биотехнички науки во Битола и д-р Митре Стојановски, редовен професор на Факултетот за биотехнички науки во Битола. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на биотехнички науки од повеќе научни области на ветеринарната медицина.

На 19.4.2016 година е избран во звањето насловен доцент на УКИМ, Институт за сточарство – Скопје.

Во моментот е научен соработник на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот бр. 1166 од 2.4.2018 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 891 од 15.2.2006 година, бр. 962 од 15.4.2009 година, бр. 1120 од 30.3.2016 година и бр. 1166 од 2.4.2018 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

6. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Факултет за ветеринарна медицина – Скопје, кандидатот д-р Александар Цветковиќ изведува практична настава на интегрираните прв и втор циклус студии, по предметите: Паразитологија и паразитни заболувања, Ветеринарна ентомологија, Ветеринарна клиничка паразитологија, Паразитологија во јавно здравство и Тропски паразитни болести, на студиската програма Ветеринарна медицина. На третиот циклус студии на истиот факултет, кандидатот учествува во изведувањето на наставата по предметите: Лабораториска дијагностика во ветеринарна паразитологија, Паразитни заболувања кај диви животни, Паразитни зоозоози, Имунопаразитологија, Ектопаразити од ветеринарно и медицинско значење, Ентомологија на вектори, Контрола на популација на артроподни вектори и Надзор и заловување на артроподни вектори. Кандидатот учествувал во подготовката на 6 нови предмети на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Во рамките на наставно-образовната дејност на вториот циклус (магистерски) студии, на студиската програма Рибарство на УКИМ, Институт за сточарство – Скопје, д-р Александар Цветковиќ ја изведувал наставата по предметот Физиологија и патологија на риби.

Кандидатот учествувал во наставата како предавач на четири обуки и работилници и бил член на комисија за оценка и одбрана на еден магистерски труд.

Д-р Александар Цветковиќ е автор на рецензирано учебно помагало со наслов „Практикум за вежби по паразитологија и паразитни заболувања“, и е коавтор на меѓународна научно-популарна книга со наслов: Aquaponics Food Production Systems: Combined Aquaculture and Hydroponic Production Technologies for the Future, издадена од Springer International Publishing.

Научноистражувачка дејност

Д-р Александар Цветковиќ има објавено вкупно 94 научни труда од областа на терапијата и здравствената заштита на животните. Во изборниот период објавил 8 труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 5 труда во меѓународни научни списанија и 20 труда во зборници од научни собири.

Д-р Александар Цветковиќ учествувал во 2 национални и 8 меѓународни научни проекти, и бил рецензент на 10 труда поднесени во меѓународни научни списанија.

Во знак на признание за покажаните врвни резултати во научноистражувачката дејност и придонесот за афирмација на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, д-р Александар Цветковиќ е добитник на Наградата за најдобар научник на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје во подрачјето на земјоделските и ветеринарните науки за 2020 година.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Александар Цветковиќ активно е вклучен во стручно-применувачката работа на лабораториите во Ветеринарниот институт при Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Вршел стручна клиничка и лабораториска дијагностика на болестите кај слатководните риби и медоносните пчели, лабораториска дијагностика на беснилото кај домашните и дивите животни и евалуација на вакцинацијата против беснило кај дивите животни. Во моментот е заменик-раководител на Лабораторијата за паразитологија и паразитни заболувања при Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, каде што е одговорен за ентомолошкиот мониторинг на

инсектите вектори на заразни и паразитни заболувања кај животните, и за воведување на нови и одржување на постојните дијагностички методи во склоп на системот на квалитет во согласност со стандардот ИСО/ИЕЦ 17025. Д-р Александар Цветковиќ учествувал во воведувањето на една нова лабораториска метода во Лабораторијата за паразитологија и паразитни заболувања при Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје и активно е вклучен во развој и имплементација на нови методи за дијагностика на паразитните заболувања кај животните и паразитните зоонози.

Стручно усовршување остварил со 9 студиски престои во странство.

Во изборниот период, кандидатот д-р Александар Цветковиќ учествувал во изготвување и пријавување на три меѓународни научни проекти и бил член на: организационен одбор на меѓународен научен собир, факултетска комисија, комисија на државен орган, две работни групи за изработка на национална програма и извршното тело на две COST-акции.

Д-р Александар Цветковиќ е експерт во Научниот панел за здравствена заштита и благосостојба на животните на Националната платформа на Агенцијата за храна и ветеринарство на Република Северна Македонија.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот д-р Александар Цветковиќ добил позитивни оценки од анонимно спроведените анкети на студентите на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје за летниот семестар во учебната 2020/2021 година и зимскиот семестар во учебната 2021/2022 година (Извештај број 03-275 од 22.2.2022 година), и за летниот семестар во учебната 2021/2022 година (Извештај број 03-1374 од 27.9.2022 година).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Александар Цветковиќ.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Александар Цветковиќ поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето **вонреден професор** во научната област терапија и здравствена заштита на животни.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, д-р Александар Цветковиќ да биде избран во звањето **вонреден професор** во научната област терапија и здравствена заштита на животни.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Јасмин Омерагиќ, с.р.

Проф. д-р Јована Стефановска, с.р.

Проф. д-р Кирил Крстевски, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Александар Слободан Цветковиќ

(име, татково име и презиме)

Институција: Факултет за ветеринарна медицина – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: терапија и здравствена заштита на животни

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ - ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,83. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10.	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: терапија и здравствена заштита на животни; поле: ветеринарна медицина; подрачје: земјоделски и ветеринарни науки.	ДА
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	ДА
3.1.1	1. Назив на научното списание: Frontiers in Bioengineering and Biotechnology 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Web of Science, SCImago Journal Rank 3. Наслов на трудот: A Mark-Release-Recapture Study to Estimate Field Performance of Imported Radio-Sterilized Male Aedes albopictus in Albania 4. Година на објава: 2022	
3.1.2	1. Назив на научното списание: Animals 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Web of Science, SCImago Journal Rank 3. Наслов на трудот: Molecular Survey of Dirofilaria and Leishmania Species in Dogs from Central Balkan 4. Година на објава: 2022	
3.1.3	1. Назив на научното списание: Journal of General Virology 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Web of Science, SCImago Journal Rank 3. Наслов на трудот: Field surveys in Croatia and North Macedonia reveal two novel phleboviruses circulating in sandflies	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	4. Година на објава: 2021	
3.1.4	1. Назив на научното списание: Parasites & Vectors 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Web of Science, SCImago Journal Rank 3. Наслов на трудот: Sand flies (Diptera: Psychodidae) in eight Balkan countries: historical review and region-wide entomological survey 4. Година на објава: 2020	
3.1.5	1. Назив на научното списание: Diseases of Aquatic Organisms 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science, SCImago Journal Rank 3. Наслов на трудот: First detection of infectious haematopoietic necrosis virus in farmed rainbow trout in North Macedonia 4. Година на објава: 2020	
4	Претходен избор во научно звање – научен соработник, Билтен бр. 1166 од 2.4.2018 година	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Јасмин Омерагиќ, с.р.
Проф. д-р Јована Стефановска, с.р.
Проф. д-р Кирил Крстевски, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Александар Слободан Цветковиќ

(име, татково име и презиме)

Институција: Факултет за ветеринарна медицина – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: терапија и здравствена заштита на животни

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
Одржување на настава од трет циклус студии		
1.	Ентомологија на вектори, 2021/2022	1,8
2.	Надзор и заловување на артроподни вектори, 2021/2022	1,8
Настава во школи и работилници		
1.	Учесник во наставата (предавач) на обуката „Африканска свинска чума-законски одредби, рана детекција, соодветно мострирање и биосигурносни мерки”, одржана на 16.8.2019 година.	1
2.	Учесник во наставата (предавач) на обуката „Болести кај рибите и земање на мостри за лабораториско испитување”, одржана на 9.6.2021 година (две предавања).	2
3.	Учесник во наставата (предавач) на работилницата „Здравствена заштита на свињи”, одржана на 27.11.2021 година.	1
4.	Учесник во наставата (предавач) на обуката „Лабораториски методи за дијагностика на заразни и паразитни заболувања кај животните”, одржана на 21.4.2022 година.	1
Одржување на вежби		
1.	Паразитологија и паразитни заболувања, зимски семестар 2020/2021	1,8
2.	Паразитологија и паразитни заболувања, летен семестар 2020/2021	2,7
3.	Паразитологија и паразитни заболувања, зимски семестар 2021/2022	2,7
4.	Паразитологија и паразитни заболувања, летен семестар 2021/2022	4,05
5.	Ветеринарна ентомологија, зимски семестар 2020/2021	0,45
6.	Ветеринарна ентомологија, зимски семестар 2021/2022	0,45
7.	Тропски паразитни болести, летен семестар 2020/2021	0,45
8.	Тропски паразитни болести, зимски семестар 2021/2022	0,45
9.	Паразитологија во јавно здравство, зимски семестар 2021/2022	0,45
Подготовка на нов предмет		
1.	Ветеринарна ентомологија	1,5
2.	Ветеринарна клиничка паразитологија	1,5
3.	Ектопаразити од ветеринарно и медицинско значење	1,5
4.	Ентомологија на вектори	1,5
5.	Контрола на популацијата на артроподни вектори	1,5
6.	Надзор и заловување на артроподни вектори	1,5
Консултации со студенти		
1.	Паразитологија и паразитни заболувања, зимски семестар 2020/2021	0,05
2.	Паразитологија и паразитни заболувања, летен семестар 2020/2021	0,05
3.	Паразитологија и паразитни заболувања, зимски семестар 2021/2022	0,028
4.	Паразитологија и паразитни заболувања, летен семестар 2021/2022	0,026
5.	Ветеринарна ентомологија, зимски семестар 2020/2021	0,002
6.	Ветеринарна ентомологија, зимски семестар 2021/2022	0,01

7.	Тропски паразитни болести, летен семестар 2020/2021	0,006
8.	Тропски паразитни болести, зимски семестар 2021/2022	0,004
9.	Паразитологија во јавно здравство, зимски семестар 2021/2022	0,002
10.	Ентомологија на вектори, 2021/2022	0,002
11.	Надзор и заловување на артроподни вектори, 2021/2022	0,002
Член на комисија за оцена на магистерски труд		
1.	Член на комисија за оцена на магистерски труд на УКИМ, Институт за сточарство – Скопје (Одлука број 02-216/6 од 4.5.2022 година).	0,3
Член на комисија за одбрана на магистерски труд		
1.	Член на комисија за одбрана на магистерски труд на УКИМ, Институт за сточарство – Скопје (Одлука број 02-436/2 од 17.8.2022 година).	0,3
Позитивно рецензирана збирка задачи или практикум		
1.	Автор на позитивно рецензиран „Практикум за вежби по паразитологија и паразитни заболувања“ (Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1228 од 15.12.2020 година).	4
Научно-популарна книга		
1.	Aquaponics Food Production Systems: Combined Aquaculture and Hydroponic Production Technologies for the Future, ISBN 978-3-030-15942-9, DOI:10.1007/978-3-030-15943-6, издадена од Springer International Publishing, коавтор.	4
Вкупно		39,882

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
Учесник во национални научни проекти		
1.	Студија за проценка на застапеноста и географската дистрибуција на вирусот на западнонилска треска во Македонија, како и можности за делување во насока на концептот „Едно здравје“.	3
2.	Влијание на суплементите додадени во храната врз здравствената состојба, производните карактеристики и квалитетот на месото на крапот при интензивно одгледување во кафезен систем.	3
Учесник во меѓународни научни проекти		
1.	Combating anthelmintic resistance in ruminants - COST Action CA16230.	5
2.	Investigation and Mathematical Analysis of Avant-garde Disease Control via Mosquito Nano-Tech-Repellents - COST Action CA16227.	5
3.	<i>Aedes</i> Invasive Mosquitoes - COST Action CA17108.	5
4.	Increasing understanding of alien species through citizen science - COST Action CA17122.	5
5.	European network for foodborne parasites in Europe (Euro-FBP) - COST Action FA 1408.	5
6.	IAEA RER5023 – Enhancing National Capabilities for Early and Rapid Detection of Priority Vector Borne Diseases of Animals (Including Zoonoses) by Means of Molecular Diagnostic Tools.	5
7.	IAEA RER0044 – Supporting Overall Programme Management and Sustainability	5
8.	MediLabSecure - One Health Network For The Prevention Of Vector-Borne Diseases Around The Mediterranean And Sahel Regions.	5
<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago</p>		

Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование		
1.	Dubravka Pudar, Dušan Petrić, Xavier Allène, Bulent Alten, Nazlı Ayhan, Aleksandar Cvetkovikj, Claire Garros, Teufik Goletić, Filiz Gunay, Kristyna Hlavackova, Aleksandra Ignjatović Čupina, Mihaela Kavran, Tereza Lestinova, Bruno Mathieu, Ognyan Mikov, Igor Pajović, Ignace Rakotoarivony, Jovana Stefanovska, Slavica Vaselek, Almedina Zuko, Thomas Balenghien (2018) An update of the Culicoides (Diptera: Ceratopogonidae) checklist for the Balkans. <i>Parasites & Vectors</i> 11:462.	7,1256 (8+3,876 x60%)
2.	Chiara Trevisan, Smaragda Sotiraki, Minerva Laranjo-González, Veronique Dermauw, Ziqi Wang, Age Kärssin, Aleksandar Cvetkovikj, Andrea S. Winkler, Annette Abraham, Branko Bobić, Brian Lassen, Carmen Michaela Cretu, Cozma Vasile, Dimitris Arvanitis, Gunita Deksnе, Iļevski Boro, István Kucsera, Jacek Karamon, Jovana Stefanovska, Břetislav Koudela, Maja Jurhar Pavlova, Marian Varady, Marina Pavlak, Mindaugas Šarkūnas, Miriam Kaminski, Olgica Djurković-Djaković, Pikka Jokelainen, Dagny Stojčević Jan, Veronika Schmidt, Zorica Dakić, Sarah Gabriël, Pierre Dorny, Brecht Devleeschauwer (2018) Epidemiology of taeniosis/cysticercosis in Europe, a systematic review: eastern Europe. <i>Parasites & Vectors</i> 11:569.	7,1256 (8+3,876 x60%)
3.	Antoine Mignotte, Claire Garros, Laetitia Gardès, Thomas Balenghien, Maxime Duhayon, Ignace Rakotoarivony, Laura Tabourin, Léa Poujol, Bruno Mathieu, Adolfo Ibañez-Justicia, Ahmet Deniz, Aleksandar Cvetkovikj, Bethan V. Purse, David W. Ramilo, Despoina Stougiou, Doreen Werner, Dubravka Pudar, Dušan Petrić, Eva Veronesi, Frans Jacobs, Helge Kampen, Isabel Pereira da Fonseca, Javier Lucientes, Javier Navarro, Josue Martinez de la Puente, Jovana Stefanovska, Kate R. Searle, Khalid Khallaayoune, C. Lorna Culverwell, Magdalena Larska, Maria Bourquia, Maria Goffredo, Marina Bisia, Marion England, Matthew Robin, Michela Quaglia, Miguel Ángel Miranda-Chueca, René Bødker, Rosa Estrada-Peña, Simon Carpenter, Simona Tchakarova, Sofia Boutsini, Ståle Sviland, Stefanie M. Schäfer, Zanda Ozoliņa, Zanda Segliņa, Zati Vatansever, Karine Huber (2020) The tree that hides the forest: cryptic diversity and phylogenetic relationships in the Palaearctic vector <i>Obsoletus/Scoticus</i> Complex (Diptera: Ceratopogonidae) at the European level. <i>Parasites & Vectors</i> 13:265.	7,2282 (8+4,047 x60%)
4.	Aleksandar Cvetkovikj, Vladimir Radosavljevic, Argelia Cuenca, Biljana Strojmanovska, Jelena Maksimovic-Zoric, Iskra Cvetkovikj, Niels Jørgen Olesen (2020) First detection of infectious haematopoietic necrosis virus in farmed rainbow trout in North Macedonia. <i>Dis Aquat Organ</i> 140: 219–225.	5,8812 (8+1,802 x60%)
5.	Vit Dvorak, Ozge Erisoz Kasap, Vladimir Iovic, Ognyan Mikov, Jovana Stefanovska, Franjo Martinkovic, Jasmin Omeragic, Igor Pajovic, Devrim Baymak, Gizem Oguz, Kristyna Hlavackova, Marketa Gresova, Filiz Gunay, Slavica Vaselek, Nazli Ayhan, Tereza Lestinova, Aleksandar Cvetkovikj, Darinka Klaric Soldo, Ivelina Katerinova, Simona Tchakarova, Ayda Yilmaz, Begum Karaoglu, Jose Risueno Iranzo, Perparim Kadriaj, Enkelejda Velo, Yusuf Ozbel, Dusan Petric, Petr Volf, Bulent Alten (2020) Sand flies (Diptera: Psychodidae) in eight Balkan countries: historical review and region-wide entomological survey. <i>Parasites & Vectors</i> 13:573.	7,2282 (8+4,047 x60%)
6.	Nazli Ayhan, Bulent Alten, Vladimir Iovic, Aleksandar Cvetkovikj, Jovana Stefanovska, Franjo Martinkovic, Geraldine Piorkowski, Gregory Moureau, Ernest A. Gould, John H.-O. Pettersson, Xavier de Lamballerie, Remi N. Charrel (2021) Field surveys in Croatia and North Macedonia	7,08 (8+3,8 x60%)

	reveal two novel phleboviruses circulating in sandflies. <i>Journal of General Virology</i> 102 (11).	
7.	Suzana Tasić-Otašević, Sara Savić, Maja Jurhar-Pavlova, Jovana Stefanovska, Marko Stalević, Aleksandra Ignjatović, Marina Randelović, Bojan Gajić, Aleksandar Cvetkovikj, Simona Gabrielli (2022) Molecular Survey of <i>Dirofilaria</i> and <i>Leishmania</i> Species in Dogs from Central Balkan. <i>Animals</i> 12 (7), 911.	6,7386 (8+3,231 x60%)
8.	Enkelejda Velo, Fabrizio Balestrino, Përparim Kadriaj, Danilo Oliveira Carvalho, Ahmadou Dicko, Romeo Bellini, Arianna Puggioli, Dusan Petrić, Antonios Michaelakis, Francis Schaffner, David Almenar, Igor Pajovic, Alfred Beqirllari, Migel Ali, Gjergji Sino, Elton Rogozi, Vjola Jani, Adelina Nikolla, Tanja Porja, Thanas Goga, Elena Fălcuă, Mihaela Kavran, Dubravka Pudar, Ognyan Mikov, Nadya Ivanova-Aleksandrova, Aleksandar Cvetkovikj, Muhammet Mustafa Akner, Rados Mikovic, Lindita Tafaj, Silva Bino, Jeremy Bouyer Wadaka Mamai (2022) A Mark-Release-Recapture Study to Estimate Field Performance of Imported Radio-Sterilized Male <i>Aedes albopictus</i> in Albania. <i>Frontiers in Bioengineering and Biotechnology</i> 10:833698.	8,4384 (8+6,064 x60%)
Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови		
1.	Aleksandar Cvetkovikj, Ljubica Rashikj, Irena Celeska, Elena Atanaskova Petrov, Branko Angjelovski, Iskra Cvetkovikj, Maja Jurhar Pavlova, Jovana Stefanovska (2018) First Case of <i>Strongyloides Stercoralis</i> Infection in a Dog in the Republic of Macedonia. <i>Mac Vet Rev</i> 41 (1): 95-98.	3
2.	Aleksandar Cvetkovikj, Igor Djadjovski, Kiril Krstevski, Zagorka Popova, Ljubica Rashikj, Kristina Atanasova, Iskra Cvetkovikj, Jovana Stefanovska (2020) New records of the Asian tiger mosquito (<i>Aedes albopictus</i>) in North Macedonia. <i>Mac Vet Rev</i> 43 (2): 125-129.	3
3.	Thomas Balenghien, Neil Alexander , Auður Lilja Arnþórsdóttir, Marina Bisia, Alison Blackwell, René Bødker, Maria Bourquia, Sofia Boutsini, Simon Carpenter, Claire Colenutt, Lorna Culverwell, Aleksandar Cvetkovikj, Lenuța Dascălu, Nick De Regge, Sofie Dhollander, Armin Elbers, Marion England, Serhii Filatov, Claire Garros, Maria Goffredo, Nabil Haddad, Toke Thomas Høye, Doru Hristescu, Khalid Khallaayoune, Alica Kočišová, Magdalena Larska, Javier Lucientes, Bruno Mathieu, Miguel Angel Miranda, Archie Murchie, Cristina Nițescu, Zanda Ozoliņa, Isabel Pereira da Fonseca, Dušan Petrić, Dubravka Pudar, David Ramilo, Jane Richardson, Zanda Seglina, Soufien Sghaier, Jovana Stefanovska, Despoina Stougiou, Ståle Sviland, Simona Tchakarova, Wim Van Bortel, Marta Verdun Castello, Eva Veronesi, Veerle Versteirt, William G.R. Wint (2020) VectorNet Data Series 3: <i>Culicoides</i> Abundance Distribution Models for Europe and Surrounding Regions. <i>Open Health Data</i> , 7: 2.	3
4.	Ljubica Rashikj, Aleksandar Cvetkovikj, Martin Nikolovski, Iskra Cvetkovikj, Jovana Stefanovska (2022) Cystic Echinococcosis in slaughtered cattle and sheep from North Macedonia. <i>Mac Vet Rev</i> 45 (1): 35-41.	3
5.	Živko Južnič-zonta, Isis Sanpera-calbet, Roger Eritja, John R.b. Palmer, Agustí Escobar, Joan Garriga, Aitana Oltra, Alex Richter-boix, Francis Schaffner, Alessandra Della Torre, Miguel Ángel Miranda, Marion Koopmans, Luisa Barzon, Frederic Bartumeus Ferre, Mosquito Alert Digital Entomology Network, Mosquito Alert Community (2022) Mosquito	3

	alert: leveraging citizen science to create a GBIF mosquito occurrence dataset. Gigabyte 1-13.	
Апстракти објавени во зборник на меѓународна конференција		
1.	Ana Gavrilović, Aleksandar Cvetkovikj, Damir Kapetanović (2018) Fish farmer's perception of the need for fish exercise in aquaculture – case study in Croatia and FYR Macedonia. FITFISH Annual Conference, Abstracts, Porto, Portugal.	1
2.	Jovana Stefanovska, Ljubica Rashikj, Maja Jurhar Pavlova, Aleksandar Cvetkovikj (2018) Short overview of parasitic zoonotic diseases in R. Macedonia and One Health approach. VI Congress of Macedonian Microbiologists with International Participation, FEMS Supported Symposium “Emerging Infections”, Abstracts, Ohrid, R. Macedonia.	1
3.	Jovana Stefanovska, Ljubica Rashikj, Iskra Cvetkovikj, Srgjan Meshterovikj, Miroslav Radeski, Aleksandar Cvetkovikj, Gioia Capelli (2018) Prevalence of cystic echinococcosis among cattle and sheep in the Republic of Macedonia. Thirteenth Workshop of NRL for Parasites, Online abstracts, Rome, Italy.	1
4.	M. Jurhar Pavlova, B. Ilievski, A. Cvetkovic, J. Stefanovska, V. Kirova-Urosevic, I. Hadzi-Petruseva-Meloska, D. Kocinski, S. Cvetkovic, D. Cvetkovic, E. Miloskoska Bogoeska, G.Terziev, M. Petrovska, G. Jankoska, V. Mircevski, L. Petkovska, I. Barbov, J. Petrovic, M. A. Gómez-Morales (2018) Taeniasis/Neurocisticercosis (NCC) in the Republic of Macedonia: Importance and gaps. VI Congress of Macedonian Microbiologists with International Participation, FEMS Supported Symposium “Emerging Infections”, Abstracts, Ohrid, R. Macedonia.	1
5.	Srgjan Meshterovikj, Paolo Pasquali, Jovana Stefanovska, Aleksandar Cvetkovikj, Kiril Krstevski, Igor Djadjovski, Gordana Kuzmanovska, Nikolina Sokolovska, Francesca Barchiesi, Stefano Gavaudan, Giorgia Angeloni (2018) First comprehensive study on West Nile in the Former Yugoslav Republic of Macedonia (FYROM). EFSA Conference 2018 – Science, Food, Society, Abstracts, Parma, Italy.	1
6.	Gavaudan, S., Angeloni, G., Barchiesi, F., Pasquali, P., Stefanovska, J., Cvetkovikj, A., Meshterovikj, S., Pezzotti, G. (2018) Regional Risk Assessment for West Nile in Former Yugoslav Republic of Macedonia (FYROM). XVIII Congresso Nazionale S.I.Di.L.V., Perugia (PG), Italia, 7-9 Novembre 2018 pp.247-249 ref.7.	1
7.	Aleksandar Cvetkovikj, Ljubica Rashikj, Branko Angjelovski, Iskra Cvetkovikj, Jovana Stefanovska (2018) Species Composition Of The Culicoides Fauna In The Republic Of Macedonia. Joint Meeting 5 th Vet-Istanbul Group Congress & 8 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, Abstracts, Ohrid, R. Macedonia.	1
8.	Branko Angjelovski, Jovan Bojkovski, Miroslav Radeski, Aleksandar Cvetkovikj, Iskra Cvetkovikj, Toni Dovenski (2018) Prevalence and clinical signs of postpartum dysgalactia syndrome in farmed sows in the Republic of Macedonia. Joint Meeting 5 th Vet-Istanbul Group Congress & 8 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, Abstracts, Ohrid, R. Macedonia.	1
9.	Iskra Cvetkovikj, Branko Angjelovski, Slavcho Mrenoshki, Jovana Stefanovska, Aleksandar Cvetkovikj (2018) Antimicrobial susceptibility of Escherichia coli isolated from farmed sows with postpartum dysgalactia syndrome. Joint Meeting 5 th Vet-Istanbul Group Congress & 8 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, Abstracts, Ohrid, R. Macedonia.	1
10.	Blagica Sekovska, Jovana Stefanovska, Aleksandar Cvetkovikj (2018) Farmers and Veterinary Practitioners Focus Group Experience Regarding	1

	Vector Borne Disease Outbreak in R. Macedonia. 2nd COMBAR Working Groups Meeting “Anthelmintic Resistance: Past, Present and Future”, Abstracts, Leon, Spain.	
11.	Mancini Giuseppe, Cvetkovikj Aleksandar, Santilli Adriana, Quaglia Michela, Federici Valentina, Di Nicola Francesca, De Ascentis Matteo, Balenghien Thomas, Stefanovska Jovana, Goffredo Maria (2018) A survey for Culicoides biting midges in the Republic of Macedonia, 2016-2017. 21 st E-SOVE Conference - Arthropod Vector Science for the benefit of society: Educate, Empathize, Engage. Abstracts, Palermo, Italy.	1
12.	Vesna Milićević, Jelena Maksimović-Zorić, Ljubiša Veljović, Ksenija Nešić, Jasna Kureljušić, Aleksandar Cvetković, Behija Dukić, Vladimir Radosavljević (2018) Black queen cell virus detected in honey. IV International Congress “Food technology, quality and safety”, Abstracts, Novi Sad, Serbia.	1
13.	Jurhar Pavlova Maja, Milena Petrovska, Gordana Mircevska, Liljana Labachevska Gjatovska, Valentina Slavevska-Stamenkovic, Maja Vasileva Duganovska, Aleksandar Cvetkovikj (2019) Cutaneous myiasis: report of nosocomial case. 11th Balkan Congress of Microbiology, Abstracts, Tirana, Albania.	1
14.	Jovana Stefanovska, Ljubica Rashikj, Iskra Cvetkovikj, Kristina Atanasova, Aleksandar Cvetkovikj (2021) Seroprevalence of leishmaniosis in stray dogs in North Macedonia. EMOP2021 Programme & Abstract Book, Belgrade, Serbia.	1
15.	Maja Jurhar Pavlova, Liljana Labachevska Gjatovska, Valentina Slavevska Stamenkovic, Maja Vasileva Duganovska, Aleksandar Cvetkovikj (2021) Nosocomial and community acquired myiasis. EMOP2021 Programme & Abstract Book, Belgrade, Serbia.	1
16.	Aleksandar Cvetkovikj, Kristina Atanasova, Ljubica Rashikj, Iskra Cvetkovikj, Jovana Stefanovska (2021) An autochthonous case of feline thelaziosis in North Macedonia. EMOP2021 Programme & Abstract Book, Belgrade, Serbia.	1
17.	Iskra Cvetkovikj, Ivana Arsovska, Marija Ratkova Manovska, Mirko Prodanov, Ljubica Rashikj, Zagorka Popova, Igor Djadjovski, Aleksandar Cvetkovikj (2022) Antimicrobial resistance in staphylococci isolated from dogs in the Republic of North Macedonia. 9th International Scientific Meeting “Days of Veterinary Medicine 2022”, Abstracts, Ohrid, North Macedonia.	1
18.	Ljubica Rashikj, Aleksandar Cvetkovikj, Ivana Arsovska, Iskra Cvetkovikj, Jovana Stefanovska (2022) Prevalence and genetic characterization of <i>Echinococcus granulosus</i> in domestic ruminants in North Macedonia. 9 th International Scientific Meeting “Days of Veterinary Medicine 2022”, Abstracts, Ohrid, North Macedonia.	1
19.	Ivana Arsovska, Aleksandar Cvetkovikj, Ljubica Rashikj, Zagorka Popova Hristovska, Igor Djadjovski, Iskra Cvetkovikj (2022) Detection of <i>Bartonella henselae</i> in an asymptomatic cat. 9th International Scientific Meeting “Days of Veterinary Medicine 2022”, Abstracts, Ohrid, North Macedonia.	1
20.	Ljubica Rashikj, Jovana Stefanovska, Iskra Cvetkovikj, Ivana Arsovska, Vesna Levajkovikj-Trajkov, Aleksandar Cvetkovikj (2022) Gastrointestinal parasites of captive animals in the ZOO in Skopje, North Macedonia, 2020-2022. 9th International Scientific Meeting “Days of Veterinary Medicine 2022”, Abstracts, Ohrid, North Macedonia.	1
Рецензија на научен/стручен труд		
1.	Рецензија на научен труд (10)	2

Вкупно	139,8458
---------------	-----------------

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
Воведување нова акредитирана лабораториска метода во соодветна област (прв пат во државата воведена метода)		
1.	СОП 532, верзија 1 - Детекција на антитела на <i>Leishmania infantum</i> кај кучиња со методот на индиректна имуофлуоресценција (Прилог кон сетификатот за акредитација на Факултетот за ветеринарна медицина ЛТ-006 https://iarm.gov.mk/wp-content/uploads/2021/08/OBo5-25_LT-006.pdf)	4
Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир		
1.	Член на локалниот организационен одбор на меѓународниот научен собир „Денови на ветеринарна медицина 2022“.	1
Награда за научни постигнувања		
1.	Награда за најдобар научник на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за 2020 година во научното подрачје на земјоделските и ветеринарните науки (Одлука број 02-1040/13 од 4.11.2021 година).	3
Студиски престој во странство (до три месеци)		
1.	Обука за користење на релациони бази на податоци, GIS и моделирање за да се оптимизира контролата на комарци, вклучувајќи и SIT-компонента, Монпеле, Франција, 9 – 13.7.2018.	0,5
2.	Обука за молекуларни методи за дијагностика на паразити кои се пренесуваат преку храната во разни матрици, Рига, Латвија, 17 – 20.9.2018.	0,5
3.	Обука за основна употреба на R-софтверот за обработка на демографските параметри од ентомолошкиот мониторинг на диви и стерилни комарци, Сајберсдорф, Австрија, 18 – 22.2.2019.	0,5
4.	Работилница за заловување и идентификација на најважните вектори за трансмисија на приоритетните вектор-преносливи болести, и основи на нивна контрола, Букурешт, Романија, 25 – 29.3.2019.	0,5
5.	Обука за заловување, сортирање, чување и идентификација на најважните вектори за трансмисија на приоритетните вектор-преносливи болести, Анкара, Турција, 1 – 12.7.2019.	0,5
6.	Обука за надзор и идентификација на вектори, Нови Сад, Србија, 16 – 19.9.2019.	0,5
7.	Обука за оптимална теорија, епидемиолошко математичко моделирање и стратегии за контрола на комарци, Фуертевентура, Шпанија, 2 – 4.3.2020.	0,5
8.	Обука за проценка на потребите за Национална контрола на вектори при подготовка на Интегриран менаџмент на вектори, вклучувајќи ја и техниката на стерилни инсекти, Лимасол, Кипар, 9 – 13.5.2022.	0,5
9.	Обука за дијагностика на нематоди од фам. Anisakidae, Рим, Италија, 16 – 18.5.2022.	0,5
Членство во извршно тело на меѓународна организација која поддржува/организира научноистражувачка дејност		
1.	COST Action CA17108 - Aedes Invasive Mosquitoes (AIM)	2
2.	COST Action CA16230 - Combatting anthelmintic resistance in ruminants (COMBAR)	2
Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект		

1.	Изготвување и пријавување на COST-проект: COST Action Proposal OC-2021-1-25116 "Blastocystis under One Health".	1
2.	Изготвување и пријавување на COST-проект: COST Action Proposal OC-2021-1-25468 "Solving bottlenecks in eel reproduction to support sustainable aquaculture".	1
3.	Изготвување и пријавување на COST-проект: COST Action Proposal OC-2020-1-24989 "Prevention, anticipation and mitigation of tick-borne disease risk applying the DAMA protocol".	1
Член на факултетска комисија		
1.	Член на Комисија за јавни набавки (б)	3
2.	Член на Комисија за изработка на правила за стратешко управување со отпадот на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје	0,5
Учество во комисии и тела на државни и други органи		
1.	Член на Комисијата за спроведување на категоризација на одгледувалишта за аквакултура со одредување на степенот на ризик при Агенцијата за храна и ветеринарство на РС Македонија (Решение број 02-40/1 од 3.1.2019 година).	1
2.	Експерт во Научниот панел за здравствена заштита и благосостојба на животните на Националната платформа на Агенцијата за храна и ветеринарство на РС Македонија (Информација број 22-764/44 од 28.9.2020 година).	1
Учество во изработка на национална програма од одредена област		
1.	Член на Работната група за изработка на повеќегодишна програма за мониторинг на вектор-преносливи болести со листа на вектор-преносливи болести кај животните при Агенцијата за храна и ветеринарство на РС Македонија (Решение број 02-1242/1 од 1.4.2019 година).	3
2.	Член на Работната група за изработка на Мониторинг-програма и план за надзор на болести кај риби во риболовни води при Агенцијата за храна и ветеринарство на РС Македонија (Решение број 02-4047/1 од 26.12.2019 година).	3
Вкупно		31

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	39,882
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	139,8458
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	31
Вкупно	210,7278

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Јасмин Омерагиќ, с.р.
Проф. д-р Јована Стефановска, с.р.
Проф. д-р Кирил Крстевски, с.р.

Совет за втор циклус студии

ПРЕГЛЕД
на прифатени теми за изработка на магистерски труд
Факултет за земјоделски науки и храна – Скопје

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Сашо Ристески	Стратегии на вертикална интеграција кај домашната преработувачка индустрија	Vertical integration strategies of domestic processing industry	Проф. д-р Драги Димитриевски	Бр. 02-878/30 од 4.11.2022

ПРЕГЛЕД
на прифатени теми за изработка на магистерски труд
Факултет за ликовни уметности - Скопје

ред. бр.	студент	тема на македонски јазик	тема на англиски јазик	ментор	одлука бр.
1	Ѓорѓи Динев	Ракопис на графичките експресији	<i>Utterance of printmaking expressions</i>	проф. м-р Мирко Вујисиќ	02-191/6 1.11.2022
2	Драгица Божиновска	Метарморфоза и еволуција со нејзините ликовни форми	<i>Metamorphosis and evolution with her artistic form</i>	проф. д-р Фехим Хусковиќ	02-191/7 1.11.2022

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „СПОРЕДБА НА ДВЕ ПРОГРАМИ ЗА ФИЗИКАЛНА ТЕРАПИЈА ВО ТРЕТМАН НА ПАЦИЕНТИ СО ЛУМБАЛНА ДИСКУС ХЕРНИЈА“ ОД М-Р ЈЕТОН (МЕХМЕТ) ТИФЕКУ, ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, на седницата одржана на 2.11.2022 година, формираше Комисија за оценка на докторската дисертација на кандидатот м-р Јетон (Мехмет) Тифеку со наслов: **Споредба на две програми за физикална терапија во третман на пациенти со лумбална дискус хернија**, во состав: проф. д-р Вујица Живковиќ, ментор, проф. д-р Небојша Марковски, претседател, проф. д-р Ленче Алексовска-Величковска, член, проф. д-р Серјожа Гонтарев, член, и проф. д-р Бесник Телаи, член.

Комисијата во наведениот состав, со внимание го прегледа и оцени проектот за докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Јетон (Мехмет) Тифеку, со наслов: „Споредба на две програми за физикална терапија во третман на пациенти со лумбална дискус хернија“, содржи 163 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12 и 158 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 10 глави, вовед, предмет, цел и хипотези на истражувањето, метод на работа, резултати, дискусија, заклучоци, препораки, литература, кратенки и прилози. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во воведот на докторатот (прва глава), презентирани се подглавите: теоретски дел, анатомија на лумбалниот 'рбет, биомеханика на лумбалниот 'рбет, патофизиологија на лумбалниот 'рбет, проценка на хернијација на лумбалниот диск, третман на хернија на лумбалниот диск.

Во воведот на трудот, кандидатот наведува дека лумбалната дискус хернија (ЛДХ) е дел од групата на дегенеративните заболувања на 'рбетот, кои се многу чести. ЛДХ е мускулно-скелетно нарушување и неговото појавување се должи на руптура на анулус фиброзис, кое е последица од поместувањето на централната маса на инвертербалниот дискус во дорзалниот простор на дискусот. Популацијата погодена од овие дегенеративни промени е просечно помеѓу 30 до 50 години, со процентуално еднаков просек меѓу мажи и жени и зависи од многу фактори, како што се работната средина, индивидуалната телесна тежина, физичката активност, пушењето итн. Овој процес се одвива особено во оние предели, каде што подвижниот дел на 'рбетот е ставен во помалку подвижна или сосема обездвижена ситуација на 'рбетниот столб.

Понатаму, кандидатот наведува дека цел на оваа теза е да се направи компаративната анализа на две програми за физикално-терапевтски третман кај пациенти со лумбална дискус хернија (ЛДХ), преку споредба на клиничките резултати, постигнати од пациенти, кои биле поставени под различни програми, односно помеѓу пациентите кои ќе се третираат со напредна физикална терапија, и пациентите кои биле ставени под стандардна физикална терапија.

Во втората глава – „Предмет, цел и хипотези на истражувањето“, кандидатот јасно го дефинира предметот на неговото истражување. Во таа смисла, целта на оваа студија е да се споредат и проценат ефектите на две различни програми за физикална терапија што ги избравме во третманот на пациенти со хернија на лумбалниот диск. Врз основа на целта на истражувањето, кандидатот поставил седум конкретни цели кои се во согласност со научните потреби. Тие, исто така, се засновуваат и произлегуваат од резултатите на досегашните истражувања и насоките за решавање на основниот проблем во дисертацијата. Тие се реално и објективно дефинирани, овозможувајќи нивна успешна и оптимална реализација. Одговорите на целите на истражувањето се остварливи поради тоа што предвидените мерни инструменти и методи за

обработка на податоците се избрани според барањето на нивната основна содржина. Хипотезите на истражувањето се надоврзуваат на целите на истражувањето. Кандидатот на методолошки и коректен начин поставил седум хипотези кои во целост одговараат на поставениот проблем, предмет и цели на истражувањето. На крајот од оваа глава, кандидатот истакнува дека се работи за проспективна компаративна експериментална студија.

Во третата глава – „метод на работа“, прикажани се подглавите што се однесуваат на прием и евалуација на пациенти, протокол за лекување и статистичка обработка на податоците. Кандидатот наведува дека во студијата учествувале 120 испитаници, дијагностицирани, во соработка со ревматолог, ортопед, неврохирург или невролог, со лумбална дискус хернија, со помош на лумбална МРИ или КТ. Само 100 од нив биле вклучени во студијата бидејќи останатите не ги исполнувале критериумите за вклучување или не го продолжиле протоколот за лекување до крај. Испитаниците биле третирани на Клиниката за физикална терапија и рехабилитација ФИЗИОТЕРАПИЈА во Феризај, од јануари 2020 до јануари 2022 година. Пациентите по случаен избор биле поделени во 2 групи: секоја група со 50 пациенти. Првата група била подложена на протокол за физикална терапија само за модалитет, а втората група била подложена на истиот протокол за физикална терапија и специфични вежби за лумбална болка во грбот и хернија на дискот.

Во подглавата „Прием и евалуација на пациенти“, кандидатот наведува дека сите пациенти биле подложени на визуелен преглед со КТ или МРИ. Покрај радиолошките прегледи и анамнезата при приемот на пациентите, направени биле и специфични тестови како што се: Lassegue (SLR) (директно кревање нога), Шоберов тест (наведнување нанапред), скала за болка (VAS) и БМИ (индекс на телесна маса) и прашалникот Oswestry (Прилог А). Овие податоци се добиени пред третманот и по третманот со физикална терапија. Пациентите биле поделени во 2 групи од по 50 пациенти, во секоја група по 25 жени и 25 мажи. За реализирање на целите на истражувањето се применети тестовите за проценка на физичката попреченост предизвикана од болката во долниот дел од грботот, самиот интензитет на болка, механичкото движење на невролошките ткива, како и нивната сензитивност при механички стрес или притиснување, како и определени показатели на телесниот состав.

Во подглавата „Протокол за лекување“, кандидатот го наведува третманот со процедури за физикална терапија со два различни протокола кои траеле по 15 дена; 5 пати неделно (од понеделник до петок) 3 последователни недели. Сесијата траела од 1 час до 1 час и 30 минути. Сите пациенти биле тестирани и измерени пред и по терапијата. Првата експериментална група (ПРВАЕКС) работела според стандардна програма за физикална терапија која опфаќала: електротерапија: тенс и интерференцијална струја, топла компресија, инфрацрвени зраци, ултразвучна терапија, текар терапија, ласерска терапија со ниско ниво и кинезиотејпинг. Додека, пак, пациентите во втората експериментална група (ВТОРАЕКС) биле третирани со програма за напредна физикална терапија: електротерапија: тенс и интерференцијална струја, топла компресија, текар терапија, инфрацрвени зраци, ултразвучна терапија, ласерска терапија со ниско ниво, кинезиотејпинг, ерго велосипед, остеопатија, влечење и програма за вежбање (Мекензи, основни вежби за зајакнување на грботот).

Во подглавата „Статистичка обработка на податоците“, за секоја варијабла е предвидено примена на основните дескриптивни статистички параметри и тестирање на нормалноста на дистрибуцијата со Колмогоров-Смирновата постапка. Меѓугрупните разлики во истражуваните простори во иницијалното мерење се утврдени со помош на мултиваријантна и униваријантна анализа на варијансата (МАНОВА, АНОВА). Парцијализацијата на резултатите во финалното мерење е направена со помош на мултиваријантна и униваријантна анализа на коваријансата (МАНКОВА, АНКОВА), под моделот на применливи коваријансии. Униваријантните разлики во анализираните варијабли во секоја група посебно, како во иницијалното, контролното така и во финалното мерење, се тестирани со Т-тест за мали зависни примероци. За варијаблите кои се на ординалната скала, примени се χ^2 -квадрат тестови.

Во четвртата глава, „Резултати“, извршена е анализа и интерпретација на добиените податоци од применетите статистички процедури во истражувањето. Во зависност од проблемот, предметот и целите на истражувањето, направена е современа, коректна, исцрпна статистичка анализа. Тие се прикажани во табели и графикони со што се добива целосна слика за нив.

Во петтата глава, „Дискусија“, кандидатот преку еден компаративен приод и споредба со досегашните истражувања дава исцрпна и современа дискусија.

Во шестата глава, „Заклучоци“, систематски и концизно се извлечени, формулирани и презентирани најважните заклучоци, кои се однесуваат на сите поставени цели на истражувањето. Тие даваат одговори на поставените научни хипотези во докторската дисертација. Заклучоците се логички, синтезирани, интерпретабилни и очекувани, така што ги задоволуваат научните, методолошките и концепциски потреби на истражувањето. Тие, исто така, може да послужат како основа за генерализација на добиените резултати и за конципирање нови слични истражувања.

Во седмата глава, „Препорака“, кандидатот истакнува дека физиотерапијата треба да биде прв избор во третманот на пациенти со болки во долниот дел на грбот и, особено, со хернија на лумбалниот диск бидејќи е многу ефикасна, без несакани ефекти доколку се применат соодветни процедури од страна на здравствените работници. Физиотерапијата е, исто така, попријатна за пациентот и има помала економска цена во споредба со хируршкиот третман. Физикална терапија и програма за вежбање повеќе се препорачува како процедура бидејќи пациентите по терапијата имале поголема стабилност на лумбалниот грбот и поголема флексибилност во движењето. Домашната едукација на пациентите и одморот играат важна улога во рехабилитацијата на пациентите со ЛДХ. Најдобар лек за болка за LDH е физикална терапија и одмор. Инфилтрациите во грботот и хируршките интервенции се последните зафати кои здравствениот работник треба да ги земе предвид кај пациенти со лумбална дискус хернија. Болката во грбот може да помине само со одмор и со факторот време. Физичката активност (вежби за стабилност на грботот, одење) игра важна улога во превенцијата на болки во грбот, особено во превенцијата и повторувањето на LDH.

Осмата глава, „Литература“, ги задоволува основните логички и методолошки принципи за изборот на објавените научни и стручни трудови кои се во непосредна врска со предметот и целите на истражувањето. Наведени се сите трудови кои се цитирани во докторската дисертација. Од структурата на библиографските единици може да се согледа нивната методолошки оправдана искористеност за реализацијата на темата на докторската дисертација. Од методолошко-технички аспект, библиографијата е адекватно презентирана.

Предмет на истражувањето

Предмет на ова истражување е да се споредат и проценат ефектите на две различни програми за физикална терапија во третманот на пациенти со хернија на лумбалниот диск. Врз основа на предметот на истражувањето, поставени се и повеќе конкретни цели, и тоа: да се утврдат разликите во иницијалното мерење меѓу првата и втората експериментална група во варијаблите од прашалникот “Oswestry questionnaire for back pain assessment”; да се утврдат разликите во финалното мерење меѓу првата и втората експериментална група во варијаблите од прашалникот “Oswestry questionnaire for back pain assessment”; да се утврдат разликите во варијаблите од прашалникот “Oswestry questionnaire for back pain assessment меѓу иницијалното и финалното мерење кај испитаниците од првата експерименталната група; да се утврдат разликите во варијаблите од прашалникот “Oswestry questionnaire for back pain assessment меѓу иницијалното и финалното мерење кај испитаниците од втората експерименталната група; да се утврди дали возрастните категории ги диференцираат испитаниците од првата експериментална група во иницијалното и финалното мерење (пред и по завршување на физиотерапевтскиот третман) во варијаблите од прашалникот “Oswestry questionnaire for back pain assessment”; да се утврди дали возрастните категории ги диференцираат испитаниците од втората експериментална група во иницијалното и финалното мерење (пред и по завршување на физиотерапевтскиот третман) во варијаблите од прашалникот: Oswestry questionnaire for back pain assessment”; да се утврдат разликите меѓу првата и втората експериментална група меѓу иницијалното и финалното мерење во однос на Oswestry-индексот на инвалидитет.

Податоци за состојбата на подраччето во кое е работена дисертацијата

Има голем број на досегашни истражувања кои се занимаваат со проблемот на рехабилитација на лумбална дискус хернија. Кандидатот, преку еден компаративен приод, во повеќе глави и подглави го цитира ова истражување кое е основа за поставувањето и решавање на проблемот и целите на докторската дисертација.

Краток опис на применетите методи

Истражувањето е реализирано на примерок од 100 пациенти кај кои биле диагностицирана лумбална дискус хернија (дијагнозата била поставена од специјалист по радиологија преку снимка од магнетна резонанца – MRI или компјутерска томографија – CT). Тие се поделени во две експериментални групи по 50 пациенти (25 испитаници од машки пол и 25 испитаници од женски пол) на возраст меѓу 30 – 65 години. За реализирање на целите на истражувањето применети се тестовите за проценка на физичката попреченост предизвикана од болката во долниот дел од ’рбетот, самиот интензитет на болка, механичкото движење на невролошките ткива, како и нивната сензитивност при механички стрес или притиснување, како и определени показатели на телесниот состав. Експерименталната процедура за двете групи се изврши во период од 15 дена (без слободен ден). Сите пациенти биле тестирани и измерени пред и по терапијата. Првата експериментална група (ПРВАЕКС) работела според стандардна програма за физикална терапија која опфаќа: електротерапија: тенс и интерференцијална струја, топла компресија, инфрацрвени зраци, ултразвучна терапија, текар терапија, ласерска терапија со ниско ниво и кинезиотејлинг. Додека, пак, пациентите во втората експериментална група (ВТОРАЕКС) биле третирани со програма за напредна физикална терапија: електротерапија: тенс и интерференцијална струја, топла компресија, текар терапија, инфрацрвени зраци, ултразвучна терапија, ласерска терапија со ниско ниво, кинезиотејлинг, ерго велосипед, остеопатија, влечење и програма за вежбање (Мекензи, основни вежби за зајакнување на ’рбетот). За секоја варијабла се применети основните дескриптивни статистички параметри. Покрај овие методи, применети се и повеќе мултиваријатни и униваријатни параметриски и непараметриски статистички методи.

Краток опис на резултатите од истражувањето

По експерименталниот програм (по физиотерапевтските третмани), втората експериментална група покажува поповолни вредности во варијаблите: болка, лична нега, одење, седење, стојење, патување и скалата за проценување на интензитетот на болката. Помеѓу иницијалното и финалното мерење, по завршување на физиотерапевтскиот третман, кај испитаниците од првата експериментална група настанала промена во варијаблата болка за 50,4 %, лична грижа – 34,3 %, подигнување – 22,3 %, одење – 41,1 %, седење – 33,5 %, стојење – 31,0 %, спиење – 40,7 %, сексуален живот – 39,6 %, социјален живот – 17,4 %, патување – 37,2 %, скалата за проценување на интензитетот на болката (VAS) – 60,50%, тестот Lasegut – 78,80 % и тестот Schober – 57,00%. Кај испитаниците од втората експериментална група настанала промена во варијаблата болка за 61,3 %, лична грижа – 53,9 %, подигнување – 24,0 %, одење – 50,5 %, седење – 42,9 %, стојење – 44,6 %, спиење – 48,0 %, сексуален живот – 43,2 %, социјален живот – 30,4 %, патување – 47,80 %, скалата за проценување на интензитетот на болката (VAS) – 75,29 %, тестот Lasegut – 66,60 % и тестот Schober – 60,67 %.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

www.pesh.mk 125 DOI: <https://doi.org/10.46733/PESH22111125t> (Original scientific paper)

Jeton

1. Tifeku J.,: ASSOCIATION BETWEEN LOW BACK PAIN AND KNEE PAIN Research in Physical Education, Sport and Health 2022, Vol. 11, No. 1, pp.125-128 ISSN(Print):1857-8152; ISSN(Online):1857-8160
2. Tifeku J.,: STATUS OF THE THORACIC SPINE IN THE SAGITTAL PLANE AND DEFORMITY OF LEGS IN RELATION TO SOME ANTHROPOMETRIC MEASURES AND BODY COMPOSITION IN ADOLESCENTS AT THE AGE OF 14 YEARS Research in Physical Education, Sport and Health 2022, Vol. 11, No. 1, pp.129-138 ISSN(Print):1857-8152; ISSN(Online):1857-8160

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатот: нови сознанија за подобрување на стапката на закрепнување на пациентите со лумбална дискус хернија. Физиотерапијата треба да биде прв избор во третманот на пациенти со болки во долниот дел на грбот и, особено, со хернија на лумбалниот диск бидејќи е многу ефикасна, без несакани ефекти доколку се применат соодветни процедури од страна на здравствените работници. Физиотерапијата е, исто така, попријатна за пациентот и има помала економска цена во споредба со хируршкиот третман.

Подрачје на примена и ограничувања. Ограничувањата на оваа студија се малиот број на испитаници и користењето на анкетни прашалници за кои има одредена субјективност и неможноста да се контролираат сите паразитарни фактори кои влијаат врз третманот.

Препорачуваме, во идните студии да се вклучат поголем број на испитаници, поголем број на мерни инструменти и да се проверат мерните карактеристики на инструментите на популација испитаници од Р Косово. Во дијагностиката, покрај субјективните методи, препорачуваме да се вклучат и повеќе објективни методи.

Можни понатамошни истражувања. Препорачуваме, идните студии да вклучат поголем број на испитаници, групирани на различна возраст, и нови мерни инструменти.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко воспитување, спорт и здравје да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот м-р Јетон (Мехмет) Тифеку со наслов: „Споредба на две програми за физикална терапија во третман на пациенти со лумбална дискус хернија“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Небојша Марковски, претседател, с.р.

Проф. д-р Вујица Живковиќ, ментор, с.р.

Проф. д-р Ленче Алексовска-Величковска, член, с.р.

Проф. д-р Серјожа Гонтарев, член, с.р.

Проф. д-р Бесник Телаи, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „СПОРЕДБА ПОМЕЃУ ДВЕ ПРОГРАМИ ЗА ФИЗИОТЕРАПИЈА ЗА ТРЕТМАН НА ПАЦИЕНТИ СО БОЛКА НА ВРАТОТ (АКСИЈАЛНА БОЛКА НА ВРАТОТ)“ ОД М-Р БЕКИМ (КАЗИМ) РАМАБАЈА, ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, на седницата одржана на 2.11.2022 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Беким Рамабаја со наслов: **Споредба помеѓу две програми за физиотерапија за третман на пациенти со болка на вратот (аксијална болка на вратот)**, во состав: проф. д-р Вујица Живковиќ, ментор, проф. д-р Небојша Марковски, претседател, проф. д-р Серјожа Гонтарев, член, проф. д-р Георги Георгиев, член и проф. д-р Емилија Јањевиќ-Ивановска, член.

Комисијата во наведениот состав, со внимание го прегледа и оцени проектот за докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Беким Рамабаја, со наслов: „Споредба помеѓу две програми за физиотерапија за третман на пациенти со болка на вратот (аксијална болка на вратот)“, содржи 172 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12 и 159 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 9 глави, вовед, предмет, цел и хипотези на истражувањето, метод на работа, резултати, дискусија, заклучоци, препораки, теоретско и практично значење на истражувањето и литература.

Во воведот на докторатот (прва глава), презентирани се подглавите: теоретски дел, анатомија на цервикалниот 'рбет, биомеханика на цервикалниот 'рбет, патофизиологија на цервикалниот 'рбет, аксијална болка во вратот, проценка на болката на аксијалниот врат, физички преглед, дијагностицирање на правилна причина за болка во вратот (аксијална болка на вратот) и третман на цервикален синдром со физиотерапија. Во воведот на трудот, кандидатот наведува дека со стареењето (Aging), како физиолошки процес, настануваат промени на клеточно ниво, со што во суштина настануваат промени во целиот организам. Колку добро функционираат органите зависи од тоа колку добро функционираат клетките во нив. Постарите клетки со текот на годините започнуваат послабо да функционираат со што се намалува функцијата на органите и органските системи кај луѓето. Ова најчесто се случува по 30-тата година од животот, кога започнува постепено континуирано опаѓање на функцијата на внатрешните органи кај луѓето. Со ова, постарите луѓе се помалку способни да се справат со различните видови на стрес (напорна физичка активност, екстремни температурни промени и др.). Промените на коскено-зглобниот систем, мускулите и поткожното масно ткиво, очите, ушите, устата и носот, кожата, мозокот и нервниот систем, срцето и крвните садови, белите дробови, дигестивниот систем, бубрезите и уринарниот тракт, репродуктивните органи, ендокриниот систем, имуниот систем и др., се неминовни физиолошки процеси кои со стареењето се случуваат.

Понатаму, кандидатот наведува дека целта на оваа студија ќе биде да се споредат два метода на физиотерапевтски третмани и нивните клинички исходи со резултатите за на крајот да се добијат резултати кој метод е посоодветен при лекување на такви пациенти. Клиничката пракса ќе се одвива во Клиниката за физиотерапија „EURENAV Physiotherapy“ во Гњилане и Клиниката за физиотерапија FIZIOTERAPI во Урошевац. Заклучоците од терапевтската програма ќе бидат вклучени за да се потенцира главното подобрување.

Во втората глава, „Предмет, цел и хипотези на истражувањето“, кандидатот јасно го дефинира предметот на неговото истражување. Во таа смисла, целта на оваа студија е компаративна анализа на ефективноста на две експериментални физикално-терапевтски програми за рехабилитација на пациенти со аксијална болка во вратот. Врз основа на целта на истражувањето, кандидатот поставил седум конкретни цели кои се во согласност со научните

потреби. Тие, исто така, се засновуваат и произлегуваат од резултатите на досегашните истражувања и насоките за решавање на основниот проблем во дисертацијата. Тие се реално и објективно дефинирани, овозможувајќи нивна успешна и оптимална реализација. Одговорите на целите на истражувањето се остварливи поради тоа што предвидените мерни инструменти и методи за обработка на податоците се избрани според барањето на нивната основна содржина. Хипотезите на истражувањето се надоврзуваат на целите на истражувањето. Кандидатот на методолошки и коректен начин поставил седум хипотези кои во целост одговараат на поставениот проблем, предмет и цели на истражувањето. На крајот од оваа глава, кандидатот истакнува дека се работи за проспективна компаративна експериментална студија.

Во третата глава – „Метод на работа“, поцелосно се прикажани подглавите: примерок на испитаници, прием на пациенти, протокол за лекување, опис на модалитети на физиотерапија и статистичка обработка на податоци. Истражувањето е реализира на примерок од 80 пациенти на кои им била дијагностицирана цервикална спондилоза - дефинирана како болка во аксијалниот врат (Axial neck pain), кои немаат вродени аномалии или трауматска заднина и кои имаат соодветна ментална свест да ги разбере и да одговори на прашањата поставени на скалата за оценување. Тие се поделени во експериментални групи од 40 пациенти (20 машки и 20 женски) на возраст од 30 до 60 години. Сите испитувања и експерименталната процедура се направени во Клиниката за физиотерапија „EUREHAB“ од Гњилане и Клиниката за физиотерапија „FIZIOTERAPI“ од Урошевац, Република Косово.

Кандидатот наведува дека за реализирање на целите на истражувањето применети се тестови за проценка на физичка попреченост предизвикана од болка во горниот дел на вратниот дел на реброт, силата на самата болка, механичкото движење на невролошките ткива и нивната чувствителност на механички напор или притисок, како и индикатори на составот на телото.

Понатаму, кандидатот наведува експерименталната процедура за двете групи се изврши во период од 15 дена (без слободен ден). Сите пациенти беа тестирани и измерени пред и по терапијата, како и преку прашалник. Првата експериментална група (PRVAEX) работела според програма за физикална терапија која вклучува: електротерапија: ems/tens и интерференцијална струја, инфрацрвени зраци, топли компреси, ултразвучна терапија, текар терапија, магнетотерапија, кинезиолошки ленти. Додека, пак, пациентите во втората експериментална група (VTORAEX) работеле според програмата за физикална терапија и вежбање која ги вклучува сите горенаведени, но и дополнителни специфични вежби: електротерапија: EMS/TENS и интерференцијална струја, инфрацрвени зраци, топли компреси, ултразвучна терапија, текар терапија, магнетотерапија, кинезиолошки ленти и методата на Маккензи за екстензија и флексија на вратот, латерална флексија и притиснување на брадичката за да се напрегнат мускулите. Во натамошниот дел на проектот јасно се опишани физиотерапевтските модалитети и техниката на мерење.

Во подглавата „Статистичка обработка на податоците“, за секоја варијабла е предвидено примена на основните дескриптивни статистички параметри и тестирање на нормалноста на дистрибуцијата со Колмогоров-Смирновата постапка. Меѓугрупните разлики во истражуваните простори во иницијалното мерење се утврдени со помош на мултиваријантна и униваријантна анализа на варијансата (МАНОВА, АНОВА). Парцијализацијата на резултатите во финалното мерење е направена со помош на мултиваријантна и униваријантна анализа на коваријансата (МАНКОВА, АНКОВА), под моделот на применливи коваријансии. Униваријантните разлики во анализираните варијабли во секоја група посебно, како во иницијалното, контролното, така и во финалното мерење, се тестирани со Т-тест за мали зависни примероци. За варијаблите кои беа на ординалната скала применети се χ^2 -квадрат тестови

Во четвртата глава, „Резултати“, извршена е анализа и интерпретација на добиените податоци од применетите статистички процедури во истражувањето. Во зависност од проблемот, предметот и целите на истражувањето, направена е современа, коректна и исцрпна статистичка анализа. Тие се прикажани во табели и графикони со што се добива целосна слика за нив.

Во петтата глава, „Дискусија“, кандидатот преку еден компаративен приод и споредба со досегашните истражувања дава исцрпна и современа дискусија. Кандидатот наведува дека процентуалните вредности укажуваат дека при првичното мерење во првата експериментална група, 46,20 % се со умерена попреченост, 33,30 % со тешка попреченост, 20,50 % со попреченост и 0,00 % со тешка попреченост. Од друга страна, во втората експериментална група, при

почетното мерење, 17,50 % имаат умерена попреченост, 45,00 % тешка попреченост, 35,00 % инвалидитет и 2,50 % тешка попреченост. Процентуалните вредности укажуваат дека во завршното мерење во првата експериментална група, 74,40 % имаат минимална попреченост и 25,60 % умерена попреченост. Од друга страна, во втората експериментална група, во последното мерење, 95,00 % минимална попреченост и 5,00 % умерена попреченост.

Во шестата глава, „Заклучоци“, систематски и концизно се извлечени, формулирани и презентирани најважните заклучоци, кои се однесуваат на сите поставени цели на истражувањето. Тие даваат одговори на поставените научни хипотези во докторската дисертација. Заклучоците се логички, синтетизирани, интерпретабилни и очекувани, така што ги задоволуваат научните, методолошките и концепциски потреби на истражувањето. Тие, исто така, може да послужат како основа за генерализација на добиените резултати и за конципирање нови слични истражувања.

Во седмата глава, „Препорака“, кандидатот истакнува дека физикалната терапија со рехабилитација е еден од модалитетите на прва линија при справување со аксијална болка во вратот. Придобивките од овој третман се многу бидејќи е брз третман и не е скап. Лошото држење на работното место и во секојдневниот живот е многу важно за спречување на болка во аксијалниот врат. Недостатокот од програмирани вежби на дневна основа ги доведува пациентите во вознемирување, недостаток на концентрација, главоболка, несоница и промена на расположението. Препорачуваме секојдневни вежби и грижа за држењето на телото. Домашното образование и честите посети на физиотерапевт може да ја спречат болката во вратот.

Во осмата глава, „Теоретско и практично значење на истражувањето“, изнесени се можностите за примена на резултатите од истражувањето во практиката и теоријата. Кандидатот наведува дека теоретското и апликативно значење на истражувањето кое треба да произлезе од оваа докторска дисертација ќе најде своја примена директно во праксата, сè со цел да се утврдат навремено сите недостатоци и аномалии на конзервативниот третман кај пациенти со болка во аксијалниот врат (Axial neck pain). Ова истражување, како и многуте претходни, би можеле да бидат искористени од физиотерапевтите кои работат со оваа проблематика, пред сè во спроведување на еден индивидуален пристап како предуслов за успешна рехабилитација.

Деветтата глава, „Литература“, ги задоволува основните логички и методолошки принципи за изборот на објавените научни и стручни трудови кои се во непосредна врска со предметот и целите на истражувањето. Наведени се сите трудови кои се цитирани во докторската дисертација. Од структурата на библиографските единици може да се согледа нивната методолошки оправдана искористеност за реализацијата на темата на докторската дисертација. Од методолошко-технички аспект, библиографијата е адекватно презентирана.

Предмет на истражувањето

Проблем на ова истражување претставува компаративна анализа на ефективност на две експериментални физичко-терапевтски програми за рехабилитација на пациенти со аксијална болка во вратот. Врз основа на проблемот на истражувањето, поставени се и повеќе конкретни цели, и тоа: да се утврдат разликите во почетното мерење помеѓу првата и втората експериментална група во варијаблите од прашалникот „Oswestry ryetësor for цела болка во вратот“; да се утврдат разликите во конечното мерење помеѓу првата и втората експериментална група во варијаблите на „Oswestry прашалник за проценка на болка во вратот“; да се утврдат разликите во променливите од прашалникот „Oswestry questionnaire for neck pain проценка“ помеѓу почетното и последното мерење кај субјектите од првата експериментална група; да се утврдат разликите во варијаблите од прашалникот „Oswestry questionnaire for neck pain проценка“ помеѓу почетното и последното мерење кај субјектите од втората експериментална група; Да се утврди дали возрасните категории ги разликуваат испитаниците од првата експериментална група во почетното и последното мерење (пред и по завршувањето на физиотерапевтскиот третман) во варијаблите од прашалникот „Oswestry ryetësor for ценка на болка во вратот“; да се утврди дали возрасните категории ги разликуваат испитаниците од втората експериментална група во почетното и последното мерење (пред и по завршувањето на физиотерапевтскиот третман) во варијаблите од прашалникот „Освестри прашалник за проценка на болка во вратот.; да се утврдат разликите помеѓу првата и втората експериментална група помеѓу почетните и завршните мерења во однос на Oswestry-индексот на инвалидност.

Податоци за состојбата на подрачтето во кое е работена дисертацијата

Има голем број на досегашни истражувања кои се занимаваат со проблемот на рехабилитација на болка на вратот (аксијална болка на вратот). Кандидатот, преку еден компаративен приод, во повеќе глави и подглави го цитира ова истражување кое е основа за поставувањето и решавање на проблемот на докторската дисертација.

Краток опис на применетите методи

Истражувањето е реализирано на примерок од 80 пациенти, на кои им била дијагностицирана цервикална спондилоза – дефинирана како болка во аксијалниот врат (Axial neck pain), кои немаат вродени аномалии или трауматска заднина и кои имаат соодветна ментална свест да ги разберат и да одговорат на прашањата поставени на скалата за оценување. Тие се поделени во две експериментални групи од 40 пациенти (20 машки и 20 женски) на возраст од 30 до 60 години. За реализирање на целите на истражувањето, применети се тестови за проценка на физичка попреченост предизвикана од болка во горниот дел на вратниот дел на вратот, силата на самата болка, механичкото движење на невролошките ткива и нивната чувствителност на механички напор или притисок, како и индикатори на составот на телото. Експерименталната процедура за двете групи била извршена во период од 15 дена (без слободен ден). Сите пациенти се тестирани и измерени пред и по терапијата. Првата експериментална група (PRVAEX) работела според програма за физикална терапија која вклучува: електротерапија: ems/tens и интерференцијална струја, инфрацрвени зраци, топли компреси, ултразвучна терапија, текар терапија, магнетотерапија, кинезиолошки ленти. Додека, пак, пациентите во втората експериментална група (VTORAEX) работеле според програмата за физикална терапија и вежбање која ги вклучува сите горенаведени, но и дополнителни специфични вежби: електротерапија: EMS/TENS и интерференцијална струја, инфрацрвени зраци, топли компреси, ултразвучна терапија, текар терапија, магнетотерапија, кинезиолошки ленти и методата на Маккензи за екстензија и флексија на вратот, латерална флексија и притиснување на брадичката за да се напрегнат мускулите.

Краток опис на резултатите од истражувањето

По експерименталниот програм (по физиотерапевтските третмани), втората експериментална група покажува поповолни вредности во варијаблите: болка, седење, станување, спиење, сексуален живот, социјален живот, скала за интензитет на болка – VAS, екстензија, ротација десно и ротација лево. Врз основа на пресметаните процентуални промени на вредностите на аритметичките средини помеѓу иницијалното и финалното мерење, може да се каже дека по завршување на физиотерапевтскиот третман, кај испитаниците од првата експерименталната група настанала промена во варијаблите: болка (-54,95), лична грижа (-41,84), дигање (-47,85), одење (-47,21), седење (-47,86), станување (-52,53), спиење (-38,70), сексуален живот (-31,75), социјален живот (-36,69), патување (-37,67), скалата за проценување на интензитетот на болката (-75,45), флексија (70,78), екстензија (74,68), ротација десно (39,11), ротација лево (42,52), латерофлексија десно (53,77) и латерофлексија лево (49,56). Помеѓу иницијалното и финалното мерење, може да се каже дека по завршување на физиотерапевтскиот третман, кај испитаниците од втората експерименталната група настанала промена во варијаблите болка - 67,33, лична грижа - 61,78, дигање - 47,08, одење - 62,90, седење - 64,38, станување - 70,45, спиење - 55,03, сексуален живот - 42,42, социјален живот - 62,67, патување - 56,90, скала за проценување на интензитетот на болката - 83,83, флексија - 88,03, екстензија - 83,87, ротација десно - 62,44, ротација лево - 64,35, латерофлексија десно - 38,12 и латерофлексија лево - 43,92.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

ISSN(Print):1857-8152; ISSN(Online):1857-8160 www.pesh.mk 293 DOI:
<https://doi.org/10.46733/PESH22111293r> (Original scientific paper)

1. Ramabaja B., Zivkovik V.,: STATUS OF THE LUMBAR PART OF SPINE IN THE SAGITTAL PLANE AND FOOT SHAPE IN RELATION TO SOME ANTHROPOMETRIC MEASURES AND BODY COMPOSITION IN ADOLESCENTS Research in Physical Education, Sport and Health 2022, Vol. 11, No. 1, pp.293-297.
2. Ramabaja B.,: ASSOCIATION OF CERVICAL SYNDROME WITH HUMERO-SCAPULARIS PERIARTHRITIS Research in Physical Education, Sport and Health 2022, Vol. 11, No. 1, pp.299-301 ISSN(Print):1857-8152; ISSN(Online)

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатот се: нови сознанија за подобрување на стапката на закрепнување на пациентите со цервикална радикулопатија. Колку повеќе се истражува употребата на протоколи за физиотерапија за проблеми со вратот, толку повеќе се придобивките за одржување и олеснување на животот на луѓето кои страдаат од овие проблеми.

Подрачје на примена и ограничувања. Ограничувањата на оваа студија се малиот број на испитаници, користењето на анкетни прашалници за кои има одредена субјективност и неможност да се контролираат сите паразитарни фактори кои влијаат врз третманот.

Препорачуваме, во идните студии да се вклучат поголем број на испитаници, поголем број на мерни инструменти и да се проверат мерните карактеристики на инструментите на популација испитаници од Р Косово. Во дијагностиката, покрај субјективните методи, препорачуваме да се вклучат и повеќе објективни методи.

Можни понатамошни истражувања. Препорачуваме, идните студии да вклучат поголем број на испитаници, групирани на различна возраст, и нови мерни инструменти.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко воспитување, спорт и здравје да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот м-р Беким Рамабаја со наслов: „Споредба помеѓу две програми за физиотерапија за третман на пациенти со болка на вратот (аксијална болка на вратот)“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Небојша Марковски, претседател, с.р.

Проф. д-р Вујица Живковиќ, ментор, с.р.

Проф. д-р Серјожа Гонтарев, член, с.р.

Проф. д-р Георги Георгиев, член, с.р.

Проф. д-р Емилија Јањевиќ-Ивановска, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ЗБИРКА ПРАШАЊА ПО БИОХЕМИЈА“
ОД АВТОРКАТА
ПРОФ. Д-Р МАРИЈА ХИЉАДНИКОВА-БАЈРО

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Фармацевтскиот факултет во Скопје, бр. 02-704/40 од 29.9.2022 год., за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебното помагало „Збирка прашања по Биохемија“ од авторката проф. д-р Марија Хиљадникова-Бајро, наменет за студентите на Фармацевтскиот факултет во Скопје, за предметите: Биохемија, Основи на биохемија, Општа биохемија и Биохемија на храна, избрани се: проф. д-р Светлана Цековска и проф. д-р Ана Поцева Пановска.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Фармацевтскиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниот

ИЗВЕШТАЈ

VI. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Збирка прашања по Биохемија
Назив на предметната програма:	Биохемија, Основи на биохемија, и Општа биохемија и биохемија на храна.
Назив на студиската програма:	Магистер по фармација, Лабораториско биоинженерство, и Диететика и диетотерапија.
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	180 часа, 6 ЕКТС, 150 часа, 5 ЕКТС, и 180 часа, 6 ЕКТС.
<p>Предметот Биохемија е задолжителен предмет во 3. семестар од студиската програма Магистер по фармација на Фармацевтскиот факултет во Скопје, со вкупен фонд на часови 180 и 6 ЕКТС-кредити.</p> <p>Предметот Основи на биохемија е задолжителен предмет во 3. семестар од студиската програма Лабораториско биоинженерство на Фармацевтскиот факултет во Скопје, со вкупен фонд на часови 150 и 5 ЕКТС-кредити.</p> <p>Предметот Општа биохемија и биохемија на храна е задолжителен предмет во 4. семестар од студиската програма Диететика и диетотерапија на Фармацевтскиот факултет во Скопје, со вкупен фонд на часови 180 и 6 ЕКТС-кредити.</p>	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 52 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 10 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 28 слики и 6 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Светлана Цековска, с.р.
Проф. д-р Ана Поцева Пановска, с.р.

VII. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р СВЕТЛАНА ЦЕКОВСКА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Учебното помагало содржи предговор, девет поглавја и литература. Учебното помагало претставува збирка прашања од единаесет теми, кои на студентите ќе им помогнат да ги проверат знаењата при совладување на содржините од методските единици, вклучени во теоретската настава по предметите: Биохемија, Основи на биохемија и Општа биохемија и биохемија на храна.</p> <p>Во првата глава се содржани прашања од темата Биохемија на ензими и ензимска кинетика, со особен акцент на прашања поврзани со факторите кои влијаат врз брзината на ензимски катализираните реакции.</p> <p>Во втората глава од збирката прашања се опфатени прашања од темата Метаболизам на протеини, со најголем број прашања од општиот метаболизам на аминокиселините и процесот на синтеза на уреа.</p> <p>Третата глава е насловена „Биохемиски карактеристики и метаболизам на липиди“, со голем број прашања кои се однесуваат на процесот на оксидацијата и енергетскиот придонес од мастите.</p> <p>Во четвртата глава се прашања од темата Метаболизам на јаглехидрати, со прашања од сите метаболички процеси поврзани со јаглехидратите.</p> <p>Во петтата глава, прашањата се однесуваат на темата Биолошки оксидации, со добро осмислени прашања за совладување на знаењето во врска со начинот на добивање на продуктите од биолошките оксидации. Особен акцент е ставен на прашањата кои се однесуваат на респираторниот синџир и процесот на оксидативна фосфорилација.</p> <p>Во шестата глава се опфатени прашања кои се однесуваат на темите Метаболизам на вода и Метаболизам на електролити, кои се тесно поврзани со прашањата од темата Биохемија на ацидобазната рамнотежа, заради што и тие се сместени во истото поглавје.</p> <p>Во седмата глава се содржани прашања од темата Биохемиски карактеристики и метаболизам на хормони, со кои се опфатени прашања во однос на хемиската структура, механизмот на дејство на хормоните и нивно учество во регулирање на метаболичките процеси.</p> <p>Во осмата глава се прашања кои се однесуваат на темата Биохемиски карактеристики и метаболизам на хемоглобин, со добро осмислени прашања кои се однесуваат на структурата на хемоглобинот, неговите функции, типовите на хемоглобин, како и синтезата и катаболизмот на хемоглобинот.</p>
--	---

	<p>Во последната деветта глава се опфатени прашања од темата Метаболизам на нуклеотиди, кои се поврзани со структурата на нуклеотидите, нивната функција, биосинтеза и катаболизам.</p> <p>Содржината на учебното помагало е комплетирана со списокот на користена литература која соодветствува со предметните програми.</p>
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	<p>Ракописот е целосно усогласен со предметните програми на предметите: Биохемија, Основи на биохемија и Општа биохемија и биохемија на храна на Фармацевтскиот факултет.</p>
Предлози за потребни корекции:	<p>Забелешките, воочените печатни и технички грешки, како и сугестиите за подобрување на квалитетот на ракописот, се нотирани во добиениот материјал и тие се доставени до авторот.</p>
Оцена на ракописот:	<p>Ракописот во целост одговара на материјата која се предава по предметите: Биохемија, Основи на биохемија и Општа биохемија и биохемија на храна, и ги покрива сите предвидени поглавја. Концептот на креирање на учебното помагало соодветствува на методологијата на едукација на студентите, и е во функција на нивно запознавање со метаболизмот на човекот, хемискиот состав, структурата и својствата на соединенијата кои учествуваат во одвивање и регулација на метаболичките процеси и/или претставуваат важни градбени компоненти кај човекот. Методолошки, во едукативна смисла, учебното помагало е приспособено за самостојно совладување на материјата, кон што придонесуваат прашањата од различен вид: со заокружување на точниот одговор, со дополнување, набројување, поврзување на табеларно претставени информации, прашања поврзани со илустрации и кратки есејски прашања. Ракописот се оценува како целосно прикладен за стекнување и проверка на знаењата по предметите: Биохемија, Основи на биохемија и Општа биохемија и биохемија на храна за студентите од Фармацевтскиот факултет, од три студиски програми.</p>
Категоризација:	<p>учебно помагало</p>
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 52 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 10 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 28 слики и 6 табели.</p> <p>Со задоволство го предлагам овој ракопис за објавување како учебно помагало за студентите од три студиски програми на Фармацевтскиот факултет. Збирката прашања ја препорачувам и</p>

	како корисно учебно помагало и за студентите од други сродни факултети, на кои се изучуваат базичните принципи на биохемијата.
--	--

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам за издавање како учебно помагало по предметите: Биохемија, Основи на биохемија и Општа биохемија и биохемија на храна, примарно наменет за студентите на Фармацевтскиот факултет во Скопје.

Во Скопје, 8.11.2022 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Светлана Цековска, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р АНА ПОЦЕВА ПАНОВСКА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот започнува со предговор во кој авторката ја изнесува намената на ракописот, мотивите и начинот на подготовка на учебното помагало, дава вовед во содржината и нејзината организација. Потоа следува содржина и список од кратенки кои се користени низ текстот и нивно објаснување.</p> <p>Првото поглавје е посветено на биохемиските аспекти на ензимската катализа, вклучително типови на специфичност, кинетика, активација и инхибиција, како и регулација на ензимските реакции.</p> <p>Второто поглавје се задржува на метаболизмот на протеините и карактеристиките на протеазите и зимогените, со посебно внимание кон процесите во метаболизмот на аминокиселините: декарбоксилација, дезаминација и трансаминација, како и преносот, метаболизирањето и елиминацијата на амонијакот од организмот.</p> <p>Во третото поглавје се сместени прашања за биохемиската класификација и карактеристики на липидите и нивниот метаболизам, вклучувајќи: метаболизам на триацилглицеролите, активација на масните киселини, специфичен пренос на масните киселини во митохондриите и нивна оксидативна разградба до ацетил КоА, реакции и значење на кетогенезата, биохемиски состав и карактеристики на липопротеините.</p> <p>Прашањата од четвртото поглавје се конципирани врз метаболизмот на јаглехидратите, односно процесите на аеробна и анаеробна гликолиза, гликонеогенеза и пентозо-фосфатен циклус, нивното значење и регулација. Посебно внимание е посветено на циклусот на лимонска киселина како систем од реакции со кои се довршува оксидативното разложување на јаглехидратите, масните киселини и некои аминокиселини и поврзаноста на нивните метаболизми со овој процес, а опфатена е и регулацијата на овој циклус, но и неговата варијанта кај растенијата и микроорганизмите позната како глиоксалатен циклус.</p> <p>Петтото поглавје е посветено на биолошките оксидации, редокс системите во организмот и преносот на електрони во респираторната верига.</p> <p>Шестото поглавје се однесува на биохемиското значење на водата, макро- и микроелементите и регулацијата на нивните нивоа во организмот под дејство на ендогени механизми.</p> <p>Во седмото поглавје, авторката се фокусира на биохемиските својства на</p>
--	--

	<p>хипофизните и ткивните хормони, а посветува особено внимание на glandularните хормони, нивната синтеза, но и регулација на синтезата и активноста, специфичните типови на транспорт, механизми на дејство, како и инактивација и елиминација на хормоните од организмот.</p> <p>Осмото поглавје содржи прашања кои помагаат во разбирање на биохемиската улога на хемоглобинот во организмот на човекот, особено учеството во транспортот на гасови и одржувањето на ацидобазната рамнотежа, неговата специфична структура, биохемиските својства на физиолошките и патолошките типови и деривати на хемоглобин. Вклучени се и прашања за биохемиските процеси на синтеза и катаболизам на хемоглобинот/хемот.</p> <p>Последното поглавје е посветено на метаболизмот на нуклеотидите, поточно реакциите и ензимите во процесите на биосинтеза и катаболизам на пуринските и пиримидинските нуклеотиди.</p> <p>Ракописот завршува со список на литература која е користена за подготовка на материјалот и која комплетно соодветствува со задолжителната и дополнителната литература дефинирана во предметните програми.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Содржината на учебното помагало е комплетно усогласена со предметните програми за кои е наменета.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Сите забелешки беа дискутирани со авторката и предлозите се имплементирани во текстот.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Со ракописот се опфатени прашања од сите наставни содржини од областа на биохемијата што на студентите ќе им овозможи полесно совладување на материјалот предвиден во предметните програми.</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>учебно помагало</p>
<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 52 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонто 11. Текстот е поделен во 10 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 28 слики и 6 табели. Содржината на ракописот е автентична, ја поттикнува способноста на студентите за логички пристап во совладување на наставните содржини, го олеснува разбирањето на материјата и нејзината примена во понатамошната едукација на студентите од Фармацевтскиот факултет, но и студенти од други факултети и останати лица кои ја проучуваат биохемијата.</p>

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам за издавање како учебно помагало по предметите: Биохемија, Основи на биохемија и Општа биохемија и биохемија на храна, примарно наменет за студентите на Фармацевтскиот факултет во Скопје.

Во Скопје, 8.11.2022 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Ана Поцева Пановска, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНА АНТРОПОЛОГИЈА И ОПШТА СОЦИОЛОГИЈА НА ИНСТИТУТОТ ЗА СОЦИОЛОГИЈА ПРИ ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во дневните весници „Слободен печат“ и „Коха“ од 24.8.2022 за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области социјална антропологија и општа социологија, и врз основа на Одлуката бр. 04-1645/12, донесена на 5.9.2022 година, на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Милева Ѓуровска, редовен професор на Институтот за социологија на Филозофскиот факултет при УКИМ во Скопје, проф. д-р Марија Дракуловска Чукалевска, редовен професор на Институтот за социологија на Филозофскиот факултет при УКИМ во Скопје и д-р Антоанела Петковска, редовен професор на Институтот за социологија на Филозофскиот факултет при УКИМ во Скопје. Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

на објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научните области: социјална антропологија и општа социологија, во предвидениот рок се пријави еден кандидат: д-р Марјан Младеновски.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Д-р Марјан Младеновски е роден на 14.8.1977 година, во Куманово. Дипломирал во октомври 1996 година на Институтот за социјална работа и социјална политика на Филозофскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (УКИМ), со остварен просечен успех 9,19. Во 2005 година магистрирал на Институтот за социологија при Филозофскиот факултет во Скопје, со остварен просечен успех 9,00. Областа во која магистрирал е социјална патологија, криминологија, под менторство на проф. д-р Зоран Сулејманов. Во 2011 година се стекнал со научен степен – доктор на социолошки науки на *Европскиот центар за мир и развој* на Универзитетот за мир, етаблиран од Обединетите нации (Одделение во Белград). Од септември 2012 година, како и во актуелниот момент, вработен е на ПВПУ „Euro College“ на Факултетот за бизнис и администрација во Куманово. На ПВПУ „Euro College“, во 2012/2017, избран е во звањето доцент по предметот Економска социологија, а во 2017 година на истата образовна институција е избран во звањето вонреден професор по Економска социологија. Во 2012, исто така, бил избран во звањето доцент на Универзитетот „Евро Балкан“ на Институтот за општествени и хуманистички студии каде што држел предавања од областа на родот и општеството (Род и социоекономски права, Род и развој, Квантитативни истражувачки методи). Од 2003 до 2013 година е активен во граѓанскиот сектор (Здружение на граѓани „Флоренс Најтингел“, НВО „Даја“, РЦЛИП „Порака наша“) како истражувач, проектен менаџер и давател на социјално-правна помош на маргинализирани групи. Со оглед на приложениот документ за познавање на јазик (Уверение од Работнички универзитет „Професор Мијалковиќ“), кандидатот се служи со англискиот јазик.

2. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА И ПУБЛИЦИСТИЧКА ДЕЈНОСТ

Според приложените материјали може да се заклучи дека д-р Марјан Младеновски има определено истражувачко искуство во развојот на својата професионална кариера. Еден добар дел од истражувачките студии (шест приложени трудови) произлегуваат од неговите активности во рамките на граѓанските здруженија (брошури со извештајни анализи за проблеми со општествена актуелност, но базирани на мали примероци кои се однесуваат само за една општина). Овие трудови не се рецензирани од страна на релевантни научни/стручни кадри.

Во текот на развојот на истражувачката академска кариера која започнува во 2012 година, д-р Марјан Младеновски остварува континуитет во неговиот интерес за некои теми кои се дел од социолошката и културолошката област. Овие трудови, исто така, не се рецензирани од страна на лица – стручни за соодветните области на социологијата за кои е распишан конкурсот. Меѓу овие трудови (приложени меѓу материјалите) каде што д-р Марјан Младеновски е прв автор се следните:

1. „Аспекти на економско насилство врз жените во семејствата – Студија за општина Куманово“, *Knowledge, International Journal, Scientific and Aplicative Papers, Vol.6*, edited by Robert Dimitrovski и др.), ИКМ, Скопје, 2016 (стр. 92/106) – со апстракт на англиски јазик.
2. „Социјални не(еднаквости) во македонските семејства – родови аспекти: Студија за Кумановско-Липковскиот регион“, *Knowledge, International Journal, Scientific and Aplicative Papers, Vol.7*, edited by Robert Dimitrovski и др.) ИКМ Скопје, 2014 (стр. 234/238) – со апстракт на англиски јазик.
3. „Рамковниот договор, етничката дистанца и мултикултурализмот: фокус на Општина Куманово“, МЦМС, 2011. Редакција: С. Клековски. А. Кржаловски и Д. Стојанова (стр. 25/33), со апстракт и на англиски и албански јазик.
4. „Концепт на социјална исклученост и Република Македонија“, Зборник на трудови од меѓународна научна конференција – Меѓународен дијалог: *Исток-Запад, Славјанство и економија*, 2013 (Уредувачки одбор: Ј. Михајловски, Н. Сафонова, С. Пржовски), Меѓународен славјански универзитет, Свети Николе-Тамбов.
5. „Future of diversity management in Republic of Macedonia: focus on gender and sexual orientation“, *International Journal of Recent Research in Arts and Sciences*, vol.5 (MIT University, Skopje 2016 (Pg. 345/361).
6. „Ethnic stereotypes and prejudices in primary school: Teachers vs. Roma pupils“, *Horizons*, 2012, vol.9), University St Kliment Ohridski Bitola (Editorial Committee, P. Aslimoski, S.Atanasoski, N. Krstanoski, J. Tuteska i O. Hristivska) (Pg. 107/116).
7. „Македонската младина помеѓу етничкиот и националниот идентитет: Социјална дистанца vs Меѓуетничка доверба“, Зборник на трудови: *Културна меморија*, 2013 vol.1 (Меѓународен програмски комитет: Н. Бороникова, Л. Георгиевска-Јаковлевска, Д. Колева, Л. Миодински, М. Павловски, Н. Пановски, Д. Подмакова, К. Соини), стр. (75-86).
8. „Future of diversity management in Republic of Macedonia-ethnic aspects, *International Journal of Recent Research in Arts and Sciences*, vol.4 (MIT University, 2015), Pg. (513-524).
9. „Economic (in)equalities in the Macedonian families - gender aspects: study about Kumanovo-Lipkovo Region“, *Knowledge - capital of the future*, Institute for knowledge management "KNOWLEDGE - International Journal" (Bansko 2014, conference paper) Global Impact Factor -1.023, Vranje-Serbia, (Editor, P.Trajkovic), Pg. (235-239).
10. Perspectives of multiculturalism in the multiethnic environments, *Journal of process*

management - new technologies, (special edition, 2014) Indexed in EBSCO, Vranje-Serbia (Editor: P.Trajkovic), Pg. (749-754).

11. Education - a key to the integration of minorities: Focus on the Roma community in Macedonia, *ARPN Journal of Science and Technology* (vol.3, no.2, 2013) Indexed in EBSCO, SciVerse Scopus etc. Pg. (153-160).

12. Ethnic balance in Macedonia- A retrospective of (over) dimensioning. New Balkans in changing world with a changing Europe. (Proceedings of Eighth ECPD International Conference), (Editors: Takehiro Togo, Neoglav P. Ostojich, Jonathan Bradley)- European Center for Peace and Development. Pg. (228-238).

13. Менаџирање со различности во Република Северна Македонија – Перцепции за односот кон Ромите. *International Journal of Recent Research in Arts and Sciences*. 2020, vol.1, Pg. (624-643).

14. Types of corruption in Univeristy education. *Security Horizons, The Neuro-Atlantic Values in the Balkan Countries*. Skopje. 2020, Number 2. Pg.(157-171).

Use of financial intelligence in making financial decisions, (co-author) Book of proceedings of 13th International May Conference on Strategic Management- IMKSM2017 (University of Belgrade, conference paper, 2017) Indexed in EBSCO. Pg. (360-366).

15. Unemployment and poverty as a security risk (co-author)), University of criminal investigation and police studies, Belgrade (conference paper, 2019). Indexed in EBSCO, Pg. (412-422).

16. Иднината на управувањето со различности во Р.С.Македонија: Фокус на религијата како фактор на различност. *International Journal of Arts and Sciences*. Vol.2. 2020. Pg. (57-63).

Како што може да се забележи, најголем број од трудовите се презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји. Меѓутоа, во уредувачките одбори не се застапени социолози. Во 8 од приложените статии, д-р Марјан Младеновски се појавува како втор или трет автор.

Со изборот на д-р Марјан Младеновски за наставник по предметот Економска социологија, неговиот интерес е насочен кон економијата – област во која има приложено повеќе книги (интерни учебни помагала, односно печатени скрипти за студентите). Во библиографските референции на овие учебни помагала, главно, доминира економската перспектива, со незначителна застапеност на референции од областа на економската социологија. Единствена книга од оваа област која е заведена во СИР каталогизацијата на Националната и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски е: „Организација и средина: Економско опкружување“ (2021), „Еуро Колеџ“ Куманово (Рецензенти: проф. д-р Маријан Стевановски и Арса Петревски). Другите три приложени публикации не се рецензирани и, главно, се за интерна употреба.

3. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Кандидатот д-р Марјан Младеновски нема доставено податоци за образовната дејност, односно за бројот на часовите на оние циклуси на образование кои се организирани во рамките на образовната институција во која работи. Според тоа, не може да се вреднува овој вид дејност, што води кон заклучокот (согласно со член 11 од Правилникот за посебните услови и постапки за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Универзитетски гласник бр. 411, од 5 ноември 2018) дека д-р Марјан Младеновски не ги исполнува критериумите за избор во соодветното наставно-научно звање. Со оглед на тоа, Комисијата не беше во можност табеларно да ја прикаже

наставно-образовната дејност на кандидатот и да приложи Образец 1 и Образец 2 кон извештајот за избор во наставно-научно, научно, наставно-стручно и соработничко звање, согласно со членот 11 од Правилникот.

4. СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ И ДЕЈНОСТ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Комисијата заклучи дека д-р Марјан Младеновски бил учесник на многу конференции од национален и регионален карактер и членувал во повеќе меѓународни организациски одбори. Исто така, евидентирана е истражувачка активност на кандидатот која се огледа во неколку анализи каде што се презентирани резултати од истражувања што самиот тој ги спроведува во општината во која живее. Врз основа на научните и стручните остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата до денот на пријавата, Комисијата оцени дека во бројните истражувачки иницијативи од неговата професионална биографија преовладува хоризонтална димензија, односно опфаќа разновидни области и теми без длабочински да се елаборираат теориските концепти – задолжителни во социолошката истражувачка методологија. Според тоа, не може да се вреднува и овој вид дејност (согласно со член 11 од Правилникот).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Рецензентската комисија, врз основа на доставената пријава и материјалите кои ја придружуваат, ги донесува следните заклучоци:

Кандидатот д-р Марјан Младеновски нема доставено комплетна документација за наставно-образовната дејност (видот на курсеви, бројот на часови и други информации за неговиот едукативен ангажман на институцијата во која е избран за доцент и вонреден професор).

Во однос на научноистражувачката дејност на кандидатот, Комисијата заклучи дека податоците за објавените научни и стручни трудови кои беа приложени не се релевантни за избор на наставник по предметите Социјална антропологија и Општа социологија, како и видот на научните области за кои кандидатот се образовал на сите степени на студии.

Со оглед на изнесените заклучоци, Комисијата констатира дека кандидатот д-р Марјан Младеновски не ги исполнува конкурсните услови, критериумите и условите утврдени со Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапки за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411, од 5 ноември 2018), како и Анексот 1. Предлог на Рецензентската комисија до Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје е д-р Марјан Младеновски да не биде избран за наставник во научните области социјална антропологија и општа социологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Проф. д-р Милева Ѓуровска,
редовен професор, с.р.
Проф. д-р Марија Дракуловска-Чукалевска,
редовен професор, с.р.
Проф. д-р Антонела Петковска,
редовен професор, с.р.**

Скопје, 1.11.2022 година

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „КОРПОРАТИВНА БЕЗБЕДНОСТ“ ОД АВТОРИТЕ ПРОФ. Д-Р
ОЛИВЕР БАКРЕСКИ И ПРОФ. Д-Р ДРАГАН ТРИВАН

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје, бр. 13-2494/4 од XIV редовна седница одржана на 2.11.2022 година, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Корпоративна безбедност“ од авторите: Оливер Бакрески и Драган Триван, наменет за студентите на Филозофскиот факултет (назив на единицата), за предметот Корпоративна безбедност, избрани се: проф. д-р Желимир Кешетовиќ и проф. д-р Тања Милошевска.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

VIII. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Корпоративна безбедност
Назив на предметната програма:	Корпоративна безбедност
Назив на студиската програма:	Приватна и корпоративна безбедност и Безбедност, одбрана и мир
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	3+1, 6 ЕКТС-кредити
Предметот Корпоративна безбедност на Филозофскиот факултет е задолжителен (изборен/задолжителен) предмет со фонд на часови 3+1, број на ЕКТС-кредити – 6 и се слуша во V семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание/ <u>прво издание</u> (се разликува од претходното издание -%)
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи околу 250 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 10 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи - слики и 1 табела.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Желимир Кешетовиќ, с.р.
Проф. д-р Тања Милошевска, с.р.

IX. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ.Д-Р ЖЕЛИМИР КЕШЕТОВИЌ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Учебникот „Корпоративна безбедност“ е интересно вредна анализа за едно исклучително важно прашање во областа на безбедноста. Фокусот е ставен на остварување на безбедноста во компаниите. Нема дилема дека создавањето на ефикасен корпоративски безбедносен систем кој сам треба да одговори на безбедносните предизвици со кои се соочуваат компаниите е врвна цел на менаџментот во компанијата. Оттука, сите напори на менаџментот се насочени кон оптимализирање на ресурсите и кон давање соодветен придонес за поефикасна заштита на компаниите од загрозувања кои се насочени кон безбедноста на имотот и кон работењето на компаниите. Сепак, нема дилема дека давањето соодветна заштита на корпорациите е новозможна без активен придонес на сите засегнати страни, а сето тоа бара од компанијата да биде исклучително добро организирана, имајќи ги предвид мотивите на сопствениците на имотот и капиталот кои настојуваат да го заштитат и да го сочуваат по секоја цена. Во оваа насока, како што потенцираат и авторите, треба да биде корпоративната безбедност, односно треба да направи сè за да не се случи да дојде до условно „губење или топење“ на капиталот како последица на разните обиди за оттуѓување и узурпација. Исто така, фокусот треба да биде насочен и кон зајакнување на механизмите за намалување на ризиците кои ќе носат одредени материјални штети и загуби по работењето на компаниите/корпорациите.</p> <p>Имајќи ја предвид интердисциплинираноста и сложеноста на проблематиката, во рамките на овој учебник, корпоративната безбедност треба да се разгледува низ призмата на работењето и на безбедносниот систем кој има задача да ги обедини вкупните напори на државата за да ја осигура потребната безбедност за државата, за граѓаните и за компаниите. Оттука, во книгата не е направено само темелно и систематично изучување на прашањата со корпоративната безбедност, туку направен е и еден сублимат на анализи за значењето на корпоративната безбедност и за нејзината улога во општеството. Со ваквиот пристап се потврдуваат размислувањата на авторите дека корпоративната безбедност е високо поставена на агендата на државата и дека при проучување на корпоративната безбедност треба да постои целосно разбирање и темелно</p>
--	--

	<p>согледување за да не се соочиме со одреден парцијализам.</p> <p>Сегментот прашања што се анализирани во овој учебник е во контекст на согледувањето на прашањата: „Каква безбедност ѝ е потребна на државата?“, „Дали концептот на корпоративна безбедност се заснова на неговата применливост?“, „Дали променетата природа на заканите придонесува за поголем ангажман на менаџерите за корпоративна безбедност?“, „Каква е улогата на безбедносните менаџери во компаниите“?, „Дали корпоративната безбедност придонесува за поголема безбедност и обратно?“ итн.</p> <p>Учебникот е структуриран во повеќе тематски целини. Во првите делови, фокусот е ставен на општите претпоставки за појавата и за развојот на корпоративната безбедност, понатаму зошто има потреба да се изучува ваква научна дисциплина, поврзаноста на корпоративната безбедност со другите научни области и дисциплини, интердисциплинарниот пристап, термилолошките дивергенции околу поимот и употребата на терминот корпоративна безбедност. Соодветен акцент е ставен и на структурата и на карактеристиките на корпоративната безбедност, на целите, на задачите, на функциите итн. Особено е важен делот за односот на јавната и на корпоративната безбедност. Општата констатација е дека комплементарноста на функциите придонесува да биде поистакната соработката помеѓу овие два сегмента, а секако во последно време сè повеќе се вклучени и други безбедносни актери кои имаат на располагање соодветен потенцијал и ресурси за да одговорат на сложените безбедносни предизвици. Значи, покрај јавната безбедност, во остварување на безбедноста се вклучени и други актери кои придонесуваат да се решаваат безбедносните прашања, за кои примарна одговорност имаат безбедносните институции, кои го имаат монополот да применат и да употребат сила.</p> <p>Во наредните делови се дадени сегменти на прашања кои се поврзани со значењето на компаниите во вкупниот општествен, социјален и безбедносен амбиент. Тука се презентирани теоретските стојалишта за компаниите, односно начинот,</p>
--	---

	<p>организацијата, структурата, функционирањето и работењето. Општата констатација е дека оправданоста, механизмите и резултатите од работењето на компаниите се засновани врз редица процедурални и функционални композитни елементи. Понатаму, аргументациите во учебникот нè упатуваат на сегментот прашања поврзан со оценките и законите по компаниите и начините како да се релативизираат и намалат законите. Секако, во учебникот интересни се деловите што се однесуваат на корпоративната безбедност во заштита на критичната инфраструктура и прашањата поврзани со информациите во работењето на компаниите како суштински и есенцијален сегмент и кој може да придонесе кон остварување на планираните цели во работата и во работењето.</p> <p>Целокупната организирана и систематизирана целина која е поставена во книгата ја обезбедува потребната симетрија. Мора да се потенцира и оригиналноста во идејата и во начинот на кој се пристапува на проблемските аспекти кои се потребни во работењето на компаниите низ призмата, секако, на безбедноста. Ова ја потврдува тезата за неопходната легитимирачка компетитивност која ја имаат авторите и кои ја согледуваат корпоративната безбедност и во теориска и во практична смисла. Јасно е дека авторите поседуваат условно „голем научен капитал“ и ако на ова се надоврзат и други категоријални црти во позитивна смисла на зборот, како доследноста и систематичноста, секако дека тоа придонесува овој пристап на анализа да говориме дека е подигат на највисоко ниво.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Учебникот „Корпоративна безбедност“ е целосно усогласен со содржините што се определени со предметната програма, односно во целост насловите и поднасловите кореспондираат со спецификите на предметната програма.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>нема</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Ракописот „Корпоративна безбедност“ е оправдан во оценките и издржан во анализите. Тематската изнијансираност и квалитетот кој преовладува низ сите делови од учебникот ја оправдуваат оценката за потребата и значењето на ракописот за потребите на студентите.</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>учебник/учебно помагало/скрипта</p>

Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи околу 250 страници (формат ____), напишани на компјутер, со големина на фонтоот ____. Текстот е поделен во ____ поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи / слики и една табела.
---	---

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Корпоративна безбедност, примарно наменет за студентите на Филозофскиот факултет, Институт за безбедност, одбрана и мир.

Во Белград, 7.11.2022 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Желимир Кешетовиќ, с.р.

IV. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ.Д-Р ТАЊА МИЛОШЕВСКА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Учебникот „Корпоративна безбедност“ од авторите д-р Оливер Бакрески и д-р Драган Триван третира прашања од доменот на безбедноста, а целокупната анализа е насочена конкретно на сегментот на прашања кои се поврзани со корпоративната безбедност. Имајќи ги предвид сложените општествени и противречни состојби во кои работат компаниите, нема дилема дека анализата за работата и за работењето на компаниите е особено важна и актуелна тема. Нема дилема дека концептот на корпоративна безбедност дека го заслужува потребното внимание е оти придонесува да се разберат појавите и процесите во нивниот тоталитет. Сепак, во проучување на корпоративната безбедност, како што наведуваат и самите автори, треба да се пристапи кон согледување на меѓузависноста, интеракциите, односите, испреплетеноста и поврзаноста на субјектите.</p> <p>Концептот на корпоративна безбедност, кој е даден во првиот дел од учебникот, како и концептите на безбедност, како и поврзаноста на концептот на приватна и на корпоративна безбедност кој е поместен во наредниот дел, укажува на тоа колку е значајно да се проучуваат овие концепти особено денес кога имаме променлива општествена и безбедносна средина. Инструментите за нивна примена, во основа, значат и практична верификација и потврда на напорите на безбедносниот систем да ги обедини сите ресурси и потенцијали во остварување на своите цели. Особено треба да се нагласи дека за поздравување е ангажманот на авторите да се стапи во дијалог со тековните предизвици со кои се соочуваат компаниите во нивното работење, а се од безбедносен карактер. Во наредните делови од учебникот треба да се потенцира умешноста на авторите да ги прикажат компаниите и предизвиците со кои се соочуваат во нивното работење преку посочување на примери од пракса. Посебно фасцинира кај авторите начинот на кој ги презентираат фактите за вообличување на констатациите врзани за безбедноста, за корпоративната безбедност и за компаниите, односно нивната умешност овие неколку елементи да се поврзат во една целина имајќи ги предвид спецификите и различните теориски аспекти. Нема дилема дека учебникот „Корпоративна безбедност“ е</p>
--	--

	издржан во анализите и претставува добро структурирана и организирана целина. Деловите во учебникот меѓусебно се поврзани со што се обезбедува потребната симетрија. Во учебникот се анализираат прашања кои се од круцијално значење за безбедноста, при тоа водејќи сметка за спецификите на корпоративната безбедност, воопштена и синтетизирана преку работата на компаниите. Со тоа, учебникот овозможува феноменот на корпоративна безбедност да се согледа во сите аспекти од научните сознанија за корпоративната безбедност кои се импресивни до современата улога на компаниите, нивните цели, задачи, функции, заштита итн.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Учебникот „Корпоративна безбедност“ е приспособен на предметната програма по истоимениот предмет и од анализата на содржината и тоа што е определено во предметната програма може да се заклучи дека содржините кореспондираат со целите и со областа што ќе се изучува.
Предлози за потребни корекции:	/
Оцена на ракописот:	Ракописот „Корпоративна безбедност“ се оценува како солидна основа за изучување на содржините по предметот Корпоративна безбедност и е исклучителен пример како треба да се пристапува на прашањата кои се од големо значење за безбедноста во поширокиот општествен и безбедносен контекст.
Категоризација:	учебник /учебно помагало/скрипта
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи околу 250 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонто 11. Текстот е поделен во 10 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи / слики и 1 табела.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Корпоративна безбедност, примарно наменет за студентите на Филозофскиот факултет и Институтот за безбедност, одбрана и мир.

Во Скопје, 6.11.2022 година

Рецензент
Проф. д-р Тања Милошевска, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „РАДИКАЛНИ ИСЛАМИСТИЧКИ ГРУПИ НА БАЛКАНОТ И НИВНО ВЛИЈАНИЕ ВРЗ НАЦИОНАЛНАТА БЕЗБЕДНОСТ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА“ ОД М-Р ДРАГАНА СТАМЕНКОВСКА, ПРИЈАВЕНА НА ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

На својата XII редовна седница одржана на 14.IX 2022 година, Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката м-р Драгана Стаменковска, пријавена на трет циклус – докторски студии на студиската програма Безбедност, одбрана и мир, на тема: „Радикални исламистички групи на Балканот и нивно влијание врз националната безбедност на Република Северна Македонија“. Комисијата за оцена на докторската дисертација е во состав: проф. д-р Тони Милески (претседател), проф. д-р Митко Котовчевски (ментор), проф. д-р Синиша Даскаловски, проф. д-р Марина Митревска и проф. д-р Марина Малиш Саздовска.

Откако ја прочитаваме и оценивме првичната верзија на докторската дисертација, како членови на Комисијата за оценка се сложивме околу заедничка оценка, која имаме чест да ја поднесеме преку следниов

ИЗВЕШТАЈ

Анализа на трудот

Докторската дисертација на кандидатката м-р Драгана Стаменковска, пријавена на трет циклус – докторски студии на програмата Безбедност, одбрана и мир, на тема: „Радикални исламистички групи на Балканот и нивно влијание врз националната безбедност на Република Северна Македонија“, е обемен труд изложен на 230 страници, вклучувајќи ги воведот и библиографијата изложена на 11 страници. Трудот е напишан на македонски јазик и е оценет од страна на Комисијата.

Докторската дисертација претставува спој на теориско и емпириско истражување. Таа е структурирана од пет логично поврзани поглавја, додека воведот и заклучокот се издвоени како посебни делови. Во Прилози, на крајот на трудот изложени се примероци од прашањата содржани во прашалникот и интервјутото врз основа на кои е реализиран емпирискиот дел на истражувањето. На крајот е изложена обемна библиографија, која се состои од околу 200 странски и домашни наслови (монографии, статии, анализи, извештаи, документи, закони и истражувања).

Накучо, содржината по делови на докторската дисертација може да се прикаже на следниот начин:

На самиот почеток, кандидатката изложила кус апстракт на докторската дисертација и благодарност на блиските кои ѝ дале поддршка при изработката на тезата и вовед.

Првото поглавје ги содржи главните параметри на истражувањето: формулиран е проблемот на истражувањето, утврдени се целите и задачите на истражувањето, основната хипотетичка рамка, како и методите и техниките кои се применети при истражувањето. Општата цел на истражувањето се теоретски и емпириски сознанија за радикалните исламистички групи на Балканот и нивното влијание врз националната безбедност на Република Северна Македонија. Преку задачите на истражувањето треба да се осознае за: начинот на кој делуваат радикалните исламистички групи на Балканот и во Република Северна Македонија; како се врши регрутацијата на приврзаниците; целта и мотивите на радикалните исламистички групи; како радикалните исламистички групи можат да придонесат кон загрозување на безбедноста и националната безбедност воопшто на државата, и во која мера и колку домицилното муслиманско наследство се приклучува кон радикално исламистичките групи. Исто така, во ова поглавје,

кандидатката ја изложува накусо и структурата на трудот, како и значењето на трудот, односно неговата научна и општествена оправданост. Научната оправданост на ова истражување се согледува во придонесот на верификување на научно недоволно познати и проучени специфични факти и состојби во врска со радикалните исламистички групи на Балканот и влијанието врз националната безбедност на Република Северна Македонија. Општествената оправданост се состои во тоа што истражувањето би помогнало да се согледаат недостатоците во рамките на инструментите за борба против тероризмот и успешноста на институциите чиј делокруг на работа се однесува на тероризмот, а следствено на тоа и радикалните исламистички групи.

Второто поглавје го опфаќа теоретското елаборирање, односно дефинирање на радикалниот исламизам и радикалноисламистичките групи. Најпрво, направено е разграничување на поимите „ислам“, „исламизам“ и „радикален исламизам“, со цел да се избегнат недоразбирањата околу толкувањето и разграничувањето на овие поими, при што е изложено гледиштето на различни автори. Даден е историографски преглед на значајни личности во радикалниот исламизам и историски развој на радикалноисламистичките групи. Во ова поглавје се објаснети почетоците и продорот на радикалноисламистичките групи на Балканот, лоцирајќи ги корените на ова движење помеѓу арапските доброволци кои учествувале во војната во Босна и Херцеговина. Направен е компаративен приказ на состојбите со радикалниот исламизам во Босна и Херцеговина, Косово, Албанија, како и областа Санџак и нејзините територии кои се составен дел од Србија и Црна Гора. Заклучокот на кандидатката е дека во сите балкански земји состојбите со радикалниот исламизам имаат многу сличности, а како тригер за ширење на радикалниот исламизам на Балканот се конфликтите со кои бил зафатен овој регион. Според анализата, процесот на инфилтрирање на радикалниот исламизам се одвивал по ист принцип, преку давање стипендии на млади муслимани кои по завршување на студиите се враќале како исламистички имами, градење на џамии, влијание преку хуманитарни организации и слично. Утврдени се голем број хуманитарни организации преку кои се вршело ширење, односно пропагирање на радикалните идеи, но овие организации се означени и како главни финансиери на радикалноисламистичките групи. Исто така, нотирани се областите во рамките на балканските земји во кои е забележано делувањето на радикалноисламистичките групи. М-р Стаменковска ги анализира и ставот и делувањето на исламските верски заедници во балканските земји, за кои е заклучено дека имаат негативен став кон радикалноисламистичките групи, иако дел од радикалните имами успеале да заземат џамии под своја контрола каде што и ги држеле проповедите со радикална содржина. Ова поглавје завршува со своевидна синтеза на досегашните сознанија за ИСИС (Исламска Држава на Ирак и Сирија), една од најактуелните радикалноисламистички групи која ја одбележа меѓународната безбедност во изминатата декада, преку која е дадена една јасна слика за феноменот на радикалниот исламизам во глобални рамки. Преку квалитативна анализа, кандидатката се обидела да направи приказ на состојбите и развојот на оваа терористичка организација од нејзините почетоци, и преку индукција прикажани се фазите низ кои еволуирала оваа организација. Кандидатката направила краток осврт за ликот и делото на Абу Бакр ал Багдади, еден од лидерите на ИСИС, при што е прикажан начинот на кој тој оставил личен белег како лидер на оваа организација. Понатаму, направена е компарација помеѓу ИСИС и Ал Каеда, при што кандидатката ги опишува причините за отцепувањето и дистанцирањето помеѓу овие две организации. Преку квалитативна и квантитативна анализа, прикажани се целите и моќта на ИСИС во изминатиот период. Даден е преглед на пропагандни активности на ИСИС, и со анализа на содржината на медиумските активности на оваа организација, кандидатката се

обидела да ја прикаже моќта на интернетот во денешно време во насока на постигнување на целите.

Третото поглавје ги содржи клучните елементи со кои оперира докторската теза и кои ги определуваат процесите на радикализација и регрутација на нови приврзаници на радикалните исламистички групи на Балканот. На почетокот на ова поглавје, направена е симбиоза на механизмите и инструментите на радикализација и регрутација со кои се карактеризираат радикалноисламистичките групи на Балканот, што претставува и одговор на една од задачите на ова истражување. Кандидатката уште еднаш ја потврдува улогата на блискоисточните земји кои преку стипендирање на млади балкански муслимани придонесувале кон радикализација и ширење на идеите на радикалниот исламизам. Кандидатката ја лоцира дезинтеграцијата на Југославија, која зад себе остава слаби држави, како една од клучните причини за радикализација која сè уште се одвива. Конфронтацијата на верска и етничка основа и социјалните разлики во балканските земји е исто така фактор кој придонесува кон радикализација. Понатаму, во ова поглавје, елабориран е процесот на радикализација преку експликација на моделите на радикализација, при тоа застапени се гледишта на различни автори. Исто така, елаборирани се и теориите на радикализација, со цел да се увидат длабоките причини поради кои поединците се приклучуваат кон радикалноисламистичките групи. Кандидатката се обидела да ги издиференцира клучните инкубатори на радикализацијата, меѓу кои таа ги истакнува: затворските установи и медиумите – особено интернетот, при што се опишани начините на нивна употреба, односно злоупотреба. Овие инкубатори, според анализата претставуваат катализатори на активностите поврзани со радикализација но и регрутација на нови приврзаници на радикалноисламистичките групи. Преку анализа на содржината, но и квантитативна анализа на интернет-активностите на приврзаниците на радикалниот исламизам во рамките на ИСИС, изведени се статистики за видот на активностите кои овие лица ги пренесуваат онлајн. Во продолжение, кандидатката се осврнува на подетална анализа на процесот на регрутација, каде што на почетокот прави паралела на процесот на регрутација кој се одвивал пред 11.9.2001 година и периодот на војната во Босна и Херцеговина со промените кои ќе влијаат на подоцнежниот процес на регрутација. Периодот по 11.9.2001 година е лоциран како пресвртница од повеќе аспекти, меѓу кои интензивирање на активностите на безбедносните служби во борба против тероризмот, како и издигнување на миграцијата на ниво на безбедносен ризик од увоз на терористи под превез на мигранти. Во овој дел, кандидатката се обидела да лоцира неколку фактори кои ги смета за клучни во процесот на промени на начинот на регрутација со помош на кои ја елаборира актуелната структура на процесот на регрутација. Во прилог на експликација на утврдените промени, направена е анализа на т.н. Хамбуршка ќелија преку која е објаснет и пресвртот во процесот на регрутација, кој наместо „од горе-надолу“, каде што терористичката организација активно и агресивно бара нови членови, се пристапило кон обратен процес, „од долу – нагоре“, кога млади лица волонтираат за приклучување во организацијата. Исто така, лоцирана е значајната улога на портир (gatekeeper) лицето кое ги инспирира, односно насочува и поврзува радикализираните лица. Овие лица функционираат како надзорници/портири бидејќи ги познаваат групите во радикалните џамии, поранешните муџахедини и активните терористи. Иако не мора самите да извршуваат терористички операции, тие се во состојба да ја „отворат портата“ кон радикалниот исламизам. Во продолжение објаснета е и целната група за регрутација преку два пристапи, од кое едниот е за личните карактеристики и предиспозиции на поединецот, додека другиот ги опфаќа верските аспекти. Третиот дел во ова поглавје завршува со одговор на балканските земји на заканата од радикален исламизам. Кандидатката направила компаративна анализа на правниот и институционален одговор

на балканските земји кон предизвиците поврзани со радикален исламизам, од каде што е изведен заклучок за релативно ниските затворски казни за овие дела во сооднос со европското законодавство. Како еден од одговорите на оваа закана, кандидатката ги елаборира пристапите за дерадикализација на приврзаниците на радикалниот исламизам преку пристапите на непритворска и затворска рехабилитација и реинтеграција.

Четвртото поглавје претставува обид да се креира теориска рамка преку која би се одговорило на централните истражувачки прашања. Поглавјето е посветено на радикалноисламистичките групи во Северна Македонија и нивното влијание врз националната безбедност. Тука кандидатката ги презентира досегашните сознанија и состојби за радикалниот исламизам во нашата држава. Според анализите, истакнато е гледиштето дека меѓуетничките конфликти и разлики се плодна почва за ширење на радикалниот исламизам во РСМ. Како и во другите балкански земји, и во нашата држава преку невладини организации се слеваат пари наменети за финансирање на изградба на џамии во кои ќе се одржуваат верски проповеди со радикални содржини. Покрај џамиите, и верските училишта познати како „медерси“ се лоцирани како локации на кои се врши радикализација на нови приврзаници, а се стипендираат и млади религиозни лица, пред сè, од социјално загрозувани семејства за студии во арапските земји. Понатаму, презентирани се факторите на радикализација кои произлегуваат од Националната стратегија за спречување на насилан екстремизам, преку кои кандидатката прави обид да ги разјасни причините поради кои младите муслимани во РСМ се одлучуваат да пристапат кон радикалноисламистичките групи. Направен е сублимат на сознанија од странски и домашни експерти во однос на податоците за присуство на радикални елементи во РСМ, особено за време на конфликтниот период во 2001 година. Особено е значајна класификацијата на различни радикалноисламистички групи кои делуваат на нашата територија, но и утврдувањето на невралгичните точки каде што се сконцентрирани активностите на радикалните исламистички групи и од каде што е најголема веројатноста за појава на идни закани, меѓу кои се истакнуваат регионите блиски до троеѓата РСМ-Албанија- Грција и РСМ-Албанија- Косово. Кандидатката се обидела да направи квантитативен приказ на застапеност на приврзаници на радикален исламизам во РСМ, но и на заминати борци во конфликтните региони на Блискиот Исток. Кандидатката преку елаборација на актуелните случувања во светски рамки доаѓа до заклучок дека згаснувањето на жариштата во Сирија и Ирак, сепак не става крај активностите на радикалниот исламизам во светски рамки па така и на Балканот и во Северна Македонија. Имено, дел од радикалните исламисти кои останале во воените региони постои можност своите активности да ги пренасочиле кон Авганистан, каде што по преземањето на власта од страна на Талибанците се отвора нова можност за делување на радикалните исламистички групи. Во нашата држава, како и во рамките на Балканот и Европа, заканата би била насочена кон активностите на повратниците од блискоисточните боишта и нивните поддржувачи и соработници. Преку анализа на случајот „Келија“, кандидатката доаѓа до заклучоци за целокупната состојба во нашето општество гледано низ призмата на радикалниот исламизам. При тоа, таа заклучува дека случајот „Келија“ е најдобар показател за присуството и активностите на радикалните исламистички групи во нашата држава. Почнувајќи од нивните активности за групирање, организирање, радикализација и регрутација, контакти по етничка и јазична линија, но и понатамошните фази на заминување во конфликтните зони, враќањето и законското санкционирање (3-5 години), неуспешните процеси на дерадикализација а потоа нивно ослободување и повторно инволвирање во радикални активности ги потврдуваат поставените цели и задачи на ова истражување. Преку анализа на постојната законска регулатива, кандидатката ги лоцира недостатоците во малите затворски казни и тешкотиите при докажување на делото, притоа сугерирајќи на

потребата од ажурирање на постојните закони. Во однос на надлежните институции, елаборирани се надлежностите на МВР, АНБ, АР, Националното координативно тело за борба против тероризмот, ОБСЕ, МНР, ИВЗ, Граѓанскиот сектор и Единиците на локалната самоуправа. Во овој дел, кандидатката доаѓа до заклучок дека не секогаш правниот и институционалниот одговор вродуваат со плод имајќи ги предвид случувањата во рамките на оперативната акција „Келија“. Голем дел од активностите на надлежните институции потребно е да се концентрираат во рамките на локалните заедници, каде што најчесто се лоцирани првите зачетоци на радикализација. Ова поглавје завршува со анализа на соработката на балканските земји, заклучувајќи дека таа соработка во иднина може многу да придонесе кон успешно справување со заканата од радикален исламизам, тргнувајќи од фактот дека овие земји делат слично минато и се поврзуваат по јазична и верска основа.

Петтото поглавје претставува емпириско поглавје во овој труд, каде што се елаборира методолошката рамка на истражувањето, а се презентирани и добиените наоди на истражувањето. Покрај анализа на постојната теориска литература за клучните теми од истражувачката област, овој труд има истражувачка природа, односно се потпира на докази изведени од податоци. Кандидатката се осврнала на спецификите на квалитативниот пристап во истражувањето и во функција на истражувањето објаснети се спецификите на интервјуто со отворен тип на прашања, како и прашалникот со понудени одговори. Трудот има експлоративна природа и има за цел да го истражи влијанието на радикалните исламистички групи врз националната безбедност на Северна Македонија, и во таа насока како стратегија за истражување се избрани прашалникот и интервјуто како анализа на случај. Целта на интервјуто е да бидат согледани размислувањата и проценките по одредени прашања од областа на радикалните исламистички групи на Балканот и нивно влијание врз националната безбедност на Република Северна Македонија. Концептот на интервјуто е составен од 21 прашање, структурирани во четири дела. Интервјуто е спроведено со компетентни и стручни професионалци од разузнавачката заедница на РСМ. Истражувањето е спроведено и преку анкетен прашалник чија примарна намена е да се утврди делувањето и влијанието на радикалните исламистички групи на Балканот и нивното влијание врз националната безбедност на Република Северна Македонија, гледано од перспектива на професионалци кои во рамките на делокругот на својата работа се непосредно вклучени во овие процеси. Анкетниот прашалник е составен од 27 прашања, поделени во четири области. Истражувањето преку анкетниот прашалник е реализирано по електронски пат преку платформата Google Forms, и е спроведено со 40 (четириесет) испитаници чиј делокруг на работа е поврзан со радикален исламизам, поради што бројот на испитаници е ограничен на оваа бројка. Со анализа на ставовите извлечени од прашалникот и интервјуто формулирани се становишта кои ги покриваат клучните прашања. Од изведените становишта кои произлегуваат од прашалникот и интервјуто добиен е приказ на состојбите со радикалниот исламизам на Балканот и во РСМ и начинот на влијание врз националната безбедност. Исто така, резултатите од истражувањето ги лоцираат недостатоците во однос на капацитетите на државата за справување со овој предизвик, а во исто време претставени се можните идни правци на движење на појавата од радикален исламизам.

Предмет на истражувањето

Предмет на истражување на оваа докторска дисертација е радикалниот исламизам, односно радикалноисламистичките групи на Балканот и во РСМ и влијанието кое тие преку нивното делување го имаат врз националната безбедност на нашата држава. Кандидатката м-р Драгана Стаменковска тргнува од фактот дека РСМ, како балканска земја, споделува слична историја со соседите која непосредно влијае врз

случувањата на полето на радикалниот исламизам. Јазичната и верска поврзаност на припадниците на радикалноисламистичките групи на Балканот и фактот дека голем дел од нив имаат државјанства на повеќе земји и делуваат на повеќе територии, несомнено се комплексен предизвик за истражување и чиј импакт има влијание врз националната безбедност на РСМ.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Научните истражувања и литература на полето на радикалниот исламизам на Балканот и во Северна Македонија се од релативно понов датум, односно од периодот кога радикалниот исламизам станува актуелен на европско тло. Имајќи ја предвид динамиката со која се развива и влијанието кое го имаат меѓународните терористички групи врз балканските ограноци, несомнено е дека постои потреба од ажурирање на сознанијата за оваа појава. Голем дел од досегашните истражувања во оваа област се однесуваат, генерално, на влијанието врз безбедноста на европските земји, и постои празен простор во однос на сознанијата за радикалноисламистичките групи на Балканот како регион, но и одредувањето на влијанието кое делувањето на овие групи го има врз националната безбедност на нашата држава. Во таа насока, докторската дисертација има за цел да ги прошири видичите и да ги сконцентрира на активностите на радикалните исламистички групи на регионот на Балканот, како и нивното влијание во РСМ, со што ќе се понудат нови согледувања за актуелните состојби на ова поле. Оттука, дисертацијата се надоврзува на досегашните истражувања од реномирани автори и експерти од областа и истражувачки центри, при што се прави обид да се дојде до актуелни оригинални заклучоци со кои би се надополниле постојните празнини. Со оглед на фактот дека предметот на истражување е мултидисциплинарен (историја, меѓународна и национална безбедност, социологија), кандидатката понудила успешен пресек на сознанијата и утврдила каде точно може да даде научен придонес за конкретното прашање.

Краток опис на применетите методи

Поради комплексноста на предметот на истражување, дизајнот на истражувањето е поставен интердисциплинарно, при што се опфаќаат неколку компатибилни научни дисциплини, меѓу кои меѓународната и националната безбедност и социолошките и историските аспекти на проблемите што се истражуваат. Истражувањето се потпира на квалитативниот модел, со употреба на различни техники за собирање на емпириски сознанија (спроведени прашалници и реализирани интервјуа со ограничен број соговорници, таргетиран според нивните компетенции и познавања на состојбите на планот на тероризмот и радикалниот исламизам). Кандидатката прави и дополнителен напор, секаде каде што е тоа можно да внесе и квантитативни параметри, што ја прави тезата уште покомплетна, а вклучува и анализа на случај, која ги опфаќа клучните аспекти на истражувачкото прашање.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Резултатите до кои кандидатката дошла во текот на своето истражување се изложени во петото поглавје, преку елаборација на конечните согледувања на докторската дисертација. Во делот во кој се образложуваат емпириските индикации се даваат објаснувања во врска со изложените хипотези, застапени во теоретските поглавја. Резултатите кои одат во прилог на потврдување на хипотезите покажуваат дека националната безбедност на нашата држава е засегната од повеќе аспекти во однос на радикалниот исламизам. Имено, покрај како регрутациона база за нови борци територијата на РСМ е во голема мера засегната од повратниците од блискоисточните боишта. Неретко, нашата држава како дел од западнобалканската миграциска рута претставува и транзит зона на потенцијалните извршители на терористички акти ширум Европа за кои одговорност презема ИСИС. Заканите кон националната безбедност на

Република Северна Македонија произлегуваат од големата веројатност дека токму овие потенцијални терористи при својот транзит низ нашата држава остваруваат контакти со домицилни верско радикални лица. Ваквите контакти оставаат простор за продлабочување на влијанието на радикалните исламистички групи во Република Северна Македонија, во насока на добивање на инструкции, поддршка, помош во обука и пренесување на искуства од борците од блискоисточните боишта. Од друга страна, приврзаниците на радикалноисламистичките групи во Република Северна Македонија им даваат логистика во однос на привремено сместување, транспорт од еден до друг граничен премин (влез и излез од државата), како и логистичка поддршка од повеќе аспекти. Имено, приврзаниците на радикалните исламистички групи на Балканот имаат потенцијал да обезбедат опрема и оружје која би им била потребна на потенцијалните извршители на терористички акти кои под превезот на мигранти транзитираат низ Балканот. Ваквиот потенцијал произлегува од конфликтното минато на Балканскиот Полуостров, односно големи количини на оружје сè уште циркулираат на црниот пазар и помеѓу криминалните групи. Групите кои делуваат на територија на РСМ остваруваат контакти со верско радикалните групи од соседните земји, особено имајќи ја предвид етничката и јазичната поврзаност. Припадниците на овие групи неретко имаат двојни или тројни државјанства поради што не може да се утврди точната бројка на припадници во една држава. Радикалните исламисти го задржале своето присуство на Балканот и покрај спротивставувањата на исламските верски заедници, што во најголем дел се должи на финансиската поддршка од Саудиска Арабија и некои други земји. Овој фактор е од особено значење, имајќи ги предвид балканските општества кои се карактеризираат со сиромаштија и невработеност. Исто така, и регрутацијата на нови приврзаници на радикалниот исламизам е многу значаен елемент кој дава многу корисни сознанија за тоа како еволуирал процесот на приклучување и привлекување на поединци и групи кон прифаќање и делување во рамките на радикалноисламистичките групи. Големо влијание врз процесот на регрутација несомнено извршиле случувањата од 11.09.2001 година, кои продонеле кон промена на процесот на регрутација „од горе-надолу“ и примена на процесот „од долу – нагоре“, што резултирало со создавање и егзистирање на изобилство од повеќе паралелни мрежи, сите меѓу себе лабаво поврзани.

Наодите сугерираат дека справувањето со заканата од радикален исламизам се истакна како голем предизвик за балканските земји. Балканските земји се покажаа како неефикасни во поглед на спречување на радикализација и регрутација на нови приврзаници на радикалниот исламизам. Ова тврдење произлегува од фактот дека во овие земји сè уште се одвиваат процесите на регрутација и радикализација, но она што загрижува повеќе е несоодветниот третман на повратниците од странските боишта кои се соочуваат со несоодветни затворски казни во споредба со европските, но и со тешкотии во судските процеси во однос на докажување на нивна вина. Потребата од заедничка соработка на балканските земји е од исклучително значење за идното справување со заканата од радикален исламизам на Балканот. Ваквата соработка потребно е да биде посеопфатна и мултидисциплинарна со вклучување на сите засегнати страни, и тоа не само во рамките на меѓународните институции, туку и на регионално ниво.

ОЧЕКУВАН НАУЧЕН ПРИДОНЕС

Докторската дисертација со наслов „Радикални исламистички групи на Балканот и нивно влијание врз националната безбедност на Република Северна Македонија“ на кандидатката м-р Драгана Стаменковска претставува солиден истражувачки зафат со кој се доаѓа до конкретен научен придонес во областа на меѓународната безбедност со оглед на фактот дека ги отвора гледиштата за состојбите со радикалниот исламизам на едно

специфично подрачје со конфликтно минато. Студијата дава приказ на влијанијата врз националната безбедност на нашата држава, со што укажува на аспектите кон кои треба да се насочат идните напори на безбедносните служби. Во исто време, истражувањето ги лоцира недостатоците на надлежните институции во поглед на справувањето со заканата од радикален исламизам, при што таргетира одредени субјекти (граѓански сектор и институции на локално ниво во поглед на превенција и дерадикализација) и механизми (соработка со балканските земји, посеопфатен пристап и модернизација на капацитетите на безбедносните служби) кои ќе придонесат во успешната борба со заканата од радикален исламизам. Имајќи ја предвид сличноста на балканските земји, заклучоците од овој труд можат да бидат применливи и во другите балкански општества. Користењето на наодите од овој труд може да придонесе кон спроведување на понатамошни истражувања како во другите балкански земји, така и во останатите сегменти на нашето општество, како што е на пример социјалниот и религиозниот сегмент.

Докторскиот труд, по дефиниција, е неопходно да претставува оригинален научен труд, кој дава придонес во науката, во случајов во областа на меѓународната и националната безбедност, како од теориска така и од практична гледна точка. Комисијата ги поздравува вложениот труд и постигнатите резултати до кои низ истражувањето дошла м-р Драгана Стаменковска, со што конкретно дала значителен придонес во науката за едно сериозно безбедносно прашање, особено кога станува збор за специфичен безбедносен регион.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Докторската дисертација со наслов „Радикални исламистички групи на Балканот и нивно влијание врз националната безбедност на Република Северна Македонија“, од кандидатката м-р Драгана Стаменковска, претставува солиден истражувачки зафат. Генерално, тој ги задоволува круцијалните академски стандарди. Докторската теза претставува квалитативна и експлораторна студија за активностите на радикалните исламистички групи на Балканот и начинот на кој тоа влијае врз националната безбедност на нашата држава. Кандидатката направила напор да понуди теориска рамка врз основа на која може да се разбере и анализира состојбата со радикалниот исламитизам на Балканот, но, што е најважно, да се разбере влијанието врз националната безбедност на РСМ. При изработката на дисертацијата консултирани се голем број релевантни автори од областа на меѓународната и националната безбедност, законски регулативи и институционални механизми, при што е направен обид за поставување на теориска рамка за емпириска анализа на факторите/варијаблите/претпоставките кои влијаат врз националната безбедност од аспект на радикалниот исламитизам.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет да ја прифати оваа позитивна рецензија и на кандидатката м-р Драгана Стаменковска да ѝ дозволи јавна одбрана на докторската дисертација „Радикални исламистички групи на Балканот и нивно влијание врз националната безбедност на Република Северна Македонија“, пријавена на трет циклус – докторски студии на студиската програма Безбедност, одбрана и мир.

ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА ЗА ОЦЕНКА

Проф. д-р Тони Милески (претседател), с.р.
Проф. д-р Митко Котовчевски (ментор), с.р.
Проф. д-р Синиша Даскаловски (член), с.р.
Проф. д-р Марина Митревска (член), с.р.
Проф. д-р Марина Малиш Саздовска (член), с.р.

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ
2. Магистерски трудови

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Маја Петрова	„Влијание на веројатноста на исходот, рамката на исходот и содржината на проблемските ситуации врз ставот кон ризик во процесот на одлучување кај студенти“	"Impact of outcome probability, outcome frame, and problem situation content on students' decision-making risk attitude"	проф. д-р Елена Ачковска Лешковска	10-2104/3 од 2-11-2022 год.

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
3. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	м-р Ема Скеја	„Влијанието на раната интервенција кај специфичните тешкотии во учењето преку програмата за когнитивна интервенција“	"The impact of early intervention in specific learning difficulties through the cognitive intervention program"	Проф. д-р Горан Ајдински	2.11.2022 10-1281/9

ПРЕГЛЕД

ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ, БЛАЖЕ КОНЕСКИ“

1. МАГИСТЕРСКИ ТЕМИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Јана Миладинова	„Метафорите во рекламите на англиски и на македонски јазик“	“Metaphors in the advertisements in English and Macedonian”	Проф. д-р Јованка Лазаревска-Станчевска	28.10.2022 10-1703/4
2.	Жарко Чубриноски	„Историскиот дискурс во делата од Вилијам Шекспир и Волтер Скот“	“The Historical Discourse in the works of William Shakespeare and Walter Scott”	Проф. д-р Милан Дамјаноски	28.10.2022 10-1746/4

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА): ФИТОПАТОЛОГИЈА (40200), НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ШУМАРСКИ НАУКИ, ПЕЈЗАЖНА АРХИТЕКТУРА И ЕКОИНЖЕНЕРИНГ „ХАНС ЕМ“ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (УКИМ), Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ (ФШНПАЕ „Ханс Ем“), објавен во весниците „Нова Македонија“ (стр. 16) и „Коха/Коћа“ (стр. 21) од 16.9.2022 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина): фитопатологија (40200), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-400/1, донесена на 14.10.2022 г., формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Кирил Сотировски, Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“, проф. д-р Ирена Папазова-Анакиева, Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ и проф. д-р Никола Николов, Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“, во состав на УКИМ.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област (дисциплина): фитопатологија (40200), во предвидениот рок се пријави ас. д-р Михајло Ристески од УКИМ – Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ во Скопје.

Биографски податоци и образование

Кандидатот ас. д-р Михајло Ристески е роден на 14 септември 1981 година, во Прилеп. Средно образование завршил во Крушево, во 2000 г., како 4-годишен корисник на стипендија за талентирани ученици, од Министерство за образование и наука. Со високо образование се стекнал на УКИМ – Шумарски факултет во Скопје (денес УКИМ – ФШНПАЕ „Ханс Ем“), на 25.1.2006 година, кога дипломирал со просечен успех 8,55 и со наслов на дипломската теза: ВЕРТИКАЛНА ТРАНСМИСИЈА НА ХИПОВИРУСИ ПРЕКУ КОНИДИИ КАЈ *CRYPTHONECTRIA PARASITICA*.

По завршувањето на прв циклус студии, кандидатот започнал да се занимава со научноистражувачка работа преку ангажман на научноистражувачки проекти, учество на тренинг-школи и научноистражувачки посети на еминентни фитопатолошки лаборатории од областа, и тоа во Европа и во САД.

Во учебната 2007/2008 година се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Шумарскиот факултет во Скопје. Студиите ги завршил на 18 мај 2011 година, со просечен успех 9,44 и одбрана на магистерскиот труд на тема: ВЕГЕТАТИВНА КОМПАТИБИЛНОСТ, РАЗМНОЖУВАЧКИ ТИПОВИ И ХИПОВИРУЛЕНТНОСТ НА ИЗОЛАТИ НА ГАБАТА *CRYPTHONECTRIA PARASITICA* ОД Р БУГАРИЈА.

За време на студиите од прв и втор циклус, кандидатот бил стипендист на Министерството за образование и наука.

Докторска дисертација пријавил на 16.11.2011 година на УКИМ – Шумарски факултет во Скопје (УКИМ-ФШНПАЕ „Ханс Ем“). Дисертацијата на тема: ДИСТРИБУЦИЈА И ДИВЕРЗИТЕТ НА ПАТОГЕНИ ВИДОВИ *RHYTORHYNORA* ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ја одбрал на 16.2.2018 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Кирил Сотировски од УКИМ како ментор, проф. д-р Ирена Папазова-Анакиева, проф. д-р Никола Николов од УКИМ – сите од Шумарскиот факултет во Скопје, како и проф. д-р Раде Русевски и проф. д-р Билјана Кузмановска од Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на биотехнички науки.

На 6 мај 2020 година е избран во соработничко звање – асистент на УКИМ – Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“, во областа фитопатологија (40200), и тоа е неговото моментално звање. Рефератот за овој избор е објавен во Билтен бр. 1213 од 15 април 2020 година. Врз основа на сета поднесена документација која е релевантна за изборот, Рецензентската комисија ги зема предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, односно од неговиот избор во соработничко звање – асистент.

Научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ – Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ во Скопје, кандидатот ас. д-р Михајло Ристески изведува вежби, консултации и теренска настава на прв циклус студии за предметните програми: Фитопатологија, Идентификација и производство на печурки, Болести по декоративни видови дрвја и Заштита на дрвото (дел за габи), а е ангажиран и на втор циклус студии за предметните програми: Микробиологија во шумарството, Основни принципи и методи во науката, Основни фитопатолошки методи на истражување, Заштита на дрвото од епиксилни габи, Шумарска фитопатологија и Фитопатологија во хортикултурата.

Досега, освен што редовно реализира вежби по посочените предметни програми од прв циклус, кандидатот е ангажиран и остварува редовни консултации со студентите. Покрај тоа, тој е коавтор на интерна скрипта за предавања (Патологија на шумските и декоративните видови), а учествува и во подготовката на пакет материјали за предметите: Идентификација и производство на печурки, Фитопатологија и Болести по декоративни видови дрвја.

Д-р Михајло Ристески поседува важечко Уверение за познавање на англиски јазик, ниво С1, според Европската јазична рамка на Советот за Европа (CEFR), издадено од Деканатот на УКИМ – Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје.

Преку бројни научноистражувачки и стручно-применувачки активности се има стекнато со стручни, технички и едукативни искуства, што има несомнено позитивно влијание врз неговото изградување како наставник, а тоа се рефлектира во изведување настава со релевантни теми и податоци и на високо едукативно ниво.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот.

Конкретните активности се наведени во табелата во Образец (Анекс) 2, според Образец (Анекс 1, член 2) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност

Од дипломирањето до денес, ас. д-р Михајло Ристески бил вклучен активно во 6 меѓународни, мултилатерални научноистражувачки проекти, како и во 2 национални проекта, од кои на еден е раководител:

1. Heterokaryosis in clonal populations of the chestnut blight fungus (Хетерокариоза во клонални популации на ракот по кората на костенот), 2005 – 2007 г. Проект финансиран од National Science Foundation (NSF) на САД; учесник.

2. Epidemiology and population structure of *Cryphonectria parasitica* and associated *Cryphonectria hypoviruses* in the Balkans. Епидемиологија и популациона структура на *Cryphonectria parasitica* и поврзани *Cryphonectria* хиповируси на Балканот, 2005 – 2008 г. Трилатерален SCOPES проект (Швајцарија, Хрватска, Македонија), финансиран од Швајцарска национална научна фондација; учесник.

3. Chestnut blight research in the Balkans and Georgia: population studies and biological control methods. Истражувања на ракот на питомиот костен на Балканот и

Грузија - проучување на популацијата и методи за биолошка контрола, 2009 – 2012 г. SCOPES проект финансиран од Swiss National Science Foundation; (Швајцарија, Македонија, Хрватска, Грузија); учесник.

4. Diversity of invading *Phytophthora* spp. Plant pathogens in agro and forest ecosystems in Southeast Europe. Диверзитет на инвадирачки *Phytophthora* spp. видови растителни патогени во земјоделски и шумски екосистеми во југоисточна Европа. 2010-2012 г. SEE-ERA.NET Plus проект, FP7, (Македонија, Бугарија, Грција, Романија, Србија); учесник.

5. Invasive chestnut diseases in the Balkans and Georgia – epidemiological research and management options. Инвазивни болести по костенот на Балканот и Грузија - епидемиолошко истражување и можности за справување, 2014 – 2017 г. SCOPES-проект финансиран од Swiss National Science Foundation; Швајцарија (Швајцарија, Македонија, Хрватска, Грузија); учесник.

6. Компаративни истражувања на состојбата со питомиот костен (*Castanea sativa*) во Бугарија и Македонија”, билатерален проект финансиран од МОН на Бугарија и МОН на РМ, 2006 – 2008 г. ; учесник.

7. Диверзитет и дистрибуција на *Armillaria* видови во Македонија и нивна поврзаност со процеси на сушење на шумите, 2010 – 2012 г. Национален научноистражувачки проект, финансиран од Министерство за образование и наука; учесник.

8. Реколекција на изолати од популации на габата *Cryphonectria parasitica* на питом-костенови локалитети во Република Северна Македонија, 2021 г. Национален научноистражувачки проект, финансиран од Ректоратот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје; раководител.

Во текот на својата истражувачка кариера има објавено вкупно 9 научни трудови во престижни научни списанија со импакт-фактор во областа, и тоа:

1. Temporal and spatial genetic population structure of *Cryphonectria parasitica* and its associated hypovirus across an invasive range of chestnut blight in Europe (2021 г.), објавен во сп. *Phytopathology* (Impact factor 3.669 за годината). Во овој труд, анализирани се диверзитетот на вегетативно компатибилни типови и микросателити, како и диверзитетот на CHV-1 (хиповируси), за популации на габата *C. parasitica* за вкупно 6 локалитети (Македонија, Хрватска и Швајцарија). Притоа, детектиран бил висок диверзитет на популациите на *C. parasitica* во Швајцарија и Хрватска, како постари популации, додека за Македонија детектиран е многу понизок диверзитет на популациите, бидејќи тие се оценети како клонални. Во однос на хиповирусите, за популациите на *C. parasitica* во сите истражувани земји регистриран е висок диверзитет на CHV-1, иако е истакнато дека популациите на CHV-1 од Македонија претставуваат одделен кластер од популациите на CHV-1 во Хрватска и Швајцарија. До моментот, според *Google scholar*, овој труд е цитиран 7 пати.

2. Diversity of *Cryphonectria parasitica* in callused chestnut blight cankers on European and American chestnut (2019), објавен во сп. *Forest Pathology* (IF 1.295 за годината). Тим истражувачи од Европа и Америка колектирале изолати од калусирани рак-рани, и тоа од по две популации од габата *C. parasitica* за секоја од земјите Швајцарија, Хрватска и Македонија и една популација од габата од САД. Била оценета појавата на хиповирулентни изолати како и диверзитетот на вегетативно-компатибилни типови на изолати кои потекнуваат од случајно избрани калусирани рак-рани за колекција. Детектирано било зголемено присуство на хиповирулентни изолати колектирани од *C. dentata* од САД, во споредба со сите 6 колектирани популации на *C. parasitica* од *C. sativa* во Европа. Не била детектирана поврзаност помеѓу појавата на хиповирулентни изолати, како и разновидноста на детектираните вегетативно-компатибилни типови на изолати од калусираните рак-рани. Највисок диверзитет на вегетативно компатибилни типови биле калусирани рак-рани со три вегетативно-

компатибилни типови во една рак-рана. До моментот, според *Google scholar*, овој труд е цитиран 9 пати.

3. Global geographic distribution and host range of *Dothistroma* species: a comprehensive review (2016 г.), објавен во сп. *Forest Pathology* (IF 1.612 за годината). Насловот претставува труд како резултат на соработка на повеќе од 60 експерти во областа поврзана со една од најважните болести по боровите, предизвикани од фитопатогените *Dothistroma septosporum*, како и *D. pini*. Како резултат на овој труд, формирана е база која укажува на присуство на фитопатогените во 76 земји, од кои габата *D. septosporum* е потврдена во 44 земји, додека *D. pini* е потврдена во 13 земји. Фитопатогените габи најчесто се регистрирани по боровите, како доминантен домаќински род, со 95 видови домаќини, но и други видови растенија. До моментот, според *Google scholar*, овој труд е цитиран 92 пати.

4. Distribution of chestnut blight and diversity of *Cryphonectria parasitica* in chestnut forests in Bulgaria (2013), објавен во сп. *Forest Pathology* (IF 1.827 за годината). Во овој труд, всушност, за првпат детално се истражува присуството и распространетоста на болеста рак по кора на питомиот костен во Бугарија. Истражувани биле 18 локалитети. Детектирано било присуство на 3 вегетативно-компатибилни типови, од кои EU-12 бил детектиран како доминантен. Од размножувачки типови, додека MAT-1, додека MAT-2 размножувачкиот тип бил детектиран во само еден локалитет. Користејќи стандардни методи за изолација и детекција, хиповируси не биле детектирани во ниту еден изолат. Генерално, диверзитетот на вегетативно компатибилни типови бил оценет како низок, а репродукцијата во популациите на *C. parasitica* на територијата на Бугарија е оценета, главно, како асексуална/вегетативна. Моментно, според *Google scholar*, овој труд е цитиран 13 пати.

5. Informative value of canker morphology on the presence or absence of virus infection in chestnut blight cankers (2013), објавен во сп. *Forest Pathology* (IF 1.827, за годината). Во овој труд биле истражувани морфолошките карактеристики на рак-рани предизвикани од *C. parasitica*, кои би навеле на присуство или отсуство на хиповирулентност. Притоа, кај 677 рак-рани, биле анализирани должина на рак-рана, заокружување на стебло, длабочина на рак-рана, присуство на спорулација, активност на рана и присуство на хиповирус. Според наодите, вирусната инфекција на *C. parasitica* не е јасно поврзана со манифестираната морфологија на рак-раната, па така недвосмислена инфекција со CHV-1 (хиповирус) треба лабораториски да се потврди. До моментот, според *Google scholar*, овој труд е цитиран 18 пати.

6. Heterokaryons and parasexual recombinants of *Cryphonectria parasitica* in two clonal populations of southeastern Europe (2009 г.), објавен во сп. *Fungal Genetics and Biology* (IF 2.87 за годината). Во овој труд за првпат се опишува парасексуалноста кај габата *C. parasitica*. Проучувани биле клоналните популации на габата *C. parasitica* во југоисточна Европа а парасексуалност била докажана на 2 локалитета, и тоа локалитетот Осој во Македонија и локалитетот Теано во Италија. Наодите јасно ја потврдиле хипотезата за постоење на парасексуалност во популациите на *C. parasitica* во Европа, слично на претходни наоди во популации во САД. До моментот, според *Google scholar*, овој труд е цитиран 38 пати.

7. Control of *UNCINULA NECATOR* (SCHWE.) BURRILL in grapevine by using the fungicides from the Annex I list. (2014), објавен во часописот *Bulgarian Journal of Agricultural Science* (IF 0.218 за годината). Во текот на 2007, 2008 и 2009 година, бил поставен експеримент за контрола на растителното заболување предизвикано од габата *Uncinula necator*, и тоа во склоп на поседите на 2 комерцијални винарии, на растителни култури од грозје за сортите вранец, мишел палиери и мускат. Експериментот се состоел од следење на развојот на културите според шест варијанти на третирање и една варијанта без третирање, и тоа со 4 повторувања на третирањето. Прашкестата мувла (*U. necator*) не била забележана во 2007 и 2008 година на испитуваните гроздови култури. Наспроти тоа, во 2009 година таа била регистрирана во сите проучувани варијанти. До моментот, според *Google scholar*, овој труд не е цитиран.

8. Tospoviruses in the Republic of Macedonia during 1996-2010, occurrence and distribution (2013), објавен во *Bulgarian Journal of Agricultural Science* (IF 0.224 за годината). Во овој труд се изнесени резултати од истражување кое е спроведено во периодот од 1996 до 2010 година. Притоа, со користење на серолошки тестови, како и карактеризација на големината на N-протеините од различни висусни изолати, било потврдено присуство на 2 тосповируса (TSWV и INSV) во Македонија. Според резултатите, докажано било дека доминантен тосповирус во Македонија е TSWV, со исклучок на примерокот GV-I, во кој за првпат е откриено присуство на INSV тосповирус во Македонија. До моментот, според *Google scholar*, овој труд не цитиран.

9. Occurrence, distribution and dynamics of virus antigen accumulation in pepper cultivation on open fields in Republic of Macedonia during 2008-2009 (2013), објавен во *African Journal of Agricultural Research* (IF 0.587 за годината). Во овој труд е изнесено истражување кое било спроведено во текот на 2008 и 2009 година, со цел утврдување на состојбата на вирусот по пиперка, која се одгледува на отворени полиња во Македонија. При тестирањето, во повеќето од тестираните примероци не било забележано присуство на вируси, но сепак биле регистрирани садници со присуство на копмиров вирус Y (PVY). За време на вегетативна сезона, најголема појава на инфекција на пиперката била забележана со мозаичен вирус кој се јавува кај краставица (CMV), мозаичен вирус кој се јавува кај луцерка (AMV), мозаичен вирус кој се јавува кај тутунот (TMV), додека вирусот кој предизвикува гниење кај домати (TSWV) и PVY вирусот биле поретко забележани. Ниту еден од испитуваните примероци не бил заразен со компировиот вирус X (PVX). Според поставените анализи, оценета била динамиката на акумулација на вирусниот антиген за време на продукциониот период, што е поврзано со помалку видливи симптоми, на инфицираните растенија. До моментот, според *Google scholar* овој труд е цитиран 7 пати.

Дополнително, кандидатот има објавено 9 трудови во списанија со меѓународен уредувачки одбор, стручни списанија кои се индексирани како и стручни списанија кои не се индексирани:

1. Risteski, M., Woodward, S., Jezic, M., Rusevski, R., Kuzmanovska, B. and Sotirovski, K. (2019): *Phytophthora cactorum* (Lebert & Cohn) J. Schröt as causal agent of dieback of chestnut and apple trees in Macedonia. *CONTRIBUTIONS*, Section of Natural, Mathematical and Biotechnical Sciences, MASA, 2019, 40 (1), 93-103 (труд објавен во списание со меѓународен уредувачки одбор).

2. Cokoski, K., Maletic, V., Risteski, M. (2019). Comparative analysis of the hunting laws between Republic of North Macedonia, and several southeast European countries, in terms of game and hunting grounds management. *Ss. Cyril and Methodius University, Faculty of forestry. Forestry review*. Vol.50, No.1:1-8 (труд објавен во списание со меѓународен уредувачки одбор).

3. Ристески, М., Русевски, Р. Кузмановска Б., Банџо, К., Сотировски, К., Костов К. (2012): „Идентификација на причинителот на венење и сушење на јаболковите насади во преспанскиот регион“. Заштита на растенијата (Plant Protection), год. XXIII, Vol XXIII, бр. 24/25, стр. 53-58, Скопје. Изд. Здружение за заштита на растенијата на РМ (труд објавен во стручно списание).

4. Кузмановска, Б., Русевски, Р., Банџо, К., Ристески, М. (2012). Биолошка контрола на *Pythium spp.* во расад од пиперка со *Trichoderma harzianum* T22. Заштита на растенијата, година XXIII, бр.24/25, ноември 2012 г., стр.43-47 (труд објавен во стручно списание).

5. Русевски, Р., Кузмановска, Б., Банџо, К., Ристески, М. (2012). Уништување на *Uncinula necator* – причинител на пепелница на лозата со примена на активната материја Proquinazid. Заштита на растенијата, година XXIII, бр.24/25, ноември 2012 г., стр.55-59 (труд објавен во стручно списание).

6. Русевски, Р., Кузмановска, Б., Банџо, К., Ристески, М. (2012). Контрола на *Pythium spp.* кај доматот и пиперката со употреба на нови фунгицидни активни материи. Заштита на растенијата, година XXIII, бр.24/25, ноември 2012 г., стр.61-66 (труд објавен во стручно списание).

7. Бринер С., Ристески, М., Сотировски, К. (2011). „Распространување и зголемена хиповирулентност на популациите на *Cryphonectria parasitica* во Македонија“. Заштита на растенијата (Plant protection). Год. XXII, Vol. XXII, стр. 9-15, Скопје. Изд. Здружение за заштита на растенијата на РМ (труд објавен во стручно списание).

8. Сотировски, К., Ристески, М., & Риглинг, Д. (2009): Природно распространување на хиповирулентни изолати на *Cryphonectria parasitica* во костенова субпопулација на планината Беласица. Шумарски преглед (Forestry review), Списание за шумарство и дрвна индустрија, год. 42, вол. XLII, стр. 115-121, Скопје, изд. ШФС 2009 (труд објавен во списание со меѓународен уредувачки одбор).

9. Сотировски, К., Милев, М., Ристески, М., Мирчев, С., Алексов, М. (2007): „*Cryphonectria parasitica* во Бугарија - прелиминарни истражувања“. International Symposium "Sustainable Forestry – Problems and Challenges, 24-26 Nov. 2007, Ohrid. стр. 257-262 Jubilee Forestry review, Faculty of Forestry - Skopje (труд објавен во списание со меѓународен уредувачки одбор).

Согласно со Укажувањето на ректорот на УКИМ за обврската за пополнување на Ризницата на научни и уметнички трудови на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, сите трудови во кои кандидатот ас. д-р Михајло Ристески се појавува како автор, уредно се поднесени и прифатени во електронската база на трудови, односно Ризница на научни и уметнички трудови, за што кандидатот приложува електронска патека (линк) за секој труд соодветно, во документот Образец 2 (Анекс 2).

Кандидатот ас. д-р Михајло Ристески во текот на 2020 година бил рецензент на научен труд за списанието SEEFOR (SOUTH-EAST EUROPEAN FORESTRY), чиј издавач е Croatian Forest Research Institute, Јастребарско, Хрватска.

Кандидатот ас. д-р Михајло Ристески активно учествувал во повеќе меѓународни научни и стручни собири и бил коавтор на реферати на бројни усни и постерски презентации, кои се објавени како апстракти од научно/стручно излагање на конференција во зборници кога не е објавен целиот труд.

Според референтната интернет-страница “Google scholar”, трудовите во кои кандидатот е коавтор се цитирани 188 пати, а неговиот h-индекс е моментно 7 (h-број на публикации кои имаат најмалку h-број на цитати), додека индексот i10 е 4 (број на публикации со најмалку 10 цитирања).

Подетални податоци за наведените проекти, објавените трудови, апстракти постери и сл., се наведени во табела во Образец 2 (Анекс 2), според Образец 1 (Анекс 1, член 3) од Правилникот за избор во звања, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Во текот на својата кариера, од дипломирањето па до денес, кандидатот ас. д-р Михајло Ристески остварил повеќе експертски активности, самостојно или како соработник со други автори, реализирал повеќе стручно-применувачки трудови и развојни проекти. Остварил бројни научноистражувачки посети, тренинг-школи и истражувања во еминентни лаборатории, научни и образовни институции ширум светот.

Во периодот од јуни до август 2006 година, кандидатот остварил шестседмична краткорочна научноистражувачка мисија „Фитопатолошки и молекуларни анализи и истражувања“ во Лабораторијата за растителна патологија на проф. д-р Мајкл Милгрум (Michael Milgroom) при Универзитетот „Корнел“ во Итака, Њујорк, САД. Во истата година, кон крај на месец август до крај на месец септември, како стипендист на IASTE, кандидатот остварил четириседмична краткорочна научноистражувачка мисија за фитопатолошки истражувања, во Институтот „Poplar and Fast Growing Trees Research Institute“ во Истанбул, Турција. Во текот на 2006 и 2007 година, кандидатот остварил 2 работни посети, 5 и 4 дена соодветно, за теренска инспекција на здравствената состојба на костеновите насади и расадници во однос на габата *C. parasitica*, во соработка со Лесотехнически универзитет во Софија, Р Бугарија. Во периодот од јуни до август 2007 година, кандидатот повторно остварил шестнеделна краткорочна научноистражувачка

мисија „Фитопатолошки и молекуларни анализи и истражувања“ во Лабораторијата за растителна патологија на проф. Милгрум при Корнел во САД. Во периодот од март до април 2008 година, кандидатот извршил тринеделна краткорочна научноистражувачка мисија за фитопатолошки и молекуларни анализи во Лабораторијата за популациона генетика и фитопатологија на д-р Даниел Риглинг (Daniel Rigling), во „Swiss Federal Research Institute (WSL)“ во Бирменсдорф, Швајцарија. Од 6 до 11 септември 2010 година, кандидатот учествувал на летна школа под наслов „Influence of Global Environmental Changes of Natural Ecosystems“ (IGENE), на Шумарскиот факултет во Белград, Србија. Во периодот од 16 до 27 јули 2012 година, кандидатот повторно остварил краткорочна научноистражувачка посета за фитопатолошки и молекуларни анализи во Лабораторијата за популациона генетика и фитопатологија во WSL, Швајцарија. Во периодот од 10 до 30 октомври 2012 година, кандидатот остварил краткорочна научноистражувачка посета (COST STSM) во Фитопатолошката лабораторија на проф. д-р Стивен Вудворд (Stephen Woodward), на Универзитетот „Абердин“ во Шкотска. Од 1 до 5 јули 2013 година, кандидатот учествувал на тренинг-школата „Field and laboratory methods for identification of invasive insect pests and pathogens“ (COST), на Шумарскиот факултет во Сараево, Босна и Херцеговина. Од 12 до 14 февруари 2014 година, кандидатот учествувал на тренинг-курс: „New Genetic Engineering Techniques for Tree Improvement“ (COST), при Instituto di Tecnologia Qimica e Biologica (ITQB)/Instituto de Biologia Experimental e Technologica во Оеирас, Португалија. Во периодот од 3 до 7 март, 2014 година, кандидатот учествувал на тренинг-школа: „Molecular detection and Population Genetics of Dothistroma Needle Blight Pathogens“ (COST), на Шведскиот универзитет за земјоделски науки, Упсала, Шведска. Од 8 до 10 јули 2014 година, учествувал на тренинг-школа: „Detection of Invasive Alien Species (IAS) in Forest Ecosystems“ во истражувачкиот институт IBL, Sekocin Stary, во Полска. Во периодот од 28 до 30 јуни, 2016 година, кандидатот учествувал на тренинг-школа: „How to be successful in communication and dissemination in EU“ (COST) во Ријека, Хрватска. Во периодот од 2011 до 2019 година, кандидатот учествувал на повеќе координативни состаноци во склоп на неколку COST-акции, како и на координативни проектни состаноци, и тоа во различни земји ширум Европа.

Кандидатот има значајни активности кои се од пошироко значење.

Ас. д-р Михајло Ристески активно е вклучен како член во работата на неколку комисији на УКИМ - ФШНПАЕ „Ханс Ем“, и тоа во: Конкурсна комисија за запишување студенти во прв и втор циклус студии, бил член на научен и организациски одбор на меѓународната конференција „Better Forestry, for Better Forests, for a Better Planet“ организирана од Факултетот. Член е на уредувачкиот одбор за изработка на монографија под наслов „75 години Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ (1947 – 2022)“. Член бил на Интерна конкурсна комисија за спроведување интерен оглас за избор на студенти чие родителско право го врши само еден родител, кои се стекнуваат со погодноста за плаќање половина од износот на уписнината за прв циклус студии за учебната 2021/2022 г.

Во текот на декември 2019 година, се стекнал со Лиценца за вештачење од областа на шумарството, издадена од Министерство за правда на Република Северна Македонија, министер за правда: д-р Рената Дескоска.

Конкретните активности се наведени во табелата во Образец 2, според Анекс 1 (член 5) од Правилникот за избор во звања, со датуми и други релевантни податоци.

Заклучок и предлог

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на ас. д-р Михајло Ристески.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од дипломирањето до изборот во соработничко звање – асистент и до денес, Комисијата заклучи дека ас. д-р Михајло Ристески поседува исклучителни научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето **доцент** во научната област: фитопатологија (40200).

Според сето гореизнесено, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ас. д-р Михајло Ристески да биде избран во звањето **доцент** во научната област: фитопатологија (40200).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Кирил Сотировски, с.р.

Проф. д-р Ирена Папазова-Анакиева, с.р.

Проф. д-р Никола Николов, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: МИХАЈЛО СЛАВЕ РИСТЕСКИ

(име, татково име и презиме)

Институција: УКИМ – ФАКУЛТЕТ ЗА ШУМАРСКИ НАУКИ, ПЕЈЗАЖНА АРХИТЕКТУРА И ЕКОИНЖЕНЕРИНГ „ХАНС ЕМ“

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: 4 БИОТЕХНИЧКИ НАУКИ, 402 ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА, 40200 ФИТОПАТОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,55. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,44. Просечниот успех изнесува _____ за интегрираните студии.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: <u>биотехнички науки</u>; поле: <u>заштита на растенијата</u>; подрачје: <u>фитопатологија</u>.</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> Назив на научното списание: <u>Phytopathology</u> Назив на електронската база на списанија: <u>Clarivate – Web of Science</u> Наслов на трудот: <u>Temporal and spatial genetic population structure of <i>Cryphonectria parasitica</i> and its associated hypovirus across an invasive range</u> Година на објава: <u>2021 г.</u> 	ДА
3.1.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco,</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <u>Forest pathology</u> 2. Назив на електронската база на списанија: <u>Clarivate – Web of science</u> 3. Наслов на трудот: <u>Diversity of <i>Cryphonectrya parasitica</i> in callused chestnut blight cankers on European and American chestnut</u> 4. Година на објава: <u>2019 г.</u> 	
3.2.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Contributions, Section of Natural, Mathematical and Biotechnical Sciences, MASA 2. Меѓународен уредувачки одбор: <ul style="list-style-type: none"> -Editor in Chief, Gligor Jovanovski, Macedonian Academy of Sciences and Arts, Department of Natural, Mathematical and Biotechnological Sciences, -Dončo Dimovski, Macedonian Academy of Sciences and Arts, Skopje, Macedonia, -Ludwik Dobrzynski, LLR – Ecole polytechnique, F 91128 Palaiseau, France, -Mitrofan Cioban, Academy of Science, Moldova, -Franci Štampar, Agronomy department, Biotechnical Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana, Slovenia, -Bogdan Šolaja, Faculty of Chemistry, University of Belgrade, Belgrade, Serbia, -Vlado Matevski, Macedonian Academy of Sciences and Arts, Skopje, Macedonia, -Lars Lonnstedt, Swedish University of Agricultural Sciences, Uppsala, Sweden, -Nikola Panov, Institute of Geography, Faculty of Natural Sciences and Mathematics, SS Cyril and Methodius University, Skopje, Macedonia, -Gjorgji Filipovski, Macedonian Academy of Sciences and Arts; professor emeritus at the Faculty of Agriculture in Skopje - Agricultural Sciences (pedology), -Prof. Ivo Slaus, Croatian Academy of Sciences and Arts, -Prof Dénes Lóczy, University of Pécs, -Prof. Blazo Boev, Goce Delcev University, -Prof. Marjan Gusev, Univ. Sts Cyril and Methodius, -Ivan Blinkov, Ss. Cyril and Methodius University in SKopje, Faculty of Forestry in Skopje, -Professor Shushma Patel, London South bank University, -Prof. Dubravka Matković-Čalogović, Faculty of Science, University of Zagreb, -Stevo Bozinovski, South Carolina State University, -Gordan Stanko Karaman, Montenegrin Academy of Sciences and Arts, -Andraž Čarni, Research Center of the Sloevnian Academy of Sciences and Arts, Intitute of Biology, -Petar Zhelev, University of Forestry, -Dr Borislav Đorđe Kobiljski, Biogradum, R&D Center., -Prof. Dr. Hari Mohan Srivastava, University of Victoria, -Viktor Gjamovski, -Kiril Sotirovski, Faculty of Forestry, University "Ss. Cyril and Methodius" - Skopje, -Sjur Tore Baardsen, Norwegian University of Life Sciences, -Prof. Nenad Novkovski, Institute of Physics, Faculty of Natural Sciences and Mathematics University "Ss Cyril and Methodius", -Dejan Prelević 	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Наслов на трудот: <i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert & Cohn) J. Schröt as casual agent of dieback of chestnut and apple trees in Macedonia</p> <p>4. Година на објава: 2019 г.</p>	
3.2.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: <u>Forest review</u></p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји):</p> <ul style="list-style-type: none"> - проф. д-р Љупчо Несторовски, УКИМ – Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ во Скопје, Северна Македонија - проф. д-р Марилена Иџотиќ, Универзитет во Загреб, Шумарски факултет во Загреб, Хрватска - д-р Милосав Ангелиќ, Универзитет во Црна Гора, Биотехнички факултет во Подгорица, Црна Гора - проф. д-р Милорад Даниловиќ, Универзитет во Белград, Шумарски факултет во Белград, Србија - проф. д-р Ирена Папазова-Анакиева, УКИМ – Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ во Скопје, Северна Македонија - проф. д-р Роберт Брус, Универзитет во Љубљана, Биотехнички факултет во Љубљана, Словенија - проф. д-р Чиприан Палагиану, Универзитет „Штефан чел Маре“ во Сучава, Шумарски факултет во Сучава, Романија - проф. д-р Влатко Андоновски, УКИМ – Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ во Скопје, Северна Македонија - проф. д-р Саша Орловиќ, Универзитет во Нови Сад, Институт за низинско шумарство и животна средина во Нови Сад, Србија - проф. д-р Зоран Говедар, Универзитет во Бања Лука, Шумарски факултет во Бања Лука, Босна и Херцеговина. - проф. д-р Јасминка Ризовска Атанасовска, УКИМ – Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ во Скопје, Северна Македонија - проф. д-р Маргарита Георгиева, Бугарска академија на науките, Шумарски институт во Софија, Бугарија - вонр. проф. д-р Бојан Симовски, УКИМ – Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ во Скопје, Северна Македонија - доц. д-р Мариус Алипиев Димитров, Лесотехнически универзитет во Софија, Шумарски факултет во Софија, Бугарија - проф. д-р Јурген Бласер, Бернски универзитет за применети науки, Факултет за земјоделски и шумарски науки и науки за храна во Цоликофен, Швајцарија - м-р Дејан Манџуковски, ЈП „Македонски шуми“, Скопје, Северна Македонија <p>3. Наслов на трудот: <u>Comparative analysis of the hunting laws between Republic of North Macedoania, and several southeast European countries, in terms of game and hunting grounds management</u></p> <p>4. Година на објава: 2019 г.</p>	ДА
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>5. Странски јазик: англиски јазик.</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>6. Назив на документот: <u>Уверение за познавање на англиски јазик (бр. 03-508/2 од 4.3.2022 г.), ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR).</u></p> <p>7. Издавач на документот: <u>Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје.</u></p> <p>8. Датум на издавање на документот: <u>4.3.2022 г.</u></p>	
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 4 (четири) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

Членови на Комисијата

Проф. д-р Кирил Сотировски, с.р.

Проф. д-р Ирена Папазова-Анакиева, с.р.

Проф. д-р Никола Николов, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: МИХАЈЛО СЛАВЕ РИСТЕСКИ

Институција: УКИМ – ФАКУЛТЕТ ЗА ШУМАРСКИ НАУКИ, ПЕЈЗАЖНА АРХИТЕКТУРА И ЕКОИНЖЕНЕРИНГ „ХАНС ЕМ“

Научна област: 4 БИОТЕХНИЧКИ НАУКИ, 402 ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА, 40200 ФИТОПАТОЛОГИЈА

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Идентификација и производство на печурки (2+1), прв циклус-вежби , летен семестар 2020/21 г.	0.45
2	Фитопатологија (3+3), прв циклус-вежби , зимски семестар 2020/21 г.	1.35
3	Болести на декоративни видови дрвја (2+2), прв циклус-вежби , летен семестар 2020/21 г.	0.9
4	Идентификација и производство на печурки (2+1), прв циклус-вежби , летен семестар 2021/22 г.	0.45
5	Фитопатологија (3+3), прв циклус-вежби , зимски семестар 2021/22 г.	1.35
6	Болести на декоративни видови дрвја (2+2), прв циклус-вежби , летен семестар 2021/22 г.	0.9
7	Заштита на дрвото (2+2), прв циклус-вежби (дел габи), зимски семестар 2021/2022 г.	0.45
8	Микробиологија во шумарството, втор циклус-вежби , зимски семестар 2021/2022 г.	0.9
9	Основни принципи и методи во науката, втор циклус-вежби , зимски семестар 2021/2022 г.	1.8
10	Основни фитопатолошки методи на истражување, втор циклус-вежби , зимски семестар 2021/2022 г.	0.9
11	Заштита на дрвото од епиксилни габи, втор циклус-вежби , летен семестар 2021/2022 г.	1.35
12	Шумарска фитопатологија, втор циклус-вежби , летен семестар 2021/2022 г.	1.35
13	Фитопатологија во хортикултурата, втор циклус-вежби , летен семестар 2021/2022 г.	1.35
14	Идентификација и производство на печурки (2020-консултации прв циклус)	0.012
15	Фитопатологија (2020-консултации прв циклус)	0.088
16	Болести по декоративни растенија (2020-консултации прв циклус)	0.002
17	Идентификација и производство на печурки (2021-консултации прв циклус)	0.016
18	Фитопатологија (2021-консултации прв циклус)	0.08
19	Болести по декоративни растенија (2021-консултации прв циклус)	0.002
20	Патологија на шумските и декоративните видови дрвја (интерна скрипта од предавања)	4
21	Болести на розата во градското зеленило (прв дел). 2012. ПОРТА 3, градежништво, архитектура, екологија. Бр.187. стр.:58-59. (научно популарна статија)	1
22	Болести на розата во градското зеленило (втор дел). 2012. ПОРТА 3, градежништво, архитектура, екологија. Бр.188. стр.:60-61. (научно популарна статија)	1
23	Мерки против растителни заболувања. 2012. ПОРТА 3, градежништво, архитектура, екологија. Бр.190. стр.:56-57. (научно популарна статија)	1
24	Хемиски мерки за заштита на растенијата. 2012. ПОРТА 3, градежништво, архитектура, екологија. Бр.192. стр.:58-59. (научно популарна статија)	1
25	Идентификација и производство на печурки (пакет материјали)	1
26	Фитопатологија (пакет материјали)	1
27	Болести по декоративни видови дрвја (пакет материјали)	1
	Вкупно	24.7

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Реколекција на изолати од популации на габата <i>Cryphonectria parasitica</i> на питом-костенови локалитети во Република Северна Македонија, 2021 г. Научноистражувачки проект, финансиран до Ректорат на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (раководител на национален проект)	6
2	Диверзитет и дистрибуција на <i>Armillaria</i> видови во Македонија и нивна поврзаност со процеси на сушење на шумите (2010-2012). Научноистражувачки проект, финансиран од Министерство за образование и наука на РМ (учесник во национален проект)	3
3	Компаративни истражувања на состојбата со питомиот костен (<i>Castanea sativa</i>) во Бугарија и Македонија“, билатерален проект финансиран од МОН на Бугарија и МОН на РМ, 2006-2008 (учесник во меѓународен проект)	5
4	Инвазивни болести по костенот на Балканот и Грузија - епидемиолошко истражување и можности за справување, 2014-2017 г (учесник во меѓународен проект)	5
5	Диверзитет на инвадирачки <i>Phytophthora</i> spp. видови растителни патогени во земјоделски и шумски екосистеми во југоисточна Европа. SEE-ERA.NET Plus проект, FP7, Македонија, Бугарија, Грција, Романија, Србија (учесник во меѓународен проект)	5
6	Истражувања на ракот на питомиот костен на Балканот и Грузија - проучување на популацијата и методи за биолошка контрола, 2009-2012 г. SCOPES проект финансиран од Swiss National Science Foundation; Швајцарија, Македонија, Хрватска, Грузија (учесник во меѓународен проект)	5
7	Епидемиологија и популациона структура на <i>Cryphonectria parasitica</i> и поврзани <i>Cryphonectria</i> хиповируси на Балканот.2005-2008 г. SCOPES проект финансиран од Swiss National Science Foundation (Швајцарија-Хрватска-Македонија) (учесник во меѓународен проект)	5

8	Heterokaryosis in clonal populations of the chestnut blight fungus. 2005-2007 г. Проект финансиран од National Science Foundation (NSF) на САД (учесник во меѓународен проект)	5
9	Ježić, M., Melanie Schwarz, J., Prospero, S., Sotirovski, K., Risteski, M., Curkovic-Perica, M., Nuskern, L., Krstin, Lj., Katanić, Z., Maleničić, E., Poljak, I., Idžojić, M., Rigling, D. (2021) Temporal and spatial genetic population structure of <i>Cryphonectria parasitica</i> and its associated hypovirus across an invasive range of chestnut blight in Europe. <i>Phytopathology</i> , 2021. (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/18525) (труд со оригинални научни резултати во списание со импакт-фактор=3.669, за годината)	8.5
10	Ježić, M., Kolp, M., Prospero, S., Sotirovski, K., Double, M., Rigling, D., Risteski, M., Karin-Kujundžić, B., Idžojić, M., Poljak, I., Čurković-Perica, M. (2019) Diversity of <i>Cryphonectria parasitica</i> in callused chestnut blight cankers on European and American chestnut. <i>Forest Pathology</i> , 49 (6), e12566. (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/18520) (труд со оригинални научни резултати во списание со импакт-фактор=1.295, за годината)	6.1
11	Drenkhan, R., et al. Risteski, M.. et al. (2016) Global geographic distribution and host range of <i>Dothistroma</i> species: a comprehensive review. <i>Forest Pathology</i> , 46 (5), 408-442. (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/18519) (труд со оригинални научни резултати во списание со импакт-фактор=1.612, за годината)	6.41
12	Jancheva, R., Rusevski, R., Kuzmanovska, B., Bandzo, K., Sotirovski, K., Risteski, M. (2014). Control of <i>UNCINULA NECATOR</i> (SCHWE.) BURRILL in grapevine by using the fungicides from the Annex I list. <i>Bulgarian Journal of Agricultural Science</i> , Vol.20.No.5, pp.1175-1181 (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/18531) (труд со оригинални научни резултати во списание со импакт-фактор 0.22, за годината)	5.02
13	Risteski, M., Milev, M., Rigling, D., Milgroom, M.G., Bryner, S.F. and Sotirovski, K. (2013) Distribution of chestnut blight and diversity of <i>Cryphonectria parasitica</i> in chestnut forests in Bulgaria. <i>Forest Pathology</i> , 43 (6), 437-443. (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/18522) (труд со оригинални научни резултати во списание со импакт-фактор=1.827, за годината)	6.63
14	Bryner, S.F., Sotirovski, K., Akilli, S., Risteski, M., Perlerou, C. and Rigling, D. (2013) Informative value of canker morphology on the presence or absence of virus infection in chestnut blight cankers. <i>Forest Pathology</i> , 43 (6), 496-504. (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/18523) (труд со оригинални научни резултати во списание со импакт-фактор=1.827, за годината)	6.63
15	Rusevski, R., Kuzmanovska, B., Bandzo, K., Risteski, M. and Sotirovski, K. (2013) Tospoviruses in the Republic of Macedonia during 1996-2010, occurrence and distribution. <i>Bulgarian Journal of Agricultural Science</i> , 19 (3), 544-549. (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/22436) (труд со оригинални научни резултати во списание со импакт-фактор 0.22, за годината)	5.02
16	Rusevski, R., Bandzo, K., Kuzmanovska, B., Sotirovski, K. and Risteski, M. (2013) Occurrence, distribution and dynamics of virus antigen accumulation in pepper cultivation on open fields in Republic of Macedonia during 2008-2009. <i>African Journal of Agricultural Research</i> , Vol. 8(28), 3836-3841. (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/18518) (труд со оригинални научни резултати во списание со импакт-фактор=0.587, за годината)	5.39
17	Milgroom, M.G., Sotirovski, K., Risteski, M. and Brewer, M.T. (2009) Heterokaryons and parasexual recombinants of <i>Cryphonectria parasitica</i> in two clonal populations in southeastern Europe. <i>Fungal Genetics and Biology</i> , 46 (11), 849-854. (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/18524) (труд со оригинални научни резултати во списание со импакт-фактор=2.87)	7.67
18	Risteski, M., Woodward, S., Jezic, M., Rusevski, R., Kuzmanovska, B. and Sotirovski, K. (2019): <i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert & Cohn) J. Schröt as causal agent of dieback of chestnut and apple trees in Macedonia. <i>CONTRIBUTIONS, Section of Natural, Mathematical and Biotechnical Sciences, MASA</i> , 40 (1), 93-103. (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/18521) (труд со оригинални научни резултати во списание без импакт-фактор, но индексирано)	3
19	Cokoski, K., Maletic, V., Risteski, M. (2019). Comparative analysis of the hunting laws between Republic of North Macedonia, and several southeast European countries, in terms of game and hunting grounds management. <i>Ss. Cyril and Methodius University, Faculty of forestry. Forestry review</i> . Vol.50, No.1:1-8. (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/22437) (труд објавен во списание со меѓународен уредувачки одбор)	4
20	Risteski, M., Rusevski, P., Кузмановска Б., Банцо, К., Сотировски, К., Костов К. (2012): „Идентификација на причинителот на венеење и сушење на јаболковите насади во преспанскиот регион“. <i>Заштита на растенијата (Plant Protection)</i> , год. XXIII, Vol XXIII, бр. 24/25, стр. 53-58, Скопје. Изд. Здружение за заштита на растенијата на Р.М. (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/22440) (труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание)	1.8
21	Кузмановска, Б., Русевски, Р., Банцо, К., Рistesки, М. (2012). Биолошка контрола на <i>Pythium spp.</i> во насад од пиперка со <i>Trichoderma harzianum</i> T22. <i>Заштита на растенијата</i> , година XXIII, бр.24/25, ноември 2012 г. Стр.43-47. (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/22985) (труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание)	1.8
22	Русевски, Р., Кузмановска, Б., Банцо, К., Рistesки, М. (2012). Уништување на <i>Uncinula necator</i> - причинител на пепелница на лозата со примена на активната материја Proquinazid. <i>Заштита на растенијата</i> , година XXIII, бр.24/25, ноември 2012 г. Стр.41-45. (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/22986) (труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание)	1.8
23	Русевски, Р., Кузмановска, Б., Банцо, К., Рistesки, М. (2012). Контрола на <i>Pythium spp.</i> кај доматот и пиперката со употреба на нови фунгицидни активни материи. <i>Заштита на растенијата</i> , година	1.8

	XXIII, бр.24/25, ноември 2012 г. Стр.61-66 (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/22987) (труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание)	
24	Бринер С., Ристески, М., Сотировски, К. (2011). „Распространување и зголемена хиповирулентност на популациите на <i>Cryphonectria parasitica</i> во Македонија“. Заштита на растенијата (Plant protection). Год. XXII, Vol. XXII, стр. 9-15, Скопје. Изд. Здружение за заштита на растенијата на Р.М. (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/22441) (труд објавен во часопис со меѓународен уредувачки одбор) (труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание)	1.8
25	Сотировски, К., Ристески, М., & Риглинг, Д. (2009): Природно распространување на хиповирулентни изолати на <i>Cryphonectria parasitica</i> во костенова субпопулација на планината Беласица. Шумарски преглед (Forestry review), Списание за шумарство и дрвна индустрија, год. 42, вол. XLII, стр. 115-121, Скопје, изд. ШФС 2009. (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/22442) (труд објавен во списание со меѓународен уредувачки одбор)	4
26	Сотировски, К., Милев, М., Ристески, М., Мирчев, С., Алексов, М. (2007): „ <i>Cryphonectria parasitica</i> во Бугарија - прелиминарни истражувања“. International Symposium "Sustainable Forestry – Problems and Challenges, 24-26 Nov. 2007, Ohrid. стр. 257-262 Jubilee Forestry review, Faculty of Forestry - Skopje. (https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/22443) (труд објавен во списание со меѓународен уредувачки одбор)	3
27	Sotirovski, K., Risteski, M., Rigling, D. (2007): New-old ideas for exploiting hypovirulence of <i>Cryphonectria parasitica</i> as a biological method for control of chestnut blight. Inter-katedral meeting, Bosanski Petrovac, Organizer: Faculty of Forestry - Sarajevo (презентација), (презентација на меѓународна конференција)	1
28	DNA barcoding of fungi in the forest ecosystem of the mountains Psunj and Papuk Mountains in Croatia, SEEFOR, 2020 г. (https://www.seefor.eu/vol-11-no-2-celepirovic-et-al-dna-barcoding-of-fungi.html) (рецензија на научен труд)	0.2
29	Болести по трендафил, Охрид 2009 (учество на научен собир, усна презентација, постер)	1.5
30	Sotirovski, K., Kajevska, I., Risteski, M., Karadelev, M. (2011). "Ecology and distribution of Armillaria spp. in FYR of Macedonia" (poster presentation and abstract). XVIth Congress of European Mycologists, Halkidiki, September 2011. (апстракт + постер на меѓународна конференција)	1.5
31	Curkovic-Perica, M., Jezic, M., Karin, V., Idzotic, M., Sotirovski, K., Risteski, M., Rigling, D., Prospero, S., Klop, M., Double, M. (2017). Biocontrol of chestnut blight: (in)stable infection of the chestnut blight fungus by <i>Cryphonectria hypovirus 1</i> . 7 th Congress of European Microbiologists, FEMS 2017, July 9-13, 2017, Valencia, Spain. (апстракт + постер на меѓународна конференција)	1.5
32	Risteski, M., Ježić, M., Ćurković Perica, M., Woodward, S., Rusevski, R., Sotirovski, K. (2017): "Phytophthora species associated with woody plants in Macedonia". IUFRO 125th Anniversary Congress 2017, Freiburg, Germany, 18-22.9.2017. (апстракт + постер на меѓународна конференција)	1.5
33	Sotirovski, K., Risteski, M., Ježić, M., Ćurković Perica, M., Katanić, Z., Rigling, D. (2017): "Biological control of chestnut blight by induced mass conidia production of hypovirulent isolates of <i>Cryphonectria parasitica</i> on excised chestnut stems". IUFRO 125th Anniversary Congress 2017, Freiburg, Germany, 18-22.9.2017. (апстракт + постер на меѓународна конференција)	1.5
34	Schwarz, J., Ježić, M., Risteski, M., Ćurković-Perica, M., Prospero, S., Sotirovski, K., Rigling, D. (2017): "Biological control of chestnut blight - Efficiency of natural hypovirulence". Book of Abstracts, Intern. Conf. "Sustainable Forestry: Fact or Fiction?". Faculty of Forestry, "Ss. Cyril and Methodius" University, Skopje, Macedonia, 4-6.10.2017. (апстракт + постер на меѓународна конференција)	1.5
35	Risteski, M., Kuzmanovska, B., Rigling, D., Ježić, M., Sotirovski, K. (2017): " <i>Phytophthora</i> spp. isolated from chestnut populations in the Republic of Macedonia". Book of Abstracts, Intern. Conf. "Sustainable Forestry: Fact or Fiction?". Faculty of Forestry, "Ss. Cyril and Methodius" University, Skopje, Macedonia, 4-6.10.2017. (апстракт + постер на меѓународна конференција)	1.5
36	Sotirovski, K., Srebrowa, K., Papazova-Anakieva, I., Kuzmanovska, B., Risteski, M. (2017). "Clone dependant reaction of chestnuts to infections of hypovirulent <i>Cryphonectria parasitica</i> isolates". Book of Abstracts, Intern. Conf. "Sustainable Forestry: Fact or Fiction?". Faculty of Forestry, "Ss. Cyril and Methodius" University, Skopje, Macedonia, 4-6.10.2017. (апстракт + постер на меѓународна конференција)	1.5
37	Tanovski, V., Risteski, M., Sotirovski, K., Trajkov, P. (2021). Impact of chestnut blight disease on radial growth of infected <i>Castanea sativa</i> trees (abstract), Book of Abstracts, International Scientific Conference "Forestry Bridge to the Future", 5-8 May, 2021, University of Forestry, Sofia. Pp.25. (апстракт + орална презентација на меѓународна научна конференција)	1.5
38	Muja, I., Risteski, M., Srebrowa, K., Sotirovski, K. (2021). First records and general distribution of the plane tree lace bug (<i>Corytucha ciliata</i>) and the sycamore seed bug (<i>Belonochilus numenius</i>) in Kosovo (abstract), Book of Abstracts, International Scientific Conference "Forestry Bridge to the Future", 5-8 May, 2021, University of Forestry, Sofia. Pp.25. (апстракт + постер-презентација на меѓународна научна конференција)	1.5
39	Coreneo, C., Risteski, M., Sotirovski, K., Rigling, D. (2022). First report of <i>Cryphonectria carpnicola</i> in the Balkans and <i>Cryphonectria radicalis</i> in Bulgaria (abstract), Book of Abstracts, Intern. Sci. Conf. Better Forestry, for Better Forest, for a Better Planet, "Hans Em" Faculty for Forest Sciences, Landscape Architecture and Environmental Engineering, Skopje, June 2022. Pp.15. (апстракт + постер-презентација на меѓународна научна конференција)	1.5
40	Risteski, M., Cokoski, K., Tanoski, V., Sotirovski, K. (2022). Detected changes of population structure within a <i>Cryphonectria parasitica</i> population at the site Osoj, North Macedonia, during a time-span of over two decades (abstract), Book of Abstracts, Intern. Sci. Conf. Better Forestry, for Better Forest, for a Better Planet, "Hans Em" Faculty for Forest Sciences, Landscape Architecture and Environmental Engineering, Skopje, June 2022. Pp.45. (апстракт + постер-презентација на меѓународна научна конференција)	1.5

41	Cokoski, K., Maletic, V., Tanoski, V., Risteski, M. (2022). Legal solutions regarding the management of game and hunting grounds in R. North Macedonia, R. Serbia, R. Croatia, R. Slovenia and R. Bulgaria (abstract), Book of Abstracts, Intern. Sci. Conf. Better Forestry, for Better Forest, for a Better Planet, "Hans Em" Faculty for Forest Sciences, Landscape Architecture and Environmental Engineering, Skopje, June 2022. Pp.53. (апстракт + постер-презентација на меѓународна научна конференција)	1.5
42	Tanovski, V., Trajkov, P., Risteski, M., Cokoski, K. (2022). Influence of elevation on some structural elements of Macedonian pine (Pinus peuce Gris.) stands in National Park Pelister in North Macedonia (abstract), Book of Abstracts, Intern. Sci. Conf. Better Forestry, for Better Forest, for a Better Planet, "Hans Em" Faculty for Forest Sciences, Landscape Architecture and Environmental Engineering, Skopje, June 2022. Pp.58. (апстракт + постер-презентација на меѓународна научна конференција)	1.5
	Вкупно	141,57

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
Дејности од поширок интерес		
1	COST Full Member, European Cooperation in Science and Technology (членство во меѓународна организација)	2
2	Член на научен одбор на меѓународна конференција: „Better Forestry, for Better Forests, for a Better Planet“, организирана од УКИМ – Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ Скопје.	1
3	Член на организациски одбор на меѓународна конференција: „Better Forestry, for Better Forests, for a Better Planet“, организирана од УКИМ – Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ Скопје.	1
4	Член на конкурсна комисија за запишување студенти во I и II циклус студии на УКИМ -Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“, Скопје (2021/2022).	0.5
5	Член на конкурсна комисија за запишување студенти во I и II циклус студии на УКИМ-Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“, Скопје (2022/2023).	0.5
6	Член на уредувачки одбор за изработка на монографија под наслов „75 години Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ (1947 – 2022 г.)“	0.5
7	Член на Комисија за спроведување на постапка по интерен оглас за избор на студенти чие родителско право го врши само еден родител, кои се стекнуваат со погодноста за плаќање половина од износот на уписнината за прв циклус студии за учебната 2021/2022 при УКИМ – Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ во Скопје.	0.5
8	Член на Комисија за спроведување на постапка по интерен оглас за избор на студенти чие родителско право го врши само еден родител, кои се стекнуваат со погодноста за плаќање половина од износот на уписнината за прв циклус студии за учебната 2022/2023 при УКИМ – Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ во Скопје.	0.5
9	Член на организациски одбор на меѓународна конференција „Sustainable Forestry: Fact or Fiction“, 4-6 October, 2017, организирана од УКИМ – Шумарски факултет - Скопје.	1
10	Лиценца за вештачење во областа на шумарството, бр. 08-450/3, 23.12.2019 г. Министерство за правда на Република Северна Македонија. Министер за правда: д-р Рената Дескоска.	1
11	Тренинг школа COST Action CAPABAL TN1401: “How to be successful in communication and dissemination in EU”, Ријека, Хрватска, јуни 28 – јуни 30, 2016 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
12	Финален состанок (MC meeting), COST Action FP1102: DIAROD – Determining Invasiveness and risk of Dothistroma, Земјоделски факултет, Краков, Полска, октомври 6 – октомври 8, 2015г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
13	Тренинг школа FPS COST Action FP1002 PERMIT: “Detection of Invasive Alien Species (IAS) in Forest Ecosystems”, Sekocin Stary, Истражувачки институт, Полска. 8 – 10 јули 2014 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
14	Финален состанок на DIAROD COST Action: FP1102, Management Committee, Working group and Annual Workshop, Анталија, Турција. 29 април – 1 мај 2014 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
15	COST Action: FP1102, Training School on Molecular Detection and Population Genetics of Dothistroma Needle Blight Pathogens. Шведски универзитет за земјоделски науки, Шведска. 3 март – 7 март 2014 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
16	Тренинг школа, EU COST Action FP0905: “Biosafety of Forest Transgenic Trees: improving the scientific basis for safe tree development and implementation of EU policy directives”. Training Course “New Genetic Engineering Techniques for Tree Improvement”. Instituto di Tecnologia Química e Biológica (ITQB)/Instituto de Biologia Experimental e Technologica (IBET), Оеирас, Португалија. 12 - 14 февруари 2014 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
17	Тренинг школа, “Field and laboratory, methods for detection of invasive insect pests and pathogens”, COST Action: FP1002. Сараевски Универзитет, Шумарски факултет, Сараево, Босна и Херцеговина. 1 - 5 јули 2013 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
18	Состанок на работни групи. COST Action FP0801. Established and Emerging Phytophthora: Increasing Threats to Woodland and Forest Ecosystems in Europe. FINAL Management Committee and Working	0.5

	Groups Meeting. Brussels, Belgium, 18 - 21 ноември 2012 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	
19	Краткорочна научноистражувачка мисија со наслов: Морфолошка и молекуларна идентификација на различни <i>Phytophthora</i> видови. 10 октомври - 30 октомври 2012г. (Short Term Scientific Mission according to COST Action FP0801. Established and Emerging Phytophthora: Increasing Threats to Woodland and Forest Ecosystems in Europe). Aberdeen, Scotland. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
20	Фитопатолошки и молекуларни анализи и истражувања во лабораторијата на Dr. Rigling. Лабораторија за Популациона Генетика и Фитопатологија во „Swiss Federal Research Institute“ (WSL), Бирменсдорф, Швајцарија, 16 - 27 јули 2012 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
21	Состанок на работни групи. COST Action FP0801. Established and Emerging Phytophthora: Increasing Threats to Woodland and Forest Ecosystems in Europe. Management Committee and Working Groups Meeting. Budapest, Hungary, 21 - 24 ноември 2011 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
22	Состанок на соработници на SEE-ERA.NET проект: „Diversity of invading Phytophthora spp. plant pathogens in agro and forest ecosystems in Southeast Europe“. Агро Био Институт, Софија, Бугарија. 15 - 17 ноември 2011 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
23	The XVI Congress of European Mycologists. Halkidiki, Porto Carras, Greece. 19 - 23 септември 2011 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
24	Координативен состанок на соработници на SCOPES проект „Chestnut blight research in the Balkans and Georgia: population studies and biological control methods“. Работилница за имплементација на униформен истражувачки метод за детекција на <i>Cryphonectria parasitica</i> . Ловран, Хрватска. 27 - 29 март 2011 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
25	Состанок на членови на SEE-ERA.NET проект: „Diversity of invading Phytophthora spp. plant pathogens in agro and forest ecosystems in Southeast Europe“. Образложување на најкористени техники за детекција на И видови. Поликастро, Грција. 17 - 19 јануари 2011 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
26	Летна школа “Influence of Global Environmental Changes of Natural Ecosystems” (IGENE), Шумарски факултет, Белград, Србија. Финансирано од Central European Initiatives - University Network. 6 - 11 септември 2010 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
27	Фитопатолошки и молекуларни анализи и истражувања во лабораторијата на Dr. Rigling. Лабораторија за Популациона Генетика и Фитопатологија во „Swiss Federal Research Institute“ (WSL), Бирменсдорф, Швајцарија. март - април 2008г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
28	Фитопатолошки и молекуларни анализи и истражувања во лабораторијата на Dr. Milgroom. Лабораторија за растителна патологија на универзитетот „Cornell“, Итака, Њујорк, САД, јуни - август 2007 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
29	Работна посета на Лесотехнически факултет во Софија, Р.Бугарија. 4 денови теренска инспекција здравствена состојба на костенови насади и расадници за присуство на габата <i>Cryphonectria parasitica</i> , април 2007 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
30	Работна посета на Лесотехнически факултет во Софија, Р Бугарија. 5 дена теренска инспекција здравствена состојба на костенови насади и расадници за присуство на габата <i>Cryphonectria parasitica</i> , март 2006 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
31	Фитопатолошки истражувања во „Poplar and Fast Growing Forest Trees Research Institute“, Истамбул, Турција. Краткорочна научноистражувачка мисија, како млад истражувач, стипендист на IASTE, август – септември 2006 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
32	Фитопатолошки и молекуларни анализи и истражувања во лабораторијата на Dr. Milgroom. Лабораторија за растителна патологија на универзитетот „Cornell“, Итака, Њујорк, САД, јуни – август 2006 г. (студиски престој во странство до 3 месеци)	0.5
	Вкупно	19.5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	24,7
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	141,57
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	19,5
Вкупно	185,77

Членови на Комисијата

Проф. д-р Кирил Сотировски, с.р.
 Проф. д-р Ирена Папазова-Анакиева, с.р.
 Проф. д-р Никола Николов, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ НА
ЕКОНОМСКИОТ ИНСТИТУТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски институт – Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 1-2.10.2022 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област управување со човечки ресурси, и врз основа на Одлуката на Научниот совет, бр. 02-1032/4 од 25.10.2022 година, донесена на 70. седница одржана на 25.10.2022 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Љубомир Дракулевски, редовен професор, Економски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, д-р Васил Поповски, редовен професор, Економски институт – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и д-р Марија Топузовска Латковиќ, редовен професор, Институт за социолошки и политичко-правни истражувања, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област управување со човечки ресурси, во предвидениот рок се пријави една кандидатка: д-р Ирина Пиперкова.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Ирина Пиперкова е родена на 2.2.1977 година во Скопје. Во 2000 година дипломирала на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на отсекот за англиски јазик и книжевност со американски студии. Во 2002 година магистрирала на Универзитетот Sheffield во Солун, Р Грција, на насоката менаџмент на тема „Мотивација на вработени при организациони промени“ под менторство на проф. д-р Leslie Szamozí. Докторирала во 2010 година на Економскиот институт во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, на тема „Влијанието на стратешкиот менаџмент на човечки ресурси врз организациските перформанси кај деловните субјекти во Република Македонија“, пред Комисија во состав: проф. д-р Васил Поповски (ментор), проф. д-р Верица Јанеска, проф. д-р Биљана Ангелова, проф. д-р Дејан Пендев и проф. д-р Мирјана Борота Поповска, и се стекнала со научниот степен доктор на економски науки.

Во периодот од 1999 до 2004 година, кандидатката д-р Ирина Пиперкова работела во неколку домашни и странски компании, како и на реализација на повеќе меѓународни проекти финансирани од организации како UNHCR, EAR, KfW, Danida. Во периодот од 2005 до 2011 година работела на Факултетот за општествени науки во Скопје, а подоцна на Факултетот за бизнис-економија во Скопје.

Кандидатката д-р Ирина Пиперкова се вработила на Економскиот институт во Скопје во 2011 година како асистент истражувач, а нејзиното сегашно звање е вонреден професор од областа на управување со човечки ресурси. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот бр. 1164 од 1.3.2018 година.

На Економскиот институт во Скопје, кандидатката е вклучена во наставниот процес на втор циклус студии, како и на трет циклус студии на програмата за организациони науки и управување (менаџмент). Д-р Ирина Пиперкова активно учествува во изработка и раководење на научноистражувачки и апликативни проекти, учествува на бројни научни собири во земјата и во странство и има објавено повеќе научни трудови во областа на управување со човечки ресурси. Активно го познава англискиот јазик, а има познавања и од францускиот јазик.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Економски институт – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, кандидатката д-р Ирина Пиперкова изведува настава на втор циклус студии, и тоа на студиската програма Меѓународен менаџмент, на предметот Стратегиски менаџмент, на студиската програма Бизнес-менаџмент, на предметите: Менаџерски договори, Корпоративно управување и Трудово право и службенички системи, на студиската програма Менаџерска економија, на предметите: Менаџерско одлучување и Менаџмент на иновации и на студиската програма Логистика на бизнисот, на предметот Логистички системи и операции. Како предметен наставник, д-р Ирина Пиперкова подготвила нови предмети, како и пакет материјали за предавања и вежби за потребите на студиските програми на втор циклус студии на Економскиот институт во Скопје.

Кандидатката е вклучена и во наставно-образовниот процес на трет циклус студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Организациони науки и управување (менаџмент), на предметите: Менаџмент на човечки ресурси и Стратегиски менаџмент на човечки ресурси.

Кандидатката учествувала како член во комисија за оцена и одбрана на 23 магистерски трудови и на 4 докторски дисертации.

Вкупната наставно-образовна активност на кандидатката која, главно, се состои од предавања и вежби на втор циклус студии, членувања во комисији за оцена и одбрана на магистерски и докторски трудови, одржани вежби и консултации со студенти, подготовка на нови предмети на студиските програми на втор циклус студии, како и пакет материјали за предмети на втор циклус студии, се наведени во Образец 2.

Научноистражувачка дејност

Д-р Ирина Пиперкова има објавено вкупно 12 научни трудови од областа на управување со човечки ресурси, од кои 9 научни труда со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор, 1 труд со оригинални научни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири и 2 труда со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од научен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји.

Кандидатката, исто така, била коавтор на монографија од областа на управување со човечки ресурси, како и автор и коавтор на дел од две монографии, од кои една е објавена во странство.

Од последниот избор до денес, д-р Ирина Пиперкова била раководител на 2 национални научни проекти и учествувала како член во 3 национални научни проекти и 2 меѓународни научни проекти.

Активно учествувала на бројни меѓународни и национални научни/стручни собири, со реферат или како предавач, има објавено повеќе апстракти во зборници на конференции, а била и рецензент на 8 научни труда објавени во меѓународни научни списанија или зборници.

Кандидатката била ментор на 1 магистерски труд.

Деталите за овие и други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, а се релевантни за изборот, се наведени во Образец 2.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Ирина Пиперкова активно е вклучена во стручно-апликативната работа од својата област на Економскиот институт. Била ангажирана како експерт/консултант за меѓународни организации, но и за домашни фирми. Учествувала и како член во Комисија за изработка на национални документи.

Кандидатката е член на уредувачки одбор на меѓународно научно списание, била уредник на зборник на апстракти од меѓународен научен собир и била член на организационен/програмски одбор на 3 меѓународни научни собири. Како раководител учествува

во изготвување и пријавување на 2 национални научни проекта, а учествува и во изготвување и пријавување на 1 меѓународен научен проект.

Д-р Ирина Пиперкова е назначена за раководител на Одделението за организациони науки и управување (менаџмент) и е член на Институтската управа. Активно учествува во промотивните активности на Економскиот институт во Скопје и е член на повеќе институтски комисии.

Оценка од самоевалуација

Врз основа на поднесената документација, Комисијата констатира дека кандидатката д-р Ирина Пиперкова, од претходниот избор до денес, континуирано добива позитивни оценки на евалуацијата врз основа на анонимно спроведената анкета на студентите на предмети на втор циклус студии на Економскиот институт во Скопје, за секоја поодделна академска година.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Ирина Пиперкова.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Ирина Пиперкова поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето редовен професор во научната област управување со човечки ресурси.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на Економскиот институт во Скопје, д-р Ирина Пиперкова да биде избрана во звањето редовен професор во научната област управување со човечки ресурси.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Љубомир Дракулевски, с.р.

Проф. д-р Васил Поповски, с.р.

Проф. д-р Марија Топузовска Латковиќ, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ирина Владимир Пиперкова
Институција: Економски институт – Скопје
Научна област: управување со човечки ресурси

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН
ПРОФЕСОР/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОВЕТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: _____ Просечниот успех на втор циклус изнесува: _____ Просечниот успех изнесува _____ за интегрираните студии.</p>	/
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: <u>управување со човечки ресурси</u>; поле: <u>организациони науки и управување (менаџмент)</u>; подрачје: <u>општествени науки</u>.</p>	да
3	<p>Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>3.1.1</p> <p>1. Назив на научното списание: Economic Development 2. Назив на електронската база на списанија: EBSCO 3. Наслов на трудот: The impact of economic downturn on human resource policies in small businesses: the case of North Macedonia 4. Година на објава: 2022</p> <p>3.1.2</p> <p>1. Назив на научното списание: Economic Development 2. Назив на електронската база на списанија: EBSCO 3. Наслов на трудот: Quality of education – the core value of human capital 4. Година на објава: 2022</p> <p>3.1.3</p> <p>1. Назив на научното списание: Journal of Sustainable Development 2. Назив на електронската база на списанија: EBSCO</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Наслов на трудот: Employment aspects related to quality of life in North Macedonia 4. Година на објава: 2022 3.1.4 1. Назив на научното списание: Economic Development 2. Назив на електронската база на списанија: EBSCO 3. Наслов на трудот: Recruitment and selection methods in SMEs in Republic of North Macedonia 4. Година на објава: 2020 3.1.5 1. Назив на научното списание: Economic Development 2. Назив на електронската база на списанија: EBSCO 3. Наслов на трудот: The impact of national strategic documents on digital development of SMEs in the Republic of North Macedonia 4. Година на објава: 2019 3.1.6 1. Назив на научното списание: Economic Development 2. Назив на електронската база на списанија: EBSCO 3. Наслов на трудот: Digital skills readiness of selected Balkan countries 4. Година на објава: 2018</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Назив на научното списание: Economic Development 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 10), Северна Македонија (3), Романија (1), Италија (1), Холандија (1), Србија (1), Бугарија (1), Турција (1), САД (1) 3. Наслов на трудот: Barriers to employee skills development: Comparative analysis of firms in North Macedonia 4. Година на објава: 2021</p>	да
3.5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: Conference proceedings Economics and Management: How to cope with disrupted times 2. Назив на меѓународниот собир: International Scientific Conference EMAN 2018 Economics & Management: How to cope with disrupted times 3. Имиња на земјите: Австрија, Индија, Словенија, Бугарија, Турција, Русија, Словачка, Хрватска, Србија, Албанија, Летонија, Северна Македонија 4. Наслов на трудот: The impact of the political crisis on small and large firms in the Republic of Macedonia</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	5. Година на објава: 2018	
4	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира *** 1. Наслов на учебникот, монографијата, практикумот или збирката задачи: Вештини на вработените за конкурентност на мали и средни претпријатија 2. Место и година на објава: Скопје, 2020	да
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на Билтен: 1.3.2018 година, Билтен бр. 1164	да
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 6 (шест) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

*** Наведениот услов ќе се применува по истекот на три години од денот на стапувањето во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018).

Членови на Комисијата

Проф. д-р Љубомир Дракулевски, с.р.

Проф. д-р Васил Поповски, с.р.

Проф. д-р Марија Топузовска Латковиќ, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ирина Владимир Пиперкова
Институција: Економски институт – Скопје
Научна област: управување со човечки ресурси

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Одржување на настава од втор циклус на студии	21
	Стратегиски менаџмент (Економски институт – Скопје, насока: меѓународен менаџмент, задолжителен, 2017/2018 година 2*15*0,05	1,5
	Менаџерско одлучување (Економски институт – Скопје, насока: менаџерска економија, избран, 2018/2019 година 1*15*0,05	0,75
	Менаџерски договори (Економски институт – Скопје, насока: бизнис-менаџмент, задолжителен, 2018/2019 година 2*15*0,05	1,5
	Трудово право и службенички системи (Економски институт – Скопје, насока: бизнис-менаџмент, задолжителен, 2018/2019 година 2*15*0,05	1,5
	Корпоративно управување (Економски институт – Скопје, насока: бизнис-менаџмент, избран, 2019/2020 година 1*15*0,05	0,75
	Менаџерско одлучување (Економски институт – Скопје, насока: менаџерска економија, избран, 2019/2020 година 1*15*0,05	0,75
	Логистички системи и операции (Економски институт – Скопје, насока: логистика на бизнисот, задолжителен, 2019/2020 година 2*15*0,05	1,5
	Стратегиски менаџмент (Економски институт – Скопје, насока: меѓународен менаџмент, задолжителен, 2019/2020 година 2*15*0,05	1,5
	Трудово право и службенички системи (Економски институт – Скопје, насока: бизнис-менаџмент, задолжителен, 2019/2020 година 2*15*0,05	1,5
	Трудово право и службенички системи (Економски институт – Скопје, насока: бизнис-менаџмент, задолжителен, 2020/2021 година 2*15*0,05	1,5
	Стратегиски менаџмент (Економски институт – Скопје, насока: меѓународен менаџмент, задолжителен, 2020/2021 година 2*15*0,05	1,5
	Менаџмент на иновации (Економски институт – Скопје, насока: менаџерска економија, избран, 2020/2021 година 1*15*0,05	0,75
	Менаџерски договори (Економски институт – Скопје, насока: бизнис-менаџмент, задолжителен, 2020/2021 година 2*15*0,05	1,5

	Логистички системи и операции (Економски институт – Скопје, насока: логистика на бизнисот, задолжителен, 2020/2021 година 2*15*0,05	1,5
	Логистички системи и операции (Економски институт – Скопје, насока: логистика на бизнисот, задолжителен, 2021/2022 година 2*15*0,05	1,5
	Трудово право и службенички системи (Економски институт – Скопје, насока: бизнис-менаџмент, задолжителен, 2021/2022 година 2*15*0,05	1,5
2.	Одржување на настава во школи и работилници	1
	Предавач на Академија за извршни менаџери (сертифицирана програма), модул: менаџмент на човечки ресурси и менаџмент на таленти, 2021/2022	1
3.	Одржување на вежби на втор циклус студии (изработка на семинарски трудови)	12,6
	Стратегиски менаџмент (Економски институт – Скопје, насока: меѓународен менаџмент, задолжителен, 2017/2018 година 2*15*0,03	0,9
	Менаџерско одлучување (Економски институт – Скопје, насока: менаџерска економија, изборен, 2018/2019 година 1*15*0,03	0,45
	Менаџерски договори (Економски институт – Скопје, насока: бизнис-менаџмент, задолжителен, 2018/2019 година 2*15*0,03	0,9
	Трудово право и службенички системи (Економски институт – Скопје, насока: бизнис-менаџмент, задолжителен, 2018/2019 година 2*15*0,03	0,9
	Корпоративно управување (Економски институт – Скопје, насока: бизнис-менаџмент, изборен, 2019/2020 година 1*15*0,03	0,45
	Менаџерско одлучување (Економски институт – Скопје, насока: менаџерска економија, изборен, 2019/2020 година 1*15*0,03	0,45
	Логистички системи и операции (Економски институт – Скопје, насока: логистика на бизнисот, задолжителен, 2019/2020 година 2*15*0,03	0,9
	Стратегиски менаџмент (Економски институт – Скопје, насока: меѓународен менаџмент, задолжителен, 2019/2020 година 2*15*0,03	0,9
	Трудово право и службенички системи (Економски институт – Скопје, насока: бизнис-менаџмент, задолжителен, 2019/2020 година 2*15*0,03	0,9
	Трудово право и службенички системи (Економски институт – Скопје, насока: бизнис-менаџмент, задолжителен, 2020/2021 година 2*15*0,03	0,9
	Стратегиски менаџмент (Економски институт – Скопје, насока: меѓународен менаџмент, задолжителен, 2020/2021 година 2*15*0,03	0,9
	Менаџмент на иновации (Економски институт – Скопје, насока: менаџерска економија, изборен, 2020/2021 година 1*15*0,03	0,45

	Менаџерски договори (Економски институт – Скопје, насока: бизнис-менаџмент, задолжителен, 2020/2021 година 2*15*0,03	0,9
	Логистички системи и операции (Економски институт – Скопје, насока: логистика на бизнисот, задолжителен, 2020/2021 година 2*15*0,03	0,9
	Логистички системи и операции (Економски институт – Скопје, насока: логистика на бизнисот, задолжителен, 2021/2022 година 2*15*0,03	0,9
	Трудово право и службенички системи (Економски институт – Скопје, насока: бизнис-менаџмент, задолжителен, 2021/2022 година 2*15*0,03	0,9
4.	Подготовка на нов предмет	7,5
	Логистички системи и операции, втор циклус студии, Економски институт – Скопје Предавања 1, вежби 0,5	1,5
	Корпоративно претприемништво, втор циклус студии, Економски институт – Скопје Предавања 1, вежби 0,5	1,5
	Менаџерски договори, втор циклус студии, Економски институт – Скопје Предавања 1, вежби 0,5	1,5
	Финансиски пазари и институции, втор циклус студии, Економски институт – Скопје Предавања 1, вежби 0,5	1,5
	Претприемништво и менаџмент на човечки ресурси, втор циклус студии, Филозофски факултет – Скопје Предавања 1, вежби 0,5	1,5
5.	Консултации со студенти	0,052
	Консултации со студенти во академска 2018/19 година	0,012
	Консултации со студенти во академска 2019/20 година	0,014
	Консултации со студенти во академска 2020/21 година	0,02
	Консултации со студенти во академска 2021/22 година	0,006
6.	Член на комисија за оцена и одбрана на докторски труд	2,8
	Член на комисија за оцена и одбрана на докторски труд (4*0,7)	2,8
7.	Член на комисија за оцена и одбрана на магистерски труд	6,9
	Член на комисија за оцена и одбрана на магистерски труд (23*0,3)	6,9
8.	Пакет материјали за одреден предмет	4
	Менаџерски договори (Економски институт – Скопје, насока: бизнис-менаџмент, задолжителен)	1
	Трудово право и службенички системи (Економски институт – Скопје, насока: бизнис-менаџмент, задолжителен)	1
	Менаџерско одлучување (Економски институт – Скопје, насока: менаџерска економија, изборен)	1
	Менаџмент на иновации (Економски институт – Скопје, насока: менаџерска економија, изборен)	1
	Вкупно	55,85

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Ментор на магистерски труд	2
	Ментор на магистерски труд (Валерија Милошевиќ, Одлука бр. 02-345/2 од 27.3.2019)	2
2.	Раководител на национален научен проект	12
	Главни предизици на малите бизниси во управувањето со човечките ресурси, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 2021/2022 година (Одлука бр. 02-1252/2 од 29.12.2021)	6
	Идентификување на компетенциите на вработените за конкурентност и одржливост на МСП во Република Македонија, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 2018/2019 година (Одлука бр. 02-75/2 од 30.1.2019)	6
	Учесник во национален научен проект	9
	Квалитет на живот на населението во Република Северна Македонија во време на Covid-19 пандемијата мерен преку индикаторите за квалитет на живот, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 2020/2021 година (Одлука бр. 02-323/1 од 1.4.2021)	3
	Можности за примена на концептот на зелена економија во МСП во Република Северна Македонија, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 2019/2020 година (Одлука бр. 02-60/2 од 30.1.2020)	3
	Социо-економски индикатори и квалитетот на живот во Република Македонија, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 2017/2018 година (Одлука бр. 02-112/2 од 2.2.2018)	3
	Учесник во меѓународни проекти	10
	The significance of information technology and its use in the development of the Digital Economy“, Ministry of Education and Science of the Republic of Macedonia, Bilateral Projects between Institute of Economics - Skopje and School of Economic Information Engineering, Southwestern University of Finance and Economics, PR of China, 2018-2019, Contract No. 17-2124/2 as of 27.2.2018	5
	„Entrepreneurial Learning Exchange Initiative for Sustainable Hospitality SMEs in the Balkan-Mediterranean Region - HELIX“, Interreg Balkan-Mediterranean, 2018-2019, Subsidy Contract No. VMР1/1.3/2616/2017 (Одлука бр. 02-1730/1 од 21.12.2018 и бр. 03-1868/1 од 31.12.2018 година)	5
	Монографија	7,2
	Вештини на вработените за конкурентност на мали и средни претпријатија, коавтори: Пиперкова, И., Лозаноска, А., Економски институт – Скопје, 2020	7,2
	Дел од монографија	4
	Квалитетот на живот на населението во Република Северна Македонија во време на Covid-19 пандемијата, Петковски, В., Станчева Гигов И. (редактори), глава „Образование“, автор: Пиперкова, И., Економски институт – Скопје, 2022	4
	Дел од монографија објавена во странство	4,8
	“Determinants of employee skills' level and utilization in SMEs in the Republic of North Macedonia”, co-authors Piperkova I., Lozanoska, A., Davitkovska, E. in Business Threats and Opportunities in the Western Balkans, Cambridge Scholars Publishing, 2021	4,8

	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	37
	Piperkova, I., Popovski, V. & Davitkovska, E., “The impact of economic downturn on human resource policies in small businesses: the case of North Macedonia”, <i>Economic Development</i> , Year 24, No.2/2022, 2022, pp.106-121	4
	Djambaska, E., Lozoska, A. & Piperkova, I., “Productivity as a source of economic growth – current situation and prospect in the Republic of North Macedonia”, <i>Economic Development</i> , Year 24, No.2/2022, 2022, pp.31-43	4
	Piperkova, I., Djambaska, E. & Lozoska, A., “Quality of education – the core value of human capital”, <i>Economic Development</i> , Year 24, No.1/2022, 2022, pp.175-189	4
	Lozoska, A., Djambaska, E. & Piperkova, I., “Employment aspects related to quality of life in North Macedonia”, <i>Journal of Sustainable Development</i> , Vol. 12, Iss. 28, 2022, pp. 38-55	4
	Davitkovska, E., Shumanovska-Spasovska, I. & Piperkova, I., “The principle of efficiency in administrative procedure – dilemmas and challenges”, <i>Economic Development</i> , Year 24, No.1/2022, 2022, pp.190-202	4
	Piperkova, I. & Lozoska, A., “Barriers to employee skills development: Comparative analysis of firms in North Macedonia”, <i>Economic Development</i> , Year 23, No.2-3/2021, 2021, pp.131-145	4,5
	Miloshevik V., Piperkova, I. & Davitkovska E., “Recruitment and selection methods in SMEs in Republic of North Macedonia”, <i>Economic Development</i> , Year 22, No.3/2020, 2020, pp.81-93	4
	Davitkovska, E., Majovski (Piperkova), I., “The impact of national strategic documents on digital development of SMEs in the Republic of North Macedonia”, <i>Economic Development</i> , Year 21, No.3/2019, 2019, pp.21-32	4,5
	Majovski (Piperkova), I., Janevski, Z. & Petkovski, V., “Digital skills readiness of selected Balkan countries”, <i>Economic Development</i> , Year 20, No.3/2018, 2018, pp.41-54	4
	Труд со оригинални научни/стручни резултати објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	4
	Majovski (Piperkova) I., Janevski Z., Davitkovska E., ‘The impact of the political crisis on small and large firms in the Republic of Macedonia’, <i>Conference Proceedings of the 2nd International Scientific Conference on Economics and Management – EMAN 2018 “Economics & Management: How to Cope With Disrupted Times”</i> , 2018, pp. 82-89	4
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	5,1
	Lozoska, A., Piperkova, I. & Djambaska, E., “Identifying employee skills in SMEs in the Republic of North Macedonia”, <i>Selected papers</i> ,	2,4

	International Scientific Conference on Economics and Management – EMAN 2020 – Economics and Management: How to cope with disrupted times, 2020, pp.93-100	
	Давитковска Е., Мајовски (Пиперкова) И., “Работата на јавните органи во услови на пандемија од ковид 19”, Зборник на трудови на 7-ма Меѓународна научна конференција „Охридска школа на правото, „Иднината на правото: Наспроти предизвиците од Covid 19“, Iuridica prima, Институт за правно-економски истражувања и едукација, 2020, стр. 107-125	2,7
	Учество на научен/стручен собир со реферат	5
	International Scientific Conference: Contemporary challenges of economic growth and sustainability of businesses, Piperkova, I., Popovski, V., Davitkovska, E., “The impact of economic downturn on human resource policies in small businesses: the case of North Macedonia”, Institute of Economics-Skopje, June 1 st 2022	1
	International Scientific Conference: Contemporary challenges of economic growth and sustainability of businesses, Djambaska, E., Lozoska, A., Piperkova, I., “Productivity as a source of economic growth – current situation and prospect in the Republic of North Macedonia”, Institute of Economics-Skopje, June 1 st 2022	1
	International Academic Institute (IAI) Virtual Academic Conference, Piperkova, I., Lozoska, A., Davitkovska, E., “Determinants of employee skills’ level and utilization in SMEs in Republic of North Macedonia”, 29 th April, 2020	1
	Давитковски Б., Давитковска, Е., Шумановска-Спасовска, И., Пиперкова И., „Законот за управни спорови од 2019 помеѓу нормата и стварноста“, 8-ма Меѓународна научна конференција „Охридска школа на правото“: „Улогата и значењето на кодификацијата на правото во современите законодавства“ Iuridica prima, Институт за правно-економски истражувања и едукација, Охрид 12-15 мај 2022	1
	Second International Scientific Conference on Economics and Management - EMAN 2018, Economics & Management: How to Cope With Disrupted Times, Majovski (Piperkova) I., Janevski Z., Davitkovska E. “The impact of the political crisis on small and large firms in the Republic of North Macedonia”, 22 March 2018, Ljubljana, Slovenia	1
	Пленарно предавање на научен/стручен собир	2
	Пленарно предавање/панелист на HR вебинар „Раст на бизнисот преку раст на вработените“, LEARN2GHRROW, Стопанска Комора на РСМ, Швајцарска агенција за развој и соработка	2
	Апстракти објавени во зборник на конференција	6
	Book of Abstracts, International Scientific Conference: Contemporary challenges of economic growth and sustainability of businesses, Piperkova, I., Popovski, V., Davitkovska, E., “The impact of economic downturn on human resource policies in small businesses: the case of North Macedonia”, Institute of Economics-Skopje, 2022, pp.128-130	1
	Book of Abstracts, International Scientific Conference: Contemporary challenges of economic growth and sustainability of businesses, Djambaska, E., Lozoska, A., Piperkova, I., “Productivity as a source	1

	of economic growth – current situation and prospect in the Republic of North Macedonia”, Institute of Economics-Skopje, 2022, pp.23-25	
	Book of Abstracts, International Academic Institute (IAI) Virtual Academic Conference, Piperkova (Majovski), I., Lozanoska, A., Davitkovska, E., “Determinants of employee skills’ level and utilization in SMEs in Republic of North Macedonia”, 2020, p.6	1
	Книга на апстракти, 7-ма Меѓународна научна конференција: Охридска школа на правото – 2021 „Реформи во правото: Реалност или неостварена желба“, Давитковска Е., Мајовски (Пиперкова) И., „Развојот на македонската управа во последните 30 години“, Iuridica prima, Институт за правно-економски истражувања и едукација, 2021, стр. 51	1
	Книга на апстракти, 8-ма Меѓународна научна конференција „Охридска школа на правото“: Улогата и значењето на кодификацијата на правото во современите законодавства“, Давитковски Б., Давитковска, Е., Шумановска-Спасовска, И., Пиперкова И., „Законот за управни спорови од 2019 помеѓу нормата и стварноста“, Iuridica prima, Институт за правно-економски истражувања и едукација, 2022, стр.7	1
	Book of Abstracts, International Scientific Conference: European economies after Covid-19: Challenges and implications for the macroeconomic policy, Djambaska, E., Lozanoska, A., Piperkova, I., Davitkovska, E., “Growth and development challenges following Covid-19 in North Macedonia”, 2022, p.71	1
	Рецензија на научен/стручен труд	1,6
	Рецензија на научен/стручен труд (8 труда)	1,6
	Вкупно	109,7

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија	2
	Експертски активности за фирмата Термосистем Доел по Договор за консултантски услуги бр. 03-1016/1 од 30.11.2020 година, главен истражувач (Одлука бр. 02-1053/1 од 9.12.2020)	1
	Skills development and Innovation Support Project – Contract for Development and Design of the Concept for Secondary TVET (Service Contract No. 001-15/2.1.2), World Bank/Archidata S.r.l., (локален експерт)	1
	Студија, физибилити-студија, истражување на пазарот	1
	Подготовка на Анализа за нискиот број на запишани студенти на втор циклус на студии на Економскиот институт на сите студиски програми (Одлука бр. 02-346/1 од 22.2.2018)	1
	Учество во промотивни активности на Институтот	0,5
	Подготовка на промотивни материјали и учество на Отворени денови на Економски институт – Скопје (1 – 15 јуни и 1 – 15 септември 2018 година)	0,5

	Член во комисија за изработка на измени и дополнувања на закон; изработка на подзаконски акт	2
	Член во Комисија за изработка на Правилник за нормативите и стандардите за основање на научни институти и за вршење на научноистражувачка дејност (Одлука бр. 1410-30 од 24.3.2022)	2
Дејности од поширок интерес		
	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание	1
	Член на уредувачки одбор на Balkans Journal of Emerging Trends in Social Sciences - Balkans JETSS, Association of Economists and Managers of the Balkans	1
	Уредник на зборник на трудови од научен/стручен собир	1
	Уредник на Книга на апстракти од меѓународна научна конференција Contemporary challenges of economic growth and sustainability of businesses, Institute of economics - Skopje, 2022	1
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир	3
	Член на научен одбор на меѓународна научна конференција Contemporary challenges of economic growth and sustainability of businesses, Institute of economics - Skopje, online, 1 st June 2022	1
	Член на организационен одбор на меѓународна научна конференција European economies after Covid-19: Challenges and implications for the macroeconomic policy, Institute of economic sciences, Belgrade, 27-28 October 2022	1
	Член на организационен одбор на меѓународен научен собир V. International symposium on accounting and finance ISAF 2019, Bursa, Turkey, 1-4 May 2019	1
	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	2
	Главни предизици на малите бизниси во управувањето со човечките ресурси, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 2021/2022 година, раководител (Одлука бр. 02-1252/2 од 29.12.2021)	1
	Идентификување на компетенциите на вработените за конкурентност и одржливост на МСП во Република Македонија, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 2018/2019 година, раководител (Одлука бр. 02-75/2 од 30.1.2019)	1
	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект	1
	The significance of information technology and its use in the development of the Digital Economy“, Ministry of Education and Science of the Republic of Macedonia, Bilateral Projects between Institute of Economics - Skopje and School of Economic Information Engineering, Southwestern University of Finance and Economics, PR of China, 2018-2019, Contract No. 17-2124/2 as of 27.2.2018	1
	Раководител на внатрешна организациона единица	3
	Раководител на Одделение за организациони науки и управување, Економски институт – Скопје (Одлука бр. 02-731/3 од 25.9.2020)	3
	Член на институтска комисија	13

Член на комисија за утврдување на компатибилност на положени испити од втор циклус на Економски институт (Одлука бр. 09-1473/1 од 24.10.2018, Одлука бр. 09-1468/1 од 22.10.2018, Одлука бр. 09-478/1 од 2.7.2020) (3x0,5)	1,5
Член на комисија за јавни набавки по разни основи во Економски институт – Скопје, во периодот 2018 – 2022 (17x0,5)	8,5
Член на Комисија за спроведување на постапка за вработување на едно лице самостоен референт (Одлука бр. 02-1553/1 од 15.11.2018)	0,5
Член на Комисија на Економски институт – Скопје за избор на ректор на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Одлука бр. 02-410/2 од 3.6.2020)	0,5
Член на Одбор за соработка и доверба со јавноста на Економски институт – Скопје (Одлука бр. 02-837/2 од 6.11.2020)	0,5
Член на Одбор за евиденција и соработка со дипломирани студенти на Економски институт (алумни) (Одлука бр. 02-437/3 од 29.4.2021)	0,5
Член на Комисија за самоevaluација на Економски институт – Скопје (Одлука бр. 02-1013/3 од 29.10.2021)	0,5
Член на Комисија за спроведување на постапка за избор на директор на Економски институт – Скопје (Одлука бр. 02-1151/1 од 25.11.2021)	0,5
Подготовка на национални документи (стратегии, закони и сл.)	2
Подготовка на Правилник за нормативите и стандардите за основање на научни институти и за вршење на научноистражувачка дејност (Одлука бр. 1410-30 од 24.3.2022)	2
Вкупно	31,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	55,85
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	109,7
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	31,5
Вкупно	197,05

Членови на Комисијата

Проф. д-р Љубомир Дракулевски, с.р.

Проф. д-р Васил Поповски, с.р.

Проф. д-р Марија Топузовска Латковиќ, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАУЧНОТО ПОДРАЧЈЕ ОПШТЕСТВЕНИ НАУКИ, НАУЧНОТО ПОЛЕ ОРГАНИЗАЦИСКИ НАУКИ И УПРАВУВАЊЕ (МЕНАџМЕНТ), НАУЧНАТА ОБЛАСТ УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ, НА ЕКОНОМСКИОТ ИНСТИТУТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски институт – Скопје, објавен во весниците *Слободен печат* и *Коха* на 27.10.2022 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научното подрачје општествени науки, научно поле: организациски науки и управување (менаџмент), научна област: управување со човечки ресурси, и врз основа на Одлуката на Научниот совет, бр. 02-957/5, донесена на 7.11.2022, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Ирина Пиперкова, вонреден професор, д-р Марија Топузовска-Латковиќ, редовен професор и д-р Неда Петроска-Ангеловска, редовен професор.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научното подрачје општествени науки, научно поле: организациски науки и управување (менаџмент), научна област: управување со човечки ресурси, во предвидениот рок се пријави еден кандидат, д-р Милена Бошкоска Клисароски.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Милена Бошкоска Клисароски е родена на 10 јули 1984 година во Прилеп. Средно образование завршила со одличен успех во гимназијата „Мирче Ацев“ во Прилеп. Со високо образование се стекнала на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола, на Економскиот факултет во Прилеп. Дипломирала на 17.9.2007 година, со просечен успех 9,28. За својата посветеност и висок успех, д-р Милена Бошкоска Клисароски се здобила и со пофалница на Економскиот факултет во Прилеп.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик и има основни познавања од германскиот и шпанскиот јазик.

Во 2007 година се запишала на постдипломската студиска програма Бизнис-администрација – МБА, насока: стратески менаџмент, на Економскиот факултет во Прилеп. Магистрира на 25.6.2010 година, со просечен успех 9,80, на тема „Имплементирање на теоријата на игри во процесот на менаџерско одлучување во деловните субјекти на Република Македонија“.

Докторска дисертација пријавила во декември 2011 година на Економскиот институт во Скопје. Дисертацијата на тема: „Улогата на информациско-комуникациските технологии во унапредувањето на иновативноста во Република Македонија“, ја одбранила на 20.11.2017 година, пред Комисија во состав: д-р Зоран Јаневски, д-р Васил Поповски, д-р Дејан Пендев, д-р Татјана Петковска-Мирчевска и д-р Елена Давитковска.

Рецензентската комисија, при составувањето на овој Извештај, ги имаше предвид вкупните научни, стручни, наставни и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата до денот на пријавата, врз основа на целокупната поднесена документација која е од важност за изборот.

НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКЛО, Економски факултет – Прилеп, кандидатката д-р Милена Бошкоска Клисароски изведува вежби на прв циклус студии по предметите: Теорија на одлучување, Бази на податоци и статистички

класификации, Компјутерска техника и информатика, Маркетинг-информациски системи и Деловно планирање. Успешно ги реализира предвидените активности за вежбите на горенаведените предмети од различни студиски години, истовремено стекнувајќи се со вештини во конципирање на материјали за вежби и нивно спроведување, преку примена на современи наставни практики и преку отворена интеракција со студентите.

Исто така, во изминатиот период била учесник на бројни школи и работилници, особено во делот на организациските науки и управување (менаџмент).

Конкретните активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот, се наведени во табелата во Образец 2 од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци, дадени во прилог на овој Извештај.

Научноистражувачка дејност

Д-р Милена Бошкоска Клисароски има објавено вкупно 12 научни трудови, објавени во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор, од кои 3 труда во меѓународни научни списанија индексирани во Ebsco, 2 труда во научни списанија во кои трудовите подлежат на рецензија и имаат меѓународен уредувачки одбор, 4 труда објавени во зборник на рецензирани трудови кои се презентирани на меѓународни академски собири и 3 труда со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник од научен стручен собир со програмски комитет од најмалку три земји. Дополнително, има учествувано со усна презентација на 4 меѓународни научни конференции и 1 учество на научен/стручен собир со постер презентација. Воедно, на една меѓународна научна конференција има објавено 1 апстракт на труд, во зборник на апстракти од меѓународни научни конференции.

Кандидатката одржала 1 предавање по покана на странски универзитет. Дополнително, д-р Милена Бошкоска Клисароски е учесник во проект во кој има рецензирано 14 научни/стручни труда.

Други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот (називите на трудовите, проектите и сл.), се наведени во табелата во Образец 2, дадена во прилог на овој Извештај.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Милена Бошкоска Клисароски реализирала богата стручно-апликативна активност.

За анализираниот период, активно била вклучена во промоцијата на Економскиот факултет во Прилеп преку посета на средни училишта и други промотивни настани. Исто така, била учесник/соработник во 4 проекти и поседува лиценца за вештачење од областа на економијата.

Член е и на Работната група за подготовка на Предлог-закон за стратешко планирање и управување со развој на Република Северна Македонија.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. За анализираниот период била активно вклучена во подготовка на национални документи (стратегии, закони и сл.) и била член во повеќе комисији и тела на државни и други органи.

Активностите кои припаѓаат во стручно-применувачката дејност и дејностите од поширок интерес, релевантни за изборот, се наведени во табелата во Образец 2 од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Милена Бошкоска Клисароски.

Од особена важност за Комисијата е тоа што областа управување со човечки ресурси ја изучува во текот на своето студирање преку наставните предмети на додипломски и постдипломски студии, има објавено научни трудови, има учествувано во школи и работилници, како и работни групи од полето на организациските науки и управување преку кои ќе даде свој придонес за развивање и изучување на оваа проблематика.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката (вкупно пресметани 104,84 поени, од кои во наставно-образовната дејност – 20,24 поени, во научноистражувачката дејност – 54,1 поен и во стручно-применувачката дејност – 30,5 поени), Комисијата заклучи дека д-р Милена Бошкоска Клисароски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето **доцент** во научната област управување со човечки ресурси.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на Економскиот институт во Скопје, д-р Милена Бошкоска Клисароски да биде избрана во звањето **доцент** во научната област управување со човечки ресурси.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ирина Пиперкова, претседател, с.р.
Проф. д-р Марија Топузовска-Латковиќ, член, с.р.
Проф. д-р Неда Петроска-Ангеловска, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Милена Бошкоска Клисароски
Институција: Економски институт – Скопје
Научна област: управување со човечки ресурси

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус*</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,28. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,80. Просечниот успех изнесува ___ за интегрираните студии.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: управување со човечки ресурси; поле: организациски науки и управување (менаџмент); подрачје: општествени науки.</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1/1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: ILIRIA International Review 2. Назив на електронската база на списанија: EBSCO 3. Наслов на трудот: Methods for measuring ICT and innovation in the case of Republic Macedonia 4. Година на објава: 2018 	

3.1/2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu 2. Назив на електронската база на списанија: EBSCO 3. Наслов на трудот: The role of information communication technologies in promoting innovation in the Republic of Macedonia 4. Година на објава: 2019 	
3.1/3	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: ILIRIA International Review 2. Назив на електронската база на списанија: EBSCO 3. Наслов на трудот: Challenges for successful implementation of Performance measurement system – case study food industry in the Republic of Macedonia 4. Година на објава: 2020 	
3.2/1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>Назив на научното списание: Ekonomski izazovi- Časopis Departmana za ekonomske nauke Internacionalnog Univerziteta u Novom Pazaru</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји):12 членови Хрватска-1, Србија-5, БиХ-3, Северна Македонија-1 и Црна Гора-2 2. Наслов на трудот: ICT in function of promoting innovation for realization of competitive advantage in the Republic of Macedonia 3. Година на објава: 2018 	

3.2/2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>Назив на научното списание: International Journal of Sciences:Basic and Applied Research</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји):24 членови Малезија-1, Индија-4, Америка-5, Кина-2, Ирак-1, Филипини-2, Египет-1, Италија-1, Турција-2, Иран-2, Данска-1, Саудиска Арабија-1 и Џорџија-1 2. Наслов на трудот: Measuring the ICT Influence on Innovativity Level 3. Година на објава: 2019 	
3.2/3	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Proceedings, XV. International Balkan and Near Eastern Congress Series on Economics, Business and Management – Plovdiv / Bulgaria 2. Назив на меѓународниот собир: XV. International Balkan and Near Eastern Congress Series on Economics, Business and Management – Plovdiv / Bulgaria 3. Имиња на земјите: Северна Македонија, Бугарија и Турција, 4. Наслов на трудот: The impact of Covid 19 on the companies in North Macedonia 5. Година на објава: 2021 	
3.2/4	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Proceedings, XVI. International Balkan and Near Eastern Congress Series on Economics, Business and Management-İstanbul/Turkey 2. Назив на меѓународниот собир: XVI. International Balkan and Near Eastern Congress Series on Economics, Business and Management-İstanbul/Turkey 3. Имиња на земјите: Северна Македонија, Бугарија и Турција, 	

	<p>4. Наслов на трудот: Impact Of COVID-19 Outbreak on Organizational Performance: Evidence From North Macedonia</p> <p>5. Година на објава: 2021</p>	
3.2/5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1. Назив на зборникот: Proceedings, XII International Conference on Economy, Business & Society in Digitalized Environment</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: XII International Conference on Economy, Business & Society in Digitalized Environment</p> <p>3. Имиња на земјите: Турција, Северна Македонија, Шведска, Албанија, Бугарија, Косово, Полска, Чешка, Романија, Хрватска, Англија, Франција и Украина</p> <p>4. Наслов на трудот: The impact of salary growth on inflation: The case of North Macedonia</p> <p>5. Година на објава: 2022</p>	
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>1. Странски јазик: англиски јазик.</p> <p>2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик на ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR).</p> <p>3. Издавач на документот: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје.</p> <p>4. Датум на издавање на документот: 18.10.2022 година.</p>	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 4 (четири) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ирина Пиперкова, претседател, с.р.
Проф. д-р Марија Топузовска- Латковиќ, член, с.р.
Проф. д-р Неда Петроска-Ангеловска, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Милена Бошкоска Клисароски

Институција: Економски институт – Скопје

Научна област: управување со човечки ресурси

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активностa:	Поени
1.	<p>Одржување на вежби (прв циклус студии)</p> <p>- Теорија на одлучување Академска 2007/2008 година $3 \cdot 15 \cdot 0,03 = 1,35$ Академска 2008/2009 година $3 \cdot 15 \cdot 0,03 = 1,35$</p> <p>- Бази на податоци и стат. класификации Академска 2007/2008 година $2 \cdot 15 \cdot 0,03 = 0,9$ Академска 2008/2009 година $2 \cdot 15 \cdot 0,03 = 0,9$</p> <p>- Компјутерска техника и информатика Академска 2007/2008 година $8 \cdot 15 \cdot 0,03 = 3,6$ Академска 2008/2009 година $8 \cdot 15 \cdot 0,03 = 3,6$</p> <p>- Маркетинг-информациски системи Академска 2007/2008 година $2 \cdot 15 \cdot 0,03 = 0,9$</p> <p>- Деловно планирање Академска 2008/2009 година $2 \cdot 15 \cdot 0,03 = 0,9$</p>	13,5
	<p>Учество во школи и работилници</p> <p>1. Учесник на третиот симпозиум Менаџментот и современите практики организиран од Бизнис академија Смилевски-БАС, Скопје и БАС Институтот за менаџмент, Битола, одржан во Скопје (25.4.2014 година), на тема „Менаџментот и вработливоста“, [1 поен]</p> <p>2. Учесник на специјализирана обука од областа на стратешкото планирање на тема: Мисија, визија, приоритети и цели, организирана од Влада на Република Македонија-Генерален секретаријат на Владата на Република Македонија-Сектор за стратегија, планирање и следење, одржана во Скопје (4.4.2015 година), [1 поен]</p> <p>3. Учесник на Обука за отворени податоци (open data), организирана од Министерството за информатичко општество и администрација, во соработка со Институтот за отворени податоци од Лондон (Open Data Institute), одржана во Скопје (18-19.6.2015 година), [1 поен]</p> <p>4. Учесник на Trainer of trainers for Menagement Systems, организирана од Information Security Implementation of IPA II, одржана во Скопје (4.11.2019 година), [1 поен]</p> <p>5. Учесник на курсот Introduction to HR, организиран од Креативе Хуб, одржан во Скопје (8.02.2022 година), [1 поен]</p>	5
4.	Консултации со студенти	1,74

<p>Теорија на одлучување -2007/2008, 2008/2009 - $30 * 0,002 = 0,06$</p> <p>- Бази на податоци и стат. класификации -2007/2008, 2008/2009, 2013/2014, 2014/2015 - $40 * 0,002 = 0,08$</p> <p>- Компјутерска техника и информатика -2007/2008, 2008/2009 - $500 * 0,002 = 1$</p> <p>- Маркетинг-информациски системи -2007/2008 - $50 * 0,002 = 0,1$</p> <p>- Деловно планирање -2008/2009 - $250 * 0,002 = 0,5$</p>	
Вкупно	20,24

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1. Boshkoska Klisaroski M., (2018) Methods for measuring ICT and innovation in the case of Republic Macedonia, ILIRIA International Review – Vol 8, No 2, Felix-Verlag, Holzkirchen, Germany and Iliria College, Pristina, Kosovo [5 поени]</p> <p>2. Boshkoska Klisaroski M., Midovska Petkoska M., (2019) The role of information communication technologies in promoting innovation in the Republic of Macedonia, Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu, Economy Series, Issue 2/2019, ISSN 2344 – 3685/ISSN-L 1844 – 7007 [$5 * 0,9 = 4,5$ поени]</p> <p>3. Marija Midovska Petkoska, Milena Boshkoska Klisaroski, Gjorgji Mancheski, (2020), “Challenges for successful implementation of Performance measurement system – case study food industry in the Republic of Macedonia”, ILIRIA International Review – Vol 10, No 1 [$5 * 0,8 = 4$ поени]</p>	13.5

<p>2</p>	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Boshkoska Klisaroski M., (2018) ICT in function of promoting innovation for realization of competitive advantage in the Republic of Macedonia, Internacionalni Univerzitet u Novom Pazaru, Ekonomski izazovi, Godina 7, broj 14, pp. 68-79 [5 поени] 2. Boshkoska Klisaroski M., Midovska Petkoska M., Nikolovski D., Boneva M., Lazaroski S., (2019) "Measuring the ICT Influence on Innovativity Level", (2019), International Journal of Sciences:Basic and Applied Research (IJSBAR) ISSN 2307-4531, Volume 47, No 2, pp 109-124 [5x0,6=3 поени] 	<p>8</p>
<p>3.</p>	<p>Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Midovska Petkoska M., Elezi S., Boshkoska Klisaroski M., (2021) „The impact of Covid 19 on the companies in North Macedonia”, XV. International Balkan and Near Eastern Congress Series on Economics, Business and Management-Plovdiv / BULGARIA, pp.389-395 [5x0,8=4 поени] 2. Midovska Petkoska M., Boshkoska Klisaroski M., Elezi S., Kostoska O., (2021) „Impact Of COVID-19 Outbreak On Organizational Performance: Evidence From North Macedonia”, XVI. International Balkan and Near Eastern Congress Series on Economics, Business and Management-İstanbul/Turkey, pp.116-121 [5x0,6=3 поени] 3. Elezi S. & Boshkoska Klisaroski M., (2022) „Public finance response in Covid-19: The case of North Macedonia”, International Scientific Conference Contemporary Challenges of Economic growth and sustainability of businesses, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Institute of economics - Skopje Republic of North Macedonia, [5x0,9=4,5 поени] 4. Elezi S., Boshkoska Klisaroski M., Midovska Petkoska M., (2022) “The impact of salary growth on inflation: The case of North Macedonia”, XII International Conference on Economy, Business & Society in Digitalized Environment (EBSiDE 2022), Faculty of economics – Prilep, North Macedonia [5x0,8=4 поени] 	<p>15,5</p>
	<p>Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p>	<p>7,8</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Midovska Petkoska M., Boshkoska Klisaroski M., (2019) "Benefits from the Implementation and Application of a Performance Measurement System", XII. IBANESS Congress Series on Economics, Business and Management – Plovdiv / Bulgaria, pp.89-94, [3x0,9=2,7 поени] 2. Boshkoska Klisaroski M., Midovska Petkoska M, (2019) "Types of Innovation and Their Impact on ICT Use in Companies in the Republic of North Macedonia", 1st Virtual International Conference Path to a Knowledge Society-Managing Risks and Innovation PaKSom 2019, [3x0,9=2,7 поени] 3. Boshkoska Klisaroski M., Elezi S., Midovska Petkoska M., (2021) "Influence of Covid-19 Pandemic on Digital Transformation of Businesses In The Republic Of North Macedonia", The 9th International Scientific-Professional Conference Business Development 2021, University in Zenica, pp.257-265 [3x0,8=2,4 поени] 	
	<p>Учество на научен/стручен собир со реферат (усна презентација)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Midovska Petkoska M., Elezi S., Boshkoska Klisaroski M., (2021) „The impact of Covid 19 on the companies in North Macedonia”, XV. International Balkan and Near Eastern Congress Series on Economics, Business and Management-Plovdiv / BULGARIA, pp.389-395 [1 поени] 2. Midovska Petkoska M., Boshkoska Klisaroski M., Elezi S., Kostoska O., (2021) „Impact Of COVID-19 Outbreak On Organizational Performance: Evidence From North Macedonia”, XVI. International Balkan and Near Eastern Congress Series on Economics, Business and Management-İstanbul/Turkey, pp.116-121 [1 поени] 3. Elezi S. & Boshkoska Klisaroski M., (2022) „Public finance response in Covid-19: The case of North Macedonia”, International Scientific Conference Contemporary Challenges of Economic growth and sustainability of businesses, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Institute of economics - Skopje Republic of North Macedonia, [1 поени] 4. Elezi S., Boshkoska Klisaroski M., Midovska Petkoska M., (2022) “The impact of salary growth on inflation: The case of North Macedonia”, XII International Conference on Economy, Business & Society in Digitalized Environment (EBSiDE 2022), Faculty of economics – Prilep, North Macedonia [1 поени] <p>(постер)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 1st Virtual International Conference Path to a Knowledge Society-Managing Risks and Innovation PaKSom 2019 [0.5 поени] 	4,5
4	<p>Рецензија на научен/стручен труд</p> <p>Рецензија на 14 труда во рамките на проектот „Корона Вирусот-Тест за дигиталното општество“ [14*0.2 поени=2,8]</p>	2,8

5	Одржано предавање по покана на странски универзитет Guest Lecturer on the topic “The Role of ICT in promoting innovation in the Republic of North Macedonia”, at the University “Haxhi Zeka” Faculty of business, 24.10.2022 [1 поени]	1
7	Апстракт објавен во зборник на меѓународна конференција Contemporary challenges of economic growth and sustainability of businesses, Book of Abstracts of the International Scientific Conference, Institute of economics - Skopje Republic of North Macedonia [1 поен]	1
Вкупно		54,1

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Главен (основен) проект Соработник во изготвување и пријавување на проектот: Pelagonija Rural Woman Training, во периодот 1.2.2022 - 31.7.2022 година [2 поена] Соработник во изготвување и пријавување на проектот: „Корона Вирусот-Тест за дигиталното општество“, 1.2.2022 - 31.7.2022 година [2 поена] Учесник во проектот спроведен од агенцијата „Рејтинг“ за потребите на набљудувачката мисија ОБСЕ, во соработка со МВР, во периодот од 1 до 14.6.2014 година [2 поена] Учесник во проектот спроведен од агенцијата „Рејтинг“, во периодот од 1 до 31.12.2014 година [2 поена]	8
2.	Учество во промотивни активности на Факултетот Промотивни активности на Економскиот факултет во Прилеп (2014 година). [0,5 поени]	0,5
3.	Член во комисија за изработка на закон Член на Работната група за подготовка на Предлог -закон за стратешко планирање и управување со развој на Република Северна Македонија, 13.6.2022 година [4 поени]	4

Дејности од поширок интерес

Ред. број	Назив на активност:	Поени
2.	Подготовка на национални документи (стратегии, закони и сл.) 1. Член на Управниот комитет за имплементација на Краткорочна ИКТ-стратегија, 2.12.2016 година. [2 поена]	2
3.	Учество во комисии и тела на државни и други органи	16

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Член на Комисијата за постапување по барања од доверители за стекнување на право на даночен кредит согласно со Законот за еднократно отпишување на долговите на граѓаните [1 поен] 2. Член на Комисијата за пренесување на регистарот за издавачи на сертификати во Република Македонија, архивата и другата документација поврзани со издавачите на сертификати со која располага Министерството за финансии [1 поен] 3. Член на Тимот за процена во Министерството за финансии [1 поен] 4. Член на Комисија за јавна набавка на услуга – одржување на систем за продажба и давање во закуп на движни и недвижни ствари е-аукции на Управата за имотно правни работи [1 поен] 5. Член на Комисија за јавна набавка на услуга – одржување на систем за евиденција на работно време и видео надзор на Управата за имотно правни работи [1 поен] 6. Член на Комисија за јавна набавка на услуга – одржување на софтверска Апликација за Економски и статистички анализи АЕСТА [1 поен] 7. Член на Комисија за јавна набавка на услуга – одржување на менаџмент-информациски систем на Управата за имотно-правни работи и надградба на МИС-системот за поврзување со системот за интероперабилност [1 поен] 8. Член на Комисија за јавна набавка на услуга – одржување на апликацијата за МИС (Management Information System) на Секторот за централно финансирање и склучување договори [1 поен] 9. Член на Комисија за јавна набавка на стоки – компјутерски потрошен материјал [1 поен] 10. Член на Комисија за јавна набавка на услуги – одржување и надградба на софтвер за управување со јавен долг (e-dept) [1 поен] 11. Член на Комисија за јавна набавка на стоки – квалификувани дигитални сертификати за електронски потпис [1 поен] 12. Член на Тимот за квалитет за одржување на Системот за ушправување со квалитет ИСО 9001:2015 во Министерството за финансии [1 поен] 13. Член на Работната група за изработка на предлог-програми и потпрограми на Стратешкиот план на Министерството за финансии [1 поен] 14. Член на Работната група заради преземање на активности за изготвување на функционална анализа во Министерството за финансии [1 поен] 15. Член на Работната група за имплементација на системот за електронско управување со документи (ЕДМС) [1 поен] 16. Член на надзорен одбор за контрола на материјално-финансиското работење на ЈКП „Пазари“ – Прилеп [1 поен] 	
	Вкупно	30,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	20,24
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	54,1
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	30,5
Вкупно	104,84

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ирина Пиперкова, претседател, с.р.
Проф. д-р Марија Топузовска- Латковиќ, член, с.р.
Проф. д-р Неда Петроска-Ангеловска, член, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ ПРЕТПРИЕМНИШТВО НА ЕКОНОМСКИОТ ИНСТИТУТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Економски институт – Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 27.10.2022 година, за избор на едно лице во соработничко звање – асистент во научното подрачје општествени науки, научно поле: организациски науки и управување (менаџмент), научна област: претприемништво, и врз основа на Одлуката бр. 02-1066/3 од 7.11.2022 година, донесена на 71. седница на Научниот совет, одржана на 7.11.2022 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Зоран Јаневски, редовен професор, проф. д-р Радмил Поленаковиќ, редовен професор и проф. д-р Биљана Ангелова, редовен професор.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На конкурсот за избор на едно лице во соработничко звање – асистент во научното подрачје општествени науки, научно поле: организациски науки и управување (менаџмент), научна област: претприемништво, се пријави едно лице, кандидатката **м-р Теа Јосимовска**.

Биографски податоци

Кандидатката м-р Теа Јосимовска е родена на 21.7.1998 година во Скопје, каде што го завршила средното образование, на економската насока, во средното економско и правно училиште СЕПУГС „Васил Антевски-Дрен“. Потоа, своето образование го продолжила на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, каде што во 2017 година се запишала на додипломски студии на Економскиот факултет на департманот за финансиски менаџмент. Во 2021 година ги завршила студиите со просечен успех од 9,91, со што станува студент со највисок просек во генерацијата. Како резултат на тоа добива Признание за постигнат исклучителен успех Summa Cum Laude и исто така е добитник на наградата „26 јули“ од Фондацијата „Франк Манинг“. По завршувањето на додипломските студии, Теа Јосимовска се вработува како сметководител во бирото за сметководствени услуги Митковски ММ. Исто така, во 2021 година Теа Јосимовска се запишала на постдипломски студии на Економскиот институт при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на насоката претприемништво. По одбраната на својот магистерски труд во октомври 2022 година, кој носи наслов: „Очекувања за цените во услужниот сектор – можности и предизвици за менаџерите и претприемачите во Република Северна Македонија“, се стекнува со називот магистер по економски науки во областа на претприемништвото. Од јуни 2022 година, Теа Јосимовска ја продолжува својата кариера во компанијата IPMO Advisory на позицијата менаџер за бизнис-развој, со што се здобива со искуство од областа на претприемништвото.

Теа Јосимовска зема активно учество на стручни и научни конференции во земјата и во странство и има публикувани трудови.

Исто така, познавањето на англиски јазик го потврдува со уверение издадено од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје за познавање на

англиски јазик на ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR).

Научноистражувачка дејност

М-р Теа Јосимовска има објавено 2 труда во референтни меѓународни списанија, 2 апстракта во зборници од меѓународни конференции и има учествувано со презентации на 2 меѓународни конференции, сите во областа на претприемништвото.

- **Објавени научни трудови**

1. Josimovska, T., Josimovska, A., Mateska Petrovska, F. and Kiselicki, M. (2021). Digital Entrepreneurship Through Social Media for Start-up Businesses in the Republic of North Macedonia, *Journal of Sustainable Development, Issue 27 (2021), pp. 64-74.*

Овој труд ја истражува поврзаноста на дигиталното претприемништво и стартап компаниите во Република Северна Македонија. Поконкретно, главното истражувачко прашање е дали преку една од димензиите на дигиталното претприемништво, односно социјалните медиуми и маркетингот, претприемачот може да постигне поголеми и поконзистентни продажби. Трудот опфаќа квалитативна и квантитативна анализа. Податоците на кои се темели квантитативната анализа се прибрани преку онлајн прашалник, спроведен на случајно избран примерок составен од 350 испитаници.

2. Janevski, Z. and Josimovska, T. (2022). Determinants of Price Expectations of Managers and Entrepreneurs in the Services Sector in the Republic of North Macedonia, *Economic Development No.2/2022, Journal of the Institute of Economics-Skopje, pp. 6-18.*

Овој труд ги анализира детерминантите на ценовните очекувања што ги имаат претприемачите и менаџерите во услужниот сектор во Република Северна Македонија. За таа цел се вклучени низа независни променливи со чија помош се обидува да се објасни движењето на зависната променлива, ценовните очекувања на претприемачите и менаџерите во услужниот сектор во Република Северна Македонија. Истражувањето се однесува на периодот од мај 2008 до март 2022 година. За постигнување на целта на истражувањето, конструиран е регресионен модел, а коефициентите на економетрискиот модел се оценети со примена на методот на најмали квадрати.

- **Апстракти објавени во зборник на конференции:**

1. Josimovska, T. Janevski, Z., Kiselicki, M. and Petrusevski, B. (2022). The Impact of the Covid-19 Pandemic on Entrepreneurship in the European Union, *European Economies after COVID-19: Challenges and Implications for the Macroeconomic Policy*, Institute of Economic Sciences, Belgrade, pp. 24-26.
2. Janevski, Z. and Josimovska, T. (2022). Determinants of Price Expectations of Managers and Entrepreneurs in the Services Sector in the Republic of North Macedonia, *Contemporary challenges of economic*

growth and sustainability of businesses, Institute of Economics, Skopje, pp. 117-118.

• **Учество на конференции**

1. 14th International Scientific conference “European Economies after COVID-19: Challenges and Implications for the Macroeconomic Policy”, 27-28 октомври 2022 година, Белград, реферат: The Impact of the Covid-19 Pandemic on Entrepreneurship in the European Union.
2. International Scientific conference “Contemporary challenges of economic growth and sustainability of businesses”, 1 јуни 2022 година, онлајн, реферат: Determinants of Price Expectations of Managers and Entrepreneurs in the Services Sector in the Republic of North Macedonia

Дејности од поширок интерес:

1. член на Комисија за самоевалуација на Економски институт – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Одлука бр. 02-1013/3 од 29.10.2021;
2. добитник на наградата „26 јули“ од Фондацијата „Франк Харкорт Манинг“ за најдобар студент во учебната 2020/2021 година;
3. добитник на Пофалница за најдобар дипломиран студент на прв циклус студии, дипломиран во академската 2020/2021 година на Економскиот факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Финансиски менаџмент.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на доставената документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува научноистражувачката активност и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на кандидатката м-р Теа Јосимовска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Рецензентската комисија заклучи дека м-р Теа Јосимовска поседува научни и стручни квалитети и ги исполнува општите услови (член 110 и член 173) според Законот за високото образование (Службен весник на Република Северна Македонија бр. 82/2018), како и посебните услови утврдени со Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори (Универзитетски гласник бр. 411/2018) на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Согласно со гореизнесеното, Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на Економскиот институт во Скопје, кандидатката м-р Теа Јосимовска да биде избрана во соработничко звање – асистент во научната област претприемништво.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Зоран Јаневски, с.р.

Проф. д-р Радмил Поленаковиќ, с.р.

Проф. д-р Биљана Ангелова, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Теа Сапо Јосимовска
Институција: Економски институт – Скопје
Научна област: претприемништво

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	Да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: претприемништво.	Да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,91. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	Да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик. 2. Назив на документот: уверение. 3. Издавач на документот: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје. 4. Датум на издавање на документот: 20.9.2022.	Да

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ЛОЗОВИ ПОДЛОГИ“, ПРВО ИЗДАНИЕ, ОД АВТОРКАТА ПРОФ. Д-Р БИЉАНА КОРУНОСКА

Научниот совет на Земјоделскиот институт во Скопје, на својата седница одржана на 25.10.2022 година, донесе Одлука бр. 0202-437/3, со која нè избра за рецензенти на учебникот „Лозови подлоги“, од авторката проф. д-р Биљана Коруноска.

Со наведената одлука, за рецензенти се избрани проф. д-р Климе Белески и н. сор. д-р Душко Неделковски, кои заеднички го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

ЗАЕДНИЧКИ ДЕЛ

Назив на учебникот, односно учебното помагало	Лозови подлоги
Име и презиме на авторот (авторите)	Биљана Коруноска
Назив на предметната програма за која се однесува	Органско и биодинамично производство на грозје и вино; Ампелографија.
Назив на студиската програма;	Втор циклус студии на програмите: Органско и биодинамично растително производство; Енологија.
Фонд на часови настава и вежби и ЕКТС-кредити	3+3, ЕКТС-6
Број на студенти во една генерација кои ќе го користат предложениот учебник	20
Дали се работи за прво издание или не	прво издание
Предлог за начинот на издавање на секој поединечен наслов (печатена или електронска форма). За издавање во електронска форма е потребна согласност од авторот	електронска форма
Предлог за тираж, формат, број на страници и прилози во боја за секој предложен наслов	Тираж-100, формат А4, страници - 68. Вкупно прилози: слики - 35, во боја - 33 и 2 црно-бели, 5 табели, 3 шеми, 1 графикон.
Општи податоци за учебникот/учебното помагало (бој на страници, прилози, заглавија или делови и сл.)	Формат А4, страници - 68. Вкупно прилози: слики - 35, во боја - 33 и 2 црно-бели, 5 табели, 3 шеми, 1 графикон. Материјалот во ракописот е поделен на предговор, вовед, 6 тематски целини - поглавја, дополнителни информации и литература. Тоа е изведено по следниот редослед: - Предговор; - Вовед. 1. Лозови подлоги (потекло, значење и карактеристики 1.1. Основни карактеристики на лозовите подлоги 1.2. Поделба на лозовите подлоги 1.3. Американски видови лози 1.4. Американско-американски хибриди 1.5. Европско-американски хибриди 1.6. Избор на лозова подлога

	<ul style="list-style-type: none"> - Дополнителни информации - Литература - Користени линкови и интернет-страници.
--	---

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Климе Белески, с.р.
Н. сор. д-р Душко Неделковски, с.р.

ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р КЛИМЕ БЕЛЕСКИ

<p>Краток опис на содржината</p>	<p>Учебникот е поделен на предговор, вовед, 6 тематски целини – поглавја, дополнителни информации и литература.</p> <p>На почетокот е предговорот, во кој авторката дава краток осврт за потребата од реализација на учебникот, значењето на лозовите подлоги за лозарското производство, одделните карактеристики на тематските целини, како и намената и значењето на учебникот.</p> <p>Во воведот, авторката хронолошки ги коментира: развојот на лозарското производство и неговите карактеристики низ историјата, потребата од настанување на лозовите подлоги, нивното постоење, развиток и размножување во денешно време, нивната поделба и сл. Во неколку наврати се споменува големата причина за пресвртот во лозарството во Европа и потребата од настанување на хибридните лозови подлоги, односно негативното влијание на филоксерата врз уништувањето на сортите од европската културна лоза (<i>Vitis vinifera</i> L. Авторката децидно го презентирала историскиот развој на решавањето на проблемот, цитирајќи некои научници и лозари и нивните методи и резултати како придонес врз развојот на лозовите подлоги и отстранувањето на колапсот кој настанал во лозарството кон крајот на XIX и почетокот на XX век.</p> <p>Во сумарното поглавје 1. Лозови подлоги (потекло, значење и карактеристики), дадени се потеклото и основното значење на настанокот на подлогите. Авторката сеопфатно ги презентира методите на добивање на лозовите подлоги (хибридизација и клонска селекција), нивните генетски предиспозиции, нивната идентификација (центри на потекло, родителство и наследна карактеризација), потоа нивното огромно значење во современото лозарско производство и др.</p> <p>Во поглавјето 1.1. Основни карактеристики на лозовите подлоги, разработена и опишана е карактеризацијата на лозовата подлога како склоп од повеќе елементи. Во тој контекст, наведени се описните структури на една лозова подлога, и тоа: синоними, потекло, распространетост, ботанички опис, агробиолошки карактеристики, евентуално постоење на вариетети и клонови и сл. Покрај ботаничкиот опис, авторката ги потенцира значајните карактеристики на подлогите:</p>
----------------------------------	---

	<p>отпорност на филоксера, добар афинитет со сортите од културната лоза, способност за адаптација на различни почвени и климатски услови, отпорност на одредени количини варовник во почвата, добро ожилување и вкоренување, позитивно влијание врз агробиолошките и технолошките особини на сортите од културната лоза калемени на неа, отпорност на нематоди, бактериски рак вируси и сл. Исто така, во ова поглавје, авторката го образложува оценувањето на морфолошките и физиолошките особини на лозовите подлоги според дескрипторите на O.I.V. Code системот (опис на млад ластар, зрел ластар, лист, цвет и корен).</p> <p>Во поглавјето 1.2. Поделба на лозовите подлоги, дадена е поделбата на подлогите според потеклото:</p> <ul style="list-style-type: none"> - подлоги кои се добиени со селекција на американските видови од родот <i>Vitis</i>; - хибриди кои се добиени со вкрстување (хибридизација) меѓу американските видови од родот <i>Vitis</i> (американско-американски хибриди); - хибриди кои се добиени со вкрстување (хибридизација) меѓу европските лози од <i>Vitis vinifera L</i> и американските видови од родот <i>Vitis</i> (европско-американски хибриди). <p>Поглавјето 1.3. Американски видови лози опфаќа поделба на американските видови лози на: <i>Vitis Riparia</i> (Mischaux), <i>Vitis Rupestris</i> (Scheele), <i>Vitis Berlandieri</i> (Planchon). Кај сите претставници, кои се добиени со селекција од овие три главни групи, се опишани детално: синонимите, потеклото, распространетоста, ботаничкиот опис и агробиолошките карактеристики и евентуалното постоење на вариетети и клонови.</p> <p>Во поглавјето 1.4. Американско-американски хибриди се опфатени;</p> <ul style="list-style-type: none"> - подлоги добиени како хибриди меѓу <i>Berlandieri</i> и <i>Riparia</i>; - подлоги добиени како хибриди меѓу <i>Berlandieri</i> и <i>Rupestris</i>; - подлоги добиени како хибриди меѓу <i>Riparia</i> и <i>Rupestris</i>; - подлоги добиени како сложени хибриди од повеќе видови. <p>Кај сите нивни претставници, авторката детално ги опишала ампелографските и агробиолошките особини според претходно наведениот систем на опис.</p>
--	--

	<p>Во поглавјето 1.5. Европско - американски хибриди се опфатени повеќе претставници од кои најголем осврт се дава на подлогите Шасла x Berlandieri 41B и Fercal, како најраспространети кај нас и со голема значајна отпорност на одредени фактори.</p> <p>Во поглавјето 1.6. Избор на лозова подлога, авторката дава главен акцент на огромното значење на почвените и климатските фактори кои влијаат при изборот на подлога, а исто така и агробиолошките карактеристики на сортата која се калеми. При изборот на лозова подлога точно се наведени оние моменти кои треба да се запазат како што се: отпорност на хлоризираност на почвата, отпорност на суша, влијание врз бујноста на калемената сорта, афинитет со калемите, зголемување на животниот век на лозата, отпорност на солени и кисели почви, геотропизам и сл.</p> <p>Авторката во ракописот приложува свои оригинални фотографии (скоро сите), преземени фотографии има малку, а тоа се претежно шемите кои се цитирани на соодветно место.</p> <p>Дополнителниот дел содржи Листа на препорачани и одобрени лозови подлоги, реонирани во Република Северна Македонија, потоа некои новитети во истражувањето и селекцијата на лозовите подлоги и сл.</p> <p>Ракописот има голем број на литературни податоци, некои се дел од домашните истражувања на авторите, а има цитирано и многу странски истражувачи. Сето тоа е подредено во поглавјето Литература. При тоа се цитирани 40 библиографски единици, околу 80 автори и во продолжение се наведени користени линкови и интернет-страници.</p>
<p>Оцена дали предложениот учебник, односно учебно помагало е во согласност со предметната програма</p>	<p>Предложениот ракопис со наслов: ЛОЗОВИ ПОДЛОГИ, од авторката проф. д-р Биљана Коруноска, е прво издание на македонски јазик што ја третира оваа област, а е во согласност со студиската програма на Земјоделскиот институт во Скопје.</p>
<p>Оцена на учебникот, односно учебното помагало</p>	<p>Учебникот со наслов ЛОЗОВИ ПОДЛОГИ, од авторката проф. д-р Биљана Коруноска, врз основа на третираните тематски елементи претставува една комплексна целина во ампелографијата и лозарското производство. Лозовите подлоги како предмет на испитување претставуваат посебен значаен дел од ампелографијата и токму со овој ракопис се потенцира една методска целина која досега не била многу таргетирана. Во ракописот, авторката</p>

	користи искусствен научен и аналитички пристап кој е во согласност и со други домашни и странски автори, со богата библиографска поткрепа и претставува примарен инструмент, наменет за едукација на студентите постдипломци на Земјоделскиот институт во Скопје, а и пошироко. Имајќи ги предвид претходно наведените квалитетни, особини позитивно го оценувам.
Категоризација (учебник или учебно помагало)	Врз основа на концепцијата, обемот, концизноста и начинот на презентирање, сеопфатноста, стилот на пишување и литературната поткрепеност, овој ракопис се категоризира како учебник.
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување на трудот	Мислам дека учебникот ќе има голема улога во едукација на студентите постдипломци од Земјоделскиот институт во Скопје, кои се на втор циклус студии на програмите: Органско и биодинамично растително производство и Енологија; за предметите: Органско и биодинамично производство на грозје и вино и Ампелографија. Потоа може да најде примена и за студентите на додипломските студии од областа лозарство на ФЗНХ – Скопје, како и за бројни стручни лица кои професионално се занимаваат со лозарско производство. Врз основа на тоа, имам чест на НС на Земјоделскиот институт во Скопје и на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, да им препорачам издавање на учебникот под наслов ЛОЗОВИ ПОДЛОГИ од авторката проф. д-р Биљана Коруноска.
Предлози за потребни корекции	Авторката ги направи потребните корекции по извршената рецензија.
Изјава дека трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните прописи во Република Северна Македонија	Изјавувам дека трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните прописи во Република Северна Македонија.
Изјава за процентот на промените согласно член 27 од овој Правилник	Изјавувам дека изданието е прво и е многу мал процентот на промените согласно со член 27 од овој Правилник.
Други елементи	-----

Потпис на рецензентот
Проф. д-р Климе Белески, с.р.

ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: н. сор. д-р Душко НЕДЕЛКОВСКИ

<p>Краток опис на содржината</p>	<p>Ракописот со наслов „Лозови подлоги“ е поделен на предговор, вовед, 6 тематски поглавја, дополнителни информации и литература.</p> <p>Започнува со Предговор, каде што авторката посочува кому е наменет учебникот, кои се условите за негово пишување, истакнувајќи ја потребата да се сочуваат и искористат стекнатите знаења од долгогодишните научни и стручни истражувања во РС Македонија. Авторката ја потенцира улогата на лозовите подлоги во зачувувањето на лозарското производство кај нас и во Европа.</p> <p>Во воведот, авторката временски ги коментира развојот и текот на лозарското производство и неговите карактеристики низ историјата, потребата од настанување на лозовите подлоги, нивното постоење, развојот и размножување во денешно време, нивната поделба и сл. Во неколку секвенци се споменува големата причина за промената во лозарството во Европа и потребата од настанување на хибридни подлоги, односно негативното влијание на филоксерата врз уништувањето на сортите од европската културна лоза (<i>Vitis vinifera L.</i>)</p> <p>Авторката децидно го презентирала историскиот развој на лозовите подлоги, колапсот кој настанал во лозарството кон крајот на XIX и почетокот на XX век и неговото решение.</p> <p>Во поглавјето Лозови подлоги (потекло, значење и карактеристики), дадени се потеклото и основното значење на настанокот на подлогите. Авторката децидно ги презентира методите на добивање на лозовите подлоги, како што се хибридизацијата и клонската селекција, нивниот генетски потенцијал, нивната идентификација и центри на потекло, а со тоа го потенцира нивното огромно значење во современото лозарско производство.</p> <p>Во поглавјето Основни карактеристики на лозовите подлоги, опишани се карактеристиките на лозовите подлоги како целина од повеќе параметри. Тука се наведени описните структури на една лозова подлога, и тоа: синоними, потекло, распространетост, ботанички опис, агробиолошки карактеристики, постоење на вариетети и клонови и сл. Покрај ботаничкиот опис, авторката ги наведува и значајните карактеристики на подлогите: отпорност на филоксерата, добар афинитет со</p>
---	--

	<p>сортите од културната лоза, способност за адаптација на различни почвени и климатски услови, отпорност на одредени количини варовник во почвата, добро оживување, позитивно влијание врз агробиолошките и технолошките особини на сортите од културната лоза калемени на неа, отпорност на немагоди, бактериски рак вируси и сл. Во ова поглавје, авторката го образложува сеопфатно оценувањето на биолошките и физиолошките особини на лозовите подлоги според дескрипторите на O.I.V. Code системот на испитуваните органи - млад ластар, зрел ластар, лист, цвет и корен.</p> <p>Во поглавјето Поделба на лозовите подлоги, дадена е практичната поделба на подлогите според потеклото:</p> <ul style="list-style-type: none"> - подлоги кои се добиени со селекција на американските видови од родот <i>Vitis</i> ; - хибриди кои се добиени со вкрстување (хибридизација) меѓу американските видови од родот <i>Vitis</i> (американско-американски хибриди); - хибриди кои се добиени со вкрстување меѓу европските лози од <i>Vitis vinifera</i> L и американските видови од родот <i>Vitis</i> (европско-американски хибриди). <p>Американски видови лози е поглавје кое опфаќа поделба на американските видови лози на: <i>Vitis Riparia</i>, <i>Vitis Rupestris</i> и <i>Vitis Berlandieri</i>. Кај сите претставници од оваа селекција, кај овие три главни групи, прецизно се опишани: синонимите, потеклото, распространетоста, ботаничкиот опис, агробиолошките карактеристики и постоењето на вариетети и клонови.</p> <p>Во поглавјето Американско- американски хибриди, опфатени се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - подлоги добиени како хибриди меѓу <i>Berlandieri</i> и <i>Riparia</i>; - подлоги добиени како хибриди меѓу <i>Berlandieri</i> и <i>Rupestris</i>; - подлоги добиени како хибриди меѓу <i>Riparia</i> и <i>Rupestris</i>; - подлоги добиени како сложени хибриди од повеќе видови. <p>Овие хибридни лозови подлоги, авторката детално ги опишала во потпоглавјата за ампелографски и агробиолошки особини според претходно наведениот систем на опис.</p> <p>Европско-американски хибриди е поглавје со неколку опфатени претставници, од кои најголемо значење им се дава на подлогите</p>
--	---

	<p>Шасла х Berlandieri 41B и Fercal, како најраспространети кај нас и во Европа и со голема значајна издржливост на одредени услови.</p> <p>Во поглавјето Избор на лозова подлога, авторката дава целосен приказ на големото значење на почвените и климатските фактори кои влијаат во изборот на подлога, а исто така и агробилошките карактеристики на сортата која се калемат. При изборот на лозови подлоги, точно се наведени оние услови и фактори кои не треба да се изостават и е потребно да се внимава на нив, и тоа: отпорност на хлоризираност на почвата, отпорност на суша, влијание врз бујноста на калеманата сорта, афинитет со калемите, зголемување на животниот век на лозата, отпорност на солени и кисели почви, геотропизам и сл.</p> <p>Авторката дава прецизни и формулирани податоци – табеларно и со графикон, со цел попрегледно нивно прикажување и полесно совладување на материјата.</p>
<p>Оцена дали предложениот учебник, односно учебно помагало е во согласност со предметната програма</p>	<p>Учебникот е солидно систематизиран и организиран во поглавја, разбирлив, лесен за прифаќање на целната група (студенти и стручњаци). Учебникот е во согласност со предвидената студиската програма за втор циклус студии на Земјоделскиот институт во Скопје, на програмите: Органско и биодинамично растително производство и Енологија; за предметите: Органско и биодинамично производство на грозје и вино и Ампелографија.</p>
<p>Оцена на учебникот, односно учебното помагало</p>	<p>Учебникот ЛОЗОВИ ПОДЛОГИ, од авторот проф. д-р Биљана Коруноска, претставува силна едукативна основа за студентите за кои е наменет, но и за пошироката јавност која сака и планира да се занимава со оваа проблематика. Тој успешно ја заокружува научната целина од областа на лозарството, односно ампелографијата. Лозовите подлоги како предмет на обработка и истражување претставуваат нераскинлив, значаен дел од областа лозарство. Во ракописот, авторката користи научен, стручен и аналитички метод како и другите научници кај нас и во светот. Наменет е за едукација на студентите постдипломци на Земјоделскиот институт во Скопје, а и за други заинтересирани научници и читатели. Врз основа на неговиот квалитет, емпириско и научно искуство, ми претставува задоволство позитивно да го оценам.</p>

Категоризација (учебник или учебно помагало)	Врз основа на темата која е многу интересна и применлива, обемот, концизноста и начинот на презентирање, сеопфатноста и презентацијата на литературата, овој ракопис се категоризира како учебник .
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување на трудот	Врз основа на претходно изнесените факти во согласност со високиот критериум и квалитет на учебникот, имам чест на Научниот совет на Земјоделскиот институт во Скопје и на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, да им препорачам издавање на учебникот под наслов: ЛОЗОВИ ПОДЛОГИ од авторката проф. д-р Биљана Коруноска.
Предлози за потребни корекции	Авторката ги направи потребните корекции во текот на извршената рецензија.
Изјава дека трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните прописи во Република Македонија	Изјавувам дека трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните прописи во Република Северна Македонија.
Изјава за процентот на промените согласно член 27 од Правилник	Изјавувам дека изданието е прво и е многу мал процентот на промените согласно со член 27 од овој Правилник.
Други елементи	-----

Потпис на рецензентот
Н. сор. д-р Душко Неделковски, с.р.

Забелешка: Рецензијата, објавена во Билтен, може да изнесува најмногу 10 страници со проред 1.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР – РЕИЗБОР НА ЕДЕН АСИСТЕНТ ОД ОБЛАСТА НА
ЗЕМЈОТРЕСНОТО ИНЖЕНЕРСТВО
НА ИНСТИТУТОТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА
СЕЙЗМОЛОГИЈА ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Научниот совет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, бр. 09-1481/1 од 14.10.2022 г., донесена на седницата одржана на 13.10.2022 година, одредени сме за Рецензентска комисија за избор – реизбор во звање и засновање на работен однос на асистенти од областа на земјотресното инженерство.

На распишаниот конкурс од страна на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Лајм“ од 17.10.2022 година, во предвидениот рок се пријави кандидатот ас. м-р Александар Журовски, дипломиран градежен инженер, вработен во УКИМ – ИЗИИС, Скопје.

По прегледот на доставената документација, Рецензентската комисија во состав:

1. проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател
2. проф. д-р Виктор Христовски, член
3. вонр. проф. д-р Кемал Едип, член
4. вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член
5. вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член,

го изготви и го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Александар Журовски е роден на 23.8.1989 година во Битола. Средното образование, природно-математичка насока А, завршил во Гимназијата „Јосип Броз-Тито“ во Битола со одличен успех. Во учебната 2008/2009 година се запишал на Градежниот факултет во Скопје. Дипломирал на 28.9.2012 год., со просечен успех 9,90.

Во учебната 2012/2013 година се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – ИЗИИС. Студиите ги завршил на 29.4.2015 година, со просечна оценка 10,00, стекнувајќи се со научен степен – магистер на науки од областа на земјотресното инженерство. Магистерскиот труд со наслов: „Нелинеарна динамичка анализа на АБ-рамковна конструкција со користење на компјутерската програма Перформ-3Д“, го одбрал на 29.4.2015 година.

Во рамките на ЕРАЗМУС-програмата, во периодот од септември 2013 до февруари 2014 година, кандидатот реализирал студентска мобилност на Универзитетот „Федерико II“ во Неапол, Италија. Во периодот октомври – ноември 2016 год., кандидатот престојувал како асистент истражувач на Hong Kong Polytechnic University во Хонг Конг.

Кандидатот активно се служи со македонскиот, англискиот и шпанскиот јазик. Во моментот е запишан на трет циклус студии на УКИМ – ИЗИИС во Скопје.

Рецензентската комисија ги имаше предвид наставно-образовните, научноистражувачките и стручно-применувачките активности и остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата. Вреднувана е само поднесената документација за остварувањата на кандидатот од периодот на избор во звање – асистент во декември 2019 година, која е од важност за предметниот реизбор.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИ, НАСТАВНО-ОБРАЗОВНИ И СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, кандидатот м-р Александар Журовски изведувал аудиторни вежби на втор циклус студии на студиските програми Земјотресно инженерство и Конструктивно инженерство и асейзмичко проектирање.

Научноистражувачка дејност

Во рамките на научноистражувачката дејност на УКИМ – ИЗИИС, кандидатот м-р Александар Журовски бил/е ангажиран во областа земјотресно инженерство со потесна специјалност во рамки на Одделот за конструкции на згради и материјали.

Во периодот од 2020 година до денес, кандидатот м-р Александар Журовски објавил, како автор или коавтор, 14 научни трудови во зборници од научни собири со меѓународен уредувачки одбор, од кои еден труд е со фактор на влијание 4.6, и учествувал во реализацијата на еден научноистражувачки проект.

Во моментот, кандидатот работи на докторска теза под работен наслов: „Евалуација на оштетувања кај конструкциите од високоградба на основа на ширење на бранови со користење на методот на сеизмичка интерферометрија”.

Стручно-применувачка дејност

М-р Александар Журовски е вклучен во стручно-применувачката работа на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија во Скопје, со учество во комисиите за изработка на стручни мислења за проектираниот и изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита на новопроектираните објекти во Република Северна Македонија (тековно од 2020 год.). Исто така, учествувал во изработката на голем број стручно-применувачки извештаи од областа на земјотресното инженерство.

Селектиран труд во стручно списание/учество на проект:

1. A. Zhurovski, I. Gjorgjiev (2022). Nonlinear analysis of Building structures for definition of alarm thresholds for SHM. 16th Congress of Association of Structural Engineers of Serbia, Arandzelovac, Serbia, 28 Sept – 01 Oct. 2022
2. A. Zhurovski, I. Gjorgjiev (2022). Establishing damage alarm thresholds for SHM based on parametric time-history analysis. 3rd European Conference on Earthquake Engineering and Seismology (3ECEES), Bucharest, Romania, September 4-9, 2022.
3. В. Шешов, Р. Апостолска, Ж. Божиновски, М. Витанова, Б. Стојаноски, К. Едип, А. Богдановиќ, Р. Шалиќ, Г. Јекич, Т. Зафиров, А. Златески, Г. Чапрагоски, Д. Томиќ, А. Журовски, Ј. Трајчевски, И. Марковски (2021), RECONNAISSANCE ANALYSIS ON BUILDINGS DAMAGED DURING DURRES EARTHQUAKE MW6.4, 26 NOVEMBER 2019, ALBANIA: EFFECTS TO NON-STRUCTURAL ELEMENTS, Bulletin of Earthquake Engineering (<https://doi.org/10.1007/s10518-021-01271-1>).
4. Sheshov, V., Apostolska, R., Shendova, V., Bozhinovski, Z., Gjorgjiev, I., Bojadjieva, J., Vitanova, M., Jekic, G., Stojanoski, B., Zlateski, A., Zhurovski, A., Kitanovski, T., Zafirov, T., Delova, E., Chapragoski, G., Popovska, M., Shoklarovski, A., Tomik, D., Ivanovski, D. (2022). High-level Seismic Screening of the Structures of Municipal Buildings in North Macedonia; Public Sector Energy Efficiency Project Funded by World Bank, consulting services for: Technical Assistance for Seismic Screening and Preparation of Opinion for Municipality facilities, Report: IZIIS 2022-35, May 2022.

Забелешка: Комплетниот список на објавени трудови, извештаи, учество во научноистражувачки проекти и други остварувања (учество на летни школи, обуки, работилници, семинари, конференции, сертификати и сл.) е приложен во пријавата од 20.10.2022 год., по однос на објавениот конкурс, во архивата на УКИМ – ИЗИИС.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на доставената документација, досегашната професионална активност и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност на м-р Александар Журовски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот, Комисијата заклучи дека м-р Александар Журовски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование (Службен весник бр. 82/2018) и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411/2018 год.), ги исполнува сите услови да биде реизбран во звањето асистент во научната област земјотресно инженерство.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на ИЗИИС, Скопје, м-р Александар Журовски да биде реизбран во звањето **асистент во научната област земјотресно инженерство**.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател, с.р.

Проф. д-р Виктор Христовски, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Кемал Едип, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

м-р Александар Журовски

Институција:

Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – ИЗИИС, Скопје

Научна област:

земјотресно инженерство

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	Да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: земјотресно инженерство.	Да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,90. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	Да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик. 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик кое одговара на ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR). 3. Издавач на документот: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје. 4. Датум на издавање на документот 23.12.2019 (бр. 03-2799/2).	Да

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР – РЕИЗБОР НА ЕДЕН АСИСТЕНТ ОД ОБЛАСТА НА
ЗЕМЈОТРЕСНОТО ИНЖЕНЕРСТВО
НА ИНСТИТУТОТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА
СЕИЗМОЛОГИЈА ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Научниот совет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, бр. 09-1481/1 од 14.10.2022 г., донесена на седницата одржана на 13.10.2022 година, одредени сме за Рецензентска комисија за избор – реизбор во звање и засновање на работен однос на асистенти од областа на земјотресното инженерство.

На распишаниот конкурс од страна на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Лајм“ од 17.10.2022 година, во предвидениот рок се пријави кандидатот ас. м-р Александар Златески, дипломиран градежен инженер, вработен во УКИМ – ИЗИИС, Скопје.

По прегледот на доставената документација, Рецензентската комисија во состав:

6. проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател
  7. проф. д-р Виктор Христовски, член
  8. вонр. проф. д-р Кемал Едип, член
  9. вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член
  10. вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член,
- го изготви и го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Александар Златески е роден на 19.9.1985 година во Прилеп. Средно образование, насока: природно-математички науки, завршил во Гимназијата „Мирче Ацев“ во Прилеп со одличен успех. Во учебната 2004/2005 година се запишал на Градежниот факултет во Скопје. Дипломирал на 22.10.2008 година, со просечен успех 8,86.

Во учебната 2009/2010 година се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Градежниот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Студиите ги завршил на 18.6.2013 година, со просечна оценка 9,33, стекнувајќи се со научен назив – магистер по технички науки од областа на градежништво. Магистерскиот труд со наслов: „Нелинеарно однесување на конструкции од високоградбата со флексибилен кат“ го одбрал на 18.6.2013 година.

На 27.7.2018 год., м-р Александар Златески успешно ги завршил магистерските студии по конструктивна анализа на споменици и историски конструкции, во траење од една целосна академска година, при што се стекнал со дополнителни 60 кредити. Магистерските студии биле организирани од SAHC-конзорциум, заедничка организација на University of Minho, (Португалија), Czech Technical University in Prague, (Чешка), Technical University of Catalonia (Шпанија), University of Padua (Италија).

Кандидатот активно се служи со македонскиот и англискиот јазик и со словенската група на јазици.

Во моментот е запишан на трет циклус студии на УКИМ – ИЗИИС во Скопје. Рецензентската комисија ги имаше предвид наставно-образовните, научноистражувачките и стручно-применувачките активности и остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата. Вреднувана е само поднесената документација за остварувањата на кандидатот од периодот на избор во звање – асистент во декември 2019 година, која е од важност за предметниот реизбор.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИ, НАСТАВНО-ОБРАЗОВНИ И СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, кандидатот м-р Александар Златески изведувал аудиторни вежби на втор циклус студии на студиските програми Земјотресно инженерство и Конструктивно инженерство и асеизмичко проектирање.

Научноистражувачка дејност

Во рамките на научноистражувачката дејност на УКИМ – ИЗИИС, кандидатот м-р Александар Златески бил/е ангажиран во областа земјотресно инженерство со потесна специјалност во рамки на Одделот за конструкции на згради и материјали.

Во периодот од 2020 година до денес, кандидатот м-р Александар Златески објавил, како автор или коавтор, 12 научни трудови во зборници од научни собири со меѓународен уредувачки одбор, од кои два труда се со фактор на влијание 4.6 и 5.35, и учествувал во реализацијата на еден научноистражувачки проект.

Во моментот, кандидатот работи на докторска теза под работен наслов: „Проценка и подигнување на сеизмичката отпорност на урбани културно-историски центри (јадра)“.

Стручно-применувачка дејност

М-р Александар Златески е вклучен во стручно-применувачката работа на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија во Скопје, со учество во комисиите за изработка на стручни мислења за проектираниот и изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита на новопроектираните објекти во Република Северна Македонија (тековно од 2020 год.). Исто така, учествувал во изработката на голем број стручно-применувачки извештаи од областа на земјотресното инженерство.

Селектиран труд во стручно списание/учество на проект:

5. A. Zlateski, V. Shendova (2022). Harmonization of vulnerability index method for seismic assessment of Skopje Old Bazaar. 3rd European Conference on Earthquake Engineering and Seismology (3ECEES), Bucharest, Romania, September 4-9, 2022.
6. В. Шешов, Р. Апостолска, Ж. Божиновски, М. Витанова, Б. Стојаноски, К. Едип, А. Богдановиќ, Р. Шалиќ, Г. Јекич, Т. Зафиров, А. Златески, Г. Чапрагоски, Д. Томиќ, А. Журовски, Ј. Трајчевски, И. Марковски (2021), RECONNAISSANCE ANALYSIS ON BUILDINGS DAMAGED DURING DURRES EARTHQUAKE MW6.4, 26 NOVEMBER 2019, ALBANIA: EFFECTS TO NON-STRUCTURAL ELEMENTS, Bulletin of Earthquake Engineering (<https://doi.org/10.1007/s10518-021-01271-1>).
7. Sheshov, V., Apostolska, R., Shendova, V., Bozhinovski, Z., Gjorgiev, I., Bojadjieva, J., Vitanova, M., Jekic, G., Stojanoski, B., Zlateski, A., Zurovski, A., Kitanovski, T., Zafirov, T., Delova, E. (2021). High-level Seismic Screening of the Structures of Medical Facilities in North Macedonia, Public Sector Energy Efficiency Project Funded by World Bank, consulting services for: Technical Assistance for Seismic Screening and Preparation of Opinion for Healthcare facilities, Report: IZIIS 2021-58, November 2021.
8. Zlateski A., Ferreira, T. M. Bernardini G., Lucesoli M., Simulating to evaluate, manage and mitigate earthquake risk in historic urban environment: a novel holistic approach considering human-centred tools and solutions, International Journal of Disaster Risk Reduction, IJDRR_2019_499, 2019, <https://doi.org/10.1016/j.ijdr.2019.101392>.

Забелешка: Комплетниот список на објавени трудови, извештаи, учество во научноистражувачки проекти и други остварувања (учество на летни школи, обуки, работилници, семинари, конференции, сертификати и сл.) е приложен во пријавата од 20.10.2022 год., по однос на објавениот конкурс, во архивата на УКИМ – ИЗИИС.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на доставената документација, досегашната професионална активност и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност на м-р Александар Златески.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот, Комисијата заклучи дека м-р Александар Златески поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование (Службен весник бр. 82/2018) и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411/2018 год.), ги исполнува сите услови да биде реизбран во звањето асистент во научната област земјотресно инженерство.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на ИЗИИС, Скопје, м-р Александар Златески да биде реизбран во звањето **асистент во научната област земјотресно инженерство**.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател, с.р.

Проф. д-р Виктор Христовски, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Кемал Едип, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Александар Златески

Институција:

Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија –
ИЗИИС, Скопје

Научна област:

земјотресно инженерство

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	Да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: <u>градежништво.</u>	Да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: <u>8,86.</u> Просечниот успех на втор циклус изнесува: <u>9,33.</u>	Да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: <u>англиски.</u> 2. Назив на документот: <u>Уверение за познавање на англискиот јазик кое одговара на ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR).</u> 3. Издавач на документот: <u>Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје.</u> 4. Датум на издавање на документот: <u>бр. 03–2769/2 од 20.12.2019 г.</u>	Да

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР – РЕИЗБОР НА ЕДЕН АСИСТЕНТ ОД ОБЛАСТА НА
ЗЕМЈОТРЕСНОТО ИНЖЕНЕРСТВО
НА ИНСТИТУТОТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА
СЕИЗМОЛОГИЈА ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Научниот совет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, бр. 09-1481/1 од 14.10.2022 г., донесена на седницата одржана на 13.10.2022 година, одредени сме за Рецензентска комисија за избор – реизбор во звање и засновање на работен однос на асистенти од областа на земјотресното инженерство.

На распишаниот конкурс од страна на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Лајм“ од 17.10.2022 година, во предвидениот рок се пријави кандидатката ас. м-р Ана Наневска, дипломиран градежен инженер, вработена во УКИМ – ИЗИИС, Скопје.

По прегледот на доставената документација, Рецензентската комисија во состав:

11. проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател
  12. проф. д-р Виктор Христовски, член
  13. вонр. проф. д-р Кемал Едип, член
  14. вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член
  15. вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член,
- го изготви и го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката м-р Ана Наневска е родена на 23.3.1995 година во Охрид. Средното образование го завршила во средното училиште „Св. Климент Охридски“ во Охрид со одличен успех. Во учебната 2013/2014 година се запишала на Градежниот факултет во Скопје. Дипломирала на 26.5.2017 год., со просечен успех 9,41.

Во учебната 2016/2017 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – ИЗИИС. Студиите ги завршила на 10.9.2019 година, со просечна оценка 9,92, стекнувајќи се со научен степен – магистер на науки од областа на земјотресното инженерство. Магистерскиот труд со наслов: „Влијание на филтрациони гранични услови врз статичката и сеизмичката стабилност на јаловишни брани“ го одбрала на 10.9.2019 година.

Во рамките на ЕРАЗМУС+ програмата, во периодот од февруари 2018 до јули 2018 година, кандидатката реализирала студентска мобилност на Универзитетот во Загреб, Хрватска.

Кандидатката активно се служи со македонскиот и англискиот јазик.

Во учебната 2019/2020 година се запишала на трет (докторски) циклус студии на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, РС Македонија.

Рецензентската комисија ги имаше предвид наставно-образовните, научноистражувачките и стручно-применувачките активности и остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата. Вреднувана е само поднесената документација за остварувањата на кандидатката од периодот на избор во звање – асистент во декември 2019 година, која е од важност за предметниот реизбор.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИ, НАСТАВНО-ОБРАЗОВНИ И СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА
Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, кандидатката м-р Ана Наневска изведувала аудиторни вежби на втор циклус студии на студиските програми Земјотресно инженерство и Конструктивно инженерство и асеизмичко проектирање.

Научноистражувачка дејност

Во рамките на научноистражувачката дејност на УКИМ – ИЗИИС, кандидатката м-р Ана Наневска била/е ангажирана на повеќе проекти во областа на земјотресното инженерство и инженерската сеизмологија со потесна специјалност во рамки на Одделот за инженерски конструкции и софтвер.

Во моментот, активно работи на докторската теза со работен наслов „Влијание на ефект на рестриктивно смолкнување на конструктивна фуга врз динамички одговор на лачна брана“.

Во периодот од 2020 година до денес, кандидатката м-р Ана Наневска објавила, како автор или коавтор, 10 научни трудови во зборници од научни собири со меѓународен уредувачки одбор и релевантни научни списанија, од кои еден труд е со фактор на влијание 3.994 и учествувала во реализацијата на еден научноистражувачки проект.

Стручно-применувачка дејност

М-р Ана Наневска е вклучена во стручно-применувачката работа на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија во Скопје, со учество во комисиите за изработка на стручни мислења за проектираниот и изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита на новопроектираните објекти во Република Северна Македонија (тековно од 2020 год.). Исто така, учествувала во изработката на голем број стручно-применувачки извештаи од областа на земјотресното инженерство.

Селектиран труд во стручно списание/учество на проект:

1. Mircevska, V., Nastev, M., Nanevska, A. (2021). Seismic slope displacement of tailings dam: A comparative study between Modified Newmark and Mohr-Coulomb models, *Journal of Earthquake Engineering* (IF=3.994 (2020)), <https://doi.org/10.1080/13632469.2021.1965053>.
2. Nanevska, A., Mircevska, V. (2022). Aspects for evaluating the seismic stability of tailings dams, In: *Conference Proceedings of the 3rd European Conference On Earthquake Engineering & Seismology*, pg. 154-163, 04-10 September 2022, Bucharest, Romania.
3. Nanevska, A., Mircevska, V., Nastev, M. (2021). Discrete Finite Element Model for Safety Evaluation of Arch-dams, In: *Proceedings of ECCOMAS MSF 5th International Conference on Multi-scale Computational Methods for Solids and Fluids*, 30 June-02 July 2021, Split, Croatia, ISBN 978-9958-638-66-4, pp. 86-88.
4. L2BR – Learn to Be Resilient (2021-2022) бр. 101017950 – L2BR – UCPM-2020-KN-AG), Funded by the European Union, Civil Protection and Humanitarian Aid Operations (ECHO).

Забелешка: Комплетниот список на објавени трудови, извештаи, учество во научноистражувачки проекти и други остварувања (учество на летни школи, обуки, работилници, семинари, конференции, сертификати и сл.) е приложен во пријавата од 20.10.2022 год. по однос на објавениот конкурс, во архивата на УКИМ – ИЗИИС.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на доставената документација, досегашната професионална активност и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност на м-р Ана Наневска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата заклучи дека м-р Ана Наневска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование (Службен весник бр. 82/2018) и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411/2018 год.), ги исполнува сите услови да биде реизбрана во звањето асистент во научната област земјотресно инженерство.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на ИЗИИС, Скопје, м-р Ана Наневска да биде реизбрана во звањето **асистент во научната област земјотресно инженерство**.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател, с.р.

Проф. д-р Виктор Христовски, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Кемал Едип, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Ана Томе Наневска

Институција:

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија ИЗИИС, Скопје, Република Северна Македонија

Научна област:

земјотресно инженерство

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	Да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: земјотресно инженерство.	Да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,41. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,92.	Да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски. 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик кое одговара на ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR). 3. Издавач на документот: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје. 4. Датум на издавање на документот: бр. 03–1927/2 од 19.9.2019 год.	Да

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР – РЕИЗБОР НА ЕДЕН АСИСТЕНТ ОД ОБЛАСТА НА
ЗЕМЈОТРЕСНОТО ИНЖЕНЕРСТВО
НА ИНСТИТУТОТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА
СЕИЗМОЛОГИЈА ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Научниот совет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, бр. 09-1481/1 од 14.10.2022 г., донесена на седницата одржана на 13.10.2022 година, одредени сме за Рецензентска комисија за избор – реизбор во звање и засновање на работен однос на асистенти од областа на земјотресното инженерство.

На распишаниот конкурс од страна на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Лајм“ од 17.10.2022 година, во предвидениот рок се пријави кандидатката ас. м-р Ангела Попоска, дипломиран градежен инженер, вработена во УКИМ – ИЗИИС, Скопје.

По прегледот на доставената документација, Рецензентската комисија во состав:

16. проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател
  17. проф. д-р Виктор Христовски, член
  18. вонр. проф. д-р Кемал Едип, член
  19. вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член
  20. вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член,
- го изготви и го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката м-р Ангела Попоска е родена на 5.6.1992 година во Прилеп. Средно образование завршила во гимназијата „Мирче Ацев“ во Прилеп. Во учебната 2010/2011 година се запишала на Градежниот факултет во Скопје. Дипломирала на 14.10.2014 година со одбрана на дипломската работа „Основен проект за двобродна челична хала со два крана и спрегната меѓукатна конструкција во краен модул“. Предвидените испити ги положила со просечен успех успех 9,13.

Во учебната 2015/2016 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии во Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, ИЗИИС, УКИМ, Скопје. Студиите ги завршила со просечна оценка 10,0, стекнувајќи се со научниот назив магистер на науки од областа на земјотресното инженерство. Магистерскиот труд со наслов: „Влијанијата од земјотрес и ветер како динамички оптоварувања на конструкциите“ го одбрала на 16.2.2018 година.

Во рамките на ЕРАЗМУС-програмата, во периодот од септември 2015 до февруари 2016 год., кандидатката реализирала студентска мобилност на Универзитетот „Федерико II“ во Неапол, Италија, на Катедрата за инженерски и архитектонски конструкции. Од ноември 2018, кандидатката е запишана на трет циклус студии на УКИМ – ИЗИИС во Скопје.

Кандидатката е корисник на повеќе стипендии, меѓу кои стипендии за ослободување од школарина на додипломски и постдипломски студии, стипендија за талентирани студенти од Владата на РС Македонија, како и стипендија од „British Scholarship Trust“ за реализација на четиримесечно истражување на Имperiјал колеџ – Лондон, во 2019 година. Добитник е и на наградата *Voja Kondic Prize* за најдобро реализирано истражување во Обединетото Кралство во рамките на Фондацијата „British Scholarship Trust“ за 2019 година.

Од странски јазици, кандидатката активно се служи со англискиот и германскиот јазик. Рецензентската комисија ги имаше предвид наставно-образовните, научноистражувачките и стручно-применувачките активности и остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата. Вреднувана е само поднесената документација за остварувањата на кандидатот од периодот на избор во звање – асистент во декември 2019 година, која е од важност за предметниот реизбор.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИ, НАСТАВНО-ОБРАЗОВНИ И СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА
Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, кандидатката м-р Ангела Попоска изведувала аудиторни вежби на втор циклус студии на студиските програми Земјотресно инженерство и Конструктивно инженерство и асеизмичко проектирање.

Научноистражувачка дејност

Во рамките на научноистражувачката дејност на УКИМ – ИЗИИС, кандидатката м-р Ангела Попоска била/е ангажирана во областа земјотресно инженерство со потесна специјалност во рамки на одделот Лабораторија за динамички истражувања и информатика.

Во периодот од 2020 година до денес, кандидатката м-р Ангела Попоска објавила, како автор или коавтор, 19 научни трудови во зборници од научни собири со меѓународен уредувачки одбор и учествувала во реализацијата на научноистражувачки проекти.

Стручно-применувачка дејност

Ас. м-р Ангела Попоска активно е вклучена во стручно-применувачката работа на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија во Скопје, со учество во комисиите за изработка на стручни мислења за проектираниот и изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита на новопроектираните објекти во Република Северна Македонија (тековно од 2015 год.). Учествувала во изработката на 11 стручно-применувачки извештаи од областа на земјотресното инженерство.

Во моментот работи на докторската дисертација со работен наслов: „Подобрени самоцентрирачки челични рамки со дијагонали во сеизмички активни региони“.

Селектирани трудови во стручно списание/учество на проект:

1. A. Poposka, A. Shoklarovski, F. Manojlovski, L. Krstevska, A. Bogdanovic, D. Filipovski, I. Markovski, N. Naumovski, Seismic qualification of non-structural elements by shake table testing according to AC-156, Third European Conference on Earthquake Engineering and Seismology - 3ECEES: September 5-September 9, 2022, Bucharest, Romania, ISBN 978-973-100-533-1 (1212-1219)
2. Krstevska, A. Bogdanovic, R. Rimboeck, **A. Poposka**, F. Manojlovski, A. Shoklarovski (2020), Seismic tests of nonstructural elements, 17WCEE, 13-18th of September, 2020, Sendai, Japan, Paper no. C002358
3. A. Poposka, A. Bogdanovic, F. Manojlovski, A. Shoklarovski, L. Krstevska, “Shake table tests of nonstructural raised floor systems”, ECCOMAS MSF 2021, ISBN 978-9958-638-66-4
4. А. Богдановиќ, А. Попоска, З. Ракиќевиќ, Ф. Манојловски, А. Шокларовски, „Експериментални истражувања на фасадни сендвич-панели во функција на носиви елементи кај челични конструкции, Извештај ИЗИИС 2021-47.

Забелешка: Комплетниот список на објавени трудови, извештаи, учество во научноистражувачки проекти и други остварувања (учество на летни школи, обуки, работилници, семинари, конференции, сертификати и сл.) е приложен во пријавата поднесена од кандидатката на 20.10.2022 год. по однос на објавениот конкурс, во архивата на УКИМ – ИЗИИС.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на доставената документација, досегашната професионална активност и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност на м-р Ангела Попоска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата заклучи дека м-р Ангела Попоска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование (Службен весник бр. 82/2018) и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411/2018 год.), ги исполнува сите услови да биде реизбрана во звањето асистент во научната област земјотресно инженерство.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на ИЗИИС, Скопје, м-р Ангела Попоска да биде реизбрана во звањето **асистент во научната област земјотресно инженерство**.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател, с.р.

Проф. д-р Виктор Христовски, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Кемал Едип, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

м-р Ангела Горан Попоска

Институција:

Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – ИЗИИС,
Скопје

Научна област:

земјотресно инженерство

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	Да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: земјотресното инженерство.	Да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,13. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,0.	Да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик. 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англискиот јазик кое одговара на ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR). 3. Издавач на документот: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје. 4. Датум на издавање на документот: бр. 03–2801/2 од 23.12.2019 г.	Да

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР – РЕИЗБОР НА ЕДЕН АСИСТЕНТ ОД ОБЛАСТА НА
ЗЕМЈОТРЕСНОТО ИНЖЕНЕРСТВО
НА ИНСТИТУТОТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА
СЕИЗМОЛОГИЈА ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Научниот совет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, бр. 09-1481/1 од 14.10.2022 г., донесена на седницата одржана на 13.10.2022 година, одредени сме за Рецензентска комисија за избор – реизбор во звање и засновање на работен однос на асистенти од областа на земјотресното инженерство.

На распишаниот конкурс од страна на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Лајм“ од 17.10.2022 година, во предвидениот рок се пријави кандидатката ас. м-р Марина Попоска, дипломиран градежен инженер, вработена во УКИМ – ИЗИИС, Скопје.

По прегледот на доставената документација, Рецензентската комисија во состав:

21. проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател
  22. проф. д-р Виктор Христовски, член
  23. вонр. проф. д-р Кемал Едип, член
  24. вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член
  25. вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член,
- го изготви и го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката м-р Марина Попоска е родена на 7.2.1992 година во Охрид. Средно образование завршила во ОСУ „Св. Климент Охридски“ во Охрид со одличен успех. Во учебната 2010/2011 година се запишала на Градежниот факултет во Скопје. Дипломирала на 8.10.2015 година, со просечен успех 8,88.

Во учебната 2015/2016 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, РС Македонија. Магистерскиот труд со наслов: „Избор на временски истории врз основа на динамичка анализа на конструкции“, го одбрала на 18.11.2019, стекнувајќи се со научен назив – магистер на науки од областа на земјотресното инженерство, со просечна оценка 9,80.

Во рамките на ЕРАЗМУС+ програмата, во периодот од февруари 2017 до јули 2017 година, кандидатката реализирала студентска мобилност на Универзитетот во Неапол, Италија.

Во учебната 2019/2020 година се запишала на трет (докторски) циклус студии на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, РС Македонија.

Кандидатката активно се служи со македонскиот и англискиот јазик и има познавања од германскиот јазик.

Рецензентската комисија ги имаше предвид наставно-образовните, научноистражувачките и стручно-применувачките активности и остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата. Вреднувана е само поднесената документација за остварувањата на кандидатката од периодот на избор во звање – асистент во декември 2019 година, која е од важност за предметниот реизбор.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИ, НАСТАВНО-ОБРАЗОВНИ И СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА
Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, кандидатката м-р Марина Попоска изведувала аудиторни вежби на втор циклус студии на студиските програми Земјотресно инженерство и Конструктивно инженерство и асеизмичко проектирање.

Научноистражувачка дејност

Во рамките на научноистражувачката дејност на УКИМ – ИЗИИС, кандидатката м-р Марина Попоска бил/е ангажирана во областа земјотресно инженерство со потесна специјалност во рамки на Одделот за природни и технолошки хазарди и екологија.

Во периодот од 2020 година до денес, кандидатката м-р Марина Попоска објавила, како автор или коавтор, 10 научни трудови во зборници од научни собири со меѓународен уредувачки одбор.

Во моментот, кандидатката активно работи на докторската теза од областа за избор на временски истории за нелинеарна анализа и дефинирање на параметри кои влијаат врз временските истории и спектралното забрзување.

Стручно-применувачка дејност

М-р Марина Попоска е вклучена во стручно-применувачката работа на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија во Скопје, со учество во комисиите за изработка на стручни мислења за проектираниот и изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита на новопроектираните објекти во Република Северна Македонија (тековно од 2020 год.). Исто така, учествувала во изработката на голем број стручно-применувачки извештаи од областа на земјотресното инженерство.

Селектиран труд во стручно списание/учество на проект:

1. Poposka M., Dojchinovski D., Stojmanovska M., Bozhinovski, Z., Gjorgjeska I. (2022) Comparison of Structural Response to Mavrovo Earthquake Records, Original and Scaled, 3rd European Conference on Earthquake Engineering and Seismology, 4th-9th September, Bucharest. Romania
2. Poposka M., Dojchinovski D., Stojmanovska M., Gjorgjeska I., Chapragoski G. (2021). Mavrovo Earthquake, Experience and Dynamic Structural Response, Proceedings of 1st Croatian Conference on Earthquake Engineering, 1CroCEE, 22-24 March 2020, Zagreb, Croatia
3. Poposka, M., Chapragoski, G., Zhurovski, A., Delova, E., Bozhinovski, Z., Dojchinovski, D. (2020) VISUAL INSPECTION AND DAMAGE IDENTIFICATION FOR “TISOVEC” TUNNEL, THE 7th INTERNATIONAL CONFERENCE "CIVIL ENGINEERING - SCIENCE AND PRACTICE - GNP 2020, 10-14 March 2020, Kolašin, Montenegro

Забелешка: Комплетниот список на објавени трудови, извештаи, учество во научноистражувачки проекти и други остварувања (учество на летни школи, обуки, работилници, семинари, конференции, сертификати и сл.) е приложен во пријавата од 20.10.2022 год., по однос на објавениот конкурс, во архивата на УКИМ – ИЗИИС.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на доставената документација, досегашната професионална активност и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност на м-р Марина Попоска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата заклучи дека м-р Марина Попоска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование (Службен весник бр. 82/2018) и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411/2018 год.), ги исполнува сите услови да биде реизбрана во звањето асистент во научната област земјотресно инженерство.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на ИЗИИС, Скопје, м-р Марина Попоска да биде реизбрана во звањето **асистент во научната област земјотресно инженерство**.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател, с.р.

Проф. д-р Виктор Христовски, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Кемал Едип, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Марина Милчо Попоска

Институција:

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – Скопје

Научна област:

земјотресно инженерство

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	Да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: земјотресно инженерство.	Да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,88. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,80.	Да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски. 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англискиот јазик кое одговара на ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR). Издавач на документот: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје.	Да

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР – РЕИЗБОР НА ЕДЕН АСИСТЕНТ ОД ОБЛАСТА НА
ЗЕМЈОТРЕСНОТО ИНЖЕНЕРСТВО
НА ИНСТИТУТОТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА
СЕЙЗМОЛОГИЈА ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Научниот совет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, бр. 09-1481/1 од 14.10.2022 г., донесена на седницата одржана на 13.10.2022 година, одредени сме за Рецензентска комисија за избор – реизбор во звање и засновање на работен однос на асистенти од областа на земјотресното инженерство.

На распишаниот конкурс од страна на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Лајм“ од 17.10.2022 година, во предвидениот рок се пријави кандидатот а. м-р Горан Чапрагоски, дипломиран градежен инженер, вработен во УКИМ – ИЗИИС, Скопје.

По прегледот на доставената документација, Рецензентската комисија во состав:

26. проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател
27. проф. д-р Виктор Христовски, член
28. вонр. проф. д-р Кемал Едип, член
29. вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член
30. вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член,

го изготви и го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Горан Чапрагоски е роден на 25.9.1989 година во Прилеп. Средно образование завршил во Гимназијата „Мирче Ацев“ во Прилеп со одличен успех. Во учебната 2008/2009 година се запишал на Градежниот факултет во Скопје. Дипломирал на 9.10.2012 година, со просечен успех 8,63.

Во учебната 2012/2013 година се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Студиите ги завршил на 26.2.2016 година, со просечна оценка 9,8, стекнувајќи се со научен степен – магистер на науки од областа на земјотресното инженерство. Магистерскиот труд со наслов: „Зајакнување на постоечки згради со иновативни градежни материјали“ го одбрал на 26.2.2016 година. Во рамките на ЕРАЗМУС-програмата, во периодот од септември 2013 до февруари 2014 год., кандидатот реализирал студентска мобилност на Универзитетот „Федерико II“ во Неапол, Италија.

Кандидатот активно се служи со македонскиот и англискиот јазик и со словенската група на јазици, а има познавање и од германскиот јазик.

Во учебната 2016/2017 година се запишал на трет циклус студии на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – ИЗИИС, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, РС Македонија.

Рецензентската комисија ги имаше предвид наставно-образовните, научноистражувачките и стручно-применувачките активности и остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата. Вреднувана е само поднесената документација за остварувањата на кандидатот од периодот на избор во асистент во Декември 2019 година, која е од важност за предметниот реизбор.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИ, НАСТАВНО-ОБРАЗОВНИ И СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, кандидатот м-р Горан Чапрагоски изведувал аудиторни вежби на втор циклус студии на студиските програми Земјотресно инженерство и Конструктивно инженерство и асейзмичко проектирање.

Научноистражувачка дејност

Во рамките на научноистражувачката дејност на УКИМ – ИЗИИС, кандидатот м-р Горан Чапрагоски бил/е ангажиран на повеќе проекти во областа на земјотресното инженерство и инженерската сеизмологија со потесна специјалност во рамки на Одделот за природен и технолошки hazard и екологија.

Во моментот активно работи на докторската дисертација со работен наслов: „Сеизмичка оценка и зајакнување на АБ-згради со користење на иновативни градежни материјали“.

Во периодот од 2020 година до денес, кандидатот м-р Горан Чапрагоски објавил, како автор или коавтор, 5 научни трудови во зборници од научни собири со меѓународен уредувачки одбор, од кои еден труд е со импакт-фактор 4.6 и учествувал во реализацијата на еден научноистражувачки проект.

Стручно-применувачка дејност

М-р Горан Чапрагоски е вклучен во стручно-применувачката работа на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија во Скопје, со учество во комисиите за изработка на стручни мислења за проектираниот и изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита на новопроектираните објекти во Република Северна Македонија (тековно од 2020 год.). Исто така, учествувал во изработката на голем број стручно-применувачки извештаи од областа на земјотресното инженерство.

Селектиран труд во стручно списание/учество на проект:

1. В. Шешов, Р. Апостолска, Ж. Божиновски, М. Витанова, Б. Стојаноски, К. Едип, А. Богдановиќ, Р. Шалиќ, Г. Јекиќ, Т. Зафиров, А. Златески, Г. Чапрагоски, Д. Томиќ, А. Журовски, Ј. Трајчевски, И. Марковски (2021), RECONNAISSANCE ANALYSIS ON BUILDINGS DAMAGED DURING DURRES EARTHQUAKE MW6.4, 26 NOVEMBER 2019, ALBANIA: EFFECTS TO NON-STRUCTURAL ELEMENTS, Bulletin of Earthquake Engineering (<https://doi.org/10.1007/s10518-021-01271-1>).
2. Г. Чапрагоски, Г. Нечевска-Цветановска, М. Попоска “CFRP confining effect of concrete cylinder subjected to axial compression”, 3rd European Conference on Earthquake Engineering & Seismology, 4 – 9 септември 2022, Букурешт, Романија.
3. Г. Чапрагоски, Г. Нечевска-Цветановска, “Finite element modeling of CFRP strengthened column”, 15. Интернационална научна конференција, INDIS 2021, 24 – 26 ноември 2021, Нови Сад, Србија.
4. Постојна сеизмичка стабилност на објектите врз основа на висок степен на сеизмички скрининг, финансирано од страна на Министерството за финансии на РС Македонија, 2022.

Забелешка: Комплетниот список на објавени трудови, извештаи, учество во научноистражувачки проекти и други остварувања (учество на летни школи, обуки, работилници, семинари, конференции, сертификати и сл.) е приложен во пријавата од 20.10.2022 год. по однос на објавениот конкурс, во архивата на УКИМ – ИЗИИС.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на доставената документација, досегашната професионална активност и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност на м-р Горан Чапрагоски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот, Комисијата заклучи дека м-р Горан Чапрагоски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование (Службен весник бр. 82/2018) и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411/2018 год.), ги исполнува сите услови да биде реизбран во звањето асистент во научната област земјотресно инженерство.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на ИЗИИС, Скопје, м-р Горан Чапрагоски да биде реизбран во звањето **асистент во научната област земјотресно инженерство**.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател, с.р.

Проф. д-р Виктор Христовски, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Кемал Едип, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Горан Чапрагоски

Институција:

Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија –
ИЗИИС, Скопје

Научна област:

земјотресно инженерство

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	Да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: <u>земјотресно инженерство.</u>	Да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: <u>8,63.</u> Просечниот успех на втор циклус изнесува: <u>9,8.</u>	Да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: <u>англиски.</u> 2. Назив на документот: <u>Уверение за познавање на англискиот јазик кое одговара на ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR).</u> 3. Издавач на документот: <u>Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје.</u> 4. Датум на издавање на документот: <u>бр. 03–2771/2 од 20.12.2019 г.</u>	Да

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР – РЕИЗБОР НА ЕДЕН АСИСТЕНТ ОД ОБЛАСТА НА
ЗЕМЈОТРЕСНОТО ИНЖЕНЕРСТВО
НА ИНСТИТУТОТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА
СЕЙЗМОЛОГИЈА ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Научниот совет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, бр. 09-1481/1 од 14.10.2022 г., донесена на седницата одржана на 13.10.2022 година, одредени сме за Рецензентска комисија за избор – реизбор во звање и засновање на работен однос на асистенти од областа на земјотресното инженерство.

На распишаниот конкурс од страна на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Лајм“ од 17.10.2022 година, во предвидениот рок се пријави кандидатот а. м-р Тони Китановски, дипломиран градежен инженер, вработен во УКИМ – ИЗИИС, Скопје.

По прегледот на доставената документација, Рецензентската комисија во состав:

31. проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател
32. проф. д-р Виктор Христовски, член
33. вонр. проф. д-р Кемал Едип, член
34. вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член
35. вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член

го изготви и го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Тони Китановски е роден на 14.5.1990 година во Велес. Средно образование завршил во 2009 година, во СГГУ „Здравко Цветковски“, Скопје. Во учебната 2009/2010 година се запишал на Градежниот факултет во Скопје. Дипломирал на 17.10.2013 година, одбранувајќи ја дипломската работа со наслов „Влијание на крутоста на елементите кај петкатна А.Б. рамка на интензитетот на сеизмичките сили според повеќе важечки прописи“. Предвидените испити ги положил со просечен успех 8,36.

Во учебната 2013/2014 година се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, ИЗИИС – УКИМ, Скопје. Студиите ги завршил со просечен успех 10,0, стекнувајќи се со научен степен – магистер на науки од областа на земјотресното инженерство. Магистерскиот труд со наслов: „Примена на геомодели во истражувања на потенцијалот на ликвидација“ го одбрал на 14.3.2018 година.

Во учебната 2018/2019 се запишал на докторски студии во Одделот за геотехника и специјални конструкции во УКИМ – ИЗИИС, Скопје.

Во рамките на студиите поминува еден семестар на Универзитетот „Федерико Секондо“ во Неапол, на насоката за конструктивно инженерство. Ја извршувал функцијата претседател на младите членови во Македонската асоцијација на геотехничари од 2020 до 2022 година. Има одлично познавање на англискиот јазик.

Рецензентската комисија ги имаше предвид наставно-образовните, научноистражувачките и стручно-применувачките активности и остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата. Вреднувана е само поднесената документација за остварувањата на кандидатот од периодот на избор во звање – асистент во декември 2019 година, која е од важност за предметниот реизбор.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИ, НАСТАВНО-ОБРАЗОВНИ И СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, кандидатот м-р Тони Китановски изведувал аудиторни вежби на втор циклус студии на студиските програми Земјотресно инженерство и Конструктивно инженерство и асеизмичко проектирање.

Научноистражувачка дејност

Во рамките на научноистражувачката дејност на УКИМ – ИЗИИС, кандидатот м-р Тони Китановски бил/е ангажиран во областа земјотресно инженерство со потесна специјалност во рамки на Одделот за геотехника и специјални конструкции.

Во моментот активно работи на докторската теза во областа геотехничко инженерство.

Во периодот од 2020 година до денес, кандидатот ас. м-р Тони Китановски објавил, како автор или коавтор, 17 научни трудови во зборници од научни собири со меѓународен уредувачки одбор и учествувал во реализацијата на научноистражувачки проекти.

Стручно-применувачка дејност

Кандидатот м-р Тони Китановски активно е вклучен во стручно-применувачката работа на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија во Скопје, со учество во комисиите за изработка на стручни мислења за проектираниот и изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита на новопроектираните објекти во Република Северна Македонија (тековно од 2020 год.). Исто така, учествувал во изработката на голем број стручно-применувачки извештаи од областа на земјотресното инженерство.

Селектиран труд во стручно списание/учество на проект:

9. Toni Kitanovski, Vlatko Sheshov, Julijana Bojadzieva, Kemal Edip, Dejan Ivanovski, “Definition of soil parameters using drained monotonic test with high range of initial densities”, MASE 19 international symposium, 27-30.04.2022
10. Toni Kitanovski, Vlatko Sheshov, Julijana Bojadzieva, Kemal Edip, Dejan Ivanovski, “Effects of laboratory testing equipment on small-strain shear modulus”, International conference on applied sciences, engineering and mathematics, London, 2021.
11. Sheshov, V., Apostolska, R., Shendova, V., Bozhinovski, Z., Gjorgiev, I., Bojadjieva, J., Vitanova, M., Jekic, G., Stojanoski, B., Zlateski, A., Zurovski, A., Kitanovski, T., Zafirov, T., Delova, E. (2021). High-level Seismic Screening of the Structures of Medical Facilities in North Macedonia; Public Sector Energy Efficiency Project Funded by World Bank, consulting services for: Technical Assistance for Seismic Screening and Preparation of Opinion for Healthcare facilities, Report: IZIIS 2021-58, November 2021.

Забелешка: Комплетниот список на објавени трудови, извештаи, учество во научноистражувачки проекти и други остварувања (учество на летни школи, обуки, работилници, семинари, конференции, сертификати и сл.) е приложен во пријавата поднесена од кандидатот на 21.10.2022 год. по однос на објавениот конкурс, во архивата на УКИМ – ИЗИИС.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на доставената документација, досегашната професионална активност и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност на м-р Тони Китановски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот, Комисијата заклучи дека м-р Тони Китановски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование (Службен весник бр. 82/2018) и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411/2018 год.), ги исполнува сите услови да биде реизбран во звањето асистент во научната област земјотресно инженерство.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на ИЗИИС, Скопје, м-р Тони Китановски да биде реизбран во звањето **асистент во научната област земјотресно инженерство**.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател, с.р.

Проф. д-р Виктор Христовски, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Кемал Едип, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Тони Трајче Китаноски

Институција:

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – Скопје

Научна област:

земјотресно инженерство

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	Да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: земјотресно инженерство.	Да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,36. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10.	Да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик. 2. Назив на документот: Уверение со број 03–2774/2. 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“. 4. Датум на издавање на документот: 20.12.2019.	Да

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР – РЕИЗБОР НА ЕДЕН АСИСТЕНТ ОД ОБЛАСТА НА
ЗЕМЈОТРЕСНОТО ИНЖЕНЕРСТВО
НА ИНСТИТУТОТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА
СЕЙЗМОЛОГИЈА ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Научниот совет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, бр. 09-1481/1 од 14.10.2022 г., донесена на седницата одржана на 13.10.2022 година, одредени сме за Рецензентска комисија за избор – реизбор во звање и засновање на работен однос на асистенти од областа на земјотресното инженерство.

На распишаниот конкурс од страна на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, објавен во весниците, „Нова Македонија“ и „Лајм“ од 17.10.2022 година, во предвидениот рок се пријави кандидатот асистент м-р Трајче Зафиров, дипломиран градежен инженер, вработен во УКИМ – ИЗИИС, Скопје.

По прегледот на доставената документација, Рецензентската комисија во состав:

36. проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател
  37. проф. д-р Виктор Христовски, член
  38. вонр. проф. д-р Кемал Едип, член
  39. вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член
  40. вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член,
- го изготви и го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Трајче Зафиров е роден на 14.6.1991 година во Кавадарци. Средното образование го завршил во средното училиште „Св. Кирил и Методиј“ во Неготино со одличен успех. Во учебната 2010/2011 година се запишал на Градежниот факултет во Скопје. Дипломирал во декември 2014 год., со просечен успех 9,02.

Во учебната 2015 година се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – ИЗИИС. Студиите ги завршил во 2017 година, со просечна оценка 10,00, стекнувајќи се со научен степен – магистер на науки од областа на земјотресното инженерство. Магистерскиот труд со наслов: „Примена на системи за пасивна дисипација на енергија при проектирање на конструкции отпорни на земјотрес“ го одбрал на 15.5.2018 година.

Во рамките на ЕРАЗМУС+ програмата, во периодот од 1.3.2016 до 1.8.2016 година, кандидатот реализирал студентска мобилност на Универзитетот „Федерико II“ во Неапол, Италија.

Во учебната 2018/2019 година се запишал на трет циклус студии на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – ИЗИИС, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, РС Македонија.

Кандидатот активно се служи со македонскиот и англискиот јазик.

Рецензентската комисија ги имаше предвид наставно-образовните, научноистражувачките и стручно-применувачките активности и остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата. Вреднувана е само поднесената документација за остварувањата на кандидатот од периодот на избор во звање – асистент во декември 2019 година, која е од важност за предметниот реизбор.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИ, НАСТАВНО-ОБРАЗОВНИ И СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, кандидатот м-р Трајче Зафиров изведувал аудиторни вежби на втор циклус студии на студиските програми Земјотресно инженерство и Конструктивно инженерство и асеизмичко проектирање.

Научноистражувачка дејност

Во рамките на научноистражувачката дејност на УКИМ – ИЗИИС, кандидатот м-р Трајче Зафиров бил/е ангажиран во областа земјотресно инженерство со потесна специјалност во рамки на Одделот за инженерски конструкции и софтвер.

Во периодот од 2020 година до денес, кандидатот м-р Трајче Зафиров објавил, како автор или коавтор, 6 научни трудови во зборници од научни собири со меѓународен уредувачки одбор, од кои три труда се со фактор на влијание (4.6, 4.6 и 0.992) и учествувал во реализацијата на еден научноистражувачки проект.

Во моментот, кандидатот работи на докторска теза под работен наслов: „Компаративно нумеричко истражување на различни типови на надградба на постојни АБ-конструкции”.

Стручно-применувачка дејност

М-р Трајче Зафиров е вклучен во стручно-применувачката работа на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија во Скопје, со учество во комисиите за изработка на стручни мислења за проектираниот и изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита на новопроектираните објекти во Република Северна Македонија (тековно од 2020 год.). Исто така, учествувал во изработката на голем број стручно-применувачки извештаи од областа на земјотресното инженерство.

Селектиран труд во стручно списание/учество на проект:

12. Vitanova, M., Bogdanovic, A., Bozhinovski, Z., Edip, K., Bojadjieva, J., Delova, E., Zafirov, T. (2022). Seismic performance validation for RC building structures damaged by Durres earthquake, MW6.4, November 26, 2019, Bulletin of Earthquake Engineering.
13. В. Шешов, Р. Апостолска, Ж. Божиновски, М. Витанова, Б. Стојаноски, К. Едип, А. Богдановиќ, Р. Шалиќ, Г. Јекич, Т. Зафиров, А. Златески, Г. Чапрагоски, Д. Томиќ, А. Журовски, Ј. Трајчевски, И. Марковски (2021), RECONNAISSANCE ANALYSIS ON BUILDINGS DAMAGED DURING DURRES EARTHQUAKE MW6.4, 26 NOVEMBER 2019, ALBANIA: EFFECTS TO NON-STRUCTURAL ELEMENTS, Bulletin of Earthquake Engineering (<https://doi.org/10.1007/s10518-021-01271-1>).
14. Jančar, J., Zafirov, T., Premrov, M., Dujič, B., Hristovski, V. (2022). Seismic resistance of existing buildings with added light timber structure storeys, GRAĐEVINAR, 74, 2022, 5, pp. 403-417.
15. Zafirov, T., Janevski, A., Hristovski, V. (2022). Comparative numerical investigation of steel added floors on existing RC structures using Open Sees, 3rd European Conference on Earthquake Engineering & Seismology, Bucharest, Romania, 2022.

Забелешка: Комплетниот список на објавени трудови, извештаи, учество во научноистражувачки проекти и други остварувања (учество на летни школи, обуки, работилници, семинари, конференции, сертификати и сл.) е приложен во пријавата од 20.10.2022 год., по однос на објавениот конкурс, во архивата на УКИМ – ИЗИИС.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на доставената документација, досегашната професионална активност и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност на м-р Трајче Зафиров.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот, Комисијата заклучи дека м-р Трајче Зафиров поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование (Службен весник бр. 82/2018) и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411/2018 год.), ги исполнува сите услови да биде реизбран во звањето асистент во научната област земјотресно инженерство.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на ИЗИИС, Скопје, м-р Трајче Зафиров да биде реизбран во звањето **асистент во научната област земјотресно инженерство**.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател, с.р.

Проф. д-р Виктор Христовски, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Кемал Едип, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Трајче Диме Зафиров

Институција:

Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – ИЗИИС, Скопје

Научна област:

земјотресно инженерство

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	Да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: <u>земјотресно инженерство.</u>	Да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: <u>9,02.</u> Просечниот успех на втор циклус изнесува: <u>10,00.</u>	Да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: <u>англиски јазик.</u> 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англискиот јазик кое одговара на ниво Ц2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR). 3. Издавач на документот: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје. 4. Датум на издавање на документот: бр. 03–2776/2 од <u>20.12.2019.</u>	Да

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР – РЕИЗБОР НА ЕДЕН АСИСТЕНТ ОД ОБЛАСТА НА
ЗЕМЈОТРЕСНОТО ИНЖЕНЕРСТВО
НА ИНСТИТУТОТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА
СЕЙЗМОЛОГИЈА ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Научниот совет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, бр. 09-1481/1 од 14.10.2022 г., донесена на седницата одржана на 13.10.2022 година, одредени сме за Рецензентска комисија за избор – реизбор во звање и засновање на работен однос на асистенти од областа на земјотресното инженерство.

На распишаниот конкурс од страна на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Лајм“ од 17.10.2022 година, во предвидениот рок се пријави кандидатот ас. м-р Филип Манојловски, дипломиран градежен инженер, вработен во УКИМ – ИЗИИС, Скопје.

По прегледот на доставената документација, Рецензентската комисија во состав:

41. проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател
42. проф. д-р Виктор Христовски, член
43. вонр. проф. д-р Кемал Едип, член
44. вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член
45. вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член,

го изготви и го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Филип Манојловски е роден на 26.3.1990 година во Скопје. Средно образование завршил во Гимназијата „Георги Димитров“ во Скопје со одличен успех. Во учебната 2008/2009 година се запишал на Градежниот факултет во Скопје. Дипломирал на 8.10.2012 година, со просечен успех 8,0.

Во учебната 2012/2013 година се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Студиите ги завршил на 7.7.2015 година, со просечна оценка 9,66, стекнувајќи се со научен степен – магистер на науки од областа на земјотресното инженерство. Магистерскиот труд со наслов: „Споредба на push-over анализа со повеќетонски адаптабилен и единечен непроменлив вектор на товарење“ го одбрал на 7.7.2015 година. Во рамките на ЕРАЗМУС-програмата, во периодот од септември 2013 до февруари 2014 год., кандидатот реализирал студентска мобилност на Универзитетот „Федерико II“ во Неапол, Италија.

Во периодот од 1.5.2019 до 30.9.2019 год., кандидатот беше практикант во директоратот на Европската комисија “Space, Security and Mitigation”, во заедничкиот истражувачки центар во Испра, Италија. Кандидатот активно се служи со македонскиот и англискиот јазик и со словенската група на јазици. Во моментот е запишан на трет циклус студии на УКИМ – ИЗИИС во Скопје.

Во учебната 2019/2020 година се запишал на трет (докторски) циклус студии на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, РС Македонија.

Рецензентската комисија ги имаше предвид наставно-образовните, научноистражувачките и стручно-применувачките активности и остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата. Вреднувана е само поднесената документација за остварувањата на кандидатот од периодот на избор во звање - асистент во декември 2019 година, која е од важност за предметниот реизбор.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИ, НАСТАВНО-ОБРАЗОВНИ И СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ – ИЗИИС, Скопје, кандидатот м-р Филип Манојловски изведувал аудиторни вежби на втор циклус студии на студиските програми Земјотресно инженерство и Конструктивно инженерство и асеизмичко проектирање.

Научноистражувачка дејност

Во рамките на научноистражувачката дејност на УКИМ – ИЗИИС, кандидатот м-р Филип Манојловски бил/е ангажиран во областа земјотресно инженерство со потесна специјалност во рамки на Одделот за лабораториски динамички испитувања и информатика.

Во периодот од 2020 година до денес, кандидатот м-р Филип Манојловски објавил, како автор или коавтор, 17 научни трудови во зборници од научни собири со меѓународен уредувачки одбор и учествувал во реализацијата на еден научноистражувачки проект.

Во моментот, кандидатот работи на докторска теза под работен наслов: „Метод на санација на оштетени армирано бетонски елементи преку џакетирање со полиуретани”.

Стручно-применувачка дејност

М-р Филип Манојловски е вклучен во стручно-применувачката работа на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија во Скопје, со учество во комисиите за изработка на стручни мислења за проектираниот и изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита на новопроектираните објекти во Република Северна Македонија (тековно од 2020 год.). Исто така, учествувал во изработката на голем број стручно-применувачки извештаи од областа на земјотресното инженерство.

Селектиран труд во стручно списание/учество на проект:

16. F. Manojlovski, A. Poposka, A. Shoklarovski, A. Bogdanovic, N. Naumovski, D. Filipovski, I. Markovski, L. Krstevska, Z. Rakicevic. Determination of dynamic characteristics of reinforced concrete residential building by ambient vibration method, Third European Conference on Earthquake Engineering and Seismology - 3ECEES : September 5-September 9, 2022, Bucharest, Romania, ISBN 978-973-100-533-1 (1307-1311)
17. Kwiecień, Z. Rakicevic, J. Chelmecki, A. Bogdanovic, M. Tekieli, M. Gams, Ł. Hojdys, P. Krajewski, F. Manojlovski, A. Soklarovski, O.F. Halici and A. Sapalidis. Comparison of experimentally determined structural dynamic characteristics on a shake table tested model by different methods. 7th European Conference on Structural Control, July 10-13, 2022, Warsaw, Poland, ISBN 978-83-65550-37-8
18. T. Rousakis, E. Papadouli, A. Sapalidis, V. Vanian, A. Ilki, O. F. Halici, A. Kwiecien, B. Zajac, L. Hojdys, P. Krajewski, M. Tekieli, T. Akyildiz, A. Viskovic, F. Rizzo, M. Gams, P. Triller, B. Ghiassi, A. Benedetti, C. Colla, Z. Rakicevic, A. Bogdanovic, F. Manojlovski, A. Soklarovski. Flexible Joints between RC frames and masonry infill for improved seismic performance – shake table tests. 17th International brick and block masonry conference (17th IB2MaC2020), Poland, 5-8 July 2020. ISBN 978-1-003-09850-8 (eBook) (499-507)
19. Истражувач во рамките на научноистражувачки проект финансиран од интегративните средства на Универзитетот св. Кирил и Методиј во Скопје во рамките на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – ИЗИИС, за 2022 година.

Забелешка: Комплетниот список на објавени трудови, извештаи, учество во научноистражувачки проекти и други остварувања (учество на летни школи, обуки, работилници, семинари, конференции, сертификати и сл.) е приложен во пријавата од 20.10.2022 год., по однос на објавениот конкурс, во архивата на УКИМ – ИЗИИС.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на доставената документација, досегашната професионална активност и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност на м-р Филип Манојловски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот, Комисијата заклучи дека м-р Филип Манојловски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование (Службен весник бр. 82/2018) и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411/2018 год.), ги исполнува сите услови да биде реизбран во звањето асистент во научната област земјотресно инженерство.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на ИЗИИС, Скопје, м-р Филип Манојловски да биде реизбран во звањето **асистент во научната област земјотресно инженерство**.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Виолета Мирчевска, претседател, с.р.

Проф. д-р Виктор Христовски, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Кемал Едип, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Марта Стојмановска, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

м-р Филип Димитрија Манојловски

Институција:

Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – ИЗИИС,
 Скопје

Научна област:

земјотресно инженерство

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	Да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: земјотресно инженерство.	Да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,00. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,66.	Да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик. 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англискиот јазик кое одговара на ниво Ц2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR). 3. Издавач на документот: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје. 4. Датум на издавање на документот: бр. 03–2765/2 од 20.12.2019 г.	Да

ПРЕГЛЕД

НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА Институтот за социолошки и политичко -правни истражувања, Скопје во состав на Универзитет Св. Кирил и Методиј - Скопје

Магистерски трудови

Ред. Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Стевче Стојанов	Влијанието на етничката припадност и мултикултурно општество врз гласачкото однесување во Република Северна Македониј	The influence of ethnicity and multicultural society on voting behavior in the Republic of North Macedonia	Проф.д-р Петар Атанасов	02-854/8 од 27.10.2022

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР И ЗА ВРАБОТУВАЊЕ НА СОРАБОТНИК ИСТРАЖУВАЧ / АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ ВО ОБЛАСТА ЛЕКСИКОЛОГИЈА И ЛЕКСИКОГРАФИЈА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО ИНСТИТУТОТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК „КРСТЕ МИСИРКОВ“ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Лајм“ на 1 ноември 2022 година, за избор и за вработување на соработник истражувач / асистент истражувач од областа лексикологија и лексикографија на македонскиот јазик во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје, УКИМ, и врз основа на одлуката на Советот на Институтот од 10.11.2022 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Симона Груевска-Маџоска, н. сов. / ред. проф., д-р Олгица Долевска-Михајловска, н. сов. / ред. проф. и д-р Катица Топлиска-Евроска, в. н. сор. / вонр. проф., сите од областа лексикологија на македонскиот јазик во ЈНУ ИМЈ „Крсте Мисирков“, УКИМ.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на пријавата и доставената документација од кандидатката м-р Антоанета Тримчевиќ (род. Богданоска) го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Антоанета Тримчевиќ (род. Богданоска) е родена на 22.11.1986 година во Гостивар. Основно образование завршила во Гостивар, а средно образование во Тетово, со одличен успех. Во 2005 година се запишала на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, на Катедрата за македонски јазик и јужнословенски јазици. Успешно ги завршила додипломските студии со просек 9,20 и се стекнала со звањето професор по македонски јазик и литература. Дипломскиот труд ѝ е посветен на лексиката во делата на македонскиот просветител Кирил Пејчиновиќ.

Во 2012 година го положила испитот за лектор и се стекнала со лиценција за овластен лектор.

Во академската 2012/2013 година се запишала на постдипломските студии по македонистика со комуникологија при Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ во Скопје, УКИМ, кои ги завршила со просечен успех 10,00. На 1.10.2015 година го одбрала својот магистерски труд на тема „Интеркултурната комуникација во една мултиетничка средина (Гостивар и Гостиварско)“ под менторство на проф. д-р Снежана Веновска-Антевска, со што се стекнала со звањето магистер по македонистика со комуникологија.

Во академската 2022/2023 година се запишала на трет циклус (докторски) студии при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, на групата македонистика – македонски јазик и лингвистика, под менторство на проф. д-р Симон Саздов.

Кандидатката се служи со англискиот јазик (ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR)), српскиот, хрватскиот и турскиот (основни познавања). Од компјутерските вештини владее со Microsoft Office: Word, Excel, Power Point.

Во 2010 година се вработила како професор по македонски јазик во ПСУ „Јахја Кемал“ во Гостивар, а од 2016 година работи во училиштето „Јахја Кемал“ во Скопје. Учествовала на повеќе семинари поврзани со воспитно-образовната и научната дејност, како и на повеќе интернационални културни собири поврзани со јазикот и културата, меѓу кои: *Интернационалниот и културен саем* во Букурешт, Романија; *Шанतिकевиот фестивал „Деца поети“* во Мостар, Босна (освоена награда за најубава песна на македонски јазик) и сл.

Магистерскиот труд „Интеркултурната комуникација во една мултиетничка средина (Гостивар и Гостиварско)“ на м-р Антоанета Тримчевиќ ги вклучува

лексиколошкиот, социолингвистичкиот, комуниколошкиот и лингвистичкиот пристап низ призмата на прагмата на една средина каде што се зборуваат, односно функционираат во соодветни законски рамки повеќе јазици. Во овој магистерски труд се опфатени јазикот и лексиката поврзани со обичаите, традицијата и секојдневието на населението од овој дел на Македонија и е разработен во четири глави: Јазикот како основно средство за општење и неговото значење за градењето на јазичната норма и идентитетот; Јазик, култура и интеркултурна комуникација; Јазикот на другите изразен преку мултиетничките односи и сферите на употреба на македонскиот јазик и Анализа на спроведените анкети. Анализата во магистерскиот труд е со цел да се види каков е статусот на македонскиот јазик во оваа средина, колку луѓето кои не припаѓаат на македонската националност го знаат македонскиот јазик, кога и каде го употребуваат. Преку јазикот е претставена и македонската култура и комуникацијата меѓу различните етнички култури. Влијанието на средината врз употребата на стандарднојазичната норма и општо на македонскиот јазик е очигледно. Основната насока е дека комуникацијата меѓу различните етнички групи треба да се поттикнува и да се одржува уште од најмала возраст. Направена е една врска меѓу јазикот, комуникацијата и културата, илустрирана преку резултатите од спроведената анкета. Направен е добар избор на испитаници каде што се водело сметка за возраста, полот и степенот на образование за да се добие една слика како функционира македонскиот јазик во една таква комплексна средина.

Заклучок и предлог

Со високите резултати од досегашните образовни степени, од воспитно-образовната дејност, препораките од нејзината менторка и други професори кои соработувале со неа, како и со изработката на магистерскиот труд, м-р Антоанета Тримчевиќ покажува дека ги совладала основните методолошки принципи на научната работа и дека ќе продолжи со понатамошно стручно усовршување на докторските студии, со што ги исполнува условите наведени во конкурсот. Според тоа, со задоволство му предлагаме на Советот на Институтот, кандидатката м-р Антоанета Тримчевиќ да биде вработена и избрана во звањето соработник истражувач / асистент истражувач во ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје, УКИМ.

11.11.2022,
Скопје

Рецензентска комисија

Д-р Симона Груевска-Мацоска, н. сов. / ред. проф., с.р.
Д-р Олгица Додевска-Михајловска, н. сов. / ред. проф., с.р.
Д-р Катица Топлиска-Евроска, в. н. сор. / вонр. проф., с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР И ЗА ВРАБОТУВАЊЕ НА СОРАБОТНИК ИСТРАЖУВАЧ/АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ ВО ОБЛАСТА ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО ИНСТИТУТОТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК „КРСТЕ МИСИРКОВ“ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Лајм“ на 1 ноември 2022 година, за вработување на соработник истражувач / асистент истражувач во областа историја на македонскиот јазик, и врз основа на Одлуката на Советот на Институтот од 10.11.2022 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Весна Костовска, ред. проф., д-р Лилјана Гушевска, ред. проф. и д-р Мери Јосифовска, ред. проф.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Душко Деспотовски е роден на 29.5.1988 година во Тетово. Основно образование има завршено во ООУ „Гоце Делчев“, а средно образование во „Моша Пијаде“ во Тетово.

Во академската 2007/2008 година се запишал на прв циклус студии на Филолошкиот факултет при Државниот универзитет во Тетово. Додипломските студии ги завршил со просечен успех 8,06. Во 2011 година го има одбрането дипломскиот труд на тема „Дијалектните особености на долнополошките говори врз примери од текстови и од микропонимијата во село Сиричино – Тетовско“, под менторство на проф. д-р Убавка Гајдова. По завршување на додипломските студии се стекнал со звањето дипломиран професор по македонски јазик и литература.

Во периодот од септември 2010 до јуни 2011 година, м-р Душко Деспотовски има успешно завршена практична настава во средното земјоделско училиште „Моша Пијаде“ – Тетово, во основното училиште „Братство-Миџени“ – Тетово, како и во основното училиште „Андреа Савевски-Ќикиш“ – Тетово.

Во академската 2011/2012 година, Душко Деспотовски се запишал на втор циклус студии во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, област: македонистика со комуникологија. Постдипломските студии ги има завршено со просечен успех 9,8. На 14.5.2014, тој го одбрани магистерскиот труд на тема „Говорот во село Сиричино – Тетовско“, под менторство на проф. д-р Веселинка Лаброска. По завршувањето на магистерските студии се здоби со титулата магистер по македонистика со комуникологија. Целта на магистерскиот труд е сеопфатна анализа на говорот во село Сиричино – Тетовско на синхронско и на дијахронско рамниште, како и споредба со соседните дијалекти.

Интересот за стекнување нови знаења м-р Душко Деспотовски го покажува со продолжувањето на студиите на втор циклус студии од областа на македонистиката и со одличниот успех што го постигнува со положувањето на предвидените предмети и успешно одбранетиот магистерски труд од областа на дијалектологијата и ономастиката со опис на еден дијалект на сите граматички рамништа и со историски изводи за гласовите.

Магистерскиот труд со наслов: *Говорот на село Сиричино – Тетовско* претставува комплетна анализа на говорот на селото Сиричино како говор кој е дел од вратничко-полошките говори и кој, според класификацијата на Божидар Видоески, претставува дел од северните македонски говори. Овој магистерски труд е базиран врз анализа на нов теренски материјал и со користење на соодветни пишани извори за

говорот, но и материјали што овозможуваат споредба со соседните и со други македонски говори за да се види простирањето на одделни дијалектни црти.

Селото Сиричино, чијшто говор е предмет на анализа во овој труд, се наоѓа во областа Долни Полог, попрецизно во областа Поселје која ги опфаќа рамничарските села покрај реката Вардар од селото Палатица на југозапад до селото Јегуновце на североисток.

Материјалот што е предмет на обработка во овој магистерски труд е собиран според Прашалникот за собирање материјал за Македонскиот дијалектен атлас (Видоески 2000). Анализата на говорот се состои од: опис на современата состојба на гласовниот систем, историски промени на гласовите, преглед на синтаксички систем, краток осврт на лексиката и на топонимите од атарот на селото, а на крајот се приложени и текстови од селото Сиричино.

Говорот на ова село со поголем дел од своите особености претставува типичен северозападен говор, но со дел од особеностите се разликува од градскиот тетовски говор, а уште повеќе од вратничките говори, така што опишувањето на овој говор ни дава покомплетна слика за распространетоста на јазичните особености на територијата на Долни Полог, односно за правецот на изоглосите на одделни дијалектни црти.

Магистерската теза: *Говорот на село Сиричино – Тетовско* содржи 8 главни делови според следниов редослед: **Вовед, Фонетика, Морфологија, Синтакса, Лексика, Ономастика, Заклучок; Текстови и Литература.** Од прегледот на насловите се гледа дека м-р Душко Деспотовски имал обемна задача да го претстави целиот фонетски и граматички систем на еден говор, сето тоа збогатено со краток осврт и на лексичкиот систем и на микропонимијата на говорот. Во делот за гласовите, Д. Деспотовски дава историски извод на гласовите во говорот на Сиричино од кој се гледа и неговото познавање на историската фонологија на македонскиот јазик, што е основа за работа во областа историја на македонскиот јазик.

Сета оваа сеопфатна обработка на овој магистерски труд е добар показател дека се опфатени сите фази потребни за едно истражување, а тоа е теренско истражување, фонетска обработка на снимениот материјал, селекција и класификација на материјалот и соодветно користење на сите лингвистички термини кои се потребни за ваков јазичен опис.

Со овој магистерски труд се направени убави споредби со соседните или со други подалечни говори за да се сопостави сиричинскиот говор со другите македонски говори и да се одреди соодветното место во рамките на македонскиот дијалектен ареал. Исто така се извлечени основните карактеристики на сите јазични рамништа преку обемен список на користена литература и текстови собрани на терен, со кој може да се констатира дека имаме солиден магистерски труд.

Од дадениов кус преглед на карактеристиките на сиричинскиот говор, кои се само дел од целосната обработка на говорот направена во овој магистерски труд, може да се заклучи дека задачата што стои пред секој истражувач на даден говор овде е целосно реализирана, т.е. опишани се сите јазични особености на говорот врз база на нов теренски материјал кој е убаво искористен низ целиот опис.

Во периодот од 2011 година, па сè до денес, Душко Деспотовски бил во повеќе наврати ангажиран како соработник во Институтот за различни проекти или активности.

Во април 2011 година, тој бил ангажиран од страна на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ на Меѓународниот саем на книгата во Скопје.

Во 2012 година, Душко Деспотовски бил вклучен на проектот: *Дигитализација на дијалектен материјал од Картотеката на одделението за дијалектологија на македонскиот јазик; 1. Занаети*, со внесување и средување на материјал, под раководство на проф. д-р Веселинка Лаброска, а финансиран од Министерството за култура.

Во 2014 година, м-р Душко Деспотовски има објавено научна статија под наслов „Говорот во село Сиричино – Тетовско“ во славистичкото списание „Филолошки студии“.

Во 2020 година, Д. Деспотовски е ангажиран на проектот: *Дигитализација на дијалектни материјали од областа на животинскиот свет (домашни и диви животни)*, финансиран од Министерство за култура, реализиран под раководство на проф. д-р Веселинка Лаброска и достапен на следниов линк:

<http://www.imj.ukim.edu.mk/Proekti.aspx?IdLanguage=1&IdRoot=7&Status=1&Id=13>.

М-р Душко Деспотовски има сертификат за основен тренинг за менаџирање на конфликти, сертификат за напреден тренинг за менаџирање на конфликти и сертификат за успешно учество како волонтер на семинар на тема: „Ајде да учиме англиски“. Тој, исто така, има диплома по успешно завршена обука на MSExcel 2010, спроведена од Семос едукација преку проектот: Директен грант: Поддршка на невработени млади луѓе, долгорочно невработени и жени (2), имплементиран од Агенција за вработување на Република Македонија, 12/2016–2/2017 година.

М-р Душко Деспотовски има уверение за познавање на англиски јазик, ниво Б2, според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR).

Заклучок и предлог

Од сето погоре изложено можеме да истакнеме дека **м-р Душко Деспотовски**, актуелен докторанд по македонистика, ги поседува сите потребни научни и стручни квалификации за местото за кое се пријавува, а тоа е **соработник истражувач / асистент истражувач** во областа историја на македонскиот јазик, па затоа со задоволство му предлагаме на Советот на Институтот да биде примен на тоа работно место и да биде избран во соодветното звање.

Скопје, 11.11.2022

Рецензенти

Д-р Весна Костовска, н. сов. / ред. проф., с.р.

Д-р Лилјана Гушевска, н. сов. /ред. проф., с.р.

Д-р Мери Јосифовска, н. сов. /ред. проф., с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА СОРАБОТНИК ИСТРАЖУВАЧ / АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ ВО ИНСТИТУТОТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК „КРСТЕ МИСИРКОВ“ ВО СКОПЈЕ, ОБЛАСТ: ИНДОЕВРОПЕИСТИКА И СЛАВИСТИКА

Советот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, на седницата што се одржа на 10.11.2022 година, нè избра за рецензенти во врска со пријавата на м-р Александра Гецовска, студент на трет циклус студии на програмата Македонистика – Применета лингвистика и македонистика, за местото соработник истражувач / асистент истражувач од областа индоевропеистика и славистика. Конкурсот за избор на соработник истражувач / асистент истражувач беше објавен на 1 ноември 2022 година во в. „Нова Македонија“ и в. „Лајм“ од истиот датум. Врз основа на Одлуката на Советот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ од 10.11.2022 година, Рецензентската комисија во состав: д-р Гоце Цветановски, н. сов / ред. проф., д-р Катица Трајкова, н.сов / ред. проф. и д-р Елена Јованова-Грујовска, н. сов / ред. проф., заблагодарувајќи му се на Советот за укажаната доверба го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Кандидатката м-р Александра Гецовска е родена на 11.6.1983 година во Битола, каде што ги завршила основното и средното образование. Во 2006 година го завршила првиот циклус студии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, на студиската група македонска книжевност и јужнословенски книжевности со македонски јазик, со просечен успех 9,30. По дипломирањето се запишала на втор циклус студии на Катедрата за македонски јазик и јужнословенски јазици при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје. Постдипломските студии од вториот циклус ги завршила со просечен успех 9,40. Во 2014 година го одбрани магистерскиот труд под наслов „Етимолошките проучувања во македонскиот јазик“ и се стекна со научниот степен магистер по филолошки науки.

Од 2007 година, па до ден-денес работи во образование како наставник/професор по македонски јазик и литература: ОУ „Свети Кирил и Методиј“; ОУ „Гоце Делчев“; СОУ „Таки Даскало“; ОУ „Свети Климент Охридски“; СОУ Медицинско училиште „Д-р Јован Калаузи“; ОУ „Стив Наумов“; СОУ Електро-машинско училиште „Ѓорѓи Наумов“; СОУ Медицинско училиште „Д-р Јован Калаузи“; СОУ Економско училиште „Јане Сандански“, Ученички дом „Мирка Гинова“; ДСУ Спортска академија – Скопје, дисперзирана паралелка Битола и ДСУ Центар за рехабилитација и образование „Свети Наум Охридски“ – Скопје, дисперзирана паралелка Битола; главен и одговорен уредник на списанијата: *Наша трибина*, *Мостови*, *Светлини* (2008-2012) и ментор на студенти од Педагошкиот факултет – Битола, група: македонски со втор странски јазик (2013 – 2015 година).

Кандидатката м-р Гецовска има објавено тринаесет трудови и една монографија: „Четвороевангелие битолско, српска редакција втора четвртина на XIV век“, III научно-стручен собир со меѓународно учество *Образованието во 21 век*, Битола, 2011; „Етимолошкиот развој на зборообразувачката деривација господ(ин) на македонско-руски план“, V македонско-руска научна конференција, Охрид, 2012; „Етимолошко-споредбено-историска анализа на словенската композиција човек“, VIII научен собир на млади македонисти, Скопје, 2013; „Етимолошки осврт на селовенската лексема човек“, учество на меѓународната конференција, *Etymological Research into Old Church Slavonic*, Врно, 2014; „Лексикографскиот концепт на словенските етимолошки речници (дијахронски и синхронски аспекти)“, VI Международная научная российско-

македонска конференција *Славянские языки и культуры в многоязычном мире*, Пермь, 2014; „Sociolinguistic and psycholinguistic aspects in Macedonian educational system“, *Practicum of Future Pedagogues, Teachers and Kindergarten Teachers in Multicultural Environments – Experiences and Challenges*, Скопје, 2014; „Потеклото и влијанието на туѓите зборови (со осврт на битолската образовна средина)“, *Седумдесет години настава на македонски јазик*, Универзитет „Св. Климент Охридски“, Македонско научно друштво, Битола, 2014; „Почетоците на европската античка етимологија (со осврт на македонската)“, списание *Патримониум - Списание за културното наследство – споменици, реставрација, музеи* - година 7, број 12 / 2014; „Увод во македонската етимологија. Прилог кон Етимолошкиот речник на македонскиот јазик“, издавач: *Македонско научно друштво*, проект финансиран од Министерство за култура на Република Македонија, Битола, 2015 – монографија; „Јазикот и дијалектот на малите етнички групи на Балканот“, *Патримониум – Списание за културното наследство – споменици, реставрација, музеи* – година 9, број 14, 2016; „Македонската етимолошка лексикографија“, *Деветти научен собир на млади македонисти, конференција во чест на проф. д-р Лилјана Минова-Ѓуркова*, Скопје, 2016; „Потеклото и преземањето на туѓојазични фразеолошки изрази во македонскиот јазик“, Меѓународна научна конференција *Зборот збор отвора*, Скопје, 2016; „Македонската лексика во руските етимолошки речници“, *Седма македонско-руска научна конференција*, Меѓународен славистички собир, Скопје, 2017; „Табу-зборови со фитоморфно и зооморфно потекло (македонско-чешки паралели)“, *Десетти научен собир на млади македонисти*, Скопје, 2018.

Александра Гецовска продолжува со посебен интерес да го насочува своето образование кон странските јазици, за што сведочат и стекнатите дипломи и сертификати од курсевите по англиски, грчки и чешки јазик.

Како рецензенти при изборот на кандидатката за соработник истражувач / асистент истражувач во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ во Скопје, област: индоевропеистика и славистика, посебно го нагласуваме нејзиното континуирано усовршување на предметната област, за што сведочи и нејзиниот магистерски труд „Етимолошките проучувања во македонскиот јазик“, како и нејзината монографија „Увод во македонската етимологија. Прилог кон Етимолошкиот речник на македонскиот јазик“, што претставува проширена и продлабочена верзија на магистерскиот труд.

Во споменатата монографија, авторката Александра Гецовска ги разгледува сите прашања поставени на поширока славистичка основа низ следниве поглавја: Увод, Основни (теориски) етимолошки аспекти, Историски преглед, Принципите, методите и факторите кои влијаат на етимолошката анализа, Македонската народна етимологија, Современата македонска етимолошка анализа, Преглед на словенските етимолошки школи/одделенија, Етимолошки правопис, Етимолошки речници, Етимологијата и другите научни дисциплини и Библиографија.

Во поглавјето **Основни (теориски) етимолошки аспекти**, таа ги определува предметот, целите и задачите на етимологијата, при што ги изнесува разликите и, особено, сличностите при дефинирањето на оваа наука, истакнувајќи ја методологијата на реконструкција на гласовниот и на зборообразувачкиот состав на зборовите. Со ова дело, пошироката јавност се запознава со термините, етимологија, корен, основа, етимон, етимолошко гнездо (зашто претходно само парцијално во статии беше посветено на оваа тема) се спознава себеси, а со тоа дава и основа за понатамошен развој на оваа дисциплина. Во овој дел, Гецовска дава и историски преглед на етимолошките истражувања во Европа, потпирајќи се притоа врз соодветните релевантни претставувања во оваа област во македонската наука. Во наредната глава, во рамките на

претставувањето на принципите кои влијаат врз етимолошката анализа, Гецовска се задржува врз решавачките критериуми за вистинитоста на етимологијата, како што е, на пример, според Топоров, хронологијата.

Во поглавјето **Принципите, методите и факторите кои влијаат на етимолошката анализа** се издвојува заедничкото во различните етимолошки пристапи. Гецовска се задржува и врз одделни поинтересни предлози за етимолошка анализа (Рос), како и врз врската меѓу индоевропските и неиндоевропските јазици (Чашуле). При разгледувањето на **Методите во етимологијата**, особено внимание му се посветува на споредбеноисторискиот метод, на методот на групирање и обработка на лексемите во соодветни зборовни групи со кој се определуваат формалните и функционалните односи меѓу членовите, како и на методот на семантички паралели со кој се разгледува развојот на значењето и се следи аналогниот развој на зборовите.

Во поглед на **факторите кои влијаат врз етимологијата**, Гецовска се задржува врз внатрешнојазичните и врз надворешнојазичните (екстралингвистичките) фактори, како и врз факторите простор и време, кои се од суштинско значење за етимолошката анализа. Посебно внимание таа изделува за народната етимологија. Имено, оваа тема се наложува и со оглед на нејзиното место во развојот на славистиката, но и особено на македонската филолошка мисла. Така, во поглавјето **Македонската народна етимологија**, кандидатката тргнува од местото што на народната етимологија ѝ го дале лингвистите на 19 век, пред сè, психологистите, особено со развојот на морфологијата, но и на зборообразувањето (во согласност со погледите за структурата на јазикот на Бодуен де Куртене). Гецовска наведува неодамниви примери за народна етимологија наведени од истакнати македонски дејци од 19 век (Ј. Х. К. Џинот, К. Миладинов, М. Цепенков, Ѓ. Пулевски), како и од современи лингвисти и автори (Т. Димитровски, П. Илиевски, Т. Белчев, М. Аргировски, Кр. Илиевска, В. Андоновски итн.), преку кои се забележува, би додале, антропоцентричниот развој на јазикот.

Во поглавјето **Современата македонска етимолошка анализа**, Гецовска дава преглед на етимолошките проучувања во македонската лингвистика, особено нагласувајќи го придонесот во овој правец на Бл. Конески, О. Јашар-Настева, Д. Томовски, Бл. Корубин и др., при што ги поставува во соодветен светски општолингвистички контекст на етимолошки проучувања (Јакобсон, Топоров, Толстој) и ги поврзува со релативно понови истражувања (особено во областа на ономастичката етимологија). Во ова поглавје, авторката се задржува и врз класификацијата на македонската лексика според потеклото (според О.Ј. Настева), при што ја деталзира истакнувајќи притоа определени подрачја на кои им е посветено поголемо внимание во македонската историска лексикологија (Десподова, Миовски, Аргировски, Чкатроска-Алексовска, Пољоска итн.).

Значајно место, во посебно поглавје, им се посветува и на етимолошките речници, врз видовите етимолошки речници, и врз принципите за изработка на етимолошки речник. Во таа смисла, авторката дава и хронологија на етимолошките речници (од времето на Миклошич до поново време), како и опис на повеќе етимолошки речници на словенските јазици на рускиот јазик (М. Фасмер, Н. Шански, Толковниот речник на рускиот јазик со вклучени забелешки за етимологијата на зборовите на Н. Шведова), на белорускиот, полскиот (А. Брикнер), на чешкиот (Ј. Холуб), на бугарскиот, на српскохрватскиот (П. Скок), респективно на српскиот, на хрватскиот (А. Глухак) итн.

Посебно поглавје претставува темата **Етимологијата и другите научни дисциплини**, во која особено внимание ѝ се посветува на интердисциплинарноста меѓу етимологијата и другите лингвистички дисциплини, при што за некои од нив слободно може да се рече дека произлегуваат од етимологијата како наука или се во историска врска со неа, независно од нејзиниот статус. Овие прашања, Гецовска ги разгледува во

широк контекст во просторот и во времето, надоврзувајќи ги на отворената интердисциплинарност на лингвистиката со другите науки (антропологија, социолингвистика и др.). Во тој контекст, особен е интересот кон врската меѓу лингвистиката и теоријата на литературата во разгледувањата на етимолошката фигура (Бл. Конески, А. Спасов, А. Вангелов).

Составен дел на книгата претставува навистина импознатната библиографија. Во тој контекст, бездруго, значајно место зазема и македонската библиографија, кон која сега се приклучува и ова дело.

Кандидатката м-р Александра Гецовска во 2022 година се запишала на трет циклус студии, на програмата: Македонистика, потпрограма: Применета лингвистика и македонистика, под менторство на проф. д-р Гоце Цветановски, а истражувањата во нејзината докторска дисертација ќе бидат насочени кон етимологијата. Досегашниот научен интерес на кандидатката се препознава во повеќе области: етимолошки проучувања, индоевропеистика, славистика, типолошки и споредбени проучувања итн.

М-р Александра Гецовска е вклучена како надворешен соработник на проектот што го одобри Советот на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ во Скопје, под наслов „Етимолошки речник на македонскиот јазик“.

Заклучок и предлог

Од сите приложени документи, статии, потврди за учество на научни конференции, уверенија, благодарници, препораки, како и од пројавениот интерес за областа во којашто конкурира, можеме да констатираме дека кандидатката м-р Александра Гецовска ги исполнува сите наведени критериуми за избор во звањето соработник истражувач / асистент истражувач. Затоа, со задоволство му предлагаме на Советот на Институтот, м-р Александра Гецовска да ја избере во звањето соработник истражувач / асистент истражувач од областа на индоевропеистиката и славистиката и да ја вработи на соодветното работно место во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ во Скопје.

Скопје, 13.10.2022 год.

Рецензенти

Д-р Гоце Цветановски, н. сов. / ред. проф., с.р.

Д-р Катица Трајкова, н. сов. / ред. проф., с.р.

Д-р Елена Јованова-Грујовска, н. сов. / ред. проф., с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР И ЗА ВРАБОТУВАЊЕ НА СОРАБОТНИК ИСТРАЖУВАЧ / АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ ВО ОБЛАСТА ОНОМАСТИКА ВО ИНСТИТУТОТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК „КРСТЕ МИСИРКОВ“ ВО СКОПЈЕ

Советот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ во Скопје, на својата 33. седница одржана на 10.11.2022 година, нè избра за рецензенти по пријавата на м-р Мирјана Вељаноска-Томовска, студентка на трет циклус студии на програмата Македонистика – Македонски јазик и лингвистика, за местото соработник истражувач/асистент истражувач во областа ономастика. Конкурсот за избор на соработник истражувач / асистент истражувач во областа ономастика беше објавен во дневните весници „Нова Македонија“ и „Lajm“ на 1.11.2022 година.

Врз основа на поднесените документи од кандидатката м-р Мирјана Вељаноска-Томовска, го предлагаме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Мирјана Вељаноска-Томовска е родена на 27 јули 1985 година во Тетово. Основно образование завршила во ООУ „Коста Рацин“ во с. Брвеница (Тетовско), а средно образование во УМЦ „Никола Штејн“ во Тетово. Веднаш по матурирањето се запишала на Филолошкиот факултет при Државниот универзитет во Тетово, на Катедрата за македонски јазик и литература. Дипломирала во 2009 година со просечна оценка 9,37.

Работното искуство ѝ започнува во 2010 г., кога се вработила во ООУ „Коста Рацин“ во с. Брвеница (Тетовско), како наставник по Македонски јазик и библиотекар. Во наставниот период учествувала на општински, регионални и државни натпревари по предметот Македонски јазик, како и на бројни литературни конкурси. Од овие вонредни активности, се здобила со бројни дипломи, пофалници и благодарници за менторство на учениците учесници: Благодарница за особен придонес, за залагање и за постигнати резултати (прво место) во реализација на Конкурсот за литературни творби на учениците од основните училишта во Тетово и Тетовско, Диплома за ментор за освоено трето место на Регионалниот натпревар по Македонски јазик и литература за 2019 година, но и Пофалница за ментор за учество на Државен натпревар по Македонски јазик и литература во 2019 година.

Со положувањето на испитот за лектор по македонски јазик во 2012 година, м-р Мирјана Вељаноска-Томовска безрезервно му се посветила на македонскиот правопис и била лекторка на повеќе трудови од различни теми.

Вториот циклус студии ги завршила во 2017 година во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ во Скопје, каде што магистрирала на програмата Македонистика со комуникологија. Со одбраната на магистерската теза „Говорот во село Рогачево“, под менторство на проф. д-р Веселинка Лаброска, Мирјана Вељаноска-Томовска се здобила со познавања од областа дијалектологија на македонскиот јазик, а, секако, и од областа на македонската ономастика.

Во 2022 година се запишала на докторски студии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, на програмата Македонистика – македонски јазик и лингвистика, под менторство на проф. д-р Симон Саздов.

Она што особено нè радува е фактот што Мирјана Вељаноска-Томовска од 2019 година е актуелна директорка на ООУ „Коста Рацин“ во с. Брвеница (Тетовско), каде што е активна не само како педагог, туку и како одличен познавач на македонскиот јазик. Нејзината посветеност во негувањето на македонскиот јазик продолжила преку учеството на неколку проекти на ЈНУ ИМЈ:

- надворешен соработник на проектот *Македонски дијалектен атлас*, од 2010 до

2013 година;

- соработник на проектот: *Дигитализација на лексички материјали*, одобрен со Годишната програма на Министерството за култура за финансирање проекти од национален интерес во културата, 2011 г.;
- соработник на проектот: *Говорите на исламизираните Македонци во Полошко* – проект од приоритетен карактер според Договорот за реализација на проекти од национален интерес во културата, Министерство за култура (дел од тимот на теренски истражувања во областа Гора, Косово);
- учество во подготовки за печатење на книгата: *Лексички, зборообразувачки и морфотактички особености на македонските дијалекти* – Маријана Киш (внес на материјал и техничка обработка);
- во 2011 година, во коавторство со Убавка Гајдова, го објавува трудот „За истражувањата во горанскиот говор“. Литературен збор, LIX, 4-6, с. 169-177.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на изнесените резултати од магистерскиот труд, како и од долгогодишната посветеност во негувањето на македонскиот јазик, сметаме дека кандидатката м-р Мирјана Вељаноска-Томовска ги исполнува сите барања што се предвидени во согласност со конкурсот.

Имено, како Рецензентска комисија, даваме топол предлог до Советот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје, кандидатката м-р Мирјана Вељаноска-Томовска да биде вработена во соодветното звање (соработник истражувач/асистент истражувач) во Одделението за ономастика.

Скопје, 10.11.2022

Рецензентска комисија

Д-р Мери Јосифовска, н. сов. / ред. проф., с.р.
Д-р Елка Јачева-Улчар, н. сов. / ред. проф., с.р.
Д-р Весна Костовска, н. сов. / ред. проф., с.р.

ПРЕГЛЕД

НА ПРИФАТЕНА ТЕМА ЗА ИЗРАБОТКА НА МАГИСТЕРСКИ ТРУД НА ИНСТИТУТОТ ЗА МАКЕДОНСКА ЛИТЕРАТУРА ВО СКОПЈЕ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Наслов на темата	Ментор	Одлука од Советот на Институтот за прифаќање на темата
1.	Сузана Ванеска-Вељаноска	Македонската жена во патописите од XIX век Macedonian Woman in XIX Century Travelers	проф. д-р Валентина Миронска-Христовска	Бр. 12-175/8 од 9.11.2022

ПРЕГЛЕД

НА ПРИФАТЕНА ТЕМА ЗА ИЗРАБОТКА НА ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА НА ИНСТИТУТОТ ЗА МАКЕДОНСКА ЛИТЕРАТУРА ВО СКОПЈЕ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Наслов на темата	Ментор	Одлука од Советот на Институтот за прифаќање на темата
1.	м-р Зоран Пејковски	Св. Климент Охридски во современата македонска творечка инспирација St. Kliment of Ohrid in Contemporary Macedonian Creative Inspiration	проф. д-р Маја Јакимовска-Тошиќ	Бр. 13- 175/9 од 9.11.2022